BUDAPESTI KIR. TANKERÜLET 11. ÉV

A PANNONHALMI SZENT BENEDEK-REND BUDAPESTI KATOLIKUS SZENT BENEDEK-REÁLGIMNÁZIUMÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1933—34. ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZZÉTETTE:
MATTYASÓVSZKY KASSZIÁN DR.
REÁLGIMNÁZIUMI IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1934.
KIADJA AZ INTÉZET IGAZGATÓSÁGA
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 62. — TELEFON: 34-3-55.

BUDAPESTI KIR. TANKERÜLET 11. ÉV

A PANNONHALMI SZENT BENEDEK-REND
BUDAPESTI KATOLIKUS
SZENT BENEDEK-REÁLGIMNÁZIUMÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1933—34. ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZZÉTETTE:
MATTYASÓVSZKY KASSZIÁN DR.
REÁLGIMNÁZIUMI IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1934.
KIADJA AZ INTÉZET IGAZGATÓSÁGA
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 62. — TELEFON: 34-3-55.

„Élet" Irodalmi és Nyomda Rt. Budapest, I., Horthy Miklós út 15. — Igazgató: Laiszky Jenő.

(Senyei József művész festménye.)

XI. PIUS PÁPA.

TÍZÉVES JUBILEUMUNK BEFEJEZÉSE.

(Senyei Pápaképének leleplezése.)

Tavaly tízéves jubileumunk ismertetését azzal zártuk, hogy XI. Pius Pápa, Szentséges Atyánk művészi képét, melyet *Senyey József* festőművész intézetünk számára Rómában készített, az 1933/34. isk. év első felében leplezzük le. Ezzel zárjuk a mi jubileumunkat és ezzel akarjuk csekélyke kis jelét adni a mi törhetetlen ragaszkodásunknak, hűségünknek és hálánknak, mellyel Krisztus helytartója iránt viseltetünk.

Ezt a befejező ünnepet 1935. dec. 8-án tartattuk meg a kongregáció új tagjainak felvétele alkalmából. Jubileumunkat 1932 decemberben a kongregáció ünnepével kezdtük és most 1933 decemberben ugyanezen ünneppel fejeztük be. A felvételt *Krywald Ottó* prépost, prelátus, hitoktatásügyi felügyelő úr tartotta d. e. a a józsefvárosi plébánia templomban. Majd d. u. az intézet tornatermében ünnepélyt tartottunk, melyen megjelent *Angelo Rotta* érsek, pápai nuncius, *Kaldewey Umbertó* titkár kíséretében, valamint *Kelemen Krizosztom* pannonhalmi főapát is. A nuncius Ő Excellenciáját *Baczony László* IV. o. t. a következő kedves latin köszöntővel üdvözölte:

Excellentissime Domine!

Gratias maximas agimus Excellentiae Vestrae de illo honore, quod gymnasium nostrum visitare dignaris.

Omnes nos, qui hanc scholam frequentamus, viribus unitis id agimus ut hoc principio: „Ora et labora" ducti, Deo et ei, qui Eius locum tenet in hoc mundo, Sedi Apostolicae et Ecclesiae et patriae nostrae utiles operarii simus. Congregatio autem Mariana, inter cuius membra omnes fere instituti nostri discipuli numerantur, praecipue studet Ecclesiae succurrere. Ideo amore liturgiae ducimur, nihil operi Dei praeponimus, pauperibus succurrimus, litteras scriptorum catholicorum, carmina poetarum religiosorum inter nos nota facimus, ut omnes, cum in vita hoc opus erit, omnia in Christo restaurare parati et eruditi simus.

Gaudemus, quod Dominus Excellentissimus sua praesentia ostendit se nostras intentiones probare et dilectione sua comitari. Praecipuo gaudio afficit, quod Excellentia Vestra nos hodierna occasione honoravit, qua ima-

ginem Beatissimi Patris, Pii undecimi pictam detegimus et qua honorem erga summum Pontificem factis et verbis exprimere possumus. Cum quibus factis et verbis gratias volumus agere Suae Sanctitati de illa caritate, qua institutum nostrum hoc decennio in pectus suscepit et qua gentem nostram post bellum orbatam amplexus est.

Eet cum nostrae erga Suam Sanctitatem caritatis mentionem facimus, etiam Excellentiae Vestrae, Sedis Apostolicae in Hungaria nuntio, omnia bona a Deo petimus et omnes uno corde optamus, ut vivat Excellentissimus Dominus Nuntius.

* * *

Majd **Krywald Ottó** lépett az emelvényre és a következő szép beszéddel ecsetelte az ünnep jelentőségét:

A gimnázium 10 éves jubileuma alkalmával örömünnepünkben részt vett a Szentséges Atya is, amikor áldását küldötte. Hogy e nagy kitüntetés emléke el ne mosódjék, hanem állandó buzdításként hasson, megfesttették a Szentatya képét, amelyet most fogunk leleplezni.

Sokszor gondolkoztam azon, minő lehetett Szent Péter első bevonulása Rómába. Vegyük a dolgot úgy ,ahogy a valóságban történt, minden költői festés és színezés nélkül.

Rómában Claudius császár uralkodik. Egy reggel hajó érkezik az ostiai kikötőbe, amely Kisázsia Caesarea városából jött. A hajón a sok mindenféle utas, kalmár, katona, rabszolga között van egy 45 év körüli férfi is. Se nála, se rajta nincs semmi különös; olyan, mint a többi szürke ember. Lábán szandál, testén tunika, kezében bot. Ez az egész felszerelése. Ilyent naponta százával hoznak a Róma felé jövő hajók a világ minden tájáról. Nem is törődik vele senki. Az a fő, hogy megfizette a szállítási díjat, most már mehet, ahová akar. És a férfi megy is, arra felé, ahonnan a büszke, a dicső, a győzhetetlen Rómának kupolái, tornyai, őrfalai merednek az égbe.

Gondoljuk csak el, hogy közülünk valaki épen ezen az ostiai úton jött volna szembe ezzel az igénytelen emberrel Rómából és kérdést intéznénk a velünk szembe jövőhöz.

Ugyan hová igyekszik, idegen? Rómába, mondaná Ő. És minek, mi járatban vagy? Én? Megyek elfoglalni ezt a várost.

Micsoda? Elfoglalni a várost? És hogyan? Ezzel a bottal? Ebben a tunikában?

Igen, ezzel a bottal és ebben a tunikában és az én Uramnak, Istenemnek, az Ur Jézus Krisztusnak nevében, mert én az Ő apostola vagyok, akit kiválasztott a galileai tengeren, amikor halásztam. Azt mondta nekem. „Ne félj, emberek halászává teszlek téged. Te Simon vagy, Jónás fia, de ezentúl Péter, azaz kőszikla lesz a neved és erre a kősziklára fogom felépíteni anyaszentegyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta soha. És neked adom a mennyek országának kulcsát és amit megkötsz a földön, meg lesz kötve a mennyben is s amit föloldasz a földön, föl lesz oldva a mennyben is. És én veletek maradok minden nap a világ végéig. És én imádkoztam érted, Péter, hogy a te hited soha meg ne fogyatkozzék és te erősítsd meg testvéreidet. Menj, legeltesd bárányaimat és juhaimat."

Most tehát jövök, hogy megvalósítsam azt, amit az Ur nekem mondott. Én tudom azt, hogy a megfeszített Ur Jézus keresztje a zsidók szemében

botrány, a pogányokéban pedig bolondság, de én letűzöm mégis a keresztet ennek a büszke városnak talaján. Letűzöm és kihirdetem, hogy „nincs másban semmiben üdvösség, hanem csak az Ur Jézus Krisztusban. Mert nem adatott más név az embereknek sem az égen, sem a földön, amelyben üdvözülnünk lehetne, mint az Ur Jézus Krisztus neve. És Istentől nyert hatalmamnál fogva követelni fogom, hogy a Caesarok, a senatus, a consulok, lovagok, polgárok, nép, rabszolgák, férfiak és nők, gyermekek és aggok, mind leboruljanak e kereszt előtt és imádják az én Uramat, Jézus Krisztust. Én ledöntöm a pogány istenek szobrait és kijelentem, hogy ez mind bálvány és az ördög találmánya. A pontifex maximus megszünik. Én vagyok a pontifex maximus és azok, akik törvényes utódaim lesznek ebben a városban a világ végéig. Megdöntöm a római jogot, amely különbséget tesz ember és ember között. Uj parancsolatot hirdetek, hogy szeressétek egymást." „Erről ismerik meg az emberek, hogy az Ur Jézus tanítványai vagytok. Aki a legnagyobb közületek, az legyen, mint a legkisebb. Ne féljetek azoktól, akik a testet megölik, de a lelket meg nem ölhetik. Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, de lelkének kárát vallja. Imádkozzatok ellenségeitekért és jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnek."

Akkor, tudjátok, hogyan hangzott ez a beszéd? Mint félrebeszélés, mint egy túlhevített keleti fantázia vakmerő álma, szinte merném mondani, mint őrület.

És mégis, miért vagyunk most itt? Miért beszélek itt? Miért ez az ünnep?

Most ünnepeljük 260. utódját ennek a galileai halásznak. Szt. Péternek, aki bottal a kezében, szandállal, tunikában ment az ostiai úton elfoglalni Rómát, megdönteni a pogányság hatalmát és fölállítani Krisztus országát.

Meglett minden. Szóról-szóra beteljesedett minden, amit Péter tervezett. Róma 300 éves ellenkezés után végre meghódolt Caesarostól, népestől s a város, amely a pogányság főfészke, erőssége volt, a népek tanítója lett. Ahol a büszke Caesarok és a pontifex maximusok laktak, ott ma romok, törmelékek vannak, ahol az új pontifex lakik, ott a világ legelső temploma tündöklik, szédítő magasságra emelve a megdicsőült keresztet.

Róma szerette magáról mondani: caput mundi. Leigázott, letiport népeket. Fegyvere a légiók véres kardja volt, győzelmi eredményei porba omlott trónok, láncra vert, síró rabszolgák. A keresztény Róma az igazi caput mundi. Ez nem tiporta le a népeket, hanem megáldotta. Légiói a hitterjesztők, fegyverei a kereszt, az evangélium világossága, a béke olajága; győzelmi pálmája a népek erkölcsi újjászületése, boldogsága.

Szent Péter sziklája körül 19 század alatt minden megváltozott: országok, népek, trónok, erkölcsök, eszmék, szokások, bölcselet, tudomány, művészet, ízlés — csak ő maradt meg egynek és ugyanannak, mint volt tegnap és kezdetben és lesz holnap és mindvégig, amint egy és ugyanaz isteni alapítója és fenntartója.

A legegyetemesebb lelki hatalom székel ott Szt. Péter sírjánál és kiterjed mindenre. Minden város az ő városa, minden nép az ő népe, seholsem idegen, mindenütt otthon van. E hatalom új országot teremtett népekből, emberi fajokból, világrészekből: az Isten országát.

E hatalom mostani képviselőjét, XI. Pius pápát állítja elénk a művész-

nek képe, akire kitüntetés, hogy megfesthette s boldogsága, hogy intézetünknek felajánlhatta.

És most hitet teszünk mellette, hűséget, szeretetet, engedelmességet fogadunk neki és segítünk megvalósítani tervét: hogy Krisztus békéje legyen a Krisztus országában.

* * *

A beszéd végén lehullott a képet eltakaró fehér lepel s mindenki nagy élvezettel szemlélhette a gyönyörű, művészi képet, mely magyar és pápai színekből álló díszítések közt tünt elő szépen faragott tölgyfakeretben, tetején a pápai tiarával és címerrel.

Majd szép műsor következett, melyet végig élvezettel meghallgatott a nuncius úr is kíséretével együtt. (L. kongr. jelentést.)

* * *

Most ismételten hálás köszönetet mondunk a Mindenhatónak, hogy eddig is védett Gondviselésének hatalmas erejével.

Hálát és köszönetet mondunk mindazoknak, akik minket ezekben a viharos időben segítettek.

Hála Szentséges Atyánknak, XI. Pius pápánknak, aki áldását küldte reánk, s aki intézetünk igazgatóját külön kihallgatáson is fogadta és nemcsak táviratilag, — mint tavaly jelentettük — de valóságban is megáldotta az intézetet, annak igazgatóját, tanárait, tanítványait és azok hozzátartozóit. Az igazgató a pápai áldást 1934. jan. 6-án, Vízkereszt ünnepén osztotta ki.

Köszönet Senyei József festőművész úrnak, aki oly remek pápa-képpel díszítette fel intézetünk falát.

S köszönet nektek, kedves tanítványok, akik szorgalmatokkal, munkásságtokkal és derék katolikus éltetekkel kiérdemeltétek ezt a sok kegyelmét az Úr Istennek.

A jövő adja meg a feleletet: Érdemes volt-e tízéves évfordulót ünnepelni.

DR. PINTÉR JENŐ

a budapesti tankerület királyi főigazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia, Szent István Akadémia, Kisfaludy Társaság, Petőfi Társaság stb. stb. tagja, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság elnöke, az M. T. A. nagydíjának, a Kazinczy és Marczibányi díjaknak nyertese stb.

PINTÉR JENŐ IRODALOMTÖRTÉNETE.

A hetedik kötettel befejeződött az a nagy vállalkozás,[1] melyet több mint három évtizede egy lelkes fiatal tanár kezdett el s a három évtized forgatagában soha meg nem szűnő munkával fejezett be szerzője: Pintér Jenő. Az első nagy munkától, a négy kötetes pályadíjnyertes munkától[2] több évtized választja el a most befejezett nagy művet, közben a kétkötetes kézikönyv, a nagyközönség számára írt kitűnő képes Pintér[3] s a legújabb irodalmat tárgyaló kisebb munka jelezték az állomásokat. Most pedig előttünk áll az élet munkája, az a nagy irodalomtörténeti munka, melyhez hasonló teljességű még a magyar irodalomnál gazdagabbakban is ritkaság.

Az a körülmény, hogy Pintér Jenő a nagy munka előtt már oly tevékenyen s oly sikerrel művelte az irodalomtörténet tudományát, mint Toldy Ferenc óta senki, biztosítéka volt az új mű lehető legtökéletesebb alakításának. De az új munka megjelenése bizonyítéka közönségünk irodalom-érdeklődésének is, mert Pintér Jenő sikere szinte példátlan e tudománynak történetében: egyetlen egy műve sem jött, hogy ne elégített volna ki régi-régi szükségletet. A hétkötetes irodalomtörténet a rég elfogyott kézikönyv tökéletesített utóda, elsősorban az eddigi tudományos kutatásoknak szinte tökéletes összefoglalásával a további tudományos munkálkodást hivatott előkészíteni, megkönnyíteni. A munka, mely egy élet munkásságát vette igénybe, betetőzése a régi, évek során át sohasem lankadó buzgalomnak s indítója lesz biztosan sok más, ha kisebb, de összességében mégis jelentős tudományos munkásságnak. Ezért mondhatjuk, hogy Pintér Jenő munkája irodalomtörténeti esemény.

De a munka immanens értékei sem mindennaposak korunkban. Az újdonság, a hajszolt új szempontok nem mindig kedveznek a tudo-

[1] Pintér Jenő: Magyar Irodalomtörténete. I—VII. Budapest, 1930—1934. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság kiadása.
[2] Pintér Jenő: A magyar irodalom története. I—IV. Bpest, 1909.
[3] Pintér Jenő: Magyar Irodalomtörténete. Képes kiadás. Bpest, 1928.

mányos munkásság első személyi feltételének a tárgy iránti alázatosságnak. Pintér szerényen pozitívisztikus munkának nevezi irodalomtörténetét. De az ő pozitívizmusa nem világnézeti pozitívizmus. Olyan értelemben, mint az ő műve, pozitívisztikus művek a Maurinus kongregáció munkái is. Pedig a jámbor bencés szerzők, kiknek morális alázatossága csak a tudományos alázatosságuknál volt nagyobb, Pintér Jenővel együtt egyformán távol állanak a világnézeti pozitívizmustól. Pintér műve tudományos mű, mint az övéké. Nem kísérleteznek módszerek újításával s amiben az exact tudományok művelőivel egyenrangúak, az elsősorban a történeti valósággal szemben elfoglalt szellemi attitüd. Pintér művében megvan az önzetlen érdeklődés, a szigorú becsületesség, a munkás türelem, a tények előtti alázat, a szüntelen kritika, mely sokszor a saját régebbi nézeteire is kiterjed.

A legutóbbi két évtized az irodalomtörténet módszereiben is sok újat hozott. Különösen német irodalomtörténészeknél látunk sok érdekes kezdeményezést, melyek a szellemtudományok nagy fellendüléséből forrásoznak. A nemzedékszemlélet, a tájak fontossága, a problématörténeti felfogás sok érdekes és értékes eredményt hozott. Pintér felfogása nem teszi az újabb módszerek egyikét sem uralkodóvá művében, de bármelyik szempontot követő későbbi kutatás páratlan gazdag anyagra talál nála. Pintér klasszikus felfogása azonban nem teszi művét időrend szerint tagolt anyaghalmazzá. Történeti szemléletének tárgya maga a munka, ebben a tekintetben Pintér bámulatos olvasó és interpretátor. Elemzéseinek biztos megfogalmazásánál érvényesült a régi tapasztalatú, biztos irodalomtörténész. De munkájában erősen kirajzolódik az irodalomtörténet éles különbsége, mely a legtöbb szakból megkülönbözteti az irodalomtörténetet s a művészettörténettel külön helyet biztosít neki Az irodalomtörténet oly műveket tárgyal, melyek a mai olvasóra épúgy hatnak, mint az előző korok olvasóira s így egy-egy munka, egy-egy írói alak az előző kutatók, kritikusok értékelésében más és más értékelés alá esik. Pintér Jenő munkájának egyik jelessége, hogy jó összeállításban közli elődeinek véleményeit. Az irodalmi értékelésben mindig van szubjektív elem, minden kritikában van impresszionizmus. Ezért legfőbb erénye az irodalomtörténésznek, hogy válassza szét azt, amit érez attól, amit tudni lehet. Az előbbi a személyhez, korhoz kötött valami, amelyből kevés marad fenn, ami sohasem lehet teljes. A másik a tudományosabb jellegű, mely egy bizonyos időpontban szinte százszázalékig teljes lehet. Ez a teljesség úgyszólván hiánytalanul megvan Pintér Jenő művében. Bibliografiája minden irodalomtörténeti munkásságnál nélkülözhetetlen. Életrajzi adatai pontosak, az irodalom művelődéstörténeti, társadalmi vonatkozásai tudományos lelkiismeretességgel igazoltak.

Miért szóltunk Pintér Jenő munkájáról Értesítőnkben? Nemcsak azért, mert tankerületünknek évek hosszú sora óta jeles főigazgatója. Inkább tekintjük őbenne azt a tudományos férfiút, aki középiskolai tanárként kezdve, folytatva munkáját a nagy mű befejeztekor sem dicsekedhetett a tudós otium bírásával, hanem a legnagyobb tankerület tevékeny igazgatása közben fejezte be munkáját. Példaképe a tanárságnak az önképzés művelésében s nemzeti művelődésünk önzetlen munkájában.

De minekünk, bencéseknek még egy tekintetben is illik megemlékeznünk a nagy műről. A francia azt mondja arról a műről, mely hosszú évtizedek munkája, melynek írása közben sok-sok látszólag lelketlen adat összegyűjtése teszi próbára az író áldozatos türelmét: travail bénédictin. A maurinus bencések munkájáról vették e jelzőt, amelyet Pintér Jenő munkájára is alkalmazhatunk. Tehetjük annál is inkább, mert művének szelleme keresztény és nemzeti, mint irodalmunk is az. Ezért volt számunkra igazán ünnepi alkalom, hogy Értesítőnk olvasóközönségének Pintér Jenő nagy munkájáról szólhattunk.

Brunner Emőd, O. S. B.

PEDAGÓGIAI KÉRDÉSEK.

I.

A szülői ház és az iskola.

(Szülői értekezlet 1933 november 8.)

A szavak jelentésváltozása mögött sokszor érdekes dolgok lappanganak. A „bencés" szó a nyelvújítás terméke, sokáig kevésbbé jóhangzású versenytársa volt a komoly, ünnepélyes hangzású benediktinusnak. Ma már mindenütt használatos, ahol Szent Benedek magyar fiait ismerik. De mióta budapesti intézetünk fennáll, tíz év alatt a szó jelentése általánosabb lett. Bencés lett minden, ami a bencés renddel, budapesti iskolánkkal kapcsolatos. Mi bencések, — hangzik el apró fiaink ajkáról, s ebben az általánosításban van valami közvetlenül kedves mozzanat, mely találóan fejezi ki azt a szellemi közösséget, melyet nevelő munkánkkal akarunk megteremteni a szülői ház s az iskola között.

Szellemi közösség nélkül meddő minden törekvésünk, az otthoni nevelés épúgy csődöt fog mondani, mint az iskoláé. De a jóakarat egyik részről sem biztosítja egymagában az eredményt s egy-egy szülői értekezlet mindig jó alkalom otthoni és iskolai problémák megtárgyalására, nevelő eljárásunk ismertetésére. Természetesen egy előadás keretei szűkek a teljes kifejtéshez, de erre nincs is szükség, a nyolc év állandó érintkezése megismerteti nevelésünk szellemét a szülőkkel s ha nem vagyunk nagyon merészek, azt is mondhatnók, őket is átneveli s a pesti szülők „bencés" szülőkké válnak.

Szeretetünk, munkánk, aggódásunk tárgya közös: a gyermek. Tízéves korában lépi át annak az iskolának küszöbét, melyről büszke hittel valljuk, hogy Budapest legprimitívebb, de legcsaládiasabb intézete. Nyolc év multán nyílttekintetű, izmos ifjú hagyja el a régi falakat, hogy meginduljon a tizennyolcévesek előtt mindig nagybetűs Élet meghódítására. Ezalatt a nyolc év alatt együtt dolgozunk, az otthon és mi. Vajjon mit tehetünk? L'éducation peut tout — a nevelés mindenható, — mondja a naív racionalizmus s a régi jelszónak visszhangja sokszor hallatszik fogadóóránkon, mikor a szülő türelmetlenül várja a jobbrafordulás idejét. De a pesszimisztikus determináltság is sokszor hallatja szavát, mikor hosszú évek kemény munkájának alig

látszik némi eredménye. Örök probléma ez, a katolikus nevelés nem csatlakozott sohasem szélsőséges elméleteihez. A mi álláspontunk a realizmusé. Az emberpalántát a szülők kezéből vesszük át, a továbbgondozás munkája sem egyedül a mi munkánk, hanem közös az otthonéval.

Az időrendi elsőbbség tehát nem a miénk, és bizony sokszor a rangbéli sem. A családi nevelés kisiklik a kategóriális meghatározások alól. Olyan egyetemes, hogy intézményes nevelés versenyre nem képes vele. A kölcsönös bizalom, szeretet, önfeláldozó hűség, teljes életközösség az alapja a családi nevelésnek, mely egyforma gondossággal ügyel a gyermeki lélek minden megnyilvánulására. Ez az alapja az egész világon a nevelésnek, Oroszország kivételével, ahol a kommunista pedagógia épen a nyugateurópai keresztény családi eszményt akarja gyökerében kiirtani. A vallásellenes propaganda itt a legveszélyesebb, a családon keresztül a lelket éri támadás. Kerschensteiner mondja, hogy a családi kör szentélye magába zárja mindazt, ami az emberi nevelőerőben isteni.

Az otthon egyetemes nevelőhatása olyan szembeszökő, hogy az iskola szerepe első pillanatban csak oktató jellegűnek látszik. A múlt századvég pozitivisztikus célkitűzései az iskola kérdésében is feltalálhatók, neves pedagógus mondta, hogy az iskola, nevezetesen a középiskola első feladata az oktatás. Az iskola rangja, értéke egyenlő az oktató tanári kar tudományos értékével, pedagógus dicsérte egyízben előttünk az egyik neves középiskolánkat épen azért, mert tanári karában 18 doctor philosophiae található.

Az utolsó évtizedek ismét aktuálissá tették az iskola nevelő munkájának kérdését. A világháborúval kapcsolatos tapasztalatok megmutatták, hogy nem az anyagtudás a fontos, hanem a világkép kialakulása, állásfoglalás a bennünket körülvevő problémákkal szemben. S jönnek az újítások, melyek mind ezt célozzák, ha más-más név alatt is.

Ebben a kérdésben van egy közös problémánk a m. t. Szülőkkel. Iskolánk jellege tisztára katolikus. Az a világnézet, amit mi adunk, helyesebben, amivel mi hozzuk érintkezésbe diákjainkat, a Krisztusi alapokon nyugvó Egyház tanítása. Eredménye nevelésünknek csak úgy lehet, ha a világnézeti közösség megvan iskolánk s a szülői ház között. S erre vonatkozóan sok-sok érdekes esetet tudnánk elmesélni. Hogyan jött létre ez a harmónia épen a kisdiák buzgó apostolkodása útján? Tizenegy-tizenkétéves gyermekek dolgozataiban, amelyben leírják, mit kívánnak az új iskolaépülettől, majdnem mindenütt ott szerepel az a nagy kápolna, ahova minden szülő eljöhessen gyermekével szentmisére. Szülői lelkigyakorlataink sikere, hisszük, elégséges bizonyítéka annak, hogy iskolánk katolikus szelleme harmóniában van a katolikus otthon lelkével.

A világnézeti nevelés értékkérdés. Miért az otthon gondjai, az iskola erőlködése? Mert helyes értékskálát akarunk a fiatal lélek elé adni. Az a nevelőmunka, amit a m. t. Szülőkkel mi kifejtünk, csak része annak a sok nevelő ráhatásnak, mely barátok, utca, cselédek, plakátok s mozi részéről hatnak a gyermek lelkére. Mennyiségét tekintve, sokkal több mindez, mint a mi munkánk, de egyes eseteket nem tekintve, minőség tekintetében alacsonyabb rangú. A benyomások tömege, mint por hull a lélek lemezére, érintsd vonóval a lemezt, a por csomókba fut szabályos rajz szerint, kelts zörejt mellette, a por szétoszlik, de csak személyes összevisszaságban.

Szülői, nevelői gondunk sokszor nyomja lelkünk, ha a nevelésnek ezekre a szabad versenyzőire gondolunk. De kár lenne, ha féltésünkben elzárnánk a fiatal lelket a mai világtól. Ha a lélek harmónikus, ha az értékskála helyes, ám jöjjenek a szabályos hangfigurák, ha más is, mint a mi lelkünké, mert más hangok idézik elő, szép lehet a mai fiatalságot szemlélő Úristen előtt.

A világnézeti nevelésnek nagy veszélye, hogy könnyen csap át retorikába, pedig mi nem prédikálni akarunk az iskolában, hanem nevelni. A nevelés munkája sok finom részletből összetevődő valami, teljesen hamis felfogás időre koncentrálni, minden tervszerűsége mellett is mindig konkrét alkalmat kell kihasználnia és ez a konkrétum elsősorban maga a gyermek. Szülők és nevelők együttes munkájának másik fő kapcsolata a gyermekre vonatkozó megbeszélések. Alkalmat adnak rá a fogadóórák, az osztályfőnöki látogatások, betegség esetén vagy azonkívül. A családi nevelés teljesen egyéni tud lenni, az iskolának erre nincsen módja, de nem is lehet, mert lényege a közös nevelés. Erre még kitérünk. De minden tanárnak, kell, hogy legyen képe tanítványáról, mely túlmegy az egyes órákon szerzett impressziókon. Papi iskolában, ahol mint minálunk, a tanulók minden kényszer nélkül találják meg lelkiatyjukat tanáraikban, az ismert kimélyítése sokszor könnyű dolog, de leggyakrabban nehéz. A gyermek magával hozza az otthon örökségét, jó és rossz tulajdonságot, vegyest. Német pedagógusok már Familienkunde néven regisztrálják a családi, illetve környezetismeretet a pedagógia segédtudományai közé. A szellemi környezet, származás kérdése azért is fontos, mert a gyermek hajlamainak megítélésénél, tehetségének megnyilvánulásánál sok magyarázatot ad s megkönnyíti a nevelő munkáját akkor, midőn a bizonyos irányban fejlődő tehetségnek kialakításán dolgozik. De más tekintetben is fontos a megfigyelések kicserélése. Sok gyermek más az iskolában, mint otthon. Különösen, ha nincsenek testvérei, vagy nagy korkülönbség választja el tőlük. Ilyen esetekben sok jellemző vonást magyarázhat meg az őszinte szülő, sok kérdésre adhatna választ. Mint nyolcvanegygyermekes osztályfőnök, sosem mulasztottam el érdeklődni a szülőknél a gyermek játékai után s a tapasztalatokból, ha nem lennének hely és idő közelsége miatt publikálhatatlanok, igen érdekes példákat hozhatnánk fel. Természetes, hogy az ilyen megbeszélések csak akkor értékesek, ha a szülőben megvan a kellő tárgyilagosság és őszinteség. Magasztalásoknak itt nincs helyük, nem is használhatnak.

Az iskolai és otthoni nevelésnek van egy nagy különbsége. Az iskolai nevelés oktató nevelés és közös jellegű. A nyolc év munkájának csontváza, a középiskolai tanterv, melyre izomként tapad a metodikusan alakított oktató nevelés. A középiskola nevelésének eredménye, függvénye a tanterv egészséges arányainak, de ez az arány nem abszolút, hanem időről-időre a változó korszellem határozza meg, s a reformok sikerének titka a romantikus, szétfolyó „korszellem" megragadásának művészetében van. Milyen művelődési értékeken neveljük a fiatal lelket, melyek azok a tudományágak, melyeken tehetségét növelheti, alakíthatja? Ezért jelent minden tanulmányi reform háborúskodást az egyes tudományszakok érdekeltjei közt. Minden tárgy többféle művelődési értéket képvisel, kivéve talán a matematikát, mely a logikai aktusok nevelésének legfontosabb esz-

köze. A történelmi, nyelvi szakok több aktushoz szólnak, az észképzés mellett a kedély nevelésének is eszközei. A természettudományi szakok magasabb problémákba torkolnak s a világkép, világszemlélet kialakítására van különös hatásuk. A hittan lélekképzés, az öntudatos lelkiélet megalapozása. Ezek a fő nevelési tényezők az iskolai oktatásban, miket évszázados tapasztalat hozott össze a mai középiskolában s e tekintetben egyes országok közt legfeljebb árnyalati eltérések vannak.

A fentvázoltak, azt hisszük, eléggé megmutatják az egyes tárgyak szerepét az iskolai nevelésben s mégis nagyon is igaz, hogy a szülői ház s az iskola között épen egyes tantárgyak miatt van a legtöbb ellentét. Az egyes tantárgy eszköz a nevelésben, nem akarunk szaktudósokat nevelni. Ennélfogva arra sem törekedhetünk, hogy az egyes növendék épen ezt, vagy azt a tantárgyat művelje erején felül, amit sok szülő megkíván az áhított jeles osztályzat miatt. Normális tehetségű tanulók számára van összeállítva a tanterv, de színvonalban nem mehet le annyira, hogy minden tanuló minden tárgyból jeles jegyre tegyen szert. Az osztályozásból presztizskérdést csináló szülők sokszor okoznak helyrehozhatatlan kárt túlzott követeléseik végrehajtásával. A gyermeki kedélyt is zavarja e látszólagos eredményekre beállított túlságos ambíció. A jegy csak jel, a mögötte levő lényeget a szülő és nevelő megbeszélése hivatott közölni.

Néhány szót arról a kapcsolatról is, melyet épen a tantárgyak szőnek az otthon s az iskola között. Sok szülő tanul együtt gyermekével, legalább is az alsó osztályokban, de a felsőkben is sokszor megtörténik, hogy a fiútól kikérdezik a leckét. Nem egy szülő kérdezte már tőlünk, helyes-e ez, vagy nem. A kérdésre nehéz választ adni. Alsósoknál feltétlenül ajánlatos, de ebben az esetben sem jelent teljes tudást, biztonságot, hanem a koncentrációs készség bizonyos fokának meglétét. Ez a készség csak a megtanulás és felmondás közti időre vonatkozik, másnap délelőtt egész természetesen „szedhet be" a kis nebuló. Felsős diákok, kamaszok sokszor berzenkednek a kikérdezés továbbfolytatása ellen. Kétségtelen, hogy az önállóság jobb, értékesebb, inkább erre kellene ránevelnünk a gyermeket s erre van is mód. De felsősöknél más szerepe van az otthonnak, mint a nagyon mechanikus kikérdezés. A kulturált otthon hatása a fejlődő fiatal lélekre sokkal fontosabb. Művelt szülők jól teszik, ha bevonják fiukat társaságukba, mintegy barátjukká teszik, természetesen ez csak a kultúra iránti kedvébresztés tekintetében kívánatos. Az az otthon, mely a serdülő fiút a szellemi dolgokkal is kontaktusba hozza, inkább dolgozik együtt a nevelő munkájával, mint az anyagot naponta kikérdező szülő.

Más ok is kívánatossá teszi, hogy az otthon intellektuális környezete legyen a felsős diáknak. Minden tantárgy két irányban hat a növendékre. Bizonyos adattömeget közöl vele, melynek szerepe az általános tájékoztatás időben, térben, tudományos szakok területein. De egyúttal a lélek funkcióit is működteti, serkenti állásfoglalásra a további kérdésekkel szemben. Ez utóbbi tekintetében középiskolai nevelésünk sokak szerint hátrább áll, mint a nyugatiaké. Materiális tudás szempontjából a gimnáziumból kikerülő fiú többet tud, mint német, francia, vagy angol társa, de önállósága kevesebb, spontaneitása kisebb. Az iskola a nevelésnek ilyen irányban művelésére az idő rövidsége, a nagy vakációk félbeszakítása miatt kevésbbé alkalmas, mint a családi otthon, ahol a szülő tudja bevezetni a gyermeket

az ő egyéni kultúráján keresztül az egyetemes műveltségbe. Nem könyvműveltséget akarunk, de szeretnők, hogy a mai fiatalság újra megismerné az elmélyedést kívánó munkát, a szellemi élvezetek ótiumát, amit a nagyvárosi élet ideges tempója nem ismertet meg vele. Ebben a tekintetben a felső osztályok sikerének kulcsa a m. t. Szülők kezében van.

Mint említettük előbb, az iskolai nevelés közös nevelés. Ez lényeges különbség az egyént nevelő otthon s az iskola közt. Sajnos, még napjainkban is vannak szülők s épen egy meghatározott társadalmi osztályhoz tartozók, kik gyermekük nevelését magántanítókkal végeztetik. Pedig az életbe való bevezetés legjobb útja a nyilvános iskola. Nem tekintve azt a közhelyet, hogy a gyermeki léleknek ki kell egyenlítődnie a sok mástermészetű társ között, a mai iskola, különösen a mienk, mindent megtesz, hogy a gyermeknek igazán otthona legyen. A háborúelőtti iskolával összehasonlítva a mai iskola rengeteg dolgot fogadott be. Cserkészet, sportok, fotó-, aero, bélyegkörök, stb., stb. a diák délutáni idejét is igénybeveszik. Ennek jó és rossz oldalairól beszélhetnénk ugyan, de tagadhatatlan, mindez nem rákényszerített intézmény, hanem a mai ifjúság néha túlzásbamenő aktivitásának folyománya. Az iskola szerepének tágulása az iskolai társadalom erősebb megkötését tette szükségessé. Az iskola alkotmánya a fegyelmi szabályzat, mely értesítőnkben olvasható. A diák aranybullája ez, iskolánk szellemének legigazibb vetülete. A szülő gondja őrködni, hogy az ő hatáskörén belül a gyermek tiszteletben tartsa a fegyelmi rendelkezéseket. Legalitás és moralitás válaszútja itt kezdődik; erkölcsiség csak úgy alakul ki, ha a szülő a szabályok szellemét megtartja és nem akar kibújni a paragrafusok alól és kétes esetben őszintén fordul az osztályfőnökhöz. A minden áron mentés csak destruál, különösen, ha sikerül.

Szülői ház és iskola között a legerősebb kapcsolat a szeretet. Fogalmi meghatározást nehéz adni róla, szólni a szeretetről nehéz líra nélkül, amit ezúttal kerülni szeretnénk. Egyedül csak a szeretet tehet bennünket igazi nevelőkké, erkölcsi személyiséggé, hogy a gyermek, a kamasz, a serdült ifjú minden lelki rezdülésével együtt érezhessük s két kezénél fogva vezethessük a nyolcesztendős középiskolai élet sok nehézségén át az erkölcsi értelemben felfogott Élet kapuja elé. Ezt a szeretetközösséget érezzük, mikor a m. t. Szülők iskolánk életében oly bensőségesen vesznek részt s ez a legértékesebb biztosítéka is annak, hogy közös munkánk el is éri azt az eredményt, melyet mindnyájan egyformán óhajtunk.

Brunner Emőd.

II.

Az eszmények szerepe a nevelésben és az eszmények nevelése az ifjúságban.

(Szülői értekezlet. 1934. március 4.)

Amint a nagy kozmoszban vannak erőközpontok, napok, amelyek körül titokzatos suhanással, fantáziát lesujtó csodás pontossággal keringenek a bolygók, úgy vannak a lelki életnek is ilyen napjai, sugárzó, izzó erőközpontjai, amelyek körül az ember lelki életének bolygói keringenek titokzatos törvényszerűséggel. A lelki életnek ezeket a napjait nevezzük eszményeknek. Az eszmények bolygói a cselekedetek. Minden eszmény erőközpont, amely körül a cselekedetek imbolygó, hullámzó tömegei keringenek. A hasonlatot még tovább is vihetjük. Amint a naprendszerek adnak fényt és színt a világegyetemnek, épp úgy az eszmények színezik azt a csodás kis világegyetemet, amelyet emberi jellemnek nevezünk. A bolygó, imbolygó cselekedetek sokszor eltakarják a napot és éjtszaka borul a lélekre, azonban, bár ilyenkor nem láthatók a napok, mégis megvannak azok, mégis erőket sugárzó tényezők azok, mégis mozgató erőközpontok azok. Mikor aztán fordul az élet sora, derengeni és pirkadni kezd, ritmikusan újra kigyulladnak hajnalrózsái a lélek egén, hogy fény és színakkordok pompázó zengésében újra reggel legyen, újra diadalmasan emelkedjék a magasba eszménynapunk győzelmes koronája. Az eszmény szinte kimondhatatlan fontosságú tényező minden nevelésben. E fontosságnak szinte sűrített szükségessége épen a pubescens korba esik, abba a szent és Isten Urunktól, Atyánktól reánk mért kényes és küzdelmes korba, amelyről sokszor még nevelők is szeretnek olyan bántóan komolytalanul megemlékezni, de amelyről komoly és embert szerető nevelő csak megillető tisztelettel és komolysággal gondolkozik. Van ebben a korban kétségtelenül sok kómikus és kellemetlen elem. De hát a kómikum nem mindenütt érinti-e, nem mindenütt súrolja-e a tragikum határvonalát? Az élet tragikuma kívülről nézve mindig kómikus. A káoszban benne úszni, a káosszal küzdeni, az tragikus tény. A partról nézni ezt a küzdelmet: kómikus látvány. A krisztusi, katolikus nevelő azonban nem a partról nézi a pubescens kis ember titáni küzdelmét a nagy káosszal. Vele úszik, vele forrong, vele szomorkodik, vele örül és vele sír. A pubescens ember a káosz embere. Az emberben mindig van valami káotikus, valami szörnyen titokzatos mélység. Ezért az ember mindig tragikus lény marad. De soha annyira nem káotikus az ember, mint épen ebben a korban és ezért soha sem mondható az ember tragikusabbnak, mint épen ebben a korban. Nem azért mondom ezt, mintha sajnálnám azt a kis embert emiatt. Távol legyen az tőlem! Épen az élet ezen tragikus elemei adják meg a személyiség vonalait és arculatát. Ezek azok a tényezők, amelyek kifaragják, kikalapálják, kicsiszolják a jellemet. Ezekre tehát nagy és nélkülözhetetlen szükség van. Vajjon lehet-e sajnálni a mustot, amikor az forrásnak indul? Lehet-e sajnálni azt a sistergő, forrongó, égő ősködöt, amelyből geológiai rengések, robbanások, ropogások között alakult ki a világegyetem? Lehet-e sajnálni azt a sistergő, forrongó, égő ember-káoszt, akit mi pubescens

embernek nevezünk? Nem sajnáljuk őket, de szeretjük és egész lelkünk erejével igyekszünk melléje állani.

A kozmogóniából vett bekezdő hasonlatomat folytatva, állítom azt, hogy amint az alakuló világokban óriási szerep jutott azon erőközpontoknak, amelyeket mi napoknak nevezünk, úgy itt is döntő fontosságú szerep jut azoknak a lélektani erőközpontoknak, amelyeket mi eszményeknek nevezünk.

A pubescens-kor első összeütközései a külvilággal, adják meg a léleknek tengelyét, amelyet mi öntudatnak nevezünk. E tengelyek sarkain helyezkednek el a lélek világrendszerének napjai: az eszmények. Mik ezek az eszmények? A gondolat őstörekvésének: a rendszerezésnek végső állomásai, végső kifejlődései. A lélek ösztönszerűleg rendez, minden gondolat valamiképpen központ. Minden gondolat szükségképpen összegezés, szükségképpen rend, egység, képlet, fixirozott álláspont. Ha e gondolatképletek, ha e gondolatakkordok élettel és érzéssel telnek meg, akkor lesznek azok eszményekké. Valóságos napokká. Vonzó, lendítő, sugárzó erőközpontokká. Ezek az eszmények adják a jellem színét, irányát, tónusát, lüktetését.

Az eszmények kialakulása a pubescens-korba esik. Ezért mondottam szent és nagyon nagy jelentőségű kornak ezt a kort az emberi életben.

Az eszmények kialakulásában az ember részéről három tényező játszik fontos szerepet. Azért mondtam az ember részéről, mert kétségtelen, hogy döntő fontosságú az isteni kegyelem titokzatos szerepe is, de ez nem tőlünk függ. Ezt mi, nevelők, csak leboruló alázatossággal kérhetjük a jó Istentől. Az ember részéről tehát három tényezőt említhetünk: *Az első kétségtelenül az öntudatra ébredt egyén maga.* A fiú, a naggyá lett fiú már döntő tényező önmaga kialakításában. Innét van, hogy sokszor minden nevelési ügyeskedésünk ellenére célunkat el nem érjük. A nevelés eredményét száz százalékkal e földön senki sem biztosíthatja. Az Uristen szabadakaratot adott az embernek és azt Őmaga is a legnagyobb tisztelettel respektálja. Az egyéniség kibontakozásával fölemelkednek a személyes elhatározások zsilipjei is és attól kezdve az egyéni akarás kavargó árja ömlik az életet mozgató turbinák felé.

A második tényező az a milieu, amelybe az egyént az isteni Gondviselés állítja. Ennek a környezetnek vannak olyan elemei, amelyeket nevelői akarattal részben irányíthatunk, de kétségtelenül vannak olyan elemei, amelyek már a mi akarati hatáskörünkön kívül állnak. Mert pl. döntő fontosságú nevelői tényező az az iskola, amelybe az ifjú jár és ezt a tényezőt magunk választhatjuk, de már azt a fiút, akit gyermekünk jóbarátjának választ, azt a fiút, aki először súgja fülébe a gonosz kísértés szavait, nem mi állítjuk melléje. Itt már szemmel láthatólag megjelenik az emberi élet misztikus eleme, a kiszámíthatatlan, titokzatos, komplikált, homályos, sokszor tragikus elem, amely életsorsokat formál és tör össze. Emel, vagy lesujt. Innét buggyannak elő azok a források, amelyek, vagy mint életet öntöző, üde hegyi patakok termékenyítő csobogással táplálják a személyiség kialakulásának tájait, hogy ott virág, tarka-barka pázsit, magasba szökkenő fenyők és viharokkal dacoló tölgyek fejlődjenek, vagy mint életet pusztító árvíz zuhannak a zsenge lélekre, hogy sáros, piszkos örvényeikkel mosolyt, otthont, bölcsőt, egészséget és szépséget tönkre tegye-

nek. Ebbe a misztikusan kavargó mélységbe már csak az isteni kegyelem mindenható és mindentudó ereje tud belényúlni.

A harmadik tényező mi vagyunk: szülők és nevelők. Csak a harmadik helyre kerültünk. Van ebben valami szerénység és alázatosság. De, mint minden igaz szerénység és alázatosság, úgy ez is az igazságban gyökeredzik. Minél idősebb, minél tapasztaltabb leszek ezen szent munka és élethivatás terén, annál alázatosabb, annál szerényebbnek kell lennem. A nevelői munka nagyon alázatossá teszi az embert. „Res sacra puer", — mondották a latinok, — vagyis hogy szent dolog a gyermek. Áll ez abban a természetes értelemben is, hogy minden gyermek valamiképpen az Uristen szentelt üzenete ebbe a világba, de áll e közmondás értelme úgyis, hogy mint minden szent dologban, úgy a gyermekben is van valami misztikus, döbbenetes homály, a nevelői lendületet megtorpanásra késztető bizonytalanság, ihletett alázatosságra és imádkozó szerénységre tanító titok. A lélek, a személyiség akárhogy forgatjuk is a dolgot, mindig szentély marad, sőt a szentek-szentje. Szentek-szentjében homály volt. Oda a profán élet fénysugara nem hatolt be soha sem. Az egyéni öntudat és elhatározás lezárt frigyszekrényében úgyan ott van az Isten parancsolatainak és kinyilatkoztatásának kőtáblája, amelyet ihletett, prófétai kezek írtak le és helyeztek el ott. E titokzatos frigyszekrény fölött állandóan ott lebeg az Uristen lelke, mely hol mint égő felhőoszlop, hol mint sziporkázó lángtenger irányít, emel, sújt, vagy éget, de a szent homály borzongató titokzatossága is ott van. Minden gyermek ilyen szent dolog és ilyen alázatosságra ihlető tény.

Mindazonáltal az ószövetségi szentélyben is égett az olajlámpa. Abban a szent homályban fényt és világosságot hintettek azok a lángnyelvek és pirosló derengést árasztott az illatáldozatok oltárán izzó parázs. Ebben a lélekszentélyben is égnek ilyen lángnyelvek és parázslik ilyen illatos tűz. Ezeket a lángokat, ezt a tüzet is szentelt kezek gyujtják, szentelt kezek ápolják. Ezek a szent lángok, ezek a fényt derítő tüzek azok az eszmények, amelyeket mi gyujtunk és ápolunk az ő lélekszentélyük mélyén.

A szentek-szentjében elsősorban az égő felhőoszlop szórt világosságot. Az ifjú lelkének is első és mindenekfölött álló eszménye legyen a mi Urunk Jézus Krisztus, ki éppen ezért lett emberré, hogy mindenkor példaképe és eszménye, még pedig megtestesült eszményképe lehessen minden embernek.

De ez égő felhőoszlop mellett ott piroslottak az emberi kezek által gyujtott tüzek is. Nekünk is áhítattal kell meggyujtanunk az ifjú lélek szentélyében azokat a tüzeket, amelyeket én eszményeknek nevezek. E szent tüzek gyujtása nem szavakkal történik. A szó csak igen gyönge eszköz az eszmények kialakulásában. Saját élettapasztalatainkból tudhatjuk, hogy milyen kevés hatással volt reánk életünkben a szó és ugyancsak ez a tapasztalat mutatja meg, milyen mélységes hatással volt reánk egy-egy élmény. A beszédek közül, amelyeket nekünk mondottak, alig emlékezünk egyre, kettőre, de mily mélységes, egész életre kiható áramlással él bennünk egy-egy esemény, szüleink életének küzdelme, édesanyánk kitartása a szenvedésben, csendes, hangtalan hősiessége, valamelyik nevelőnk megértő szeretete, melengető jósága, mellénk álló türelme. Ezek azok a tényezők, amelyek szavak nélkül is állandó irányítással hatnak és mint kitörül-

hetetlen alapáramlások az egyéniség irányát megszabják. Ezek a szótalanul előttünk átélt események lesznek az ifjú lelkében izzó erőközpontok, sugárzó eszménynapok, amelyek körül lassanként kijegecesedik a jellem épülete.

Ime, ebben a megvilágításban bontakozik ki teljes fényben a szülők nevelési föladata és nagyjelentőségű szerepe a pubescens-ember életében. Természetszerűleg az ifjú először és legközvetlenebbül az ő szüleinek életét látja, ennek következtében az lesz rá legmélyebb és legsodróbb hatással. A pubescens-ember beszívja édesanyjának lelki képét. Mint ahogyan a csecsemő szívta a tejet és abból szervezetének csodás átalakító erejével élet lett, épp úgy lesz abból az édesanyai, eléje élt életből valamiképpen szellemi tej, amelyet fölszíva magába, eszménnyé alakít át. Az ifjú az édesapját látja, megfigyeli, emberi lelkének ösztönös hajlamával azt az életet megbírálja, összehasonlításokat tesz, bontakozó intelligenciája következtetéseket von le, talán mindezt öntudatlanul teszi, de az bizonyos, hogy ezekben a benső forrongásokban, mint a káoszból a világrend, úgy ezekből a benső élményekből lesznek az életet formáló eszmények. Itt látjuk aztán élesen megvilágított fényben annak a kérlelhetetlen komoly akaratnak az okát, amellyel az Anyaszentegyház védi a házassági igéret, a családot alapító eskü fölbonthatatlan szentségét és sérthetetlenségét. Ennek a kérlelhetetlen, sokszor kegyetlennek látszó szigorúságnak mi is érezzük néha a keménységét, mi is két tűz, két kő közé érezzük magunkat belészorítva, de amikor a két érdek egymással szemben áll és elfogulatlanul kell ítélnünk, lehetetlen nem az Egyház mellé állanunk, ki az ártatlan fél, a jövendő élet érdekét nézi, ki nem enged a szétzilált szenvedélynek szabad utat, hanem kemény következetességgel védi az apák és édesanyák eszményi képét. Nagy felelősség ez, de ennek a nagy felelősségnek tudatában szenteljük meg életünket és hozzuk meg nevelői munkánk nagy áldozatait.

Igen ám, mondhatná valaki, de hol van az ember, aki eszményi életet élni képes? Nem szükségképpeni velejárója-e az ember végességének, hogy benne a végesség vetületei, mint emberi gyarlóságok jelentkezzenek? Ha pedig kitetszenek ezek a gyarlóságok, mi lesz az eszménnyel, mi lesz ezzel a forrongó, küzdő világgal?

A tragikus elem a földi életből ki nem kapcsolható. Ennek a véges életnek, akár mint személyi életet nézzük azt, akár mint történelmi folyamatot szemléljük azt, hatalmas rúgókra van szüksége, hogy állandó mozgásban. tartassék és állandó aktivitása biztosíttassék. Mi lesz már most ennek az életnek rúgója? Milyen erők fogják hajtani azt a képzeletet fölülmúló nagy gépezetet, amelyet emberi történelemnek nevezünk? Az élet rúgói, az emberi történelem hatalmas turbinái azok az ellentétek, amelyek kiküszöbölhetetlenül mindenütt föllelhetők, ahol emberi élet és emberi működés van. Jóság és aljasság, erény és bűn, okosság és ostobaság, gyönyör és kín, öröm és szomorúság, lendület és lehangoltság, jóakarat és csalódás, terv és bukás, stb., stb., ezek azok az ellentétek, amelyek között, mint hatalmas feszültségű ív, sistereg az élet. Mi lenne, ha ezek az ellentétek megszünnének? Megállana az élet. Ezek a rúgók, mint tragikus problémák, ezek a turbinák, mint fájdalmas szenvedések, búgnak az emberi élet mélyén. Ezek mozgatják az egyéni, de ugyancsak ezek mozgatják a törté-

nelmi emberi életet. Az egyéni élet mélyén is ott rejlenek ezek a tragikus ellentétek. Mi lesz mármost a kiegyensúlyozó hatalom, amely ezek fölé az örvények fölé hidat von? Mi lehetne az más, mint a szeretet.

Igenis, mi nem akarunk a fellegeknek embert nevelni. Mi nevelésünk ben küzdő embert akarunk kialakítani. Olyan embert, akiben az eszmények csillagfénye lobog, de akiben ez az eszményi csillagfény a valóságos élet kavargó világában, mint konkrét erő domborodik ki. Lehet-e a mi nevelési eszményünk jobb, szebb, helyesebb, mint hogy a valóságos élet tragikus küzdelmeire állítjuk be és ezekre a küzdelmekre lendítjük be a fiúk alakuló férfi lelkét. És történhetik-e jobban e küzdelemre nevelés, mint azzal, hogy látja a mi erőfeszítésünket is? Az apa és anya képe reális eszménnyé épen azáltal lesz, hogy nem csillagfényből szőtt, nem illúziós mesekódből alakult, könnyen bomló, porhanyós formában áll bele az ifjú lelkébe, hanem a küzdés acélkalapácsa alatt kivésett, az ellentétek sistergő harcában megedzett formában. Küzdelmek, szakadékok, ellentétek vannak a mi életünkben is és ezt ne is akarjuk eltagadni, de ezen ellentétek és szakadékok fölé a mi szeretettől átizzított jóakaratunk von hidat. Mindig, mindenekfölött akarjuk az erkölcsi jót. Gyarlók, törékenyek, emberek vagyunk, de mint emberek azok közé akarunk tartozni, akikről látják, megérzik fiaink, hogy minden körülmények között a jót akaró szeretet sugárzik ki belőlünk. És mi ennek a jót akaró szeretetnek örök megnyilvánulási tárgya? Mi lehetne az más, mint az áldozat. A szeretet áldozatban nyilvánul. A szeretet szükségképpen aszimmetrikus jelenség. Adni akar és magát önfeledten osztani. Ha valahol kétoldalú szerződést látunk, vagyis ahol az átadásra viszonzást várunk, kiegyenlítődést követelünk, ott üzletről van szó és nem szeretetről. A szeretetben van valami viszonozhatatlan, valami kiegyensúlyozhatatlan aszimmetria és éppen ez az aszimmetria a szépsége a szeretetnek. Ez a kifizethetetlen adósság az, ami a szeretetben megfogja az ember eszét, leköti a szívét, elragadja az érzését. A szeretetnek ez az irracionális eleme az áldozat. Az igazi szeretet mindig az áldozat jegyében jár. Az Isten is így szeret minket. Mert mi más a kereszt, mint Isten szeretetének áldozati megnyilvánulása? A keresztáldozat az Isten szeretetének aszimmetrikus, irracionális megnyilvánulása. Lehet-e a keresztáldozatot ésszel fölérteni? Lehet-e a keresztáldozatot emberi hálával meghálálni? Soha. És íme, ezért lett a kereszt minden igazi szeretetnek örök, soha el nem múló szimbóluma.

Égjen, lobogjon, lángoljon a kereszt lelke, jele, magával sodró szelleme a mi nevelői munkánkban is.

Az önfeláldozó, küzdő szeretet fogja kigyujtani és áttüzesíteni pubescens, káotikus, alakuló fiaink lelkében azokat az eszményeket, amelyek minden szónál erősebben, minden parancsnál keményebben, minden utasításnál hatékonyabban fogják irányítani őket, az ő életüket, az ő jellemük kialakulását.

Jandik József,
a Regnum Marianum tagja, hittanár.

III.

Az egészséges nevelés.

(Tanári értekezlet 1934. febr. 14.)

A szülők közül ki ne óhajtaná, hogy fia necsak jó tanuló, hanem erős, egészséges és szép testalkatú is legyen? És ha ez nincs így, az nemcsak a veleszületett tulajdonságok hiányosságán, hanem igen sokszor az egészséges életre nevelés gondatlanságán múlik. Hogy sok fiú iskolás évei alatt testileg legyengül, beteg lesz, ideges stb., annak maguk a szülők is okai, mert vagy nem ismerik az egészséges élet feltételeinek elveit, vagy ha ismerik, nem alkalmazzák kellő figyelemmel és kitartó következetességgel, vagy nagyon is alkalmazzák és a fiút, mint melegágyi növényt agyondédelgetik.

Pedig nemcsak a tanároknak, hanem a szülőknek is elsősorban célja az, ami a középiskoláé: hazafias alapon erkölcsös, művelt és egészséges polgárokat nevelni a hazának.

Nekünk azon kell lennünk, hogy a gyermek lelkét elsősorban Istenhez emeljük, szellemét kimüveljük, de nem szabad elhanyagolnunk a test egészségét sem.

Röviden: a lélek, szellem és test képességeit megvalósítjuk, harmonikusan kifejlesszük. Egészséges test lehet csak alap a magasabbrendű lélek és szellem kimüvelésében. A beteg test nem alkalmas sem szellemi, sem fizikai munkára; tehertétel a család és társadalom számára. Inkább legyen a gyerek — mint mondotta egy szülő — az angol elvek szerint kevésbbé tanult, de egészséges, mint sokat tudó, de beteg virág!

Az egészséges neveléssel célunk legyen: a fiatal szervezetet óvni a káros befolyások ellen és erőssé tenni a lélek és szellem munkájának elvégzésére. Nem szabad csak negativumokkal beérnünk, hogy a gyerek nem kapott betegséget kezünk alatt, hanem aggódó, éber figyelemmel és állandó figyelmeztetésekkel, sőt parancsokkal is azon kell lennünk, hogy minél derekabb külső formát nyerjen az értékes belső tartalom.

In medias res a praktikumra térek. Felhívom a figyelmet a következő egészségre káros jelenségekre, amelyekkel nap-nap után találkozunk, és próbálok rámutatni, melyek a teendőink az egészséges nevelés szempontjából.

A testi egészségre károsak lehetnek: a tisztaság elhanyagolása, helytelen testtartás, a szem védelmének hiánya, egészségtelen táplálkozás, cigaretta, bor, kényeztetés, a szellemi munka túlhajtása, játék, sport elhanyagolása, vagy túlhajtása. a cserkészet félreismerése.

A tisztaság a legegyszerűbb és legáltalánosabb követelménye az egészségnek. Sokszor utána kell nézni különösen kisebb gyerekeknek, hogy a nyak-, fül- és kézmosást kellő alapossággal végzik-e. Ezek elhanyagolása, továbbá a piszkos hosszú körmök (a körömrágás ízléstelen szokás!) és mosatlan fogak nemcsak a zegészség ellen károsak, hanem a tiszta emberek jóízlését is sértik. Rá kell szoktatni a gyermeket az állandó fogkefe használatra, evés, különösen vacsora utáni szájöblítésre, amely valami fertőtlenítő szerrel történjék. Ez ne csak egyszerűen parancsra menjen, hanem meg kell magyarázni, hogy fogmosás nélkül milyen káros hatásoknak van

kitéve a bakteriumok miatt a fog! Fiatal korban a helytelenül nőtt fogat orvossal ajánlatos rendbehozatni. Csak tiszta kézzel engedjük a gyermekeket étkezéshez ülni! Nem szabad engedni, hogy az arc pattanását kézzel csipegessék, vagy tűvel szurkálják, mert veszedelmes mérgezést okoz! A hosszú haj fiúknak nem szép és nem egészséges, mert a fejbőr anyagcseréjét akadályozza. Nyáron nagyon hasznos a rövidre nyírt haj, mert a hajgyökereket erősíti és óv a korai elvékonyodás és hullás ellen! Örvendetes dolog, hogy tanulóink legnagyobb része naponkint, vagy hetenkint vehet fürdőt és válthat tiszta ruhát, ami a bőr pórusainak szellőzését, anyagcseréjét ideálisan befolyásolja, csinos és elegáns külsőt biztosít.

Ülésmód. Sokan az iskolában és otthon görbe háttal a padra, vagy asztalra kuporodó helyzetben ülnek, mert ez a legkönnyebb helyzete a lustaságra hajló testnek. Ez a hosszú időn át megszokott és megengedett ülésmód elferdíti a vállat, elgörbíti a gerincoszlopot és egy tagbaszakadt egyenes alak helyett félvállas, púpos, görbe gnóm lesz az eredmény. Gyöngéd, vagy erősebb hátbaütéssel figyelmeztetni a magáról megfeledkezőt! Különösen a gyorsan növő kamaszkorban szükséges sokszor ez a figyelmeztetés, mikor olyan nehézkes, lusta a test és végkialakulása ettől az időtől függ. Akinek pedig máris megvan ez a hibája, vagy nagyon hajlamos rá, naponkint többször törzsfeszítő gyakorlatot végezzen és botot dugva keze és háta közé, tanuljon. Ez a munka természetesen nehéz, kitartó akaratba és önfegyelmezésbe kerül! De minden türelmet és fáradságot megérdemel!

A szem védelme. A görnyedt ülés következtében a szem is könnyen elromlik. A megkívánt, helyes távolság (25 cm.) folyton kisebbedik, a szemlencse pedig, mivel alkalmazkodni kénytelen, mindig domborúbb lesz. S így a rossz ülés és a rosszul megvilágított szoba következménye lesz: a rövidlátás, hunyorgatás.

Ha a szülő, vagy tanár észreveszi, hogy a fiú távolabbi tárgyakat nézve, a szemét erőlteti, hunyorgat, vizsgáltassa meg a szemét. Bizonyára szemüvegre, vagy erősebb üvegre van szüksége. Szüksége lehet erős napsütésben, hóban, zöld szemüvegre is! A szemüveg állandó használatát forszirozni kell! Ne olvassanak, írjanak a fiúk erős napfényben, közeli villanynál, mozgó villamoson és homályos, szürkületi világításban, mert ez nagyon szemrontó! Kötőhártyagyulladás,ráncos szemkörnyék a következménye a késői fennmaradásnak, szemerőltetésnek. A vörös szín izgatja, a zöld pihenteti és megnyugtatja a retinahártyát. A faggyúmirigy-csövek eldugulása folytán keletkezett árpát ne dörzsölgessük, nyomogassuk! Kamillateával jó boragatni!

Sok szülőnek kedvelt, de helytelen szokása a következő: ha a gyerek betegségéből felgyógyulva, iskolába jön (a téli hülés időszakában) lelkére köti, hogy ne merjen lemenni 10 percben az udvarba, hanem engedélyt kérve, maradjon az osztályban, vagy folyosón. Ebből a következő furcsa helyzet adódik elő. Mikor a többi fiúk kabátot véve, lemennek az udvarba, ő kabát nélkül a hideg teremben ottmarad, dideregve a nyitott ablakok és ajtó között, vagy legjobb esetben a folyosó romlott levegőjű sarkában. Ha az iskolába el tudott jönni, akkor legegészségesebb, ha lemegy az udvarba, így az újabb hülésnek és a sok rendetlenségnek is elejét veszi. Ha pedig még nem mehet levegőre, ne jöjjön iskolába!

Táplálkozása a tanulóknak ne legyen nehéz. Különösen éjjelre a sok

húsevés egészségtelen. Névnapok és ünnepnapok után, rendesen gyomorrontás miatt pár napi mulasztás következik. A mértéktelenségtől óvni kell a gyereket, mert kedvenc ételeiből (torta, fagylalt, tejszín, dinnye!) határtalanul sokat és gyorsan eszik. Intő példák után kimérni a porciót! Általában ne adjuk meg mindazt gyermekünknek, amit szeme-szája csak megkíván! Ne legyen alkalma egész nap, a rendszertelen időhöz nem kötött falásra! Helytelen szokás, hogy kirándulás alkalmával nemcsak dupla adagot, hanem sok pénzt is kap némely fiú, amelyből fölösleges, pazarló bevásárlásokat tesz és betegre eszi magát (10 jégrakéta, csokoládé, fagylalt!). Nem is említve a szociális destrukciót, amit szegényebb társaiban okoz! Az ilyen fiú soha sem tudja megbecsülni a pénzt és pazarlásra szokik. Cigarettázást, borivást nemcsak egyszerű paranccsal, vagy büntetésigérettel kell eltiltani, hanem okosan átláttatni vele ezek káros voltát a szervezetre. Hogy mennyire járatlanok és tudatlanok egyes szülők e tekintetben, mutatja a következő eset. Ismerek egy édesanyát, aki II. gimnazista fiát állandóan cigarettával kínálta és rászoktatta. Mikor pedig ezt sikerült megakadályoznom, akkor a papa engedélyével szivarozni kezdett a fiú az étkezések után. Sokat kellett beszélnem, míg meggyőztem a szülőket (nem is a gyereket!), hogy a cigaretta ,szivar és tokaji bor állandó élvezete nem gyereknek való és milyen veszélyes a fejlődő szervezetre. Mennyi bajt okozott már a nikotin és alkohol korai élvezete egészségben, pénzben stb.!! És ez mind csak megszokás dolga!

Kirándulásoknál szabály legyen: szeles, esős időben nem megyünk! Ha szép idő van, felöltődet akkor is vidd magaddal! S ha útközben, hegynek felfelé nem is veszed fel, a hegytetején és pihenésnél terítsd magadra, mert izzadás után könnyen meghülhetsz. Felhevült állapotban, játék után egy ideig nem szabad vizet inni, inkább langyos teát, kávét, vagy tejet! Erős napon sapka nélkül játszani veszélyes! Evezésnél, napfürdőzésnél ne legyen cél a hirtelen leégés! Sokkal jobb a lassú lebarnulás és indirekt fény! Játék, kirándulás után, ha valaki izzadt, nagyon üdítő és egészséges, a hideg állott vízben derékig való lemosakodás, vagy csak egyszerűen szárazra törülközés után tiszta ingváltás!

A szellemi munka egészségtanánál legnagyobb baj a túlerőltetés és a helytelen tanulási mód. Sok szó esik manapság az iskolai túlerőltetésről, mert a tanterv nagy anyag elvégzésére kényszeríti a tanulót. Ez azonban alig fordul elő, különösen akkor, ha a tanár átlátással van a körülményekre. Túlerőltetés 3 féle okból származik: Először abból, hogy a tanuló rendes iskolai elfoglaltságán kívül, még sok egyéb melléktárggyal is foglalkozik (különösen Budapesten), ami fáradságot és időt igényel. Másodszor, a tanuló túlságosan gyenge tehetségű és társaival nem tud lépést tartani. Harmadszor ,hogy a szülők helytelenül, erején felül ambícionálják munkára gyermekeiket! Ezen esetekben, ha észrevesszük a bajt (a gyerek ugyanis feltűnően sáppadt, étvágytalan, nyugtalan, kedvetlen, zavart), a gyermek érdekében hallgassunk a jó tanácsra, amit legtöbbször a tanárok, vagy orvosok adnak. Nem rossz akaratból teszik azt, mint talán a szülők gondolnák. Egyszer azt mondottam egy mamának, hogy a fia állandóan zavarosan beszél, a nagy erőltetést az ő szellemi képességei nem bírják. Erre ő azt felelte: majd én imádkozom a tisztítóhelyen szenvedő lelkekért és megmutatjuk, hogy minden rendben lesz!

A melléktárgyak közül csak azt tanulja, ami feltétlen szükséges, vagy tehetsége van hozzá! Sok szülő nem ismeri a saját gyermeke tehetségét és hiúságból, vagy beteges ambícióból (mit mond X-né?) többet kíván, mint ami telik tőle. Itt sok példát lehetne felhozni arra, hogy a szülők némelyike milyen napirendet tartat gyermekével. Anyák mondják: mihelyt a fiam hazajön, evés után azonnal tanulni kezd és még este 10—½11-kor is tanul. A gyermeknek nincs ideje játékra, pihenésre. Szelleme nem élénk, állandóan fáradt. Igy természetesen érthető, hogy bár egész nap rabszolgamódon a könyv mellett hervad, alig tud valamit megtanulni. Ennek következménye, hogy a gyerek kedvetlen, sáppadt, buta és a várt eredmény elmaradása miatt még dorgálásban, szemrehányásban részesül, sőt még erősebben szorítják. Az ilyen családban örökös a perpatvar, a dolog mindkét fél idegeire megy és a szülő maga teszi tönkre gyermekét!

Mennyivel más az a gyerek, aki naponkint egy, vagy másfél órát játszik udvarunkban. Tenniszezés, korcsolyázás, labdázás és vidám szaladgálás után szelleme felfrissült, esze fogékony a munkára és jóétvággyal táplálkozik. Fél internátusunkban ebéd után, ¾ óra játék, 3—4-ig ismét játék, uzsonna és 7-re késznek kell lenni a leckével. Inkább az iskolában figyeljen, mert ezáltal legtöbbet tanul! Nem szabad a jeles bizonyítványt erőltetni. Határozatlan esetekben tessék tanácsot kérni és a szerint cselekedni, akkor jobb lesz az egészség, több az életöröm.

Csodálkozással hallottam egy angol iskolába járó diáktól, milyen ott a napirend, még a szigorúnak mondott legelőkelőbb bencés konviktusokban is, mint Amplefortban, Dowensightban. Inkább egészséges életre, mint sok tudományra tanítanak. Keveset tanulnak. Csak annyit, amennyit az iskolai előadások alatt megtanulhatnak. Otthonra nincs lecke. Egy osztályba 20 fiú jár. Délelőtt, délután a szabadban atlétika, rökbi. Étkezés váltakozik egy-egy tanuló órával. Este lefekvésre egy pohár tejet isznak. Reggeli előtt kötelező 1 kanál csukamájolaj, dús vitamin tartalma és purgatív hatása miatt. Amint tapasztaltam, tudni, aránytalanul kevesebbet tudnak, mint a mi diákjaink, de józanok, egészségesek!

És csodálatos! Mégis az övék a világ hatalma és gazdagsága! Elég tudásuk van arra, hogyan kell föntartani és gyarapítani világhatalmukat.

Természetesen nem azt akarom evvel mondani, hogy mi is csak sportoljunk, atletizáljunk és ne tanuljunk. Nekünk ugyanis, elnyomott helyzetünknél, genialis adottságainknál fogva többet kell tudnunk, mint szomszédainknak, hogy megmutassuk, kik vagyunk. De a mértékkel űzött sport (evezés, fürdés, tennisz, korcsolya, kirándulás, játék stb.) egyensúlyba hozza a testet a szellemmel, az erőt a tudással. A túlhajtott, az öncélú sport mindenkor veszélyes lehet!

A cserkészetnek felbecsülhetetlen értékű hatása van az egészséges nevelés és jellemnevelés szolgálatában. A cserkészet a szellemet élénkíti, a testet edzi, a beteges aberrátióktól távoltart. Az életre nevel, egész emberré nevel! Ez a modern kor legnagyobb pedagógiai vívmánya, mely ha nem lenne, ki kellene találni! A szülő és igazi pedagógus e mozgalmat mindenképpen támogatja és nevelő munkájának szolgálatába állítja.

Dr. Nagy Amadé.

A KATOLIKUS BENCÉS DIÁKOK EGYESÜLETÉNEK BUDAPESTI OSZTÁLYA (1933—34.)

Közgyűlésünket az idén is 1934. március 21-én, Szent Benedek Atyánk ünnepén tartottuk.

Reggel dr. Mattyasovszky Kasszián bencés rgimn. igazgató mondotta énekes nagymisén vettünk részt a józsefvárosi plébániatemplomban, este ½7-kor választmányi gyűlést, este 7-kor pedig közgyűlést tartottunk vitéz báthi *Berkó István* elnöklésével.

Dr. Mattyasovszky Kasszián ügyvezető-igazgató a következőkben számolt be az egyesület működéséről:

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Kedves Diáktestvérek!

Az 1933. év a beszámolóm tárgya.

A) Alapszabályaink kitűzte célok megvalósítása igazán szükséget pótol manapság. *Lelkierőt adni, ez az egyik kötelességünk.* S vajjon volt-e valaha jobban szüksége erre az embernek, mint ma?! A lelkierőn múlik az egyéni élet, a nemzeti élet és az egész emberiség igaz boldogsága. Nem látunk-e felemelt homlokon boldog derüt a legjobban megsanyargatott és legnagyobb szenvedésekkel sujtott, de lelkierővel rendelkező hősök között? S nem vesszük-e észre, hogy világok omlanak össze, bár legtöbb az aranyuk, legjobb a betévő falatjuk, de legkisebb a lelkierejük?!

Minden összejövetelünk azt célozta, hogy ne feledjük azt a tanítást, amelyet régi tanáraink ajkáról hallottunk s ne pártoljunk azok közé, akiknek élete szomorú, nyomorult és vigasztalan, mert nem látnak mást, csak amit érzékszervük jelez s nem hisznek annak, amit, bármennyire is akarják elhallgattatni azt, lelkirádiójuk hangszórója kiált életükbe!

Havi második csütörtök-esti összejövetelünk mindegyikünkre megnyugtató hatású, az igazi barátság vigasztaló erejével ható, kedves visszaemlékezésekkel teljes, a jelen bajait nemfelejtő, de enyhítő és kitartásra buzdító együttlét volt. Minden összejövetelünkön szép számmal jelentek meg tagjaink, nem kevesebben, mint eddig, sőt sokszor többen és sokszor eddig még nem látott társaink is felkerestek minket. Örvendetes ez a mai lerongyolódott világban, midőn mindegyikünknek nagyon meg kell néznie

kiadásainak rovatát. Erre gondolva, teljes szabadságot adtunk az egyeseknek, mit akarnak költeni, úgy, hogy sokan csak egy csésze feketére, vagy egy pohár italra, de annál kellemesebb és barátságosabb beszélgetésre jöttek közénk. Hirdetjük ezt, hogy ne legyenek okai az anyagiak a kellemesen eltöltött egy-egy testvéri együttlétnek.

Ezeken az összejöveteleken beszéltük meg az egyesület eseményeit, az egyes testvérek életviszonyainak jobbrafordulását, kinevezéseket, családi örömöket: jókívánságainkat ilyenkor fejeztük ki kitüntetetteink, névnaposaink, stb. előtt, ilyenkor küldtünk üdvözletet ünnepekre, újévre, kiváló diáktársaink: a bíbornok hercegprímás, királyi sarjak, a főapátúr stb.-ek számára.

De ilyenkor emlékeztünk meg az élet szomorúságáról is, minket magunkrahagyó társainkra, akik előre mentek oda, ahová mindnyájunknak egyszer el kell mennünk. Így megemlékeztünk: Ányos Mihály tanárról, Concha Győző egyetemi tanárról, Biró Zsigmondról, a Pesti Hazai Takarékpénztár igazgatójáról, Hudyma Béla segédlelkészről és Szölgyémy Ferencről, a Ferenc József-intézet egykori kormányzójáról.

De nemcsak megemlékeztünk, hanem valóban is résztvettünk a végső tisztességen, misén és magunk is mondattunk szentmisét elhunyt társainkért.

Megtörténhetett, hogy mindenről nem értesültünk, sem a kedvező, sem a szomorú eseményekről. Ne vegye ezt zokon senki, hanem ha ki tud javítani minket, rangot, címet illetőleg is, legyen szíves azt megtenni, mi örülünk neki legjobban!

Választmányi gyűlést tartottunk az iskolai év elején és a közgyűlés előtt. A már tavaly megalakult négyes albizottság az idén is működött. Nem akarom ismételni s azért nem ismertetem újra már ismertetett szakosztályainkat, csak munkájukat jelzem röviden:

I. *Kulturális szakosztály.* Mint minden évben, 1933-ban is voltak lelkigyakorlataink, melyeket dr. Szunyogh X. Ferenc bencés tanár tartott. Szent Benedek-napját is megünnepeltük, előtte való napon szép ünnepéllyel a Zeneakadémia nagytermében. Ez alkalommal nyujtották át a főiskolás ifjak dr. Takách István főorvos úr megkapó beszéde után a Szent Benedek-serleget a Diákszövetségnek. Ezzel a serleggel a felavató beszédet József kir. herceg tábornagy úr mondotta a közgyűlési vacsorán, igaz szeretettel és hálás érzelmekkel egykori bencés tanárai és vezetői iránt. Szent Benedek-napján pedig résztvettünk az ünnepi szentmisén, melyet a 10 éves budapesti bencés letelepülés emlékére Angelo Rotta pápai nuncius úr mondott. Mindazoknak, akik ezen ünnepünkön tevőleges résztvettek, az egész Egyesület nevében hálás köszönetet mondok. Különös köszönet illeti meg Tarján Oszkár iparművész urat, aki a szép Szent Benedek-serleget művésziesen kitervezte és elkészítette. Azért is említem őt külön, mivel — sajnos — tőle el is kell búcsúznunk. Azóta elhívta már őt örök honába a mindenek Atyja. A mi Szent Benedek-serlegünk volt utolsó műve. Már nem jött el az avató-ünnepre, pedig igen hívtuk. Már akkor meglepte a betegség, sokáig kínozta, utolsó pillanatában is a mi Szent Benedek-serlegünkre gondolt és a szentségek felvételére a Diákszövetség ügyvezető-igazgatóját kérte fel. Alig egy pár percre, hogy eltávoztam betegágyától, hogy az utolsó fohászt elimádkoztam kedves családtagjaival együtt, már elszállt

művésziekért lelkesülő szelleme az örök művészet és boldogság honába. Kérem kedves tagtársaimat, foglalják lelkét imáikba és emlékét őrizzék szívükben.

A kulturális szakosztálynak van két gondolata, melyet itt a közgyűlés előtt is meg akarok említeni, jóllehet még messze vagyunk a megvalósulás stádiumától. Az egyik: Budapestnek van egy eldugott, gondozatlan utcája, melyet hogy, hogy nem, elneveztek Szent Benedek-utcának. Ki kell mondanunk: szégyen a Diákszövetségnek, hogy engedi ezt az utcát, hogy a nagy szent nevéről nevezzék el. A kulturális szakosztály azon dolgozik, hogy ezt a nevet erről az utcáról eltávolítsa és olyan utcára tegye át, mely méltó a nevére. Mindazokat, akik ez ügyben tudnak tenni valamit, megkérem, legyenek segítségünkre.

Másik gondolata: a kegyelet a régi bencés tanárok iránt. Jóllehet, nem volt bencés intézet Budapesten, mégis többen haltak el a bencés tanárok közül Budapesten, szanatóriumokban, kórházakban, stb. Szétszórtan vannak eltemetve itt-ott. A kulturális szakosztály óhaja, hogy e hamvakat összegyüjtse és egy szép emlékművel jelölt kriptában helyezhesse el. Megemlítettem mindkét gondolatot, hogy az összes tagok tudjanak róla és mindnyájan gondolkodjunk és cselekedjünk ezen ügyekben.

1933-ban ünnepeltük a Pannonhalmi Szent Benedek-rend Budapesten való letelepülésének 10 éves évfordulóját. Ezen alkalomból ünnepi közgyűlést tartottunk s felkértük a központot, hogy mindazokat, akik ez ügyben hathatósan közreműködtek, üdvözölje munkájukért és nekik hálás köszönetet mondjon. Ez meg is történt, megkaptuk a válaszokat, melyek mutatják az igaz ragaszkodást a Pannonhalmi Szent Benedek-rend iránt.

Résztvettünk az ezen alkalomból június 11-én a Zeneművészeti Főiskola nagytermében tartott ünnepségen, ahol maga a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr, mint bencés szülő, mondott megható beszédet az évfordulóról. Ez alkalommal vagy személyesen, vagy írásban igen sokan fejezték ki együttérzésüket és jókívánataikat a Renddel szemben. Mindenek közül legyen szabad magát XI. Pius pápa Őszentségét megemlítenem, aki táviratilag fejezte ki jókívánságait és küldötte áldását minden bencés tanárra és tanítványra!

II. *A vigalmi bizottság.* Legtöbbet fáradott, de azt hiszem, a legtöbb eredményt is ért el és legtöbb köszönetet érdemel. Nemcsak úgy értem, hogy a február 15-i családi-est (a Szent Gellértben) 404.69 pengő tiszta jövedelemmel, a november 9-i tea (a Pannoniában) 486.30 pengő tiszta jövedelemmel zárult,, hanem úgy is, hogy ismertté tette a bencés nevet szélesebb körben, a Diákszövetség tagjait, kedvességét megmutatta másoknak is és jó hangulatot keltve, enyhítette az általános idegességet, megnyugtatta a kedélyeket és vonzóvá tette azt a szellemet, melyet szövetségünk képvisel.

Igen jól sikerült júniusi összejövetelünk is, melyet a szabadban: Margitszigeten tartottunk meg. Erre az összejövetelre eljöttek fiatalabb főiskolás tagjaink is és öregek, fiatalok igen jól érezték magukat.

Volt tervbe véve még más együttes is, talán kirándulás, talán tea, komoly előadással kapcsolatban, stb. Reméljük, hogy eljön az ideje ezeknek is.

III. *Pénzügyi bizottság.* Tavaly megállapított szigorú keretek közt

működött. Egyetértésben a többi osztállyal. Minden hónapban tartott ülést, hiszen minden hónapban kellett segélyezni a rászorulókat. Számszerű adatokat jelentésem második: az anyagiakról szóló részében közlöm.

IV. *Az állásba-segítő bizottság.* A szeptemberi választmány meg akarta szüntetni. Talán azért, mivel nem tudtunk elérni eredmény? Sokáig szünetelt is, de azután mégis csak összejöttünk. Megbeszéltük a lehetséges módozatokat s a megbeszélés eredménye az lett, hogy ilyen dologban igazán csak az egyes tagtársak kitartó és visszautasítást nem ismerő, állhatatos segítsége mellett mehetünk valamire. Adatokat gyüjtünk, tagtársakat keresünk minden hivatalban és a fiatalokat őhozzájuk irányítjuk, ha segítésre valóban rászorultak, ha azt valóban megérdemelték s kérjük kedves tagtársainkat, hogy legyenek egy kis időre ismét bencés diákok és diáktársaikat vegyék hathatós oltalmukba, pártfogásukba. Természetesen az állástalan diplomások szövetségébe bejelentettük a mi állástalanainkat is, valamint az Orsz. Kat. Diákszövetségbe is. Ugy értesültem, hogy munkálkodásunknak már nem egynél lett eredménye s újabb eredmények vannak kilátásban. Mindebből az következik, hogy nem szabad csüggednünk soha s nem szabad visszariadnunk egy alkalommal sem, ha nehézségek egész erdeje tornyosul is munkánk elé.

Alapszabályaink értelmében tagjainkat meghívtuk a bencés reálgimnázium ünnepeire, minden megmozdulására. Tavaly már megindítottuk a mozgalmat, hogy a szülőket is közelebb hozzuk Egyesületünkhöz. Ez az idén ismét tovább haladt, úgy, hogy míg tavaly közgyűlésünkkor még csak 72 pártoló tagunk volt, az idén már 176 szülő csatlakozott hozzánk és összejöveteleinket is megtisztelik sokan jelenlétükkel.

Főiskolás csoportunkról, melyről tavaly itt a szellemiek közt emlékeztem meg, legyen szabad az idén egész külön pontban szólanom.

B) Alapszabályaink szerint Egyesületünknek második célja az, hogy anyagilag is támogassa a bencés gimnáziumi, de főképen a bencés intézetekből kikerülő főiskolásokat.

A gimnáziumi ifjúság anyagi támogatására fordítjuk azt az összeget, melyet a szülők, mint pártoló tagok fizetnek, hiszen tulajdonképpen ez a pártoló tagság az intézeti segítő-egyesületeket pótolja. Igy tehát tavaly 344 pengőt fordítottunk a gimnáziumi szegény ifjúság segélyezésére, iskolai díjak fedezésére.

A többi jövedelem a főiskolásokat illeti. Kedves Diáktestvérek, itt fel kell emelnem szavamat az ifjúság érdekében. Mert, sajnos, hallottam nem egyszer: nem érdemlik meg. De ez csak a legegyszerűbb kifejezés, mely ilyen értelemben elhangzott. Igaz, elismerem, vannak s talán nem kevesen, akik visszaélnek az adott segéllyel, de ezekért az igazán szűkölködőket is kizárni a jótéteményből, nem lenne bencés diákszívhez méltó cselekedet. Ne gondoljuk, hogy olyan az ifjúság sorsa, mint volt fiatal korunkban a miénk. A minap beszéltem egy fiatallal, beszéltünk a mai lehetetlen időkről és szomorúan azt mondotta: De legalább főtisztelendő úrnak voltak évei, melyek nyugalomban, izgatottság nélkül, rettegés nélkül multak el, de nekünk... Ilyenben még sohasem volt részünk". Nem csoda tehát, ha néha-néha nem tud megfelelő módon viselkedni a mostani fiatalember, ha néha-néha megfeledkezik arról a módról, mely hozzá illenék s amelyet mi

követtünk régen és most is mindenkitől megkívánunk. Testvérek, meggondoltuk a fiatal szavát: „Nyugodt életben még sohasem volt részem?!"

Ne korholjuk az ifjúságot, ezt a boldogságot sohsem látott ifjúságot, hanem iparkodjunk megérteni, szeretni, s ha hibáz, megjavítani. De ne taszítsuk el magunktól!

Hallottunk olyan megjegyzést is: „Gyüjtsük a pénzt, hogy valami nagyot alkothassunk!" Gyüjtsük a pénzt, mikor a házunk ég és ne siessünk azt minden áron eloltani? Gyüjtsük a pénzt, mikor betegen fekszik testvérünk s ne adjunk a meggyógyitásra, az orvosságra semmit? Gyüjtsük a pénzt, mikor gyermekeink az éhséggel, a hideggel küzködnek s ne adjunk nekik ételt és ruházatot? Istenem, nem nagyobbat alkotok akkor, ha életet mentek, ha veszélyt szüntetek? Tegyünk alapítványokat, hogy megsemmisüljenek? Vagy ha ideig-óráig, mondjuk 10 évig, meg is maradnak (az idők tengerében ez is csak ideig-óráig tart), évenkint csak egy fiút segélyezhetnek, pedig *most* van szükség segítségre s most pedig azzal az alapítvánnyal segíthetek 100-on! Ismerem az alapítványokat. A mi osztályunknak volt 15 alapító tagja évekkel előbb. Pénzünket őrizte a bank, mely egyszer csak csődöt mondott és a pénzzel nem segélyezhettünk senkit. Vagy ott vannak az egyes gimnáziumok alapítványai. Értékpapírokban voltak elhelyezve s ma még fűtőanyagnak sem lehetne értékesíteni őket.

Szerintem nagyot alkotunk, ha a *jelen* nyomort enyhítjük. Ez a gondolat vezetett bennünket segélyezéseink alkalmával. Segélyezéseinkben az alapszabályainkon is túlmentünk. Ezt már tavaly is említettem és jóváhagyással találkoztam. Segítettük nemcsak főiskolásainkat, hanem öregdiákjainkat is. Idejutottunk, hogy az öreg diákok, akik az alapszabályaink szerint a jótevők, maguk szorulnak ma rá a jótevésre, a segítségre.

Segélyeket adtunk: főiskolásoknak 1891.40 pengőt, öregdiákoknak 400 pengőt. A gimnáziumi ifjak segélyével együtt tehát 2635.40 pengőt. Ezeken kívül a Horthy Kollégium bencés szobájának felszerelésére, melyről a következő pontban fogok szólani, 1829.54 pengőt, főiskolás tankönyvekre pedig 300 pengőt. Ez mind összesen 4764.94 pengő. A tavalyi segélynek majdnem kétszerese.

Honnan vettük ezekhez a pénzt? Hogyan segített meg a jó Isten, hogy nevében ily segélyt adhatunk?

Bevételeink elsősorban a tagdíjak. Tagdíjakból, sajnos, csak 1050 pengő jött össze. Taglétszámunkhoz képest sokkal többnek kellett volna befolynia. De ne panaszkodjunk. Épen előbb említettük, hogy az öregdiákok is rászorulnak a segítségre s így nem csoda, ha többen a tagdíjat nem tudják megfizetni. De igen sokan vannak nyilvántartva nálunk, akik más osztálynak is tagjai. Tulajdonképpen mindnyájan más osztálynak is tagjai vagyunk. Hiszen a budapesti intézet oly fiatal, hogy abból kikerült ifjak még nem lehetnek állásban lévő öreg bencésdiákok s így alapszabályszerűleg nem is lehetnek az egyesületnek tagjai. Ők még mindnyájan csak a főiskolás csoport tagjai, ezeknek pedig tagsági díjuk nincs. Igy tehát a többiek mind más bencés intézetnek voltak tanítványai s így más osztályhoz is tartozhatnak. S ez valóban így is van. Több tagtársunk jelenti, hogy ő saját osztályánál fizette ki tagsági díját. Természetesen azonnal jelentettük, hogy ez rendben van, nem kell két helyen tagsági díjat fizetni (ámbár lehet!) s ha saját intézetének osztályánál megfizette a tagsági díjat,

mi tagsági díjat nem kérünk, legfeljebb — ha van feleslege — csak egy kis adományt. Igy van azután, hogy névsorunkban sokan vannak ilyenek is. Nem hagyjuk őket ki, hiszen itt élnek közöttünk, itt hívjuk egybe barátságos együttesre. Hangoztatjuk mindig, hogy nem a pénzgyüjtés az első célja egyesületünknek, hanem a lelkiösszetartozás, lelki segítségadás ápolása!

Jövedelmi forrásunk továbbá az adományok. Az idén ismét nagy hálával kell megemlékeznünk Schandl Károly őméltóságáról, mert hiszen tisztán az ő hathatós közbenjárására történt, hogy karácsonyi adományaink a tavalyinál többet mutatnak fel: 375 pengőt (tavaly volt 295 pengő). Ezért jegyzőkönyvileg is köszönetet szavazunk Schandl Károly őméltóságának és kérjük, hogy jövőre se vonja meg tőlünk hathatós támogatását.

További jövedelmi forrásaink voltak estélyeink. 1933 február 16-i estély 404.69 pengőt, a március 20-i hangverseny 155.74 pengőt, a november 9-i tea 486.30 pengőt hozott tiszta jövedelemképen. Ezeknek rendezéséért itt is hálás köszönetet mondok mindenkinek, de talán nem haragusznak meg a többiek, ha külön is kiemelek egy nevet: dr. Tóth Zoltán nevét, aki legtöbbet fáradt sok mással együtt ezen ügyekben s akinek elmés ötletei növelték az egyes ünnepélyek nívóját.

De van egy biztos jövedelmünk is és erről már tavaly is megemlékeztem hálásan emlitve a Főapát úr nevét: Az iskolai díjakból minden diák után egy pengő a Diákszövetséget illeti. Ezért a rendeletéért nem tudunk elég köszönetet mondani Őméltóságának.

Jelzem továbbá, hogy a segélyekhez s a Horthy-Kollégium felszereléséhez az egyes vidéki osztályok is hozzájárultak a központi választmány határozata alapján. A könyvekre pedig a VKM-től kaptunk 300 pengőt.

Van még egy jövedelmi forrásunk, mely most nagyon gyengén folydogál, de amely egykor majd a legjobban döntheti a segélyt: a visszafizetések. Ma még csak 360 pengővel vannak beírva könyveinkbe, még pedig öregdiákok visszafizetése 200, főiskolásoké 160 pengővel. Csekély az összeg, de azért ez is jelenti, hogy vannak, akik arra gondolnak, mivel tartoznak diáktársaiknak s van remény, hogy ilyen mindig több és több lesz és segélyeink igenis meghozzák a kamatot. (Tavaly visszafizettek 240.54 pengőt.)

Segítséget szereztünk még főiskolásainknak a Horthyné főméltóságú asszony segélyakciója révén is, ahonnan 12 fiú részesült 25—25 pengő segélyben. Hálás köszönet Farkas Edit Őméltóságának, aki ügyünket hathatósan pártfogolni kegyes volt.

Hasonlóképpen mély hálára kötelezte főiskolásainkat Balogh Elemérné Őméltósága, aki a pro juventute akció révén 3 télikabátot, 3 felsőruhát, 4 fehérneműt és cipőt juttatott szegény fiatal tagtársainknak.

A Bencés Obláták sok mindenen kívül, mellyel a Horthy-Kollégium bencés szobájában lakó főiskolásainkat segélyezték, 1 télikabátot, 1 tavaszikabátot és 1 felsőruhát, más öreg diáktársunk pedig 1 felsőruhát, 1 pár cipőt, a Magyar Kakaó és Csokoládégyár rt. 2 kg szaloncukrot küldöttek a szükölködő főiskolások felsegélyezésére.

Hálás köszönet mindenért, de kérésünk se maradhat el: ne feledkezzék el senki a segélyezésről, ha módjában van valamit is küldeni. Minden csekélységet hálás szívvel fogadunk.

Még a tagok számáról kell megemlékeznem: rendes tagjaink száma a

tavalyi 376-ról 424-re emelkedett. Köszönhetjük ezt egyesek buzgólkodásának, akik régi társaikra felhívják a központnak figyelmét. Ha nem is tudjuk egyszerre magunkhoz fűzni őket, reméljük, majd egyszer nekik is jól fog esni visszaringatni magukat a diákévek kedves emlékeibe. Ezért azokhoz, akik egy éve nem jelentek meg közöttünk, külön levelet is írtunk, kérve őket, jöjjenek el közénk! Sokan szép levélben válaszoltak. Alapító tagjaink száma 16-ról 17-re emelkedett. Dr. Schág Károly ügyvéd úr volt szíves az alapító tagsági díjat lefizetni. Hálás köszönet érte. Pártoló tagjaink száma 72-ről 176-ra nőtt. Hálás köszönet érte a kedves szülőknek.

C) Most legyen szabad külön pontban megemlékeznem a főiskolás csoportunkról. Ez iskolai évben több évi szünetelés után második éve működik. A főiskolás Csoport ügyrendjét tavalyi jelentésünkben, melyet minden tagnak megküldtünk, közöltem. Tagjainak száma örvendetesen nő: különösen a budapesti tagok száma, hiszen minden évben egy-egy teljes érettségit tett évfolyammal lesz több. Igy van budapesti 125 (tavaly volt 90), esztergomi 76 (59), győri 39 (30), komáromi 8 (0), kőszegi 27 (21), pápai 31 (24), soproni 26 (23), összesen 332 (tavaly volt 247).

Ezeknek a fiúknak tagsági kötelezettsége csak a szeretet a régi tanárok, az őket nevelő Bencés-Rend iránt. Gyűlésekre csak a delegátusok vannak kötelezve (21) havonkint egyszer, mások csak jókedvből jönnek, ha ráérnek. És hála a jó Istennek: jönnek. Iskolai év elején és végén van egy-egy gyűlés, azután minden héten kedélyes összejövetel a józsefvárosi Egyházközség házában a vezetőség s különösen Blieszner Ágoston prépostplébános úr kegyes jóságából az idén már nemcsak egyszer: pénteken, hanem kétszer, mert a szerda délutánt is megkaptuk főiskolásaink számára. Azután sokszor jöttek, midőn rendezték az estélyeket, mikor sokan közülök, mint öregcserkészek jönnek a cserkészgyűlésekre, mint kongreganisták a kongr. gyűlésekre, vagy a reálgimnázium segítségére, stb., stb. Nincs kényszer, csak azt akarjuk, hogy jószándékból, jókedvből jöjjenek. Azt akarjuk, hogy csak kapjanak tőlünk s ők csak agaszkodásukat, szeretetüket adják cserébe.

Nagy örömmel jelentem, hogy régi tervünk: a Horthy-Kollégiumban a bencésszoba az idei iskolai évben dr. Csoma Kálmán igazgató úr segítségével valóra vált. Hálás köszönet érte! Az idei iskolaév elején 2 szoba és 13 ágy állt rendelkezésre a bencés főiskolásoknak és ezt a 13 ágyat felszereléssel s a szobákat csínnal és kedvességgel a Bencés Obláták egyesülete töltötte meg, midőn egyforma takarókat, szőnyegeket, asztalterítőket, ablakfüggönyöket, stb. készített a bencés főiskolások számára. De még ezeknél is többet tett a találékony szeretet: karácsonykor a karácsonyfa alá tett kisebb-nagyobb ajándékokkal és a fentebb említett ruhasegéllyel is szaporították jótékonykodásukat. Igazán jól esik ez a kedves női gondoskodás azoknak a szegény bencés főiskolásoknak, akik családjuktól távol, az anyai szeretetet nélkülözve, kénytelenek tölteni napjaikat. Külön is nagy köszönetet kell mondanunk Szegedy-Maszák Aladárné Őméltóságának, akinek kezdeményezésére és közreműködése mellett végezték ezen szeretet-munkájukat a Bencés Obláták. A mi részünkről Boldoghy Máriusz, dr. Szunyogh X. Ferenc és Szekeres Bónis látogatták meg a kollegistákat.

Biztos remény van arra, hogy a jövő évben még 7, összesen tehát 20 ágy fog rendelkezésre állani a Horthy-Kollégiumban a bencés főiskolásoknak.

Nagy hálával kell megemlékeznünk Flandorfer Pál dr. öregdiáktársunk

Őméltóságának szívességéről, aki Kemenes Illés dr. főigazgató úr kérésére 300 pengőt utalt ki a főiskolások számára tankönyvsegély címén. Ezzel a pénzzel meg tudtuk valósítani régi vágyunkat: hogy főiskolai tankönyekből egy kis könyvtárt alkossunk s így segítsünk a fiúkon, kik tanulni óhajtanak, de nincs pénzük, hogy drága egyetemi könyveket vásárolhassanak. E könyvtár vezetője és őre Ronczik Sándor jh.

Az Országos Katolikus Diákszövetség életében is tevékenyen résztvettek fiataljaink: Márk Alajos, Tróykó György, mint kiküldöttek a központi választmányban. Murarik Antal és Horváth Miklós, mint kiküldötteink a szociális szakosztályban. Különösen az utóbbiban igen hathatósan működtek.

Azt remélem, hogyha a kezdet nehézségein túl leszünk és jól belejövünk a rendes munkába, akkor abból a sok tervből, melyekről most csak beszélni tudunk, sokat meg is fogunk valósítani.

A Csoport vezetője a Diákszövetség ügyvezető-igazgatóján kívül dr. Brunner Emőd bencés tanár volt. Az ifjúsági csoport elnöke Kovács László oh. Az ő tevékenységének köszönhetjük, hogy élénkebb az élet a főiskolás csoportban és hogy az egyetemen az egyes fakultásokon már külön hirdetőtáblák vannak, ahol tagjaink számára való tudnivalókat közzé tudjuk tenni.

Nem fejezhetem be jelentésemet a főiskolás csoportról, hogy meg ne említsem Romek Árpád urat, aki egyízben a főiskolás fiúknak bűvészi mutatványaival igen kellemes és felejthetetlen esét varázsolt. Ha több ilyen kedves estét tudnánk szerezni főiskolásainknak, akkor könnyebben tudnók valamennyit összehozni egymással.

Befejezésül legyen szabad kérnem kedves diáktársaink mindegyikét, hogy vegye pártfogásába főiskolásainkat, ha teheti, jöjjön el közéjük egyes gyüléseikre, hogy ők is lássák, hogy megbecsüljük őket és szeretjük őket. Ezzel önkénytelenül is jobban összeforrnak egyesületünkkel és majdan hasznos tagjai lesznek az egyesületnek és kedves társai a mostan tagoknak.

Végül legyen szabad hálás köszönetet mondanom mindenkinek, aki egyesületünk életében tevékenyen résztvett, egyesületünket bármi módon is segítette és így lehetővé tette, hogy egyesületünk nemes céljait valóraváltsa.

Köszönöm a kedves tagtársak kedves figyelmét és kérem jelentésem tudomásulvételét.

* * *

Majd *Eörssy Lajos* a számvizsgáló-bizottság tagja számolt be a pénztárról. S mivel vitéz *dr. Szücs* János pénztáros állásáról lemondott, a közgyűlés helyébe felsőludányi *Kovách Tibort* választotta meg pénztárossá. A választmányi tagok megválasztása után **Szunyogh X. Ferenc** tartott előadást *„Bencés emlékek Budapesten"* címen. (Külön cikkben közöljük.)

A közgyűlést követő ünnepi vacsorán *Berkó* István üdvözlő szavai után **dr. Glattfelder Gyula** csanádi püspök a következő ünnepi beszédet mondotta a Szent Benedek-serleggel:

Szent Benedek az európai műveltség keresztatyja, az ő műve pedig örök bizonyítéka a keresztény szellem minden időviszonyok között való korszerűségének és vitalitásának. *Nyugat szerzetesei nemcsak a templomokban tartották fenn az evangélium igazságait* s nemcsak Isten igéjének a hirdetésével irányították a tekintetet az ég felé, hanem *ők voltak valósággal lux in tenebris,* az a világító fáklya mely a barbárság rohamai között a szellemi.

élet kincseit s az emberi méltóságot megőrízte és boldogabb nemzedékre átszármaztatta.

A könyvek és pergamentekercsek, amelyekre a klasszikus gondolkozás aranyigazságai írva voltak, megmaradtak, de a könyvtárak polcain porladtak. Nem ihlettek többé élő műveltséget s nem befolyásoltak többé életet. Valami *érthetetlen rejtély a felsőbb szempontokat nem ismerő számára, hogy amikor az emberiség szellemi vagyonkészlete sértetlenül együtt van, abból termékenyítő erő egy bizonyos század elmúltával és bizonyos történeti fejlődés lezártával többé nem árad szét.* De a hívő ember számára, aki tudja, hogy a haladás és emelkedés *nem tudományos képletek szüleménye,* hanem hétköznapi lélekkel meg nem fogható *sejtelmes erők kiáradása,* a klasszikus társadalom végső meddősége s *az új keresztény civilizáció termékenysége nem rejtély, hanem az isteni világterv* és attól függő történelem legmélyebb értelme. A könyvek és tudományos rendszerek az élet kivirágzásához nem elégségesek. Ahhoz valami *természetfölötti erő kell* s ez jelent meg az evangélium igazságaiban és törvényeiben s ezt oltotta be Szent Benedek családja úgy a klasszikus világ maradványaiba, mint a népvándorlás során kialakult új nemzetek szellemi életébe. *A civilizációt dermedt álmából szinte új életre keltette az a hősi sereg, mely önmagáról egészen megfeledkezve, csak a köz érdekét szolgálta* s ezzel a heroizmussal volt képes egyedül a barbárság nyers erejét, nem ugyan megtörni, de megszelídíteni s abból új életet, új erkölcsi fejlődést elővarázsolni. Ilyen értelemben *Szent Benedek regulája* és családja egészen új korszak elindulásának kezdete.

A magyar nemzeti művelődés ugyan e szent forrásokból táplálkozik. Állandóságának biztosítékait akkor nyerte, amikor nyugat szerzeteseinek útmutatását fogadta el az ösztönös erő biztatásaival szemben. *Pannonhalma nemcsak kolostor, hanem szimbólum.* Amint ezer év előtt kiemelkedett az erőszak féktelenségei közül s égfelé mutatott, jelezve az irányt, amelybe belekapcsolni kell minden emberi törekvést, ha számára nagy sikereket biztosítani kívánunk, úgy a történelem során végig, a lelki magaslatra törekvésnek szépségében mutatta be az emelkedett életeszmény nemesítő és szabadító erejét. *A Koppányok kalandos féktelensége vereségre vezette a nemzetet* és felidézte a magyar művelődés végleges lealkonyodásának is a rémképét, a szerzeteséletben felfokozott keresztény szellem viszont rávezette a nemzetet az önmegismerés és önfegyelmezés egyedül biztos útjára és megnyitotta a lehetőségét annak az ezeréves fejlődésnek, mely viharokon és válságokon keresztül is mégis csak a néplélekben rejlő felsőbb erőket olyan kifejlődéshez juttatta, melynek szépségei és áldásai ma mindannyiunk gyönyörűsége és biztonsága.

A századok előtti minden művelődési körben érvényesített szellemi hatást *folytatja a Bencés-rend,* a többi érdemes tanító renddel együtt, a magyar keresztény kultúra szolgálatában álló iskolái révén. Ezt a munkát szintén tévedés volna az intézmények száma s a statisztikai adatok szerint megítélni. Számszerűleg a katolikus szerzetes iskolák nem versenyezhetnek a más jellegű és neutrális iskolákkal. De *ami a szellemet, a lélekre való hatást, a gondolkozás alakulását illeti, kétségkívül az első hely illeti meg őket.* Ezt nemcsak a szakférfiak, hanem ami sokkal fontosabb, illetve bizonyítóbb, *a szülők plebiscituma dönti el.* A bizalom, melyet a szerzetes iskola az érdekelt családok részéről élvez s az ostrom, melynek a gyermekek

felvétele érdekében ki van téve, leghangosabb bizonyíték amellett, hogy *a kultúra ezen erődítményei nagy emberi és nemzeti erőkincsek.* Téved, aki úgy véli, hogy ez a tanintézet előkelőségének számlájára írandó. Lehet, sőt meg is kíséreltek mintaintézményeket létesíteni, de a rendi gimnáziumokkal nem vehették fel a versenyt. Nem az épületek, sem a felszerelés, amint nem is elsősorban a tankönyv és a tanterv dönt a pedagógiai munka értékéről, hanem *a szellem, az irány és az ember, aki képviseli* s ebben a tekintetben szent elődök példáján nevelkedett tanítórendjeink *versenyen kívül állanak.*

Az iskola kell, hogy irányt kifejezzen és tradíciót jelentsen, *nem pedig divatok szerint változó szellemi kísérleti állomást.* S a katolikus papi iskola megnyugtató jellege abban rejlik, hogy kétezeréves irányt, amelybe nemcsak az emberiség legnagyobb gondolkozóinak, hanem legnagyobb barátainak és főleg szentjeinek élettapasztalata olvad bele, juttat kifejezésre. Ugy áll ez az iskolatípus a változó áramlatok és kísérletek fölött, mint ahogy az Anyaszentegyház kiemelkedik a történelem viharai közül és *kétezer éves dicső multjával végigtekintve minden emberi és nemzeti változást, reményt keltve ragyogtatja az örök isteni igazságot és gondviselést. Igy a katolikus iskola is erkölcsi felsőbbségének nyugodt tudatával tekint alá minden pedagógiai kísérletre és állja az epigonok ostromát,* jól tudva, hogy *nem efemer értékek, hanem kimeríthetetlen kegyelmi kincsek mélységeiből meritett indítások biztosítják sikereit.* S amikor azt látjuk, hogy a legnagyobb nehézségekkel képesek csak a legkomolyabb eszme szolgálatában felnőtt férfiakat érdeklődésben együtt tartani s viszont *a tanító rendek iskoláiban felnevelkedett értékes rétegek késő vénségükben is szeretettel sietnek vissza abba a légkörbe, melyben életfelfogásukat formálták,* rá kell ismerni, hogy ez *nemcsak ábrándozás az ifjú kor emlékei iránt, hanem az élet tapasztalatain kialakult meggyőződés,* hogy annál a szent hagyománynál, amelyet katolikus iskoláink képviselnek és a lelkekbe csöpögtetnek, jellem- és életformálóbb erő nincs s az egész nemzet javán fáradnak azok, akik ez ősi drága kincseket őrzik és ápolják s azoknak e fáradt s dekadens korban érvényesülését lehetővé teszik.

Minden tiszteletünk azon kiváltságos lelkeké, akik a hősi keresztény életeszményt a modern műveltség teljes vértezetében ragyogtatják és érvényesítik s amikor ünnepükön Szent Benedek szellemét idézem, imánk és reményünk csak az lehet, hogy minden formán túl hősök és szentek lelkével tudják szolgálni a nemzetet és emberiséget s ezzel borult korunkba derült reményt és biztató kegyelmi napsugarat varázsoljanak.

* * *

Hatalmas taps fogadta az ünnepi beszédet, amely után Berkó ezredes meleg szavakkal köszöntötte a bencés öregdiákok nevében a 60. születésnapját ünneplő püspököt.

Majd *Kelemen* Krizosztom pannonhalmi főapát szólalt fel és méltatta azt a munkát, amelyet *Szent Gellért utódja, a csanádi püspöki székben Glattfelder püspök végez* a katolikus ifjúság nevelése terén.

Kemenes Illés tankerületi kir. főigazgató *Harsányi* Lajost, a kiváló költőt köszöntötte, aki válaszul egy költeményét szavalta el nagy hatás mellett.

* * *

Az 1934. év első felében is élénk élet folyt egyesületünkben.

Febr. 8-án, a Pannonia-szálló összes termeiben tartottuk meg szokásos bálunkat, melyen bevezetőképen *Kálmán Etelka* táncművésznő Liszt Ferenc magyar rapszódiájára gyönyörű magyar táncot lejtett. — Utána a táncot az idén is, mint tavaly, *Czobor László* nesztorunk kezdte meg elnökünknek, vitéz báthi *Berkó Istvánnak* feleségével. Majd 12 fiatal kezdő pár gyönyörködtette a nagy és előkelő közönséget valóban előkelő és úri modorú elegáns táncával.

Lelkigyakorlatunkat is megkezdtük márc. 1-én. Az idén a konferencia beszédeket *Blazovich Jákó* győri bencés házfőnök mondotta igazán magasszárnyalású, lélekbemarkoló hatással. Márc. 4-én volt a közös szentáldozás a bencés szülőkkel és diákokkal együtt.

Márc. 20-án, d. u. ½6-kor résztvettünk a M. kir. Zeneművészeti Főiskola nagytermében tartott Szt. Benedek ünnepélyen, melyet az öreg bencésdiákok, a főiskolások, a rgimn. tanulók együttesen tartottak a következő műsorral:

1. a) Szent Benedek himnusza. b) Fichtner S.: 18. Zsoltár. Előadja: A bencés reálgimnáziumi énekkar orgonakíséret mellett. Vezényel: Solymoss Vendel, bencés tanár. Orgonán játszott: Weixelgärtner Egon, jh. v. bencésdiák. 2. Szent Benedekhez. Angolból fordította: Kurbély Vince bencés tanár. Szavalta: Ocskay Rudolf VIII. o. bencésdiák. 3. Szepessy—Révfy: Diáknóta. Előadta: A bencés reálgimnázium énekkara. Vezényelt: Solymoss Vendel, bencés tanár. 4. Preszly Elemér, Pest vármegye főispánja, öregbencésdiák: Visszaemlékezés. 5. Schmidthauer Lajos orgonaművész, öregbencésdiák orgonaszámai: Guilmant A.: Marche funèbre et chant séraphique. — Bossi: — Könyörgés. — Schmidthauer L.: Carillon. 6. Harsányi Lajos öregbencésdiák írói tízperce. 7. Weixelgärtner Egon jh. v. bencésdiák zongorajátéka: Chopin: Ballada (As-dur). 8. Zsolt Nándor hegedűművész-tanár, öregbencésdiák hegedűjátéka: Zsolt N.: Bölcsődal. — Bach: Air.—Zsolt N.: Szitakötő. Zongorán kíséri: Weixelgärtner Egon jh. v. bencés diák. 9. Zárszó. 10. Kőnig B.: Madách: Kardal. Előadta: A bencés reálgimnázium énekkara. Vezényelt: Solymoss Vendel, bencés tanár.

Preszly Elemér főispán *„Diákkori imakönyvem"* című kedves megemlékezését, melyet dr. Tóth Zoltán olvasott fel, ime itt közöljük:

Egyik nap délutánján, a pihenés és szemlélődés óráiban, régi írásaim között rakosgattam.

Elsárgult újságlapok, foszladozó levelek, elfelejtett arcképek kerültek elő s kezembe akadt papírkötésű, aranykeresztes, diákimakönyvem is.

Boldogan lapozgattam benne s íme, mint egy varázslatra, emlékek tólultak, rajzottak körül, egy régi letűnt világ tárult elém: itt vagy újra, szép diákéletem.

Látom Győrt, kedves diákvárosomat, azóta oly botorul lebontott tűztornyával, három folyójával. Mikulás-esti vásárával.

Elém jöttök, Ti, derék bencéstanáraim: — él-e vajjon egy is még közületek?

Látom, amint iskolatársaimmal párosan megyünk a Szent Benedek-rend szép barokktemplomába.

Az orgona zúg és mi sejtelmes hittel és félelemmel vegyes áhítattal lépjük át a templom küszöbét.

Csodálatos az emberi lélek. — Amikor most 40 év után imakönyvemben a templomi énekeket olvasgatom, régi, azóta nem hallott, elfeledettnek hitt melódiák kelnek lelkemben új életre és énekelem magamban őket, mint negyven esztendővel ezelőtt.

Énekelem és közben ugyanazok az érzések töltik el bensőmet, mint ifjúkoromban.

Milyen szép az ifjúkor hite, csupa érzés, sejtelem, tiszta, üde áhítat.

Sokszáz gyerekhang énekelte:

Szent buzgalom vonz minket
Elődbe Istenünk.
Engedd szívérzelmeinket
Hálával zengenünk.

S míg énekünk betöltötte a templomot, mi láttuk, éreztük s úgy imádtuk Istent.

Láttuk Jézus

gyönge testén sebeit,
vérrel festett képeit.

Amikor pedig a „kemény" halálról és a világot elhamvasztó világítélet szörnyű napjáról énekeltünk és a templomban felállított és fekete lepellel bevont ravatalt a gyertyák kísérteties fénye világította meg, ismeretlen félelem szállta meg lelkünket, féltük a halált, misztériumnak tekintettük. Halottat nem tudtunk megközelíteni s mikor francia tanárunk csónakázás közben a Kisdunába fúlt, napokig szótlanul jártunk.

Azóta, sajnos, láttam a halált. A világháború megtanított rá, hogy a halál nem misztérium.

És ha Montaigne elmélkedéseibe a meghalás tudományára tanít, ha vigasztal, hogy ne féljünk, amikor utolsó óránk eljön: azt feleljük neki, nem a haláltól félünk, hanem a halálig való élettől, az élet durvaságainak miként való elviselésére adjon nekünk vigasztaló tanácsokat.

Életre keltek emlékemben, ti szép, keresztjáró napok: intézetünk zászlaját soraink élén egy díszmagyarba öltözött diáktársunk vitte, a pompázó tavasz ereje teljében ragyogott, rózsa- és jázminillat töltötte be a levegőt s az ájtatos tömeg éneke az áhítat szárnyain szállt a magasba.

Pünkösd ünnepe és bérmálkozásom! ily boldoggá tett a könyv, mit bérmaatyámtól ajándékba kaptam. Ennek a boldogságnak az érzése ma is megvan még lelkemben.

Emberek! Szerezzetek örömöt a gyermekeknek. Nektek nem nagy megerőltetés, nem nagy áldozat az, a gyermekek lelkében pedig örökké élő emléket állíttok s ki tudja, élete delén, vagy alkonyán, ha elborítják a gondok küzdelmei között, csalódásaiban, nem ez a gyermekkori kedves emlék fog-e neki derűs, boldog perceket szerezni?

Péter és Pál napja! Mikor a Te Deum után kiosztották a bizonyítványt s boldogan, vigan, mindent feledve utaztunk haza kicsiny falunkba, a szülői házba.

Szülői hajlék! Mily hálával tartozom nektek, jó öreg szüleim, hogy

ifjúságomat boldoggá, gondtalanná varázsoltátok! Hogy megtanítottatok az otthon szeretetére.

Most, hogy magam is apa vagyok, most értékelem önfeláldozó szeretetteket valódi nagyságában.

Megbecsülhetetlen kincs, ha a gyermek a szülői házból lelkébe zárva, magával viszi az életbe a hit vigasztalását.

Nemcsak anyanyelv van, van anyahit is.

Egészen más annak az embernek életfelfogása, kinek boldog gyermekkora volt, kit édesanyja tanított meg a Miatyánkra...

...A gimnáziumi évek teltek-múltak, jött az érettségi, érettségi-bankett és én otthagytam a győri intézetet.

Jó tanáraim útravalóul három ajándékot raktak tarisznyámba: *a hitet, hazaszeretetet, tudásvágyat.* — Most tudom csak, minő nagy kinccsel láttak el.

Most, hosszú évek után, csalódások, illuziók szétfoszlása után, hálát adok Istenemnek, hogy annyi kataklizmán keresztül is tarisznyámban van még a szülői ház és jó tanáraim útravalója.

Sokszor volt veszedelemben. — Az egyetemi évek, a túlságos nagy szabadság, az életbe lépő ifjú önérzeti túltengése, az össze-vissza való olvasmányok, zavaros filozófiai rendszerek, rossz tanácsadók, sokszor veszedelmeztették. — A bornak is forrni kell. — Minden ember válságokon megy keresztül.

Hitem ma nem az a sejtelmes, áhítatos, éteri hit, ami diákkoromban volt.

Hitem ma öntudatos. — Hitem ma életbölcseletem. — Hitem ma életem rendjének szabályozója.

Arra tanít, hogy alázkodjunk meg. — Hintsük be fejünket hamuval. Nagy kár, hogy nincs az évben több Hamvazószerda.

Óvakodjunk, hogy úrrá legyen rajtunk a boldog emberek elbizakodottsága, amit a görögök hybrisnek neveztek. — Mondhatja-e magát az ember a haláláig boldognak. Vetésed ma zöldül, tele van reménységgel, de a következő órában jégeső jöhet, mely reményedet tönkreteszi.

„Senki halandó embert, kinek még hátra van végső napja, ne nevezzen boldognak, míg élete véghatárát bánat nélkül el nem érte biztosan", tanítja Szofoklesz, mikor Oedipusz király tragikumát elénk tárja.

Ne ítéljünk szigorúan, hiszen szenvedő emberek vagyunk valamennyien.

Ne taszítsunk el magunktól senkit, még a bűnösöket, hitetleneket se, — Szerencsétlenek, nyomorultak ők, az élet hajótöröttjei.

Emberek! Szomorú szívvel látom, mikor világnézetetek élesrefent kardjával rohantok egymásra s harcotok nyomán állandó marad a gyűlölség-, a harag, az ellenségeskedés.

Nem helyes beszéd az sem, mikor világnézlet félretételéről szólotok. — Világnézlet nélkül ember nem élhet.

Hanem tanuljátok meg és kövessétek a keresztény világnézlet igazi tanításait, szeressétek egymást, mert a szeretetnek nagy a hatalma s bizony mondom nektek, egyedül ez fogja a beteg világot meggyógyítani.

Kevély ember, mire kevélykedel? Hiszen nem tudunk semmit. Nem tudjuk, honnan jövünk, nem tudjuk, hova megyünk.

Végesek az emberi tudás határai s még ez a véges tudás sem fér meg egy emberi agyban.

Csak a tudatlan vakmerő. — Aki már tud valamit, az rájön, hogy nem tudunk semmit.

Titkok, rejtelmek vesznek körül égen és földön.

Tudjuk-e, hogy van-e élet a csillagokban?

Gyönyörködöl a csalogány énekében, de érted-e?

Érted-e a holdvilágos téli estén a levegőégen elvonuló vadludak gágogását, az „álmatlan" vizek morajlását, a tenger hullámverését, az erdő tölgyeinek susogását, a szél zúgását?

Tudod-e, mi sír a viharban? Nem értjük az állatokat, de nem értjük meg, emberek, egymást sem.

Higyjünk az Istenben, mert a hit vigasztalódás.

Hála neked, régi imakönyvem. — Életre hívtál kedves emlékeket s megerősítettél hitemben.

* * *

Ezen ünnepélyünk hatása alatt írta **Herczeg Ferenc** a következő cikket (A Szenthegy) egyik legelterjedtebb napilapunkban:

Szenthegynek nevezi a dunántúli nép a szentmártoni meredek dombot, melynek tetején a pannonhalmi főmonostor áll. A magyar bencések vára; a főapát székhelye. Benedek atya gyermekei, mint a sólymok, messzi tájakat áttekintő magaslatokon szeretnek fészkelni.

A tavaszi verőfényben sütkérező papi pár, hatalmas és könnyed profiljával, a fejedelmi erő és áhítatos nyugalom benyomását teszi. Aki a távolból először látja meg a magyar Grál-vár fantasztikusan tagolt és mégis egységes épületcsoportját, annak az kedvesen ismerős, mint az emlékezetben felújuló dajkadal. Ének az előidőkről.

Nemes és merész arányú, ősrégi székesegyházával, boltives folyosóinak refektóriumával, műkincseinek és történelmi emlékeinek gazdagságával úgy emelkedik elmúlt idők homályából a Ma verőfényébe, mint Ararát hegye a vízözönből. Ez talán Magyarországon az utolsó hely, ahol még az Árpádok korának lehelletét érezni.

A kolostor alapítása összeesik a magyar kereszténység és a nemzeti művelődés első lélegzetvételével. Mindenesetre ez az ország legrégibb háza. Régibb, mint a magyar királyság. Gondolatnak is szédítő, hogy alapjait még Szent István apja, Géza fejedelem rakatta.

A Szenthegy lakói, az első hittérítők utódai, évszázadokon át híven végigkísérték a magyarságot dicsőséges és keserves vándorútjain. Pannonhalma krónikája nem egyéb, mint a nemzeti történet kivonata.

A tatárjáráskor a szerzetesek vitézül visszaverték az ázsiaiakat a váruk alól. A Szenthegy szűz sziget maradt a pusztulás és fájdalom tengerében.

A török hódoltság idejében a bencések együtt harcoltak, véreztek, raboskodtak és szegényedtek a híveikkel. Az ozmán kiűzése után, midőn a magyarság nem szabadult fel, hanem csak urat cserélt, a bencés apátságok is osztrák kolostorok fennhatósága alá kerültek.

A mindig jót akaró és mindig balkezes II. József feloszlatta a rendet, közben a felvilágosodás nevében elkótyavetyélte és kufárok kezére juttatott fölbecsülhetetlen értékű könyv- és kéziratgyüjteményeket, pótolhatatlan ma-

gyar műkincseket. Tizenhat esztendővel később Ferenc király ismét feltámasztotta a rendet.

A szabadságharc idejében az ifjú szerzetesek csapatosan léptek be a honvéd hadseregbe.

A trianoni nagy fosztogatást keservesen megsínylették a magyar bencések is. Ma pedig, csakúgy, mint a török hódoltság idejében, ismét együtt imádkoznak és együtt reménykednek a nemzettel.

Aki figyelemmel nézi a magyar bencés apátságok életét, az azt a benyomást nyeri, hogy új erő és ifjú lendület járja át az ezeréves szerzetet: a rend útja felfelé ível. Ezt jó jelnek veheti az egész magyarság, amelynek sorsához úgy hozzátapad a bencéseké, mint a fecskefészek a házereszhez.

A rendtársak istenfélők, de nincs köztük fanatikus. Engedelmes gyermekei az egyháznak és amellett izzó szívű magyarok. Híven őrzik ősi hagyományaikat, de arccal a jövő felkelő napja felé fordulnak. Tanulásban és tanításban töltik életüket, bíboros egyházfejedelmeket, hősöket, tudósokat és költőket adtak a nemzetnek, de azért együtt élnek és együtt éreznek a szegény néppel. Ékességük az emberszeretet; fényűzésük a műveltség.

A magyar katolikus gondolat a maga képére formálta a rendet és valljuk meg: a kép magában véve rokonszenves, a rendre és a nemzetre nézve pedig egyformán hízelgő. Jellemző vonása: a vallásosság, a nemzeti érzés és a műveltség harmonikus egyesülése. Akármilyen felekezeti, vagy világnézeti megfigyelőhelyről vizsgálja is valaki, észre kell vennie, hogy a bencés rend abszolút értéke az egész magyarságnak.

A bencések az elmúlt napokban ülték meg alapítójuk névnapját. Az idén talán nagyobb nyilvánosság előtt, mint szokták máskor. Ez alkalom nekünk és velünk együtt sok más embernek, hogy szíves üdvözletünket küldjük a tavaszi verőfényben szunnyadó Szenthegy felé.*

* * *

Szent Benedek napjáról már beszámoltunk fentebb.

Megtartottuk rendes havi összejöveteleinket is. Egyiken *dr. Kemenes Illés* főigazgató úr szólott a most folyó pedagógiai mozgalmakról és az új középiskolai törvényről. Utolsó két összejövetelünket már a gyönyörű, virágpompás Margitszigeten tartottuk. Az egyikre csak a tagokat és családjukat, a másodikra már a főiskolai csoportot és azok hozzátartozóit is meghívtuk. Ekkor léptek át az idén maturázott diákok is a főiskolai csoportba. Kedves szertartással ez átvételt vitéz báthi Berkó István elnök úr végezte. A jó kedv sokáig együtt tartotta az öregeket, a fiatalokat és családtagokat egyaránt.

Segélyeket az iskolai év eme második felében is elég nagy összegekben juttattunk az arra rászoruló tagjainknak.

Jelen voltunk az elhúnyt diákszövetségi tagokért felajánlott szentmisén jún. 22-én, a reálgimnáziumi ifjúsággal együtt.

A Czisztercita Diákszövetséggel való együttérzésünket közgyűlésünk alkalmával levélileg fejeztük ki; a Jézustársasági Diákszövetség közgyűlésén pedig küldöttségileg vettünk részt.

* Pesti Hirlap, 1934. márc. 25., vasárnap.

A KATOLIKUS BENCÉS DIÁKEGYESÜLET BUDAPESTI OSZTÁLYÁNAK TISZTVISELŐI, VÁLASZTMÁNYA ÉS TAGJAI.

Tisztikar: díszelnök: Térfi Béla; elnök: vitéz *Berkó István,* ezredes; *ügyvezető-igazgató: Mattyasóvszky Kasszián* dr., *ügyész: Hamar Árpád* dr., *pénztáros:* felsőludányi *Kovách Tibor, titkár: Fojtényi Ferenc* dr., *jegyző: Tóth Zoltán* dr.

A számvizsgálóbizottság tagjai: Borda János dr., Eörssy Lajos és dr. Tóth Károly.

Választmány: Ányos Lajos dr., Berkó Antal dr., Bangha Kálmán dr., Blieszner Ágoston, Czobor László, Csóka Lajos dr., Csiky Aladárné dr., Flandorfer Pál dr., Gansz-Riegler János dr., Gombócz József dr., Gönye Győző dr., Hász István dr., Keleti József dr., Kelényi Lajos dr., Kiss István dr., Kolos György dr., Kolos Ferenc dr., Körmendy Nándor dr., Márffy Oszkár dr., Malcsiner Emil, Méhes Ignác dr., Nemes Jenő dr., Pados Jenő, Prach László dr., Prauer Virgil, Prückler Frigyes, Ritlop Béla dr., Röder Jenő, Ridly István dr., Saly Árpád dr., Salomváry Jenő, Schandl Károly dr., Schmidt Nándor dr., Sényi Pál dr., Simon Károly, Sólymoss Vendel, Strommer Viktorin dr., Szabó Károly, Szentpálóczy István, Szekeres Bónis, vitéz Szücs István dr., Takách István dr., Térfi Dezső, Városy Ferenc, Vízkelety Imre dr., Zaymus Gyula, Zdeborszky Oszkár.

Az országos központi választmányba küldve: Malcsiner Emil, Saly Árpád dr., Simon Károly, Takách István dr., Térfi Dezső, *póttag:* Sényi Pál dr.

A BENCÉS DIÁKOK EGYESÜLETE BUDAPESTI OSZTÁLYÁNAK TAGJAI. *(Bencés diákok.)*

Őfelsége OTTÓ, örökös király.

Őfensége: JÓZSEF, kir. herceg, tábornagy.

Őfensége: JÓZSEF FERENC dr., kir. herceg.

Aichner Albert dr., ügyvéd, IX., Ráday-utca 53.
Angyal Kálmán, apátplébános, I., Hadnagy-utca 4—6.
Antal István dr., ker. főorvos, VII., Damjanich-utca 33.
Artner Edgár dr., egyetemi magántanár, IV., Prohászka Ottokár-utca 7.
Ács Ambrus, hittanár, VIII., József-utca 14.
Ács Istvánné, X., Kőbányai-út, Dohánygyár.
Ányos Lajos dr., országos főlevéltáros, XI., Fadrusz-utca 5.
Baán Kálmán, székesfővárosi tisztviselő, IX., Dandár-utca 26.
Babits György, plébános, Balatonfüred, Zala m.
Babirák József, plébános, Törökőr.
Baján Ferenc dr., ügyvéd, VII., Rákóczi-út 29.
Bajor-Bayer Ágost, festőművész, VIII., Népszínház-utca 16.
Bakó Vince dr., székesfővárosi tisztviselő, XIV., Ajtósi Dürer-sor 5.
Balogh Andor, OTI. vezérigazgató, I., Attila-utca 91.
Balogh István dr., min. osztálytanácsos, I., Mátray-utca 5—7.
Bangha István dr., kir. járásbíró, IV., Károly király-út 12.
Bangha Kálmán dr., vámszaki tiszt, VIII., Hunyadi-utca 24.
Banovich Ödön, szerkesztőségi titkár, XI., Horthy Miklós-út 59.
Baranyai Leó dr., ügyész, Esztergom, Nemzeti Bank.

Barkóczi Sándor, plébános, XIV., Bosnyák-utca 26.
Bartha Andor, IV., Eskü-út 1.
Bartha Aurél, főmérnök, VIII., József-körút 77—79.
Bauer Sándor, m. kir. főmérnök, VI., Bulyovszky-utca 16.
Bálint József, hitoktató, VI., Bulcsu-utca 23/a.
Bárdos István dr., hittanár, VII., Damjanich-utca 50.
Becker Gyula, postafőfelügyelő, Rákosliget, VII. 1.
Bencsics Béla dr., VIII., Karpfenstein-utca 13.
Berczelly Ödön, gazdász, XII., Maros-utca 8.
Bergmann Rezső dr., törzsorvos, V., Visegrádi-utca 10.
Berkó Antal dr., elsőoszt. főtörzsorvos, IX., Lónyay-utca 49.
Berkó István, ezredes, VIII., Csepreghy-utca 4.
Biró Zoltán, ny. min. tanácsos, I., Krisztina-körút 123.
Blieszner Ágoston, prépost-plébános, VIII., Mária Terézia-tér 7.
Bóday Ferenc, min. számvizsgáló, VII., Thököly-út 32.
Borcsányi Rezső, MÁV. titkár, VI., Andrássy-út 75.
Borda János dr., miniszteri tanácsos, II., Br. Lipthay-utca 9.
Borvendég Ferenc dr., főpolgármester, VIII., Tisza Kálmán-tér 20.
Botika Elemér, gyógyszerész, VIII., Thék Endre-utca 8.
Bozó Géza, gyógyszerész, XII., Alkotás-utca 34.
Brenner Alajos, miniszteri tisztviselő, II., Hidegkuti-út 72.
Brüchler Béla, káplán, IV., Váci-utca 45.
Buday János dr., káplán, I., Hadnagy-utca 4—6.
Buday György, postatiszt, Rákosszentmihály, Ilona-utca 29.
Bugovich Béla, magántisztviselő, VI., Andrássy-út 56.
Bugovich Lajos, tanácsos, VII., Damjanich-utca 52.
Csepregy-Horváth János, gazdasági főtanácsos, VIII., Mátyás-tér 16.
Cser Imre, reáliskolai tanár, VIII., József-körút 29.
Csiky Aladárné, ákosházi Sárkány Magdolna dr., med., XI., Horthy Miklós-út 20.
Csóka Lajos dr., tanár, II., Fő-utca 71.
Csókás Károly, káplán, IV., Váci-utca 25.
Csonka Antal dr., törvényszéki tanácselnök, II., Fő-utca 70.
Csorna Antal, VII., Aréna-út 68.
Csörgey Titusz dr., ornith. intézet igazgatója, XI., Kruspér-utca 5.
Csuday Jenő dr., egyetemi magántanár, XII., Ferry Oszkár-utca 59.
Csukássy Lóránd dr., ügyvéd, IV., Váci-utca 37.
Csupor István dr., miniszteri tanácsos, VIII., Baross-utca 28.
Csupay László, vegyészmérnök, V., Sziget-utca 19.
Czagány Ferenc dr., orvos, Kispest, Kossuth Lajos-utca 9.
Czencz János, festőművész, VII., Peterdy-utca 39.
Czingel Sándor, MÁV. intéző, XIV., Kolumbus-utca 18.
Czobor Gyula dr. miniszteri tanácsos, XI., Lágymányosi-út 17/b.
Czobor Imre dr., ny. főispán, IV., Molnár-utca 29.
Czobor László dr., ny. alispán, VII., Klauzál-tér 16.
Dauner János, segédlelkész, Lipótvárosi plébánia hivatal.
Dávid Antal dr., aligazgató, I., Krisztina-körút 167.
Demény Dezső dr., IV., Irányi-utca 15/c.
Desseö Kálmán, főmérnök, Pestszenterzsébet, Erzsébet-utca 82.

Divéky Egyed, hittanár, VII., Damjanich-utca 50.
Dudich Endre dr., egyetemi magántanár, I., Döbrentei-utca 12.
Eitler Géza, műszaki postatiszt, Központi Távirda.
Eörssy Lajos, Pesti M. Ker. Bank cégvezetője, I., Pálya-utca 2/a.
Essö Andor, mérnök, vállalkozó, VIII., József-körút 14.
Fallenbüchl Ferenc dr., leánygimn. igazgató, c. főig., III., Polgár-tér 12.
Farkas István dr., tanársegéd, orvos, VIII., Üllői-út 26.
Farkasfalvi Imre, II., Szilágyi Dezső-tér 1.
Fazekas Kálmán, MÁV. titkár, VIII., Festetich-utca 2.
Fehérváry Ferenc, igazgató, XII., Biró-utca 6/e.
Feigler Károly dr., székesfőv. tiszti ügyész, IX., Üllői-út 121.
Flekl Jenő, alezredes.
Fekete Géza, köztisztasági hivatal vezetője, Városháza.
Ferenczy Géza, segédlelkész, IV., Váci-utca 45.
Fertsák Ödön, miniszteri tanácsos, Honvédelmi miniszterium.
Flandorfer Ignác dr., országgy. képviselő, IV., Piarista-utca 2.
Flandorfer Pál dr., miniszteri tanácsos, IV., Eskü-tér 1.
Fojtényi Ferenc dr., ügyvéd, VIII., Üllői-út 66/a.
Folly Róbert, mérnök, XII., Ráth György-utca 8.
Földy Béla, tanár, II., Hunfalvy-utca 9.
Frank Ferenc, gimnáziumi tanár, III., Zsigmond-utca 114.
Frey Vilmos dr., országgyűlési képviselő, Országháza.
Freund Nándor, külügyminiszteri tisztviselő, VII., Elemér-utca 29.
Füleki Lajos MTI. tisztviselő, II., Pálffy-utca 1. II. 8.
Fülöpp János, miniszteri tanácsos, II., Fő-utca 75.
Füzesséry István, gyapjúkereskedő, IX., Üllői-út 25.
Gacs János, prefektus, IX., Ráday-utca 43—45.
Galambos Ferenc dr., egyetemi titkár, Pázmány Péter Tud. Egy.
Galavits Lajos, gépészmérnök, VIII., Szigony-utca 34.
Gálfy Egon, VIII., Szentkirályi-u. 38.
Gallay László, ügyvéd, II., Fő-utca 15.
Gats Ferenc, VII. Erzsébet királyné-út 11.
Gats Rezső dr., orvos, Ujpest, Szülőotthon.
Gárdos István, orvos, IX., Ráday-utca 43—45.
Geiger János, lelkész, VII., István-út 75.
Geiger Gyula, pénzügyi könyvszakértő, II., Szász Károly-utca 2.
Gestettner Alajos dr., orvos, Kispest, Üllői-út 77.
Gévay-Wolff Nándor dr., ny. államtitkár, I., Krisztina-körút 8.
Giczey Lajos, orvos, X., Bihari-utca 17.
Gombócz József tanár, VIII., Baross-utca 126. III. 31.
Goszleth Lajos, kir. főmérnök, I., Krisztina-tér 8.
Gőnye Győző dr. miniszteri tanácsos, VIII., József-körút 44.
Gratzer Antal, VIII., Örömvölgy-utca 46.
Groh Gyula dr., állatorvosi főisk. tanár, VII., Rottenbiller-utca 23.
Gulyás József dr., orvos, VII., Klauzál-utca 15.
Guttmann István, rendőrfelügyelő, VIII., Mosonyi-utca 5.
Gyetven Pál, s.-lelkész, X., Szent László-téri pléb.
Györffy Gábor, őrnagy, gyógyszerész, IX., Mester-utca 38., III. 3.
Győri Ottmár, miniszteri tanácsos, II., Fő-utca 74.

Hadarics Vendel, ciszt. tanár, XI., Ibrahim-utca 14.
Hajdu József, egyházközségi iroda-igazg., IV., Havas-u. 4.
Hajdu Pál dr., kir. járásbíró, VIII., Horánszky-u. 3—5.
Halász Pál dr. plébános, Szeged.
Halász Rezső, mérnök, IX., Üllői-út 66.
Haller József dr., ügyvéd, Kispest, Sárkány-utca 75.
Halmos Béla dr., lelkész, Zsámbék, Zárda.
Halmos Gyula, II., Hermann Ottó-út 14.
Hamar Árpád dr., ügyvéd, IX., Ferenc-körút 19—21.
Hansdorf Vilmos, állatorvos, Budakeszi.
Hanzlik István, fogházi lelkész, Maglódi-uti gyüjtőfogház.
Hanzséros Bálint, reálgimnáziumi tanár, X., Belsőjászberényi-út 28.
Harsányi István dr., orvos, VIII., Üllői-út 120.
Harsányi Rezső, színművész, XI., Kende-utca 6.
Hász István dr., tábori püspök, I., Dísztér 16.
Háczky Andor dr., miniszteri tanácsos, Pénzügyminisztérium.
Hauser Ignác dr., plébános, VII., Rózsák-tere.
Hegyeli Zoltán, igazgató, X., Füzér-utca 28.
Hegyi Jenő dr., orvos, Pestszenterzsébet.
Hepp-Baján Ernő dr., min. o. tanácsos, XI., Horthy Miklós-út 80.
Herczeg István dr., orvos, Rákosszentmihály.
Hérics-Tóth Jenő, ampelológiai főig., I., Szent János-tér 2.
Hévey Gyula dr., pápai kamarás, I., Lant-utca 2.
Hévey István, főv. lelkész.
Hévey László dr., II., Hidegkuti-út 72.
Hidy Árpád, kereskedő, VII., Aréna-út 140.
Hodászy Vilmos dr., ügyvédjelölt.
Hodinka Mihály, gyógyszerész, XI., Horthy Miklós-út 80. III. 2.
Hofer Viktor, üzletvezető, Hungária-szálló.
Hóka Imre dr., segédlelkész, VIII., Mária Térézia-tér 7.
Hokkes Zoltán dr., ügyvéd, VIII., Baross-utca 87.
Hokkes László, VIII., Baross-utca 87.
Hollós Ildefonz dr., tanár, II., Keleti Károly-utca 37.
Hollósy Ede dr., fogorvos, VIII., József-körút 38.
Homolka Kálmán, V., Géza-utca 2.
Honffy Lajos, székesfővárosi adóhiv. igazgató, Városháza.
Horváth József dr., plébános, XI., Fehérvári-út 88.
Horváth Kálmán dr., igazgató, I., Plósz S.-u. 13.
Horváth István, mérnök.
Hudyma Emil, Koll. Med. igazgató, IX., Köztelek-utca 1.
Hütter Gyula kir. főmérnök, IX., Bakács-tér 5.
Hütter Lajos dr., hittanár, VIII., Bokréta-utca 35.
Ipovitz Károly dr., kir. kúriai bíró, II., Margit-rakpart 53.
Jakubovich Emil dr., Nemzeti Múzeum könyvtárigazgató, Nemzeti M.
Jaross Nándor, főhadnagy, Szentendre, Laktanya.
Jávor Albert főisk. tanár, I., Győri-út 13.
Jámbor György dr., főigazgató, XI., Szüret-utca 5.
Juhász István, ny. min. titkár, II., Donáti-utca 40—42.
Kadocsa Gyula dr., kísérletügyi állomásvezető, II., Szász Károly-u. 1.

Kállay Miklós, Nemzeti Ujság szerk., V., Honvéd-u. 10.
Kálmán Károly dr., törvényszéki jegyző.
Kamenszky Gyula dr., nyug. járásbíró, Esztergom.
Kanics Miklós, műépítész, I., Kemenes-utca 4.
Kárpáthy Aurél, az Est szerkesztője, VII., Erzsébet-körút.
Keleti István dr., asszisztens, IX., Orczy-út 23.
Keleti József dr., orvos. IV., Havas-utca 2.
Kelényi B. Ottó dr., főv. könyvtáros, VIII., Reviczky-u. 1.
Kelényi Lajos dr., ügyvéd, II., Székely-u. 2—4.
Kemenes Illés dr., főigazgató, VIII., Baross-utca 62.
vitéz Keserü István dr., min. fog., Kereskedelmi Minisztérium.
Kétyi János, lelkész, VII., Damjanich-u. 50.
gr. Khuen Héderváry Károly, VIII., Múzeum-utca 5.
gr. Khuen Héderváry Sándor, m. kir. követ, Páris. ,
Király József dr., orvos, IV., Molnár-utca 15.
Kiss Antal dr., törvényszéki joggyakornok.
Kiss István dr., rendőrfőtanácsos, IX., Viola-utca 3.
Kiss Jenő, tanár, IX., Ipar-utca 11.
Klasánszky János, zeneművész, Nemzeti Színház.
Klinda István, mérnök, XI., Lenke-tér 7.
Klinda Pál dr., hittanár, IX., Thaly Kálmán-u. 36.
Kohányi Imre dr., járásbírósági jegyző, I., Greguss-u. 6.
Kolbe Lajos dr., orvos, I. sz. szülészeti klinika, VIII., Baross-u. 27.
Kolos Ferenc dr. fogorvos, IX., Üllői-út 5. I. 1.
Kolos György, ny. számvevőségi főtanácsos, IX., Mester-u. 55—57.
Kolossa Tibor dr., ügyvéd, IV., Kaplony-u. 3.
Komondy László dr., OTI. fogalmazó, VII., Ajtósi Dürer-sor 9.
Komondy Zoltán, műegyetemi adjunktus, VII., Sajó-u. 5/a. I. 7.
Korenczky László, szfőv. fogalmazó. II., Zsigmond-utca 65.
Kosztolányi István, hitoktató, VII., Damjanich-u. 50.
Kottra Ferenc dr., orvos, VII., Uzsoki-u. 29. OTI. kórház.
Kovách Tibor, Községi Tkp. igazgató, XI., Bertalan-u. 20.
Kovács István dr., orvos, IX., Ráday-u. 43—45.
Kovacsik Károly, II., Margit-körút 50—52.
Köck József, X., Kőbányai-út 3.
Kőszeghy Imre dr., szerkesztő, V., Pannónia-u. 21.
Körösséni Ferenc, magántisztviselő, VIII., Fecske-utca 5.
Körmendy Nándor, építész, VIII., József-körút 59.
Kramolin Viktor dr., ügyvéd. VII., Elemér-u. 28.
Krampol Miklós, tanár, IX., Knézits-u. Erzsébet leányliceum.
Karády (Kratzig) János Posta Tkp. főszámtiszt, IX., Bakács-tér 8.
Kassai (Kratochwil) Rezső, MÁV. intéző, XI., Tétényi-út 3. I.
Krywald Ottó, érseki főbiztos, IX., Ráday-u. 43—45.
Kutsera István, tanár.
Krizsán Gyula, reálgimn. tanár, XI., Fehérvári-út 4.
Kuzmich Gábor, postaigazgató, I., Attila-u. 23.
Kuzmich Gyula dr. táblabíró, IX., Mester-utca 1.
Krump József dr., orvos. IX., Ráday-utca 43—45.
Küllői (Gansriegler) János dr., vámszaki tiszt, VII., Nürnberg-utca 19.

Lacza István, hittanár, II., Bimbó-utca 10.
László Ferenc, nagyvállalkozó, VI., Szegfü-utca 6.
Lasztovicza Győző dr., ügyvéd.
Laurisin Lajos, operaházi tag, VI., Király-utca 53.
Legény Béla, v. őrnagy, Veszprém.
Lehner Károly dr., orvos, VIII., Baross-utca 9.
Lóky Béla dr., tanker. kir. főigazgató, IV., Piarista-utca. Piarista rendház.
Lukács István, szerkesztő, VIII., József-utca 16—18.
Luncz Sebő, tűzoltótiszt, VIII., Erdélyi-utca 10.
Magurányi Sándor, II., Hargita-utca 1.
Maksay Gyula, V., Falk Miksa-utca 7.
Major Károly, Hangya osztálytvezetője, IX., Lónyay-utca 18/a.
Malcsiner Emil, Magyar Kurir főszerkesztője, VIII., Szentkirályi-utca 6.
Marczell Ágoston dr., főgimnáziumi tanár, IV., Veres Páine-utca 11.
Marczell Mihály dr., kollégiumi igazgató, IX., Ráday-utca 43—45.
Markott Jenő dr., miniszteri tanácsos, Kereskedelmi miniszterium.
Marosi Tibor, m. kir. százados, II., Olaszfasor 45/a.
Marton Bernát, O. P., plébános, Vasvár.
Mattey Gyula, postatiszt, IX., Páva-utca, Postaüzem.
Márffy Oszkár dr., igazgató, II., Margit-körút 26.
Mártonffy Miklós dr., ügvéd, IX., Mester-utca 5.
Máté Márton dr., lelkész, VII., Alsóerdősor-utca 7.
Mátéffy Viktor, országgyűlési képviselő, Érsekvadkert.
Mátray Gyula, pápai káplán, IX., Bokréta-utca 35.
Mátyás Béla, reálgimnáziumi tanár, X., Külsőjászberényi-út 32.
Mattyasóvszky László, ezredes, V., Falk Miksa-utca 9.
Matusz Márton, gázgyári tisztviselő, IX., Ferenc-körút 24.
Mersits Róbert, miniszteri tanácsos, XI., Horthy Miklós-út 144.
Mersits Gyula dtv. felügyelő.
Meszéna Ernő, főmérnök, X., Simor-utca 43.
Metlich János, kereskedő, VIII., Práter-utca 44/a.
Méhes Ignác dr., törvényszéki bíró, VII., Róna-utca 31894/35. hrsz.
Micheller István dr., ügyvéd, IX., Lónyay-utca 52.
Michl Lajos, kormányfőtanácsos.
Mihalek László, őrnagy, Ludovika Akadémia.
Mikla Sándor, rendőrtanácsos, VI., Eötvös-utca 26/b.
Miklós Ferenc dr., ügyvéd, IV., Veres Pálné-utca 19.
Moskovich Ferenc, reálgimnáziumi tanár, VIII., Tavaszmező-utca 17.
Mosonyi László dr., ezredes-lelkész, Ludovika Akademia.
Móra Károly dr., egyetemi tanársegéd, VIII., Múzeum-körút 6—8.
Müller Győző dr., ügyvéd, VII., Damjanich-utca 7.
Müller Sándor, árvaszéki ülnök, IV., Molnár-utca 27.
Nagy Gyula dr., székesfőv. tisztviselő. XII., Alkotás-utca 34.
Nagy Imre, VII., Péterffy Sándor-utca 29.
Nagy Iván dr., miniszteri titkár, V., Hold-utca 16.
Nemes Jenő, miniszteri tanácsos, I., Attila-utca 75.
Németh Dezső, postatiszt, Pestszentlőrinc, Kossuth-utca 93/b.
Németh Ede, MÁV. főintéző, II., Szász Károly-utca 2.
Németh Imre, vármegyei tisztviselő, I., Krisztina-körút 61.

Németh Imre, Mot. szerkesztő, V., Zrinyi-u. 2.
Némethy Ágost, miniszteri tanácsos, I., Mészáros-utca 12.
Neuhauser Károly, m. kir. százados, IV., Szerb-utca 13.
Nievra László, miniszteri tanácsos, II., Margit-körút 64.
Noszlopy Ferenc dr., törvényszék másodelnöke, II., Fő-utca 76.
Odór Ferenc, ny. posta és távirda főigazgató.
Olaszy János dr., orvos, IX., Gyáli-út 7.
Ortvay Rezső, apátplébános, V., Szent István-tér 11.
Ölveczky Dezső dr., alügyész, I., Czakó-utca 6.
Pados Jenő, ny. ezredes, XII., Böszörményi-út 3.
Palásthy Béla, ny. mniszteri tanácsos.
Papp Elemér, vámellenőrzési felügyelő.
Parecco Vilmos, hajóállomásfőnök, Budafok, hajóállomás.
Patyi István, tanár, V., Visegrádi-utca 60.
Pataki József, miniszteri tisztviselő, Pestszenterzsébet.
Pauler Jeszenszky Tibor, Honvédelmi minisztérium.
Paulovich Tibor, XII., Böszörményi-út 8.
Pálmay Béla, tanár, X., Liget-utca 40.
Pázmándy István dr., törvényszéki bíró, XI., Törökbálinti-út 18.
Pentelényi László dr., törvényszéki joggyakornok, Pestvidéki tvszék.
Petainek József, főmérnök, II., Fillér-utca 25.
Pethő Sándor, a Magyarság főmunkatársa, VI., Aradi-utca 8.
Pintér Ferenc, városi számvevő, Pestszenterzsébet, Városháza.
Pintér László, országgyűlési képviselő, VI., Sziget-utca 26.
Pintér Péter dr., állatorvos, XIV., Tábornok-utca 20.
Pirkner Ernő, ny. ezredes, IV., Váci-utca 56—58.
Pogány László, főhadnagy, Pálffy laktanya.
Polgár Ferenc, magántisztviselő, XI., Fehérvári-út 48.
Prack László dr., gazdasági akadémiai tanár, II., Szalag-utca 6.
Prauer Virgil, magántisztviselő, II., Tapolcsányi-utca 8.
Preszly Elemér dr., főispán, I., Attila-körút 17.
Prokopp Gyula dr., joggyakornok, II., Fő-utca 76—78.
Radványi Kálmán dr., gimnáziumi tanár, I., Kovács-utca 6.
Ranschburg Pál dr., egyetemi tanár, IV., Petőfi Sándor-utca 6.
Rapoch Jenő dr., bankigazgató, V., Harmincad-utca 6.
Raszipovich László, postafelügyelő, XII., Csörsz-utca 13.
Réger Béla, tanár, VIII., Futó-utca 51.
Rézner József, miniszteri számellenőr, VIII., Üllői-út 120.
Ridly István dr., törvényszéki bíró, tanácselnök, VIII., József-körút 35.
Ritlop Béla dr., honvédfőorvos, IX., Ráday-utca 26.
Rothnágel János, mérnök, XII., Maros-utca 9.
Rothnágel Sándor, lelkész, IX., Gát-utca 6.
Röder Jenő. alezredes, Esztergom Tábor.
Röder Vilmos, gyalogsági tábornok, vezérkari főnök, I., Dísztér 18.
Rudolf Lóránt, V., Felka-utca 4.
Salomváry Jenő, gyógyszerész, I., Krisztina-körút 73.
Saly Árpád dr., ny. miniszteri osztálytanácsos, I., Horthy Miklós-út 19.
Saly László dr., egyetemi magántanár, kanonok-rektor, Győr.
Sandl István, V., Felka-utca 4.

Sass László dr., V., Ügynök-utca 32.
Sattinger Viktor, polgári iskolai igazgató, X., Liget-utca 19.
Sámson József dr., ügyvédjelölt, Pestszenterzsébet, Rudolf-utca 84/a.
Sármány Ferenc, plébános, VI., Székely Bertalan-utca 27.
Sárváry Árpád, egyetemi tisztviselő, VIII., Múzeum-körút 6—8.
Schadl Ernő dr., törvényszéki tanácselnök, V., Markó-utca 27.
Schandl József dr., tanár, XI., Balogh Tihamér-utca 6.
Schandl Károly dr., ny. államtitkár, OKH. elnök, XI., Kelenhegyi-út 16/a.
Schenkengel László, erdőtanácsos, Telki, u. p. Páty.
Scheuli Ferenc dr., V., Markó-utca 25—27.
Schleiffer Ervin dr., bankcégvezető, VII., Rottenbiller-utca 27.
Schmidt Gyula, pápai kamarás, IV., Ferenc József rkp. 25.
Schmdit József, műszaki tanácsos, XI., Magyarádi-út 64.
Schmidt Nándor dr., miniszteri tanácsos, I., Modori-utca 3.
Sebestyén Sándor dr., ügyvéd, II., Margit-körút 31.
Selyem Árpád dr., járásbíró, V., Markó-utca 25.
Sever József, állatorvos, VII., Nefelejts-utca 42.
Sényi Pál dr., szerkesztő, XI., Verpeléti-út 5.
Shvoy Lajos, megyéspüspök, Székesfehérvár.
Simon Ferenc, műszaki tanácsos, XI., Verpeléti-út 24.
Simon Károly, igazgató, XI., Orlay-utca 9.
Simoncsics László, segédlelkész, Erzsébetvárosi plébániahivatal.
Simoncsics Miklós, tisztviselő, VIII., Üllői-út 26.
Sinkó József dr., orvos, Székesfehérvár.
Skopál István, főgimnáziumi tanár, II., Ilona-utca 12.
Som Ernő, igazgató-tanító, Kispest, Wekerle-telep, Hunyadi-út 38.
Somogyi Béla, IX., Bimbó-utca 15.
Somogyi Gyula, V., Jávor-utca 5/b.
Somogyi Miksa, ny. főjegyző, IX., Mester-utca 13.
Stagl Arthur, igazgató, Pestszenterzsébet, állami reálgimnázium.
Sulyok Kálmán dr., tanító, Torbágy.
Syrek János, mérnök, I., Budafoki-út 15.
Szabó Károly dr., kereskedelmi iskolai igazgató, IX., Lónyay-utca 23.
Szaiber József, tanár, IX., Mester-utca 56.
Szakács István dr., ügyvédjelölt, VIII., Baross-utca 18.
Szakváry Károly, MÁV. főintéző, II., Fő-utca 5.
Szalay Ferenc dr., rendőrfogalmazó, Bethlen Gábor-utca 12.
Szalay Lajos, orgonaművész, VIII., Juranics-utca 32.
Szalma Béla, hajóskapitány, II., Margit-körút 64.
Szarkássy György dr., fogorvos, IV., Veres Pálné-utca 9.
Szeberényi Lajos, székesfővárosi tanár, XIV., Kövér Lajos-utca 6.
Szekfü László, Beszkárt tisztviselő, VII., Akácfa-utca 15.
Szelestey Gyula, mérnök, VIII., Déry-utca 18.
Szenkovics László dr., árvaszéki jegyző, XII., Ferry Oszkár-utca 57.
Szentalmássy Béla dr., vámszaki felügyelő, II., Hunyadi János-út 2.
Szentiványi Elemér, magántisztviselő, VIII., Kőfaragó-utca 8.
Szentpalóczy István, ezredes, IX., Kerepesi-út 49.
Székely Imre, Nemzeti Bank revizora, XII., Győri-út 24.
Széles József dr., orvos.

Szilvássy Sándor dr., orvos, Uj Szent János-kórház.
Szitkey Béla, Kir. műszaki tan. ker. felügyelő, VII., Damjanich-utca 18.
Szlávy István dr., törvényszéki tanácselnök, V., Markó-utca 27.
Szobotha Dezső, postafőtiszt, Rákospalota, Bocskai-utca 139.
Szokola Leó dr., árvaszéki ülnök, XII., Ferry Oszkár-utca 59.
Szomor Barna, tüzérfőhadnagy, Andrássy-laktanya.
Szorger József, tanár, VI., Podmaniczky-utca 89.
Szöllősi Antal, tisztviselő, IV., Váci-utca 78—80.
Sztreda Rezső, érseki tanácsos, VIII., József-utca 15.
Szücs András dr., ügyvédjelölt, I., Logody-utca 9.
Szücs István dr., főállatorvos, X. Korponay-utca 19.
Szücs János dr., kormánytanácsos VIII. Kisfaludy-köz 4.
Takách Gyula, gazdasági felügyelő, Földmívelésügyi minisztérium.
Takách István dr., főorvos, IV., Károly-körút 24.
Takács Jenő dr., ny. főjegyző.
Tanay Ferenc, prefektus.
Tapolcsányi Károly, IV., Kecskeméti-utca 2.
Teller Gyula, ker. főkapitány, XI., Horthy körtér 7.
Térfi Béla, ny. m. kir. miniszter, XI., Nagyboldogasszony-útja 49.
Térfi Dezső dr., kuriai tanácselnök, II., Szilágyi Dezső-tér 1.
Terkán Lajos dr., egyetemi m. tanár, Csillagvizsgáló intézet.
Tiefenthaler József, kollégiumi igazgató, XI., Horthy Miklós-út 17.
Tille Gyula, káplán, Mátyás-templomi plébániai hivatal.
Tillmann István dr., X., Pongrácz-út 17.
Timaffy László, leánygimnáziumi tanár, IX., Gát-utca 6.
Tóbl Pál dr., orvos, VIII., Rákóczi-út 14.
Toma István, mérnök, X., Kőbányai-út 21.
Tower Hugó, ny. műszaki őrnagy, IX., Ráday-utca 41.
Töttössy Géza, gépészmérnök.
Töttösy Miklós, pápai kamarás, plébános, IX., Gát-utca 6.
Tóth István, ny. miniszteri tanácsos, XI., Budafoki-út 41/b.
Tóth Kálmán dr., tanársegéd, IX., Ráday-utca 43—45.
Tóth Károly, pénzügyminiszteri titkár, XII., Ferry Oszkár-utca 59.
Tóth Zoltán dr., ügyvédjelölt, VIII., József-utca 57.
Török János dr., állatorvos, VII., Felsőerdősor-utca 5.
Tuboly János, Elektromos Művek igazgatója, Váci-út, Elektromos Művek.
Turi Béla, prelátus-kanonok, országgy. képv., VIII., Szentkirály-utca 28.
Turkovich Ferenc, tanár, XIII., Kékgolyó-utca 20/b.
Turner Dezső, ny. érseki tiszttartó, Törökbálint, Vas-utca 16.
Tyukoss Gyula, hittanár, II., Keleti Károly-utca 37.
Udvardy László dr., orvos, Debrecen.
Ujváry József, IV., Deák Ferenc-utca 7.
Unger Antal dr., orvos, VII., Alsóerdősor-utca, Szegényház.
Uxa József, lelkész, Várplébánia, Vár.
Vajda Ernő dr., pénzügyi főtanácsos, VI., Vörösmarty-utca 44/a.
Vargha Gábor, káplán, Törökbálint.
Vargha Görgy, középiskolai szakfelügyelő, IX., Üllői-út 121.
Vantsó Gyula, gazdasági tanácsos, IX., Angyal-utca 29.
Várkonyi Fidél, ciszt. plébános, Zirc, Veszprém m.

Városy Ferenc, segédlelkész, IX., Gát-utca 6.
Városy Gyula, Pénzintézeti Központ revizióra, II., Fény-utca 1.
Vezér Lajos, szentszéki tanácsos, XII., Hieronymi-út 1.
Verőczey Béla dr., vitéz, ny. rendőrkapitány, VIII., József-körút 86.
Véghelyi Zoltán, ciszt. tanár, XI., Ibrahim-u. 2.
Visi József dr., IX., Haller-utca 7—9.
Vitány Béla, ny. miniszteri tanácsos.
Vizkelety Imre dr., ügyvéd, V., Klotild-utca 4.
Vojnich Ernő, takarékpénztári tisztviselő, X., Hungária-körút 248.
Vörös Gusztáv, számvevőségi főtanácsos, XII., Ferry Oszkár-utca 23.
Weiss Vilmos dr., Pénzintézeti Központ revizora, XI., Deák Ferenc-u. 1.
Welle Zoltán dr., Beszkrt. titkár, VIII., Baross-utca 88.
Wels Jenő, mérnök, X., Kőbányai-út 21.
Winkovics Gyula dr., hitoktató, Albertfalva.
Witz Béla, pápai kamarás, VII., Damjanich-utca 50.
Wolnhofer Pál, főerdőtanácsos, VIII., József-krt. 69.
Wolf István dr., ügyvéd.
Zaitz Géza, mérnök, II., Hidegkúti-út 2.
Zakariás László, MÁV. mérnök, Mátyásföld, Vas-utca 1.
Zaymus Gyula dr., plébános, V., Váci-út 48/c.
Zádor József, plébános, Rákosfalva, plébániahivatal.
Závodszky Levente dr., egyetemi magántanár, VII., Dembinszky-utca 48.
Zboril Albin, hitoktató, VII., Ernő-utca 24.
Zdeborszky Oszkár, dtv. főfelügyelő, XI., Eszék-utca 15.
Zemplényi Béla dr., nőgyógyász, VII., Rottenbiller-utca 34.
Zittritsch Dezső, ny. jegyintézeti főfelügyelő, XI., Fadrusz-utca 5.
Zsiga Imre dr., főv. k. é. főfelügyelő, III., Zsigmond-utca 43.
Zsolt Nándor. zeneakadémiai tanár, V., Klotild-utca 10/b.
Zsölley Kálmán dr., törvényszéki jegyző, Rákosliget, Szent Imre-utca 17.
Zsömbörgi Pál, mérnök, VIII., Kálvária-tér 18.

Összesen: 443.

A BENCÉS DIÁKOK EGYESÜLETE BUDAPESTI OSZTÁLYÁNAK PÁRTOLÓ TAGJAI. *(Bencés szülők.)*

Alemann Aladár, műszaki főtanácsos, VIII., Baross-utca 66—68.
Ámon Rezső, VIII., Futó-utca 10.
Babos Sándor, tanár, IX., Tűzoltó-utca 5.
Bajkor József, VIII., Üllői-út 68.
Balázs József, cipészmester, VIII,. Sándor-utca 22.
Barabás József, telekkönyvezető, IX., Mester-utca 55—57.
Barcza Károly, I., Dísztér 12.
Bauer Antal, székesfővárosi tisztviselő, VIII., Práter-utca 29/b.
Bános Vilmos, Kispest, Fő-tér 11.
Bárány Ferenc, VIII., Práter-utca 59/a.
Beckmann Rezső, üzemvezető, VI., Erzsébet-körút 45—47.
Berán Vencel, műasztalos, VI., Tüzér-utca 27/a.
Binzberger Gyula, műszaki tisztviselő, IX., Viola-utca 29.
Biró Zoltán, I., Krisztina-körút 163.

Bisits Tibor százados, VI., Bulyovszky-utca 17.
Bódy László dr., tanácsnok, X., Simor-utca 43.
Bogdán Jenőné, VI., Szív-utca 35,
Bokor Ferenc dr., X., Pongrác-út 17.
Boldini Rezső, VIII., Lósy Imre-utca 1.
Bozsóki Mihály, V., Vigadó-tér 1.
Böszörményi Menyhért, VIII., Mátyás-tér 4.
Buttkay Nándor, dohánygyári osztályvezető, X., Kőbányai-út 2/b.
Csatády Ignác, ny. alezredes, VIII., Nap-utca 24.
Cseley József, főorvos, IV., Kecskeméti-utca 19.
Csernyánszky Móric, üzletvezető, VIII., Losonczy-utca 19.
Czeglédi Jenő, MÁV. főintéző, IX., Gyáli-út 15/a.
Darvas István, őrnagy, VIII., Práter-utca 44/a.
Deák János, őrnagy, VIII., József-utca 48.
Désy Károly, IX., Gyáli-út 15/b.
Della-Donna Mihály dr., székfőv. tanácsjegyző, IX., Páva-utca 32.
Derecskey György, VIII., Baross-utca 78.
Dessewffy Aladárné, I., Horthy Miklós-út 50.
Doór Mihály, X., Kőbányai-út 3.
Drozdik Jenő dr., ügyvéd, VIII., József-utca 30.
Drubina István, VIII., Kőris-utca 6.
Duday Alajos dr., szfőv. előljáró, XI., Verpeléti-út 4.
Elek Ferenc, gazd. főtan., IV., Veres Pálné-utca 40.
Emszt Kálmán dr., kísérletügi főigazgató, IX., Közraktár-utca 24.
Eperjessy István, VIII., Baross-utca 125.
Fehér Lajos dr., VII., Podmaniczky-utca 85.
Feller Rudolf, műsz. tisztviselő, VII., Hungária-körút 241.
Forbáth Frigyes dr., ügyvéd, VI., Eötvös-utca 25/b.
Fóris József dr., VIII., József-utca 12.
Gergely János, IX., Kinizsi-utca 19.
Gesztessy Antal őrnagy, X., Kerepesi-út 49.
Gomborics János, mozdonyvezető, Rákosszentmihály, Béla-utca 71.
Gorondy-Novák Sándor dr., árvaszéki elnök, I., Czakó-utca 9.
Gorup György br., VII., Király-utca 88.
Gróf István dr., orvos, VIII., József-körút 17.
Gucker Lajos, VIII., Szigetvári-utca 16.
Harmath Sándor, m. tisztviselő, VIII., József-körút 48.
Hausvater József, VI., Hegedüs Sándor-utca 21.
Hizsa Aladár, IX., Liliom-utca 8.
Holvay János, műszaki tanácsos, Kispest, Petőfi-utca 48.
Hóman Bálint dr., vkm. miniszter, VIII., Múzeum-körút 16—18.
Horváth Andor, VIII., Futó-utca 51.
Horváth Géza. XIII., Szent László-utca 135/a.
Horváth Gyula, IX., Gyáli-út 4.
Hudetz László, magántisztviselő, IX., Ráday-utca 34.
Hümpfner János, kelmefestő gyáros, VIII., Nagytemplom-utca 11.
Istvánffy Elemér, ny. bankigazgató, VIII., Gólya-utca 22.
Jérome Ferenc, Csepel.
Jókay Imre, VIII., József-utca 30.

Károlyi József dr., ügyvéd, V., Bank-utca 4.
Kehrling Béla, V., Lipót-körút 13.
Kisfaludy Kálmán dr., min. tanácsos, VIII., Baross-utca 8.
Kiss János, ny. igazgató, VIII., Baross-utca 73.
Klimó Jenő dr., MÁV. titkár, X., Simor-utca 13.
Kója Lajos, VI., Eötvös-utca 49.
Korányi Sándor dr., IV., Kecskeméti-utca 5.
Kovacsik Sándor, VIII., Rigó-utca 14.
Kovásznay László, g.-mérnök, Csepel, Vámmentes kikötő.
Kőmíves György, IX., Üllői-út 121.
Krausz Lajos, ezredes, VIII., Tavaszmező-utca 2.
Langsfeld Kálmán, VIII., József-utca 23.
Lippay István dr., VIII., Gólya-utca 22.
Lovász Károly, ítélőtáblai főtiszt, VIII., Örömvölgy-utca 28.
Madaras Jenő, IX., Lónay-utca 47.
Madi-Kovács Ferenc dr., orvos, VIII., Kálvária-tér 8.
Mattyasóvszky Zoltánné br., XI., Mányoki-út 14.
Medveczky Kálmán, postatitkár, VIII., Kisfaludy-utca 19.
Mensáros Zoltán dr., ügyvéd, IX., Rákos-utca 11.
Mészáros József dr., orvos, VIII., Baross-utca 21.
Metzger Ede, gyárigazgató, V., Váci-út 117.
Mihalek László, IX., Telepy-utca 22/c.
Milos György, Pesti Hazai Tkp. igazgatója, V., Perczel Mór-utca 1.
Miklósy Dezső, m.-tisztviselő, VIII., Magdolna-utca 47.
Mikoltsó Géza, min. tanácsos, VIII., Szigetvári-utca 19.
Milasóvszky Béla, Budatétény, Beniczky-utca 14.
Mojtó Endre, V., Csáky-utca 15.
Molnár Imre, Pestszentlőrinc, Borai-utca 66.
Molnár József, m. tisztviselő, I., Szabolcska Mihály-utca 1.
Monostory Gyula, százados, VII., Stefánia-út 23.
Muth Mátyás, m. tisztviselő, IX., Ernő-utca 24.
Nagy Ferenc, ny. MÁV. főfelügyelő, IX., Üllői-út 69.
Nagy József, IX., Soroksári Dunapart.
Nedeczky László, nyomdaigazgató, VIII., József-körút 5.
Nemes Béla, műsz. ellenőr, VIII., Homok-utca 6.
Németh György dr., IV., Fővámház-tér 3.
Németh Imre, IX., Soroksári-út 58.
Ocskay Rudolf, tvszki szakértő, VII., Damjanich-utca 23.
Óhegyi Lajosné dr., II., Orsó-utca 25.
Oloffson Gusztáv, I., Horthy Miklós-út 84.
Osterer Rudolf, ezredes, VII., Péterffy Sándor-utca 23.
Para Miklós, VIII., Práter-utca 33.
Páris József, gmérnök, IX., Boráros-tér 6.
Pataki József, m. tisztviselő, Pestszenterzsébet, Csillag-utca 196.
Philipp Ernő dr., VIII., Baross-utca 21.
Pirity Jenő, VIII., Kemény Zsigmond-utca 6.
Pistelka Rudolf, tábornok, VIII., József-utca 48.
Prückler Frigyes, főszámtanácsos, X., Simor-utca 43.
Punk Károly, X., Külsőjászberényi-út 11.

Rácz Lajos, vámszaki felügyelő, VIII., Baross-utca 9.
Radán Alfréd, tengerészkapitány, IX., Ferenc-körút 15.
Ráskay László, ezredes, I., Hertelendy-utca 13.
Réfi László, gyárvezető, IX., Ferenc-utca 20.
Regele Károly, VIII., Práter-utca 22.
Reiss-Guttay Ferenc, Rákosfalva, Szigligeti-utca 14/a.
Rónay Tihamér, MÁV. főtiszt, VII., Podmaniczky-utca 87.
Schaág Károly dr., ügyvéd, VIII., Tavaszmező-u. 10.
Schembera József, VIII., Salétrom-utca 2.
Schmalz József, gyógyszerész, VII., Dohány-utca 22.
Schmiedhoffer Gyula, VII., Hungária-körút 248.
Schmidt József, XI., Magyarádi-út 64.
Schmidt Lajos dr., orvos, VIII., Baross-utca 15/b.
Schnaider Rudolf, Bia.
Schneider Károly, főszámtanácsos, IX., Ráday-utca 15.
Schüller Gusztáv dr., X., Delej-utca 4.
Sasváry József, Kispest, Szigligeti-utca 39.
Senyei József, festőművész, VIII., Baross-utca 75.
Silhavy Aladár, postafőigazgató, VIII., Vig-utca 20.
Simon Béla dr., IX., Gönczy Pál-utca 4.
Skoff Tibor dr., főorvos, VIII., Üllői-út 14.
Spannraft Sándor, ezredes, IX., Üllői-út 101.
Springer Ferenc dr., ügyvéd, IX., Rákos-utca 11.
Steer Ferenc, Tiszaug.
Sternischa Károly, százados, I., Kuruclesi-út 10.
Steuermann Ödön, szőv. tisztviselő, Sashalom, Jókai-utca 3.
Sümichen József, százados, VIII., József-körút 71.
Szabó Gergely, katonai főszámvevő, IX., Haller-utca 8—10. A) ép.
Szabó Sándor, elektromos művek főfelügyelője, VIII., Pál-utca 2.
Szatmáry József dr., trvszéki biró, IX., Lónyay-utca 34.
Személyi Kálmán dr., egyetemi m. tanár, Albertfalva, III. utca 29.
Szemere Gézáné, VIII., Német-utca 31.
Szkalla Lászlóné dr., VIII., Mária Terézia-tér 11.
Szoboszlay Kornélné, VII., Múzeum-körút 17.
Sztaics Mátyás, VIII., Mátyás-tér 8.
Tarnóczy Béláné, földbirtokos, Nyitranovák.
Tavaszy József, VI., Aréna-út 140.
Terbócz Imréné, II., Apostol-utca 11.
Teleki János gróf, VIII., Szentkirályi utca 16.
Thoma Albert, gmérnök, X., Füzér-utca 24.
Timkó Imre, aligazgató, X., Nyitra-utca 8.
Toldi Béla, II., Hunfalvy-utca 9.
Tomaschek Ferenc, VIII., Baross-utca 30.
Tordy Géza, X., Szörény-utca 7.
Ugron Gábor dr., ny. miniszter II., Fillér-utca 51.
Uray Zoltán, alezredes, IX., Üllői-út 47.
Vereskuti Béla, VIII., József-körút 66.
Viczenik Jenő, HÉV. főfelügyelő, VIII., Práter-utca 26.
Vigh Bertalan, szakiskolai igazgató, VIII., Tavaszmező-utca 15.

Vigrán Lajos, X., Simor-utca 7.
Viola Rezső dr., műsz. tanácsos, XI., Horthy Miklós-út 30.
Waszilievits Mihály, VI., Podmaniczky-utca 15.
Weinszeisz Béla, tkp. tisztviselő, VIII., Práter-utca 46.
Werner Máté, főhadnagy, X., Haller-utca 7—9.
Winter Pál, székesfővárosi tanácsos, VIII., Práter-utca 34.
Wittinger István, igazgató, II., Ilona-utca 6.
Zalay Dezső, gyógyszerész, Kispest, Wekerle-telep, Fő-tér 2.
Zalay Károly, ezredes, Ludovika Akadémia.
Zoufaly Rezső, VIII., Tavaszmező-utca 3.
Zupka Lajos, gyáros, IX., Bokréta-utca 28.

Összesen: 72.

* * *

Főiskolás Csoport.

A főiskolás csoport 1933. évi történetét az igazgatói jelentés már tárgyalta.

Újabb események azóta, hogy a Horthy Kollégiummal kapcsolatban a Bencés Obláták újabb áldozatokat hoztak. Legjobbnak találom, ha magát a felajánló iratot teljes egészében közlöm.

A Bencés Obláták Szent Skolasztika Szövetségének közgyűlése az Obláta Szövetség Központi Igazgatójának előzetes jóváhagyásával az 1933—1934. évre összeállított munkaprogrammot elfogadta, melynek egyik pontja szerint a Bencés Obláták Szent Skolasztika Szövetsége a testvéri szeretetnek gondoskodásával akar törődni azokkal, akik a szeretetre, gondoskodásra szorulnak és amellett lelkileg közel állanak hozzá. — Ezért segítő készségét felajánlja a Bencés Diákszövetségnek és testvéri szeretettel akar törődni azon tagjaival, kiket az élet mostoha körülményei a segítő szeretet elfogadására kényszerítenek. — Ennek a testvéri gondoskodásnak gyakorlati megvalósítására a Bencés Obláták Szent Skolasztika Szövetsége tagjai közül egy kis bizottságot alakít, melynek feladata lesz a Bencés Diákszövetség vezetőségével összeköttetést létesíteni, hogy

1. A Bencés Diákszövetség gondozására szoruló tagjainak névsorát a vezetőségtől átvéve és megfelelő környezettanulmány után a szükséges segélyezés módozataira vonatkozólag a Bencés Diákszövetség vezetőségének jelentést tehessen.

2. A segélyezés megvalósítására a bizottság a Bencés Obláták Szövetsége tagjaival egyetértően ingyen ebédjegyeket, ruhaadományokat, esetleg tandíjkedvezményeket igyekszik kieszközölni és ha van rá mód, elhelyezkedési lehetőségekről is gondoskodik.

3. A Horthy Collegiumban lévő Bencés Diákszövetség szobáinak lakóival is a testvéri szeretet gondoskodásával törődik. — Különösen arról gondoskodik, hogy a diákok betegségük esetén a Horthy Collégiumnak menzájáról megfelelő élelmezésben részesüljenek.

4. A segítségnyujtás anyagi lehetőségeinek biztosítására a Szent Skolasztika Obláta Szövetség évenként műsoros délutánt rendez.

5. A bizottság minden ténykedésére a Bencés Diákszövetség vezetőségének előzetes jóváhagyását kéri és a végzett munkájáról úgy a Bencés

Diákszövetségnek, mint a Szent Skolasztika Obláta Szövetség vezetőségének jelentést tesz.

6. A bizottság ezenkívül a Bencés Diákszövetség vezetősége által bármely felkért ügyben készséggel segédkezik, hogy megvalósíthassa és kimélyíthesse a testvériség és együvétartozás érzését, mindazok között, kik Szent Benedek atyánk családjához tartoznak.

7. A bizottság a Szent Skolasztika Obláta Szövetség szociális bizottsága neve alatt működik és az elnökség azt azon tagjaiból alakítja, akik erre a szociális munkára vállalkoznak.

8. A bizottság vezetésére a Szent Skolasztika Obláta Szövetség elnöksége felkér egy tanácstagot, aki az Obláta Szövetség elnöksége által kidolgozott és a tanács által elfogadott munkaterv alapján beállítja és irányítja a munkát és segítőmunkatársaival végre is hajtja.

9. A bizottság vezetésére a Szent Skolasztika Obl. Szöveseg a munkaprogrammot és annak végrehajtását esetről-esetre megbeszéli az Obláta Szövetség elnöknőjével és a végzett munkáról a tanácsülésen jelentést tesz.

Budapest, 1933 december hó.

A Budapesti Szent Skolasztika Obláta Szövetség a következő tájékoztatást közli karitatív bizottsága részére, a „Horthy Collégium Bencés Szobáira" vonatkozólag:

1. Kétszer havonkint a collegiumi „Bencés Szobák" látogatása, a Collegium szociális védőnőjének előzetes értesítése után.

2. Az esetleg beteg diákok élelmezéséről a Collegium szociális védőnője útján intézkedik és a beteg kész költségét megtéríti.

3. Összes észleleteit a Bencés Diákszövetség vezetősége részéről a collegiumi bencés diákok lelki vezetésével megbízott ft. úrral közli.

4. A könnyebb érintkezés szempontjából egy fix napra megjelölést kérni a megbízott fr. úrtól, a collégiumi ügyek megbeszélésére vonatkozólag.

5. A collegiumi karácsonyi ünnep rendezésében való részvétel.

6. A Szent Skolasztika Obláta Szövetség 1933. évi közgyűlése által megállapított adomány (100 pengő) évenkint tavasszal való beszolgáltatása a ft. úr kezeihez. A száz pengő adományt egy főiskolai hallgató egyévi tartásdíjának fedezésére ajánlja fel a Budapesti Szent Skolasztika Obláta Szövetség és kéri, hogy indítványt tehessen a főiskolai hallgató kijelölésére vonatkozólag.

7. Ezen tájékoztató kiegészítő részét képezi az Obláta Szövetség által a karitatív bizottság részére összeállított munkatervnek.

A Budapesti Szent Skolasztika Obláta Szövetség Vezetősége.

Ugyanakkor egyik Bencés Oblata jótevőnk, aki nevét nem engedi megismertetni, 500 (ötszáz) pengőt adományozott a szegény bencés diákoknak és főiskolásoknak. Ennyi jóságért és önfeláldozásért nem tudunk elég köszönetet mondani, de kérjük a Mindenhatót, hogy áldja meg jótevőinket ezerannyival és kegyelmének bőségét árassza rájuk.

* * *

Hetenkint két nap jöttek össze az idén is a főiskolások a józsefvárosi egyházközség házában. Házi szabályzatuk a következő:

1. Minden pénteken 6—½10 óráig használhatják a tagok a Szent József egyházközség e célra átengedett helyiségeit.
2. ½10 órakor mindenkinek el kell hagynia az egyházközség házát.
3. Az átengedett termek bútorzata és játékeszközei felelősség mellett használhatók.
4. Minden okozott kárt, akár bútorokban, akár játékeszközökben, meg kell téríteni.
5. A játékeszközöket, újságokat, folyóiratokat, könyveket épen és tisztán kell visszaszolgáltatni, még ha az egyesületé is.
6. Viselkedés, társalgás legyen kedélyes, de mindig úri.
7. A felügyeletet és játékhasználati díjak beszedését minden alkalommal az egyesület csoportjaitól megbízott tagok gyakorolják, lehetőleg a csoportok vezetői.
8. Mindennemű hazárd kártyajáték tilos.
9. Esetleges táncmulatságokat mindig előre meg kell beszélni az egyesület vezetőségével.
10. Női vendégek az engedélyezett mulatságokon kívül sohsem hívhatók és fogadhatók.
11. Férfi vendégek (más diákegyesületek tagjai) fogadhatók, de mindig be kell őket jelenteni és mutatni a felügyeletet gyakorlóknak.
12. A billiárd használtáért óránkint 40 fillért kell fizetni.
13. Ping-pong és rikosette használata félóránkint 20 fillér.
14. A használati díjak beszedői elszámolni tartoznak az egyesület elnökségének.

Októberi programmadó gyűlésen *dr. Saly Árpád* öregdiákunk szólt a főiskolákhoz igen nagy hatással. — Táviratilag üdvözölte a gyűlés a Főapáturat, a V. K. miniszter urat és az egyetemi rektor urakat.

A delegátusok havonként letárgyalták a folyó ügyeket s megbeszéltek sok tervet, melyek — reméljük, valóra is válnak. — Az ünnepélyeket, összejöveteleket (téli bál, juniális) az öreg csoporttal együtt rendezték.

Az Országos Kat. Diákszövetségben Márk Alajos, Troykó György, Murarik Antal, Horváth Miklós képviselték a bencés főiskolásokat.

Horthy Kollegiumban jövőre 7 ággyal több (összesen tehát 20 hely) fog főiskolásaink rendelkezésére állani.

A Főiskolás Csoport vezetője dr. Mattyasovszky Kasszián igazgató és dr. Brunner Emőd tanár.

A Főiskolás Csoport tagjai:

1933—1934. évi tisztikar:

Elnök: Kovács László (Sopron), *alelnök:* Ronczik Sándor (Győr), *főtitkár:* Keszei Ernő (Pápa), *titkár-pénztáros:* Móricz Lajos (Kőszeg), *jegyző:* Vajnovits Lajos (Esztergom), *háznagy:* Mártonffy Miklós (Budapest).

A Bencés Diákok Egyesülete Budapesti Osztályának Főiskolás Csoportja.

Budapesti osztály.

Babarczy Tibor br., joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Baletics Konstantin, IX., Bokréta-utca 7.
Balogh Ferenc, VI., Váci-út 171.
Bárány Sándor, bölcsészhallgató, VIII., Práter-utca 59/a.
Bartucz Antal, b.-hallgató, IX., Ranolder-utca 32/b.
Berzsenyi László, X., Szent László-tér 22.
Bezák Gyula, joghallgató, IX., Üllői-út 109/b.
Biedl György, Pestszentlőrinc, Beniczky-utca 27.
Bodó Tihamér, akadémikus, Ludovika Akadémia, I.
Bohuniczky Barnabás, joghallgató, VIII., Trefort-utca 2.
Bruzer József, teológus, Pannonhalma.
Brückner József, VIII., Losonczy-utca 22.
Czeha László, V., Dagály-utca 19.
Czeiszing László, joghallgató, VIII., Baross-utca 75.
Darabánt Endre, akadémikus, Ludovika Akadémia, II.
Darabánt Géza, Kispest, Wekerle-telep.
Denkey Ágoston, akadémikus, Ludovika Akadémia, I.
Doroghy Miklós, joghallgató, V., Lipót-körút 16.
Drippey Miklós, joghallgató, IX., Üllői-út 121.
Duchon László, VIII., Népszínház-utca 36.
Erdélyi Tibor, IX., Bokréta-utca 33.
Fehér László, orvostanhallgató, VI., Podmaniczky-utca 93.
Fejér György, joghallgató, Rákosfalva, Álmos-utca 24.
Fleischer Rezső, VIII., Madách-utca 11.
Földes József, IX., Vendel-utca 16.
Fügi Károly, orvostanhallgató, VIII., Baross-utca 87.
Füzesséry Andor, joghallgató, VIII., Német-utca 57.
Gábor Béla, joghallgató, I., Erzsébet-sósfürdő.
Gáti Amadé, joghallgató, I., Petényi-utca 13/b.
Gorondy Novák Sándor, joghallgató, I., Cakó-utca 9.
Gróh Gedeon, kgh., VIII., József-körút 74/76.
Gundelfingen György, joghallgató, VIII., Kisfaludy-utca 28/b.
Győrffy Gábor, áoh., IX., Mester-utca 38.
Hachspacher András, Pestszenterzsébet, Bocskay-utca 11/b.
Halassy Géza, VIII., Szentkirályi-utca 34.
Halmi Miklós, bölcsészhallgató, VI., Izabella-utca 73.
Hauschild Endre, joghallgató, Csepel, Mező-utca 9.
Helyes Lajos, joghallgató, VIII., Nap-utca 30.
Horváth Imre, joghallgató, IX., Liliom-utca 50.
Horváth Kálmán, akademikus, Ludovika Akadémia, II.
Horváth László, bölcsészhallgató, IX., Üllői-út 107.
Horváth Miklós, teológus, VIII., Práter-utca 34.
Károlyi Károly, joghallgató, V., Bank-utca 4.
Kelemeny Alajos, akademikus, Ludovika Akademia, I.

Keppler Antal, XI., Horthy Miklós-út 144.
Kocziány Pál, III., Bécsi-út 92.
Kolbinger János, VIII., Rigó-utca 14.
Kós Rudolf, VIII., Murányi-utca 25.
Kotaszek István, VI., Röppentyű-utca 8.
Kovács Dénes, bölcsészhallgató, VIII., Üllői-út 70.
Kuslits Ferenc, Sashalom, Havas-utca 25.
Lehmann Imre, teológus, Esztergom.
Lippai István, VIII., Gólya-utca 22.
Marencsák Ernő, mh., IX., Gyáli-út 15/a.
Maronyák Gyula, joghallgató, IX., Bokréta-utca 10.
Maronyák Sándor, IX., Bokréta-utca 10.
Márton László, joghallgató, VIII., Vásár-utca 2.
Mártonffy Miklós, joghallgató, IX., Mester-utca 5.
Mattyasóvszky Tamás br., V., Mária Valéria-utca 10.
Mészáros Lajos, joghallgató, X., Szörény-utca 7/a.
Mikes Ferenc, joghallgató, IX., Kinizsi-utca 27.
Milasóvszky Géza, Budatétény.
Mlinkó Zoltán, VIII., Baross-utca 96.
Molnár László, orvostanhallgató, Dunaharaszti.
Mudrány István, testnev. főisk. hallgató, V., Erzsébet-tér 14.
Murarik Antal, joghallgató, VIII., Práter-utca 59/d.
Müller Adolf, joghallgató, XI., Horthy Miklós-út 58.
Nagy Ferenc, VII., Nürnberg-utca 33.
Nagy Imre, mh., IX., Haller-utca 7/9.
Németh Imre, IX., Soroksári-út 57.
Neuhold Zoltán, joghallgató, XI., Horthy Miklós-út 15/b.
Noficzer Károly, joghallgató, IX., Mester-utca 8.
Oloffson Károly, XI., Horthy Miklós-út 84.
Oppelcz Károly, mh., VIII., Nagytemplom-utca 18.
Osterer Gusztáv, áoh., X., Füzér-utca 19.
Pajtás András, joghallgató, VII., Angol-utca 26.
Péteri Tibor, orvostanhallgató, VIII., József-körút 35.
Pocsnáry József, IX., Liliom-utca 18.
Pocsnáry Tibor, IX., Liliom-utca 18.
Pogáts László, joghallgató, IX., Gyáli-út 30.
Popper Béla, bölcsészhallgató, VIII., Rigó-utca 14.
Prichistal József, mh., IX., Tompa-utca 14.
Puskás Ferenc, VII., Kerepesi-út 5.
Rácz Gábor, VII., Baross-utca 9.
Richter Béla, joghallgató, IX., Üllői-út 53/a.
Rimeg Emil, orvostanhallgató, Rákosszentmihály, Korvin-utca 11.
Rónai Zoltán,
Ruzsbatzky Sándor, IX., Lónyay-utca 28.
Sarkady László, I., Logody-utca 27.
Scheuling József, teológus, VIII., Üllői-út 66.
Seidenleder Lajos, VII., Dohány-utca 71.
Soós István, joghallgató, VIII., Thék Endre-utca 32.
Duday (Spannberger) Gedeon, joghallgató, VIII., Bezerédy-utca 5.

Steer György, joghallgató, Tiszaug.
Stein László, joghallgató, VIII., Kálvária-tér 18.
Sugár Gábor, Pestszentlőrinc, Széchenyi-utca.
Szarvas Béla, mh., VI., Podmaniczky-utca 93.
Szarvas József, IX., Üllői-út 21.
Szarvas Zoltán, joghallgató, VII., Munkácsi-utca 34.
Szenczi Vilmos, IX., Ráday-utca 39.
Szepesi István, orvostanhallgató, IX., Üllői-út 53/a.
Szepesi László, Kispest, Eötvös-utca 28.
Szőke János, Szob.
Szücs Sándor, joghallgató, V., Perczel Mór-utca 1.
Tabódy Pál, VI., Vilma királyné-út 32.
Tanos Ferenc, joghallgató, IV., Ferenciek-tere 9.
Tanos Géza, joghallgató.
Tanos János, joghallgató, IX., Üllői-út 119.
Taugner Imre, joghallgató, VIII., Üllői-út 68.
Tatár József, XI., Bercsényi-utca 9.
Temesváry Gábor, IV., Ferenc József-rkp. 28.
Timár József, X., Simor-utca 9.
Tokár Ede, joghallgató, X., Auguszta-telep, Gyergyói-utca 3.
Tormay Tamás, V., Perczel Mór-utca 1.
Turcsányi György, bölcsészhallgató, IX., Ráday-utca 60.
Vadkerty Lajos, joghallgató, I., Döbrentei-tér 2.
Végvári Gyula, VIII., Visy Imre-utca 10.
Vrábel József, joghallgató, VIII., Romanelli-utca 24.
Vragassy András, joghallgató, VIII., Koszorú-utca 23.
Wachtler László, orvostanhallgató, XI., Nagyboldogasszony-útja 18.
Wagner János, joghallgató, VII., Nagydiófa-utca 16.
Wagner László, teológus, Pannonhalma.
Wlassich Pál, joghallgató, VIII., Baross-utca 87.
Weixelgärtner Egon, VIII., Tavaszmező-utca 19 .
Zádor Miklós, VI., Nagymező-utca 8.
Zólyomi Lajos, joghallgató, VIII., Baross-utca 88.

Összesen: 126.

Az esztergomi osztály tagjai.

Antal János, bölcsészhallgató, X., Cserkész-utca 68.
Bayer-Krucsay Sixten, I., Gyopár-utca 6.
Bánfi Gyula, orvostanhallgató, IX., Páva-utca 32/b.
Bartal Ernő, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Bernáth Ferenc, orvostanhallgató, VII., Rottenbiller-utca 54.
Burián Kázmér, mh.
Ciosó István, joghallgató, VI., Frangepán-utca 41.
Csiky Vidor, áoh., VIII., Tisza Kálmán-tér 1.
Csimma Sándor, gmh., VI., Váci-út 95.
Csordás Mihály, kgh., IX., Gönczy Pál-utca 2., II. e.
Dicsőfi Endre, orvostanhallgató.
Eggenhofer László, orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Fodróczy Ernő, áoh., VIII., Tisza Kálmán-tér 3.

Fuchs Lajos.
Fülöp József, orvostanhallgató, IX., Köztelek-utca 1.
Gábris Tibor, joghallgató, VIII., Baross-utca 72.
Gábris Ödön, joghallgató.
Gerendás Ernő, bölcsészhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Gergely László, VIII., Szentkirályi-utca 49.
Hagara László, áoh., VII., Huszár-utca 4.
Halm Tibor, szigorló orvos, VIII., Horánszky-utca 8.
Jacob Gusztáv, joghallgató, XI., Horthy Miklós-út 17.
Jankó László, bölcsészhallgató,
Kaveshán Tibor, joghallgató, IX., Gönczy Pál-utca 2.
Kántor Gyula, Polgárdi.
Kiss Ernő X., Család-utca 21.
Kollárovics Ágoston, bölcsészhallgató, IX., Üllői-út 51.
Kosztik András, XI., Halmi-utca 12.
Kottra Mihály, akademikus, Ludovika Akademia.
Krén János, joghallgató, V., Vilmos császár-út 22.
Kurucz László, joghallgató, V., Alkotmány-utca 2.
Lerner János, joghallgató, VIII., Üllői-út 20.
Letső László, mh., IX., Bakács-utca 1/3.
Major György, szigorló orvos, IX., Köztelek-utca 1.
Margó István, joghallgató, VIII., Üllői-út 20.
Michels Jenő, joghallgató, IX., Üllői-út 51.
Mojzsik István, szigorló orvos, VIII., Szentkirályi-utca 49.
Paróczay Péter, hh., VIII., Gyulai Pál-utca 5.
Perényi Imre, gyakorló tanár, VIII., Szentkirályi-utca 49.
Perneczky Ödön, joghallgató, IX., Üllői-út 51.
Reusz Ferenc, IX., Üllői-út 51.
Romandi Dénes, I., Győri-út 13.
Rothnagel László, orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 23.
Schannen Győző, joghallgató, I., Városmajor-utca 57.
Sebők József, orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Segesdy Sándor, VII., Klauzál-utca 21.
Sill Walter, joghallgató, VI., Aréna-út 49.
Sólymos Albert, orvostanhallgató, IX., Köztelek-utca 1.
Sólymos Tibor, orvostanhallgató, IX., Köztelek-utca 1.
Spick Gyula dr., Lovasberény.
Stefkovics Gyula, IX., Ráday-utca 43/45.
Szakály János, bölcsészhallgató, I., Kemenes-utca 4., fsz. 2.
Szentiványi Gyula, bölcsészhallgató,
Szkalka József, IX., Ráday-utca 43/45.
Szolár Béla, orvostanhallgató, IX., Üllői-út 51.
Szvath György, joghallgató,
Tanczer István, mh., IX., Thaly Kálmán-utca 36.
Tichy Ferenc, Rákosszentmihály, Rákóczi-út 16.
Tóth László, orvostanhallgató, IX., Köztelek-utca 1.
Tóth Róbert, joghallgató, VII., Alpár-utca 8.
Turbéky Tihamér, mh., IX., Üllői-út 51.
Troykó György, joghallgató, IV., Szép-utca 4.

Vajnovics Lajos, jogszigorló, V., Visegrádi-utca 43/45.
Varjas Béla, tanár, I., Nagyboldogasszony-útja 11/13.
Varga Sándor, bölcsészhallgató, Rákospalota, Clarisseum.
Varsányi Gyula, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Vaszary Kálmán, kgh., I., Maros-utca.
Váczy-Hübschl Antal, XI., Horthy Miklós-körtér 2.
Werner Gyula, akademikus, Hidegkúti-út 23.
Zsigmond György, bölcsészhallgató, VII., Rottenbiller-utca 7.
Zsiros István, joghallgató, VIII., Üllői-út 22.
Zvarinyi Andor, akademikus, Ludovika Akademia.

Összesen: 71.

A győri osztály tagjai.

Barabás Ince, teológus, VIII., Baross-utca 62.
Borostyán János, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Bossányi László, mh., XI., Horthy Miklós-út 17.
Dróber András, IX., Ráday-utca 43/45.
Fischer József, joghallgató, VIII., Alföldi-utca 9/11.
Héb János, joghallgató, VIII., Üllői-út 20.
Horváth Ferenc, orvostanhallgató, IX., Köztelek-utca 1.
Horváth László, VIII., Üllői-út 20.
Horváth Mihály, IX., Köztelek-utca 1.
Irtzing Zoltán, joghallgató, IX., Üllői-út 20.
Jászai Béla, orvostanhallgató,
Komondy Ferenc, áoh., Állatorvosi főiskola.
Kostyán Károly, testnevelési főiskolai hallgató, I., Győri-út 13.
Kovács Zoltán, orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 27.
Kőberl Sándor, orvostanhallgató, VIII., Üllői-út 20.
Lebisch László, gmh., XI., Horthy Miklós-út 17.
Madarász Béla, VIII., Déry-utca 7.
Malobitzky Miklós, IX., Ráday-utca 43/45.
Márk Alajos, joghallgató, IV., Ferenciek-tere 7.
Nagy Andor, VIII., Szentkirályi-utca 47.
Németh István, kgh., IX., Üllői-út 29.
Németh Sándor, orvostanhallgató, IX., Köztelek-utca 1.
Némethy László, bölcsészhallgató, VIII., Szentkirályi-utca 47.
Pesthy Károly, testnev. főisk. hallgató, I., Győry-út 13.
Rácz Iván, IX., Ráday-utca 43/45.
Ronczik Sándor, jogszigorló, IX., Üllői-út 51.
Sárközi Andor, joghallgató, IX., Liliom-utca 13.
Schaub József, bölcsészhallgató, IX., Liliom-utca 13.
Schuszter Ottó, joghallgató, I., Váralja-utca 15.
Simon József, jogszigorló, IX., Üllői-út 51.
Sipos Sándor, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Szabó László Lajos, VII., Rottenbiller-utca 17.
Székely Károly, áoh., VII., Rottenbiler-utca 44.
Szekeres József, áoh., IX., Köztelek-utca 1.
Szénа Imre, bölcsészhallgató, VIII., Üllői-út 20.
Tőke Béla, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.

Turcsek László, jogszigorló, VIII., Csepreghy-utca 4.
Vargha Ferenc, dr., II., Apostol-utca 11.

Összesen: 37.

A komáromi osztály tagjai.

Bartal Lóránt, joghallgató, VIII., Szentkirályi-utca 47.
Bukor Lajos, VIII., Múzeum-körút 11.
Katona Pál, joghallgató,
Kaubek Frigyes, joghallgató, IX., Ráday-utca 43—45.
Láncz Béla.
Szabó Gábor, joghallgató,
Tiroler Zoltán, orvostanhallgató.
Wlcsek Ferenc, Genf.

Összesen: 8.

A kőszegi osztály tagjai.

Balics József, jogszigorló,
Berkovics Károly, áoh., IX., Ráday-utca 43/45.
Czuppon Benedek, joghallgató, VIII., Baross-utca 20.
Dénes Andor, bölcsészhallgató, IX., Köztelek-utca 1.
Erni Jenő, joghallgató, VIII., Üllői-út 20.
Galambos József, joghallgató, VIII., Futó-utca 13.
Gerjel József, gyakorló tanár, IX., Üllői-út 51.
Jurasics Ferenc, joghallgató, VIII., Üllői-út 20.
Kajtár József, joghallgató, IX., Gyáli-út 15/a.
Kecskeméthy István, joghallgató, VIII., Üllői-út 20.
Komáromi Titus, teológus, VIII., Baross-utca 62.
Komondy József, jogszigorló, VII., Ajtósi Dürer-sor 9.
Móricz Lajos, jogszigorló, VIII., Nagyfuvaros-utca 26.
Morsits Antal, bölcsészhallgató, VIII., Üllői-út 20.
Nagy János, szigorló mérnök, VIII., Tisza Kálmán-tér 17.
Németh László, bölcsészhallgató, VIII., Üllői-út 20.
Pallos Kornél, bölcsészhallgató, Rákosszentmihály, Akácfa-utca 55.
Petkovics Ferenc, orvostanhallgató, IX., Köztelek-utca 1.
Serényi Miklós, joghallgató, VIII., Salétrom-utca 10.
Simon Béla, gmh., IV., Veres Pálné-utca 14.
Simon Ernő, joghallgató, IV., Veres Pálné-utca 14.
Szomor László, Ludovika Akademia.
Szovják Imre, joghallgató, Terecske.
Tangelmayer Ede, joghallgató, Dénesfa.
Tichy Rács Ferenc, orvostanhallgató, IX., Köztelek-utca 1.

Összesen: 25.

A pápai osztály tagjai.

Baják László, mh., IX., Ráday-utca 43/45.
Bodor László, XI., Bercsényi-utca 9.
Boksay Endre, joghallgató, XI., Fehérvári-út 13.
Dobó Endre, orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Dobson László, joghallgató, VIII., József-körút 20.
Domonkos Géza, orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.

Domonkos Béla, orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Ebenspanger Rezső, IX., Haller-utca 7/9.
Heckenast Dezső, tanár, VII., Thököly-út 48.
Hermann Sándor, joghallgató, IX., Üllői-út 51.
Hódinka Géza, joghallgató, VIII., Práter-utca 82.
Karcsay Miklós, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Kálmán Jenő, orvostanhallgató, IX., Üllői-út 51.
Keszei Ernő, joghallgató, IV., Ferenciek-tere 7.
Lencs László, joghallgató, VIII., Üllői-út 20.
Mika Béla, kgh., IX., Ráday-utca 43/45.
Molnár Ernő, bölcsészhallgató, XI., Nagyboldogasszony-útja 11/13.
Nagy László, bölcsészhallgató,
Oláh Ernő bölcsészhallgató, IV., Ferenciek-tere 7.
Orbán Tibor bölcsészhallgató, X., Juranics-utca 13.
Réman Béla, gyógyszerész, IX., Ráday-utca 43/45.
Rózsa Bálint orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Pődör László, bölcsésztanhallgató, XI., Nagyboldogasszony-útja 11/13.
Simon Tibor, orvostanhallgató, VIII., Üllői-út 20.
Süttő Kálmán, tanár, IX., Haller-utca 7/9.
Szabó Dénes, bölcsészhallgató, XI., Nagyboldogasszony-útja 11/13.
Szeleczky Gyula, orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Szeleczky József, orvostanhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Sziklai Pál orvostanhallgató, Szent Imre-kollégium, IX., Ráday-u. 43/45.

Összesen: 29.

A soproni osztály tagjai.

Balogh Ákos, bölcsészhallgató, VIII., Szentkirályi-utca 47.
Balogh Elemér, áoh., VIII., Szentkirályi-utca 47.
Baumann Antal, áoh., X., Köztelek-utca 1.
Gabrielli Gábor, joghallgató, IV., Ferenciek-tere 7.
Felkl István.
Hollán Miklós, mh.,
Hollán Pál, joghallgató, I., Maros-utca 25.
Jéhn Antal, gyógyszerészhallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Kovács László, szigorló orvos, IX., Köztelek-utca 1.
Michnay Ödön, zeneakademikus, IX., Ráday-utca 43/45.
Mindel Alfonz, keresk. akad. hallgató, I., Ostrom-utca 6.
Mindel Herbert, joghallgató, I., Ostrom-utca 6.
Mitók Dezső, kgh., IX., Mester-utca 35.
Molnár Zoltán, orvostanhallgató, XI., Fehérvári-út 134.
Rimely Lajos, áoh., VII., Bethlen-tér 3.
Rozmann József, orvostanhallgató, XI., Kemenes–utca 6.
Schebek Oszkár, orvostanhallgató,
Schwartz Alfréd, joghallgató, XI., Horthy Miklós-út 17.
Szenkovics József, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Szőke István, szigorló orvos, IX., Köztelek-utca 1.
Tsida József, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Tsida László, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.
Udvardy Jenő, joghallgató, IX., Ráday-utca 43/45.

Összesen: 23.

A főiskolás csoport delegátusai:

Győr: Márk Alajos, Ronczik Sándor, Turcsek László.
Sopron: Fölkel István, Kovács László, Szenkovics József.
Pápa: Hackenast Dezső, Keszey Ernő, ...
Kőszeg: Balics József, Móricz Lajos, Tangelmayer Ede.
Esztergom: Eggenhofer Jenő, Sill Walter, Troykó György.
Komárom: Láncz Béla, Kaubek Frigyes, ...
Budapest: Kovács Dénes, Mártonffy Miklós, Rimeg Emil.

A főiskolás csoport 1933—34. isk. évi tisztikara:

Elnök: Heckenast Dezső (Pápa), *alelnök:* Kovács Lajos (Sopron), *főtitkár:* Mártonffy Miklós (Budapest), *titkár:* Troykó György (Esztergom), *pénztáros:* Móricz Lajos (Kőszeg), *jegyző:* Láncz Béla (Komárom), *háznagy:* Ronczik Sándor (Győr).

*

Legyen szabad megkérni mindenkit, aki szívén viseli a bencés diákok ügyét, hogy: 1. ha valami hibát talál a fentebbi jelentésekben — akár a címekben, akár a lakáshelyekben, akár valami másban — legyen szíves azt nekünk jelenteni; 2. hirdesse a régi bencésdiákoknak, hogy létezünk és hogy várunk minden bencésdiákot; 3. aki teheti, szerezze meg, rendelje meg a „Pannonhalmi Szemlét", mert ez a mi lapunk, ebben jelennek meg híreink (szerkesztőség és kiadóhivatal: Pannonhalma, Győrszentmárton).

BENCÉS EMLÉKEK BUDAPESTEN.

Ez a kis tanulmány nem akar befejezett egész lenni, inkább csak elindítást akar nyujtani és útmutatást akar adni, hogy öreg és fiatal diákjaink öntudatosan kereshessék Budapesten a bencés emlékeket és a saját munkájukkal kiegészíthessék.

Bencés emléket Budapesten, annak ellenére, hogy hazánk legrégibb rendje a Szent Benedek rend, aránylag keveset találunk. De ennek egyszerű a magyarázata. Amikor a bencés rend hazánkba jött és első virágzását élte, akkor Pest még aránylag jelentéktelen hely volt és így inkább a lakottabb részeken telepedtek meg a bencések. Egyébként is a közmondás mondja, hogy „Benedictus montes amabat", Szent Benedek maga is a hegyeket szerette és tanítványai is kolostoraikat a városok forgataga helyett inkább szerették a hegyeknek Istenhez emelő csendjében felépíteni, mint Pannonia szent hegyén, Tihany hegyfokán, vagy az erdők mélyén elmélkedésre késztető magányban, mint Bakonybélben, Zalaapátiban. Amikor pedig Buda és Pest növekedni kezdett, akkor más rendek nyomultak előbbre és így ezek telepedtek le a fejlődő, gyarapodó városban. Majdnem egy ezredévnek kellett eltelnie, hogy a bencések Budapesten megtelepedjenek.

A bencés emlékeket négy csoportra oszthatjuk.

1. Ezek közül első *magának Szent Benedek atyának az emléke.* Valamikor az egész nemzetnek kedves szentje volt, mutatja az a sok helységnév és az a sok becézőnév, amelyekkel már az Árpád-korban nevezték. (Benedek, Bánk, Békény, Bence stb.) Mégis *Szent Benedeknek magának* semmiféle magyar emlékét nem találjuk Budapesten. Mindössze két képtárunk őriz róla idegen festményt. Így a Szépművészeti Múzeumban és az újonnan megnyílt Fővárosi Múzeumban találunk Szent Benedek-képet. Reméljük azonban, hogy a bencések Budapesten való letelepedése meghozza majd magyar művész által méltóan megalkotott Szent Benedek-képet is.*

Két tanítványának, *Szent Maurusnak* és *Szent Placidusnak* már van magyar kéztől alkotott szobra. Zászlós István, intézetünk művészlelkű tanára kápolnánk számára két oly szép szobrot mintázott róluk, hogy külföldi bencések is megcsodálták és képét ismételten elkérték.

2. A második csoportba sorozhatjuk *az ősi bencés mult emlékeit.* Ezek között első helyen van egy a csuklyáját az arcába húzó, önmagába merülő

* Szent Atyánk kultuszának megnyilatkozása volna az is, hogy róla útcát neveznek el, ha az megfelelő helyen lenne. A diákszövetség egyik munkája lehetne az a mozgalom, hogy a Baross-utca külső részét, vagy legalább a Rigó-utcát neveznék el Szent Benedekről.

szerzetesnek a képe: *Anonymusé.* Hogy Béla királynak névtelen jegyzője ki volt és bencés volt-e, ez történetileg el nem döntött kérdés. De, hogy e korszak első írói és művészei névtelen bencések voltak, azt biztosra vehetjük.

A legkiválóbb magyar történetírók egyike, a korán elhúnyt Katona Lajos nevezi irodalmunknak egész a tatárjárásig terjedő korszakát bencés korszaknak. Az ő elnevezése és a szobrászművésznek valóban jellemző és művészi elgondolása arra a tényre mutatnak, hogy hazánk történetének első korszakában Szent Benedek gyermekei voltak e nemzet nevelői.

Névtelen, anonymus bencés írta a Pray-kódexbe a temetési beszédet és ez a legelső magyar nyelven írt összefüggő szöveg.

Névtelen, anonymus bencés fordította le valószínűleg bencés apácák számára a breviárium őszi részletét, melyet a bécsi, müncheni és Apor-kódexek őríznek meg számunkra.

Bencésnek a kezenyoma látszik meg Szent István Intelmein is, mit fiához, Szent Imréhez intézett.

És bencés a legelső magyar földön született író, aki két magyar vértanunak, Szent Andrásnak és Szent Zoerárdnak az életét írta meg latin nyelven és ez a Szent Imre hét csókjával kitüntetett dunántúli magyar gyermek, boldogult Maurus, a későbbi pécsi püspök.

Egy másik szobor is az ősi bencés dicsőségnek a szobra. Szent Gellért vérével öntözte meg először azt a helyet, ahol ma szobra áll és ezzel jegyezte el Krisztusnak és Szent Benedeknek ezt a várost. Nevét a Szent Gellért-hegy, -tér, -szálló és -fürdő megörökíti. Ott áll ércszobra magasan a város felett és tartja a keresztet az emberek felé, mutatván, hogy Szent Benedek fiai „cruce et aratro", kereszttel és a kultúrmunkát jelentő ekével hódították meg az Ázsiából ideszakadt kalandos népet. Novák Lajos, Szent Gellért életrajzírója szerint (Magyar Sion III. 481, 561.) a Boldogságos Szűznek szentelt templom, amelyben Szent Gellértet eltemették, a mai belvárosi főplébánia volt. Némethy Lajos viszont a budavári Nagyboldogasszony-templomban véli a szent bencés püspök temetkezési helyét.

A bencés-korszak emlékeit őrzi meg számunkra az Akadémiában Lotz Károlynak a freskója is. Szent Istvánt ábrázolja a főhelyen, de a körülötte sürgő szerzetesek mind Szent Benedeknek ruháját viselik magukon a képen, amint a valóságban is az ő rendjének tagjai voltak. Köztük van *a koronát hozó boldog Asztrik apát* is és ugyancsak az ő alakját látjuk Strobl Alajos Szent István szobrának talapzatán, ahol első királyunk koronázásának reliefje van.

Szent Gellértnek a kultusza emelkedőben van, ezért a legtöbb emlék, kép, szobor, róla van.* Részletek helyett csak egyet emelünk ki még, a *diósdi kápolnát,* ahol utolsó éjtszakáját töltötte s bár látnoki szeme meglátta és megjövendölte másnapi vértanuságukat, de mégis Krisztussal egyesülni vágyó lélekkel innen indult el utolsó útjára. Igazi szép bencés zarándokhely ez Budapest közelében.

Az első korszaknak bencés szentjeit láthatjuk még fővárosunk legnagyobb templomában, a *Szent István Bazilikában.* De a legszebben láthatjuk együtt valamennyinek a képét a Városmajori templom új üvegablakán. A magyar szentek és boldogok között a legnagyobb részt a bencés szentek foglalják el. A 24 szent közül Szent Benedek gyermeke volt: Szent

Gellért vértanu, Boldog Maurus pécsi püspök, Boldog Zoerárd András és Benedek nyitrai vértanuk, Boldog Atanáz és Sebestyén esztergomi, Boldog Asztrik kalocsai püspökök, Szent Adalbert vértanu, Boldog Gizella, ki férje halála után bencés apáca lett és apátnőként halt meg, továbbá mint bencés oblátusok a rend világában élő tagjai voltak Szent István, Szent Imre és Szent László. Igy tehát ezt az érdekes, modern stílusú üvegablakot a legteljesebb bencés emléknek tekinthetjük.

3. A harmadik csoportba sorozzuk *az újabb kor bencés emlékeit.* Ezek közül először a legismertebbet említsük meg és ez *Czuczor Gergely* († 1806). Amikor az Akadémia őt szemelte ki a magyar nyelv nagy szótárának szerkesztésére, Széchenyi István gróf maga kérte a főapátot, hogy adjon engedélyt Czuczor Gergelynek e megbízatás elfogadására és Pestre költözésre. Az addig már igazságtalanul sokszor meghurcolt Czuczor Gergely csendben, elvonultan, hogy a leselkedőknek még gyanúra se adjon okot, töltött el három esztendőt. De a szabadságharc őt is elragadta, Riadó-jával a boszszút lihegő szilaj haragját kiöntötte, ezért 1849 januárjában Windischgrätz elfogatta. Négy hónapig volt nehéz vasban a budai József-kaszárnyában. Ekkor rövid időre kiszabadult a börtönből, de Hainau újra vasra verette az önként jelentkező költőt és mint fogoly, Kufstein várában volt 1851 január 22-ig. Kiszabadulása után Pesten telepedett le és folytatta tudományos munkásságát. Ennek emléke a Múzeum-körúton a Brázai-féle házon elhelyezett emléktábla, mely azt a 15 esztendőt örökíti meg, mit e házban élt át Czuczor Gergely.

Czuczor Gergely emlékét őrzi még a róla elnevezett utcán kívül Budapesten a Kerepesi-temetőben a fővárostól adományozott díszsírhelyen emelt egyszerű síremléke. Évről-évre idejönnek a budapesti bencés gimnázium növendékei, hogy koszorújukat letéve az ő sírjára, hódoljanak minden itt eltemetett bencés emlékének.

Ezek közül sok ma már teljesen elfeledett nevű bencés, aminő az egy sorral hátrább eltemetett *Márkfi Samu* arany érdemkeresztes, a budapesti magyar Tudományos Egyetem kiérdemült rektora, az akadémia levelező tagja († 1861). Kár hogy a nevét és emlékét annyira elfeledték, hogy az egyetem rektorainak arcképcsarnokából is hiányzik az ő képe.

A kerepesi temetőben van eltemetve még *dr. Molnár Szulpic* († 1925) esztergomi igazgató és *Timár Gellért* († 1929) fiatal bencés. A farkasréti temetőben nyugszik mohás kőkereszttel díszített szürke márványsírkő alatt *Gyulai Rezső* († 1906) zalaapáti perjel, a maga korában ismert nevű művészettörténeti író. A németvölgyi temetőben helyezték el örök nyugalomra *dr. Fuchs Bonifác* († 1887) bakonybéli bencést. Az új-temetőben három bencés is van eltemetve: *Horváth Róbert* († 1915) zalaapáti alperjel, *Osztovits Gellért* († 1917) és *Szilágyi Ágoston* († 1913) esztergomi tanár. Két éve vetettük fel a gondolatot, hogy a Diákszövetség kezdjen el mozgalmat, hogy a fővárosba letelepedett rend kapjon a kerepesi temetőben kriptának való helyet, úgy valamennyi bencés halottunkat egy helyre eltemetve emléküket könnyebb volna megőrizni és ápolni.

A Múzeum-kertben is megtaláljuk egy bencésnek a képmását s ez *Rómer*

* Szent Gellértnek van szentelve a lazaristák Nagyboldogasszonyúti kápolnája is.

Flóris († 1889), a magyar régiségtudomány megalapítója. Először a szabadságharcban került Budapestre, mert naplója szerint mikor „a haza parancsolt, előbb önkéntesnek, majd rendes utásznak csaptam fel s elhagytam a kolostort, a fényes udvari szolgálatot, hogy a pozsonyi kaszárnyában a magyar király katonái közé közlegényképen beálljak." De tudásával csakhamar felemelkedett, a tiszai hadjáratban már a második zászlóaljhoz nevezték ki főhadnagyi ranggal és mint ilyen, Budavár ostrománál létrákon ő vezette fel embereit a Bécsi-kapu közelében a vár falára. Ezért nevezték ki kapitányi ranggal a Ludovika Akadémia tanárává. De katedráját el sem foglalhatta, mert a szabadságharc leverése után öt esztendeig szenvedett Bécsben, Olmützben és Josefstadtban. Kiszabadulása után nagyarányú régészeti működést fejt ki. Kutatja mindenfelé a régi magyar emlékeket, megírja számtalan tanulmányán kívül az Ősrégi műrégészet című kézikönyvét. Oly jelentős névre tesz szert, hogy 1875-ben a párisi világkiállításra küldött magyar műemlékek őrévé őt teszik meg.

Budapesten két helyen is van emlékműve. Az egyiket a székesfőváros hálából állította érdemeinek méltó elismeréséül, amit Budapest multjának felderítésére és a területén talált régiség összegyüjtésére tett. Az aquincumi múzeum falában elhelyezték Römer Flóris feliratos emléktábláját, melyet özvegy Darázs Jánosné szobrászművésznő készített és 1910 június 18-án lepleztek le Römer Flóris tanítványának és utódjának, Hampel Józsefnek szép beszéde kíséretében. (Az emléktábla rajza megjelent a Vasárnapi Ujság LVII. évfolyamának 26. számában.) A másik emlékművét, a Múzeumkertben felállított szobrát, mely két társával együtt ábrázolja, Fraknói Vilmos készíttette el.

A világhírű *Jedlik Ányosnak* († 1895) is van emléke Budapesten. 1840-től 1878-ig volt a budapesti egyetem nyilvános rendes tanára. Közben 1848-ban a bölcsészeti kar dékánja, 1863-ban az egyetem rektora volt, majd az Akadémiának lett rendes és tiszteletbeli tagja. Jedliknek két korszakalkotó találmánya volt: az elektromos mágneses mótor és a dinamógép. Mindkettőt ő találta fel, de sajnos, a feltaláló dicsőségét nem élvezhette, mert mások ragadták el előle a pálmát, habár elsőbbsége biztosan megállapítható. Az első dinamóját ma is őrzi a budapesti Tudományos Egyetem, de emlékműve aránylag kevés van. Igy illik ez a szerény szerzeteshez, aki midőn hosszú, fáradságos munka után felfedez valamit, ilyen szavakat ír feljegyzései után: Gloria in excelsis Deo! Iubilate Deo! Psalmum dicite nomini eius! Szerénysége páratlan, a mai kor embere előtt megfoghatatlan. Ez az oka, hogy nem iparkodott közzé tenni találmányait, pedig könnyen megtehette volna, mert megvolt a kellő nyelvismerete is, négy nyelven beszélt és írt. De a magyar tudós világ nagy tisztelettel és szeretettel vette körül az öreg tudóst. Sokat tettek, hogy kiemelvén őt a homályból, ismertté tegyék és alkotásai alá odaírják az ő nevét. Kötelességüknek tartották ezt, mert mint báró Eötvös Loránd mondta: „Jedlik Ányos neve tiszteletet érdemel, mint a tudomány történetének alakjáé." Arcképe ott van a Mérnöki Akadémiában, sőt mint kuriózumot, megemlíthetjük, hogy a budai Kakas-kapu vendéglőben a székesfőváros elektromos műveinek tisztviselői törzsasztaluk fölé Jedlik Ányos képét festtették.

Vaszary Kolosnak († 1915) egy hatalmas emléke van. Benczur Gyula Millenáris hódolatán ott látjuk a királyi pár előtt szónokló hercegprímást, kit

kortársai a mézajkú jelzővel illettek. Felejthetetlen pillanat a nemzet életében, amikor király és királyné ,a királyi család és a nemzet nagyjainak jelenlétében a pillanat nagyszerűségének teljes átérzése prófétai ihletet és erőt sugároztatott a gyenge testű főpapba. Ekkor mondotta ki e szavakat: A kard szerezte meg s a kereszt tartotta meg e hazát.

Három kiváló pedagógusunknak az emlékét is megtaláljuk Budapesten. Az egyik *Fehér Ipoly* († 1909) pannonhalmi főapát, aki mint szegedi tankerületi főigazgató is sokat tett a nevelés érdekében, de főként nagy érdemeket szerzett, mint a Közoktatási Tanács elnöke. Ezek sorában találjuk meg az arcképét a kultuszminisztérium épületében.

A másik kiváló pedagógusunk *Mázy Engelbert* († 1933), kassai főigazgató, majd tihanyi apát, a Katolikus Középiskola Tanáregyesület megalapítója és a katolikus pedagógiának egész életen át lelkes és tudós művelője. A hálás utókor megfesttette az ő arcképét is, de még nagyobb emléke lesz eszméinek s törekvéseinek gyakorlati megvalósítása.

Intézetünk igazgatói irodája őrzi a harmadik pedagógus bencés képét és ez *Kádár Titusz* († 1925), akit a rend főapátja éppen a nevelés terén szerzett érdemeiért tett meg az alakuló budapesti bencés intézet első igazgatójává. És bár csak másfél évig vezethette iskolánkat, ez a rövid idő is elég volt neki arra, hogy felejthetetlenné tegye emlékét.

4. A bencés emlékek negyedik csoportját alkotják a nagy *bencés tanítványok emlékei.* Hisz kevés oly szoros kapcsolat van a szülői kapcsolaton kívül, mint aminő a nevelő és a nevelt között létesül. Igy tehát jogosan vehetjük bencés emlékek közé mindazoknak emlékét, akik e renddel kapcsolatban állottak. Igy legelső helyen kell megemlítenünk minden bencés diák és minden magyar diák példaképét: *Szent Imre herceget.* Ő már nem is bencés, hanem magyar emlék lett és ez az oka, hogy oly sok képét, emlékét tisztelhetjük. A sok közül a legfontosabbat emeljük ki, a jubileumán emelt gyönyörű szép szobrot, Kisfaludi-Strobl remek alkotását. A liliomos királyfi ott áll a mai magyar ifjúság képviselői között magasan kiemelkedve. Előtte hódol az egyetemet járó emerikánás, a középiskola diákja és cserkésze, az egyszerű gyermek és az ő példáján virágba szökkenő szűzi leánysereg. És a legszebb képei közé tartozik Merész Gyula festménye a Regnum Marianum templomában, mely fehér lovon ábrázolja őt, mint aki szüzességében egyúttal a magyar férfi-erőnek is valóságos mintaképe. A mestert és a tanítványt együtt ábrázolja a budai koronázó templom oltárképén Zichy Mihály. De ezen kívül az oltárkép közli még Szent Imre herceg életének több más jelentős eseményét is: születését, boldog Maurus csókját és temetését. Róla is van sok hely elnevezve, de a legszebb az lesz, ha az Actio Catholica mozgalmára a most Lágymányosnak nevezett XI. kerületet Szent Imre városának nevezik el.

Az újabb korból azokat a diákjainkat sorolják fel, akiknek nevét nyilvánosan felállított emlékmű is megörökíti. Az első ezek közül *Kisfaludy Károly* († 1830), a romanticizmus korának vezető írója, aki Győrött járt iskolába, ezért intézetünk önképzőköre az ő nevét viseli magán. Szobra pedig ott van a Nemzeti Múzeum parkjában levő kis magyar Pantheonban.

Bencés diák volt *Baross Gábor* († 1862) is, a vasminiszter, akinek érczszobra ott áll nagy alkotása, a központi pályaudvar előtt. Széchy Antal mintázta meg a magyar közlekedésügy kialakítóját, a magyar vasút megterem-

tőjét, a puritán, az éjet nappallá tevő munkást, a kíméletlenül energikus szervezőt és a terveknek valóságra váltó megvalósítóját.

Bencés diáknak vallotta magát *Rákosi Jenő* († 1931) is, noha csak egy évet töltött mindössze a soproni bencés gimnáziumban. Amikor az első évét élő budapesti bencés gimnázium legelső nyilvános ünnepélyét tartotta, ketten mondtak beszédet: az akkor élő legfiatalabb bencés diák után a bencés diákok nesztoraként Rákosi Jenő mondott szívbemarkoló beszédet, melyben egyet kért a mai fiatalságtól: hogy legyen különb az ő nemzedékénél. Confessióhoz hasonló erővel vallotta be, hogy a liberálizmus korában sokat tévedtek s mentségük csak egy volt, hogy megvolt bennük a jóakarat. A bencés diákokra hagyományozta többek között életének nagy művét is, a trianoni szerződés ellen folytatott harcot, amely megszépítette és jóvátette életét s amely Rothermere lord ajándékából megszerezte számára azt a szobrot, mely az Erzsébet-körútnál áll.

Örök büszkeséggel és jogos öntudattal tekinthet minden bencés diák Pázmány Péter mellett az egész katolikus magyarság legnagyobb alakjára, *Prohászka Ottokárra* († 1928), aki gimn. tanulmányainak utolsó részletét Esztergomban, a bencés gimn.-ban végezte el. Nyilvános emléke Budapesten kettő van. Az egyik az egyetemi templomban elhelyezett emlékkoszorú. Ott aratta a legszebb diadalait a föld számára s ott szerezte a legszebb virágokat is mennyei koronájába. Ezért engedte meg neki az Ur kegyelme, hogy itt érte utól a halál, melynél szebbet senki nem tudott volna elgondolni a lánglelkű szónok számára. Isten külön kegyelme volt az ő számára, melylyel örökké égő munkását azzal jutalmazta meg, hogy lobogása nem ismert hamvadást, égbetörő pályája nem ismert letörést, hanem egyenesen szárnyalt — mint hisszük, hogy imádságunkra Isten csodákkal is bebizonyítja — az ég felé. A második emléke még nem áll a nyilvánosság előtt, de hamarosan ott fog állni a róla elnevezett parkban. Fülöp Endre szobra az élő vizek forrásánál ábrázolja őt, amint kelyhével bőven merít az örökké friss forrásból és adja az élet igéire szomjozóknak.

5. *Bencés kéznek művészi alkotását* is megtaláljuk Budapesten. Az egyik a *Pray-kódex,* amely nemcsak a legelső magyar összefüggő szöveget tartalmazza, hanem színes rajzaival a legelső magyarországi és így magyarnak tartható művésznek legelső alkotásait is megőrízte. A misekönyvnek fődíszei ezek az egykorú színes tollrajzok, melyek a feszületet, Krisztus levételét a keresztről, Krisztus holttestének bebalzsamozására sietö jámbor asszonyokat az üres sírnál és a trónoló Megváltót ábrázolják kezdetleges, de jellemző felfogással. A XIII. század művésze még teljesen a bizánci hagyományt uralja, de egyes fejek kifejezésében, az alakok mozdulataiban a természetnek élénk megfigyelését nyilvánítja.

Itt említjük meg a városligeti úgynevezett Vajdahunyad-várában lévő *jáki kápolnát.* Ez pontos mása a bencés kezek által alkotott egyik legrégibb és legszebb emlékünknek. Az Árpád-korból, sajnos, oly kevés reánk maradt alkotás között a legszebbek közé tartozik a jáki templom. Ennek főként átmeneti stílben épített szép bejárója megérdemli, hogy megemlítsük a pesti bencés emlékek között is.

Mindez, amit elmondottunk, nem számíthat teljességre. Csak — mint említettük — a kutatás megindítására és irányítására szolgál. Szeretnők, ha

a budapesti bencés diákok maguk kutatásával tennék teljessé és egészítenék ki ezt a kis tanulmányt.

Befejezésül még két emlékre szeretnék rámutatni. Nem tartoznak a szoros értelemben vett bencés emlékek közé, de a legáltalánosabban ismertek és legelterjedtebbek. Mindenütt látjuk *a Szent Korona képét* és bencés emléknek is tekinthetjük. Hiszen bencés pápa, II. Szilveszter küldötte bencés apát, Szent Asztrik által egy bencés szentnek, Szent Istvánnak, ki mint oblátus, Szent Benedek családjának is tagjává lett. Kilenc századon át állt e korona szolgálatában Szent Benedeknek minden magyar fia és e szent korona iránt való tiszteletet, köteles hódolatot és munkás szeretetet akarja minden növendékének lelkében felkelteni s egyúttal a hűséges ragaszkodást és kitartást ahhoz, akit ez a szent korona Magyarország apostoli királyává kent fel.

És bencés emléknek vehetjük a szent korona alatt lévő *magyar címerpajzsnak* jobb oldalát is, a hármas halmot a kettős kereszttel. A közbeszéd a Tátra, Fátra és Mátra jelképének tartja s ezen a címen vették be a csehek is címerükbe, mint Szlovákia jelképét. Azonban ezt a magyarázatot ma már jogosan tarthatjuk heraldikai mesének és mivel Subiaco ősi kolostorának bejárója felett is századok óta ott van már a hármas halom a kettős kereszttel és Monte Cassino-nak is jelvénye ez volt hosszú időn keresztül, hihető az a felfogás, hogy a magyar címerbe a bencés közvetítés útján kerülhetett ez a címer és így a hármas halom sokkal jogosabban jelentheti Pannonia hármas halmát, melynek legkimagaslóbb pontján áll Szent Márton apátsága, a pannonhalmi monostor.

Azóta ezt a címert a sors darabokra törte és a megcsonkult címerpajzsra tekintve lehetetlen, hogy eszünkbe ne jusson Zadravetz István püspök szava: Szent Benedek első csodája Enfidében történt. Öreg kísérője, a hű Cirilla, eltörte azt a cserépedényt, melyet pedig csak kölcsönbe kért el a szomszédból. Sírt is keservesen a jó lélek és Szent Benedek megsajnálta gondos ápolóját. Imádkozni kezdett és imádságára a törött rosta ép és egész lett. Nekünk, magyaroknak is volt egy drága kincsünk, az Isten bízta reánk. Ez a drága kincsünk Szent István koronája. De nem vigyáztunk rá elég gondosan és darabokra tört a szent korona birodalma, rabló kezek azután elragadták darabjait és most itt áll csonkán, bénán a mi drága, szép magyar hazánk.

Ó, hogy kellene imádkoznunk Szent Benedekhez, kit valaha úgy tisztelt az egész magyar nép, hogy legyen közbejárónk, hogy ő, akinek neve is, Benedictus: Áldottat jelent, szerezze meg imádságával számunkra az Ur áldását, hogy általa mi is áldottak lehessünk és így tudjunk addig imádkozni, míg az Ur meghallgatja szívünk sóhajtását és mint egykor az eltört cserépedénynek Szent Benedek imádsága visszaadta régi épségét, úgy a mi darabokra hullott koronánkat s négyfolyós, háromhalmos címerünket tegye újra éppé, egésszé és naggyá.

Dr. Szunyogh Xav. Ferenc.

AZ 1933—34. ISKOLAÉV.

I.

Iskolánk multja.

A magyarországi Szent Benedek-rend nagy alapítójáról és a nyugati szerzetesek pátriárkájáról elnevezett intézetét, mint gimnáziumot, 1923 szeptemberében nyitotta meg, 56 tanulóval. Az 1924—25. iskola évben az 1924. évi XI. tc. értelmében az intézet átalakult reálgimnáziummá.

Első otthonunk a VIII., Mária Terézia-tér 8. sz. alatt lévő Pedagógiai Szeminárium volt, mivel a székesfővárostól átengedett VIII., Baross-utca 62. sz. alatt lévő megszűnt elemi iskolában még menekültek laktak. Ebbe az épületbe az 1925—26. iskolai év elején költözött az intézet.

1931 nov. hó 18-án 1010-4-1732/XI. ü. o. szám alatt az akkori magyar kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter: Ernszt Sándor dr. és a magyar kir. pénzügyminisztérium vezetésével megbízott államtitkár: Vargha Imre dr. jóváhagyták ama „csere és illetve adásvételi szerződést", melynek értelmében a szomszédos dohányraktár (VIII., Baross-u. 58—60. sz. és Rigó-u. 3. sz.) a Szent Benedek-rend birtokába ment át. Ezen a helyen szándékozunk felépíteni középiskolai és főiskolai internátussal és félinternátussal kapcsolatos végleges modern intézetünket. Kelemen Krizosztom főapát úr már ki is nevezte az építést előkészítő bizottságot. Elnök előbb dr. Strommer Viktorin, mostani tihanyi apát, volt, majd ma dr. Mattyasóvszky Kasszián igazgató. Tagjai: Dávid Károly műépítész, dr. Kemenes Illés főigazgató, Rezner Tibold gazdasági tanácsos, jószágkormányzó, Varga József mérnök, dr. Wälder Gyula műegyetemi tanár. Jegyzője Solymoss Vendel tanár. A bizottság már két elaborátumot terjesztett a Rend vezetősége elé.

Tankerületünk eddigi főigazgatója: Pintér Jenő dr. (1923-tól).

Iskolánk eddigi igazgatói: † Kádár Titusz (1923—24), Kemenes Illés dr. (1924—31), Mattyasóvszky Kasszián dr. (1931-től).

Iskolánk eddigi tanárai: Alfay Pongrác, Bognár Cecil dr., Boldoghy Máriusz, Borbély Kamill, Brunner Emőd dr., Dobrovich Ágoston dr., Esztergálos Tibor, Havasi Lucius, Heckenast Kolos dr., Holenda Barnabás dr., Horváth Anzelm, Horváth Kandid, Karle Sándor, Kelemen Krizosztom, Koller Pius, Kováts Arisztid, Kurzweil Géza dr., Linzer Szilárd, Nagy Amadé dr., Nagy Julián, Sarang K. Péter, Simonyi Kunó, Sólymoss Vendel, Szekeres Bónis, Szivós Donát dr., Szegedi Tasziló,

Szunyogh X. Ferenc dr., Tardos Vida dr., Várkonyi Hildebrand dr., Vlasics Róbert szentbenedekrendiek és Kaposi Gyula, Rozgonyi László, Zászlós István világiak.

Iskolánk volt tanárai közül Kelemen Krizosztomot a római Szentszék pannonhalmi főapáttá, Kelemenes Illés dr.-t a m. kir. kultuszminiszter tanker. főigazgatóvá és a Közoktatásügyi Tanács alelnökévé, Bognár Cecil dr.-t pedig egyetemi c. rk. tanárrá, Kovács Arisztidet a pannonhalmi főapát kőszegi, Dobrovich Ágoston dr.-t pápai igazgatóvá nevezte ki, Szegedi Tasziló leánygimn. igazgató, Várkonyi Hildebrand dr., filozófiai író, a szegedi tudományegyetem ny. r. tanára, Holenda Barnabás dr., Esztergálos Tibor és Kurzweil Géza dr., Tardos Vida dr. a pannonhalmi tanárképző intézet tanárai, Koller Pius dr. a tihanyi biológiai intézet adjunktusa lett, aki most meghívásra angol egyetemeken tart előadásokat.

A most lefolyt iskolai évben iskolánk fennállásának tizenegyedik évét töltötte be.

II.

Iskolánk belső élete.

1. **Az iskolai év lefolyása.** Az 1933—34. iskolai évre szóló beiratásokat június hó 26-án és 27-én, folytatólagosan pedig szeptember 13-án és 14-én végeztük. Szept. 13-án és a következő napokban a magán-, javító- és különbözeti vizsgálatokat ejtettük meg. Az ünnepies Veni Sancte szeptember 17-én volt a józsefvárosi plébániatemplomban. Utána nagyszámú szülő jelenlétében az intézet udvarán az igazgató beszéddel nyitotta meg az iskolai évet. Ugyanezen alkalommal Pistelka István I. o. tanuló az I. osztályos tanulók nevében, Della-Donna Mihály VIII. o. tanuló pedig a legidősebb tanulók nevében köszöntötte a tanári testületet és diáktársait, míg a szülők nevében dr. Berkó Antal beszélt.

Az előadásokat szeptember 16-án kezdtük meg. Az előadások az egész iskolai év folyamán rendesen folytak. A karácsonyi szünidőt december 23-án kezdtük meg. A szünet a nagym. vallás és közoktatásügyi miniszter úr rendelkezése szerint január 3-ig bezárólag tartott.

A nagy szünidőről szóló rendelkezés értelmében az utolsó előadási nap június 14-e volt. Június 16-án tartottuk meg a vallástani vizsgálatokat Krywald Ottó prépost, érseki főbiztos úr és Blieszner Ágoston józsefvárosi prépost-plébános úr jelenlétében. Az I—VII. osztályokban az összefoglalások június 16—22. közt folytak le. A magánvizsgálatok írásbeli része június 11. és 12-én, szóbeli része pedig június 12. és 13-án volt. A magánvizsgálatokon Oberle József igazgató úr elnökölt.

A VIII. o. tanulóknál az utolsó előadási nap május 9-én volt. Május 11-től 15-ig bonyolítottuk le a vallástani vizsgálatokat és összefoglalásokat. Az írásbeli érettségi vizsgálatok június 16., 17. és 18-án voltak. A szóbeli érettségi vizsgálatok június 1—7-ig tartottak, *Madzsar Imre dr.*, egyetemi tanár elnöksége alatt.

Június 24-én fejeztük be az iskolai évet ünnepies Te Deummal és iskolai ünneppel. Ekkor kapták meg a tanulók bizonyítványaikat és osztottuk ki a jutalmakat.

2. **Változás a tanári karban.** Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát úr *Dobrovich Ágoston* dr.-t pápai igazgatóvá és házfőnökké, *Esztergálos Tibort* a tanítástól felmentve, a budapesti rendi növendékek prefektusává és spiritualisává, *Tardos Vida* dr.-t a pannonhalmi főiskola tanárává nevezte ki. Helyükbe pedig tanárokul *Boldoghy Máriuszt, Brunner Emőd* dr.-t és *Simonyi Kunót* tette.

Dr. Dobrovich Ágoston a főapát úr akaratából Pápára került, mint igazgató. Vele az alapító tanári karnak egyike távozott, de nem úgy, hogy emlékét itt ne hagyta volna. Őrzi a nevéről tett alapítvány, mellyel évről-évre egy szorgalmas diáknak tanulását tesszük könnyebbé. Őrzi azonban elsősorban a diák-szívek mélye, akik atyjukat tisztelték és szerették benne és hisszük, hogy a bencés diáknak megfelelő élettel ők lesznek tanáruknak hervadhatatlan koszorúi.

3. **Hivatalos látogatások.** *Kelemen Krizosztom,* főapát úr igen sűrűn látogatta meg iskolánkat. Majdnem minden budapesti tartózkodása alatt szakított magának időt arra, hogy meglátogassan egy-egy osztályt, s melegen érdeklődött volt tanítványai viselete és előmenetele iránt.

Dr. Vajdinger Gyula min. tanácsos úr, ügyosztályunk főnöke február 4-én jelen volt szentmisénken és szentbeszédünkön.

Dr. Pintér Jenő tanker. kir. főigazgató 1934 április 23-án tisztelte meg intézetünket látogatásával és 12 helyen látogatott, valamint résztvett éppen akkor az erdélyi költőkről tartott előadáson.

Dr. Kocsis Lénárd rendi főigazgató ápr. 29—május 5-ig volt kedves vendége intézetünknek.

Dr. Sallay Géza igazgató két napon át vizsgálta a kir. főigazgató megbízásából az intézet irodáját és a dolgozatokat.

Krywald Ottó prelátus, érseki főbiztos több vallástani órát látogatott meg. A kinevezett szakfelügyelők sűrűn látogatták a felügyeletükre bízott órákat.

Szakfelügyelők: Vallástan: *Krywald Ottó* pápai prelátus (Ráday-utca 43—45.). Magyar és latin: *dr. Várdai Béla* c. igazgató (Kinizsi-utca 15.). Német: *Sándor Vence* középiskolai igazgató (Jósika-u. 28.). Francia: *Petrich* Béla gyakorló középiskolai r. tanár (Győri-út 2/b.). Mennyiségtan, fizika: *Tóth Géza* főiskolai tanár (Felsőerdősor-u. 1.). Földrajz, természetrajz: *Vargha György* c. igazgató (Üllői-út 121.). Rajz: *Balogh Sándor* reáliskolai tanár (Greguss-utca 3.). Gyorsírás: *Galamb Ödön dr.* (Mária Terézia-tér 16. V. 4.). Az ének tanulmányozására kiküldött: *Sándor Vence.* Testnevelés: *Szukováthy Imre* Testnevelési Főiskolai igazgató (Győri-út 13. sz.)

4. **Az iskola épülete** a székesfőváros nemes jóvoltából fővárosi épületben van elhelyezve. Jóllehet az idetóduló ifjak számára kevés termünk van, de ezek eléggé tágasak, világosak és szellősek. Hála és köszönet a város megértő és áldozatkész támogatásáért.

5. **Valláserkölcs és hazafias nevelés.** A vallásos nevelés szelleme áthatotta egész tanításunkat. Minden tárgy keretében megkerestük az alkalmat, amikor a katolikus világnézetet kiépíthettük és megszilárdíthattuk növendékeinkben. Az irodalom tanításán kívül a történelem oktatásában is, valamint a természettudományok tanításában fontosságuknak megfelelően érvényesítettük az apologetikus és a vallásos jelentőségű mozzanatokat.

A vasárnapi és ünnepnapi szentmiséket növendékeink nagy száma miatt két csoportban végeztük. Ezeknek nevelő hatását fokozta az a törekvésünk, hogy a növendékeink ezen vallásos kötelességük teljesítésében necsak jelen legyenek a szentmisén és hallgassák azt, hanem Kisztus Urunk parancsának megfelelően „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre", ők maguk is cselekvően vegyenek részt a szentáldozat bemutatásán. Ezt a liturgiát cselekvő közösséget szeretnők egyre jobban kialakítani intézeti miséinken. Ünnepnapokon énekes nagymiséket tartottunk. Egyébként népénekes misék váltakoztak latin és magyar „missa recitata"-val. A szent-

misék alkalmával az istentisztelet céljaira önkéntes adományokat gyüjtöttek az ifjak s ezen összeget önmaguk kezelték.

Az egyházi évvel való együttélésre nemcsak az időszakoknak megfelelő rövid imádsággal akartuk nevelni növendékeinket, hanem rendházunk kápolnájában tartott ájtatosságokkal is (éjféli mise, évvégi hálaadás, szentségimádás, stb.). Ezeken mindig szép számmal voltak jelen növendékeink is.

Az évközben tartott rendes közös szentáldozásokon kívül minden vasárnap sok diákunk és velük együtt sok szülő is magához vette az Ur szent testét a vasárnapi és ünnepi szentmiséinken.

Megtartottuk a lelkigyakorlatokat is; a felső osztályosok szónoka *Jandik József* hittanár volt, az alsó három osztályosoknak pedig *Brückner József dr.* papnevelőintézeti alkormányzó mondott elmélkedő beszédeket. Ugyanekkor a szülők és hozzátartozók részére is tartottunk lelkigyakorlatokat, külön a férfiak és külön a nők részére. Ezeket a lelkigyakorlatokat *Blazovich Jákó,* győri bencés házfőnök vezette. Márc. 15-én egyórás szentségimádást tartott az egész intézet az Oltáriszentség rendelésének 1900 éves fordulóján.

Hogy tanítványaink élete is leesdje az Ur kegyét intézetünkre, azért régebbi határozatunknak megfelelően az egész intézetet, tanárságot és tanulókat felajánlottuk Jézus Szentséges Szivének, s minden hónap első péntekén az osztályok egymásután — minden hónapban más és más — megismételte ezt a felajánlást és esdette ki az isteni kegyelmet intézetünk számára.

Résztvettünk Budapest *Szent Gellért* ünnepén szept. 24-én a tabáni templomban és a geliérthegyi Szent Gellért-szobornál, ott voltunk a Kat. Nagygyűléssel kapcsolatos *eukarisztikus körmeneten* okt. 8-án és V. osztályunk bencés diákruhában sorfalat állt dec. 9-én a Vigadóban, midőn a pannonhalmi főapát úr beszédet mondott. Hasonlóképen díszben vonultunk fel az ősi koronázó Nagyboldogasszonytemplomba *XI. Pius pápa* koronázási évfordulóján (febr. 11-én), midőn a pannonhalmi főapát úr prédikált. — Hamvazásban, Balázs-áldásban részesítettük tanítványainkat s a bérmáláshoz is 78 ifjút vezettünk. Fúvóskarunk a husvéti *feltámadási körmeneten* szerepelt először s az egyházközség külön hálás köszönetét érdemelte ki. Igy készültünk *Urnapjára* is, amikor az ablakokat maguk az egyes osztályok díszítették fel szebbnél szebb virággal.

Minden alkalmat megragadtunk, hogy tanulóinkban a hazafias érzést gyarapítsuk. Ünnepélyek voltak vagy az egész intézet számára közösen, vagy az egyes osztályokban: az aradi vértanuk emlékére október 6-án, a trianoni béke ellen nov. 14-én, a magyar szabadság ünnepén márc. 15-én és a hősök ünnepén május utolsó vasárnapján.

Okt. 15-én megemlékeztünk a *finn-ugor* kapcsolatokról, október 1-én *Báthory István* lengyel király emlékezetére ünnepet tartottunk, jan. 29-én meghallgattuk Miklós Elemér előadását, melyet intézetünk tornatermében tartott, az *idegenforgalom* nagy magyar jelentőségéről, ápr. 23-án az *erdélyi irókról* hallgattunk szép előadást. melyet egyes művek szavalása tett kedvessé, ápr. 18-án *Kőrösi Csoma Sándor* életét állitottuk ifjaink elé, mint a hazaszerető munka mintaképét, dec. 10-én a *limanovi* hősök napját használtuk fel a hazaszeretet ébrentartására. Egyébként is egész életünk, minden tanításunk a magyar hazafiság élő hirdetése volt.

A *névmagyarositás* mozgalma régi keletű nálunk, úgyhogy már a mostani külön felszólitás előtt 26-an magyarositották meg nevüket s utána pedig két tanár és 53 tanuló.

A magyar lélekhez illő *lovaglás* sportját is hathatósan ajánlottuk tanítványaink-

nak s ennek eredménye volt, hogy évzáró tornaünnepünkön lovasaink oly szépen szerepeltek. — *Ruhánkban, sapkánkban* is minden magyarízű és jellegű.

6. **Fegyelmi állapot.** A fegyelmi szabályokat kinyomattuk s az igazgató külön a felsősöknek és külön az alsósoknak felolvasta és megmagyarázta őket. Minden szülő kézhez kapta és elolvasását jelezte, megtartásukat megígérte.

Végigtekintve az elmult iskolai év történetén, nyugodt lélekkel állapithatjuk meg, hogy semmi nagyobb fegyelmi vétség nem fordult elő.

A fegyelmezés terén erős támaszunk volt a cserkészet, a Mária-kongregáció s a túlzásoktól mentes sportolás.

7. **Tanulmányi előmenetel.** Iskolánk többé-kevésbbé kiválogatja tanulóit tehetség, tanulmányi előmenetel szempontjából, hiszen négy párhuzamos osztályt is állithatnánk fel egy-egy osztályból. Ez meg is látszik az eredményen, amelyet általában jónak kell mondanunk. Az országos tanulmányi versenyen a szépirodalmi tétel kidolgozásban első lett *Hoffstaedter Lajos* VIII. o. t.

Ebben az iskolai évben a régieken kivül három új tanulónk kapta meg a köztisztviselő gyermekek számára létesített ösztöndijat, névszerint Boldvai János, Hoffstaedter Lajos és Körmendi István VIII. o. tanulók.

8. **Rendkivüli tárgyak.**

Az intézet igyekszik mindent megadni növendékeinek, ami tudományos, művészi igényük van a kötelező tárgyakon kivül, azonban a szellem és fegyelem egységének kedvéért intézeten kivüli magánórákat csak előzetes igazgatói engedéllyel hallgathatnak növendékeink, valamint az intézet keretein belül vállalt magánórák hallgatását is csak igazgatói engedély alapján hagyhatják abba.

a) *Német társalgás.* Az I. osztályban: heti 2 órában, kedden és pénteken 19 tanulóból álló csoport a *Kemény Ferenc: Német-magyar beszédgyakorlatok* alapján szorgalmasan tökéletesítette szókincsét, a nyelv használatában való készségét. A társalgás tárgyai voltak: otthon, iskola, üdvözlések, család, ház, kert, étkezés, testünk, idő, évszakok, számok, pénz, ruha, játék, egészség, országok, hazánk. — Nagyon szívesen tanultak német népdalokat és katonanótákat. A tanfolyam vezetője *Sólymoss Vendel szaktanár volt.*

III., V. o. számára. Két csoportban tanultak heti 2—2 órában. Kemény Ferenc társalgókönyvét használták. Az ismertebb német énekeket is megtanulták. Tanár: *Sarang K. Péter.*

Német társalgás a II. és IV. osztályosok számára. Egy csoportban hetenként két-két órában gyakorolták magukat részben Kemény Ferenc könyve nyomán. Egy-egy kérdésre nemcsak szóval, hanem később irásban is megadták a feleletet. Az első félévben a társalgás anyaga volt, az otthon, lakás, iskola, ház, üdvözlések, család, rokonság, utca, közlekedés, személyi adatok. A második félévben már élénkebb társalgások, mesék és beszélgetések voltak: az időjárásról, évről, ünnepnapokról, cserkészetről, népekről, állatokról. Megbeszéltük Budapest szépségeit, a háború előtti és a Trianon utáni Csonkamagyarország sorsát, nagyságát, katonáinak vitézségét, stb. — Mindenki megtanulta németül a Magyar Hiszekegyet. — Vezető tanár *Szekeres Bónis.*

b) *Francia társalgás.* A tanfolyamon a kezdők és a haladók csoportjaiban résztvett 30 tanuló. A heti 2 óra feltűnően éreztette hatását a kiejtés, a kifejezésmód könnyedsége, a francia gondolkodás megismerése stb. tárgyában.

A kezdők a szemléltető módszerrel dolgozó *Pernót-féle Enseignement par l'aspect* segédkönyvből vették a beszélgetés témáját, mint például: Salon, Calen-

drier, Chambre, L'heure, Ferme, Village, Ville, Forêt, Montagne, Temps, Mer, Corps, Marché, Jardin, Culture, Moisson c. fejezetek. Alkalmi témát nyujtottak: Karácsony, husvét, nemzetközi vásár, cserkészet, stb. Tanultak francia gyermekdalokat.

A haladók csoportjában a VIII. osztály tanulói vettek részt, míg az előbbiben az alsó és az V. osztályokból. Vezérkönyvül szolgált a *Kron: Le petit Parisien* a következő fejezetekkel: Visite, Magasin Repas, Table, Famille, Paris, Divertissements, Voyage, Enseigment, Toilette, Récréations etc.

A fiúk ambicióval jártak erre a tanfolyamra, érezték a francia nyelv bírásának nagy jelentőségét, ritkán mulasztottak órát. Vezetőjük *Sólymoss Vendel* szaktanár volt.

VI. o. Látogatták 16-an. Vezérkönyvünk Stier-Dänzger: Causeries françaises 12 volt. Olvasmányokat is tárgyaltunk Srohmeyer művelődésrajzi olvasókönyveinek alapján. Heti 2 óra.

VII. o. Látogatták 12-en. Vezérkönyvünk Kron: Petit Parisien volt. A társalgás alapját tevő olvasmányok forrását. I. VI. o.-nál. Heti 2 óra. Tanár: Brunner Emőd dr.

c) *Gyorsírás.* Vezető tanár: *Nagy Julián.* — Két fokon: kereskedelmi és beszédírást tanultak heti 2—2 órában Radnai Béla dr. tankönyvéből. (L. még Gyorsírókör.)

d) *Vegyeskari ének.* Az I—VIII. osztályú tanulókból alakított 100 tagú énekkar szorgalmas munkával igyekezett fenntartani az elmult években szerzett színvonalat és művészi hagyományokat. Minden hétfőn a férfiszólamok, szerdán a gyermekhangok és pénteken a négy hang együttesen tartottak próbát. Műsoron egyházi és világi énekek, homophon és poliphon darabok szerepeltek. A hangjegyeket — néhány vásárlást leszámítva — Opalograph sokszorosítón — házilag állitottuk elő. Az igazgatóság anyagi erőt nem kímélt mind a hangjegyek, mind a gép vásárlásakor. Csak igy tudott a lelkes és fegyelmezett dalos csapat az utóbbi ünnepélyeken vállalt feladatának lelkiismeretesen és szép sikerrel eleget tenni: 1. szept. 17. az évnyitón, — 2. szept. 24. Szent Gellért ünnepén a tabáni templomban és a Szent Gellért-szobornál tartott ünnepélyen, — 3. okt. 7. az Orsz. Kath. Nagygyűléskor a gyermektábor hódolásakor a Tattersalban, — 4. okt. 29. Kisztus király ünnepén az egyetemi templomban. *A magyar rádió is közvetitette,* — 5. nov. 2. a Kerepesitemetőben Czuczor Gergely bencés költő sírjánál tartott gyászünnepélyen, — 6. nov. 5. a cserkészeknek Jamboree emléktábortűz-bemutatóján, — 8. dec. 10. a Mária-kongregáció tagfelvételi ünnepén a józsefvárosi templomban és XI. Pius pápának Sennyei József festőművésztől Rómában a Szentatya modelljétől alkotott és intézetünknek ajándékozott képének leleplezésekor, — 9. márc. 21. a Magy. Kir. Zeneművészeti Főiskola nagytermében a Szent Benedek-emlékünnepen, — 10. ápr. 28. az „Éneklő Ifjúság" rendezésében, a legjobb 14 fővárosi ifjúsági énekkar hangversenyén a Zeneművészeti Főiskolán. (Iosquin des Prés, Gregoriánok, Glória kánon stb.), — 11. máj. 1. a Szociális Testvérek „Szentlélek Szövetség" közgyűlésén a Szent István-Társulat dísztermében, — 12. máj. 13. A rákospalotai szaléziánusok rendalapitójának, Szent Don Boscónak szenttéavatási ünnepségén az ottani plébániatemplomban, — 13. máj. 16. a Magyar Nők Szentkorona Szövetségének estjén a Belvárosi Kath. Kör nagytermében, — 14. máj. 20. Pünkösd vasárnapján a józsefvárosi plébániatemplom főistentiszteletén, — 15. jún. 24. az évzáró ünnepélyes szentmisén és iskolai ünnepélyen.

Az előadott *vegyeskari művek:*

Egyháziak: 117. zsoltár. Ősrégi héber dallam (Monsbach), Német Döme feldolgozásában. Tantum ergo (ismeretlen szerzőtől). Bús magyarok... (Révffy Géza—Molnár Kálmán). Ima a „Bűvös vadász"-ból .Weber). Krisztus királyhoz (Kovács—Harsányi). Ecce sacerdos (Kregczy Ede). O Gloriosa! (Pázmány Péter). Szent Gellérthez (Tinódy L. Sebestyén—Magyar B.). Az Úr az én kősziklám... 18. zsoltár (Fichtner L.). Qui velatus facie... (Iosquin des Prés — XVI. sz.). Tengernek fényes csillaga (Iosquin des Prés — XVI. sz. — kánon). Glória szálljon... (E. Gebhardi négyszólamú kánonja). Az Égi Lant c. énekeskönyv 19. kiadásából a köv. számú énekeket: 1, 7, 8, 9, 15, 55, 63, 68, 70, 81, 86, 88, 93, 98, 105, 106, 109, 117, 120, 123, 13,4 136, 137, 139, 7*, Haydn „Népi misé"-jét.

Világiak: Santa Lucia nápolyi népdal. Rajta sorakozni! — Induló (Szent Gályi Gyula). Cserkészinduló. Diáknóta (Szepessy L.—Révffy G.) Madách-kardal (Király—Kőnig Péter). Diákinduló (Kökény F.—Pikétly F.). Messze fenn... (kánon).

A közel 60 négyhangú karének és gregorián dallamok megtanulása fontosabb fellépések előtt néhány pótló énekóra betoldását tette szükségessé. Az eredmény azonban mindig kárpótolta a munkát. — A karének, valamint az elméleti éneknek az I. és II. osztályban tanára *Sólymoss Vendel* volt.

e) *Korális ének.* A Gregorián-éneknek művelése bencés hagyomány. Intézetünk énekkara érezte ennek kötelező erejét. *Sólymoss Vendel* vezető tanár a gregoriánkultusz tanulmányozása végett felkereste a mult év nyarán a híresebb külföldi bencés kolostorokat, meghallgatta a belga Saint-Andrée, Mont César, Maredsous, a holland Sanct Benedictusberg, a német Maria-Laach, Sankt Attilien és Beuron gregorián kórusait és igyekezett tapasztalatait érvényesíteni itthon. A m. kir. Zeneművészeti Főiskolán 1934. ápr. 28-án a legjobb ifjúsági énekkarok monstrehangversenyén énekkarunk pünkösdi gregoriánokat mutatott be nagy sikerrel. Tanultuk a Missa de Angelis c. gregorián misét és gregorián Sequentiákat. Gregoriánokkal szerepeltünk márc. 21. Szent Benedek atyánk ünnepén a józsefvárosi plébániatemplomban, továbbá a rákospalotai szaléziánus atyáknak rendalapítójuk, Don Bosco szenttéavatásának ünneplésekor (máj. 13.) az ottani plébániatemplomban, valamint a Szociális Testvérek Szentlélek Szövetségének közgyűlésén a Szent István-Társulat dísztermében május 1-én.

f) *Zene.* Növendékeinknek mintegy negyedrésze tanult zenét részben az intézetben, részben külső zeneiskolákban és magántanároknál. Az intézeten belül a hegedűt *Pótz Nagy Árpád,* a zongorát ceglédi *Szekeres Ferenc* tanította.

g) *Vonószenekar.* Vezető tanár: *Pótz Nagy Árpád.* — A vasárnaponkint tartott próbákon házi zenekari műveket tanult. Közreműködött önálló számokkal a Mária-kongregáció és a cserkészet ünnepélyein. — Május 27-én önálló hangversenyt rendezett a következő műsorral: I. rész. 1. Erkel: Himnusz. Vonós zenekar. 2. Offenbach: Nyitány a Hoffmann meséiből. Vonós zenekar. 3. Seitz: Jönnek a cigányok. — Hegedű-zongora. Kovács Gábor I. o. t. és Szemere György V. o. t. 4. Seitz: A víg molnár. — Hegedű-zongora. Takcsányi Alán I. o. t. és Szemere György V. o. t. 5. Schubert: Scherzo. — Zongorán: Hóman Bálint VI. o. t. 6. Kigyósi: A víg diák. — Hegedű-zongora. Móder György II. o. t. és Szemere György V. o. t. 7. Kigyósi: Emlékezés. — Hegedű-zongora. Mikoltsó László II. o. t. és Szemere György V. o. t. 8. Liszt: III. Notturno. — Zongorán: Vigh Béla VI. o. t. 9. Bloch: Magyar ábránd. — Hegedű-zongora. Csordás Ödön VI. o. t. és Szemere György V. o. t. 10. *a)* Schubert: Susogó szellő. *b)* Initzky—Radó: Ködbe borult. Énekli Voloncs István VIII. o. t. Zongorán kíséri: Szemere György V. o. t. — II. rész. 1. Toselli: Szere-

nád. Vonós zenekar. 2. Chopin: Grande valse brillante. — Zongorán: Riemer Ödön VII. o. t. 3. *a) Mendelssohn:* Hegedűverseny. *b)* Hubay: Hejre Kati. *c)* Albert: Hangulat. Hegedű-zongora. — Albert Ferenc V. o. t. és Weixelgärtner Egon. 4. Raff: Rapszódia. Zongorán: Szemere György V. o. t. *a) Paganini:* 12. szonáta. *b)* Schubert: Wiegenlied. *c)* Weixelgärtner: Etude en transcription. Op. 10. Hegedű-zongora. — Albert Ferenc V. o. t. és Weixelgärtner Egon. 6. Schubert: H-moll szimfónia. Vonós-zenekar.

h) *Fúvószenekar.* A cserkészcsapat keretében az idén megalakult a fúvószenekar is. A szervezés és felügyelet munkájával az igazgató *Boldoghy Máriusz* tanárt bízta meg. A kezdet nehézségein Fricsay Richárd m. kir. honvéd zeneügyi főigazgató értékes és önzetlen támogatása segített át bennünket, akinek itt is hálás köszönetet mondunk. A hangszereket az elismert Stowasser-cég szállította. Hangszereinket a fúvószenekarok szokásos hangolásától eltérőleg normál *a*-ra hangoltattuk, hogy bármikor minden zökkenő nélkül együtt működhessünk a vonószenekarral. A próbákat okt. 23-án kezdtük meg harminc tanulóval, akik eleinte öt, később hét csoportba osztva gyakoroltak heti két-két órában szakszerű vezetés alatt. A fiúk lelkesedése és szorgalma oly eredményre vezetett, hogy zenekarunk a feltámadási körmeneten már a nyilvánosság előtt is szép sikerrel szerepelt és a józsefvárosi egyházközség jegyzőkönyvi elismerését érdemelte ki. Egyházi énekekkel készültünk az úrnapi körmenetre is és ünnepi alkalmakkor az intézei zászló előtt való tisztelgést már saját zenekarunk indulójára végezte az ifjúság. Tornaünnepélyünkön a Himnuszt, a felvonulási és az elvonulási indulókat szintén fúvószenekarunk adta elő. A zenekar tagjai:

II. osztályból: Foitl Vilmos, Gönye László, Komvisák Károly, Krajcsovics Ádám.

III. osztályból: Ránky Miklós, Schuschny Aurél, Varga János.

IV. osztályból: Bartha Miklós, Bauer Antal, Foitl Károly, Galambos Ferenc, Ráskay Pál, Schüller Gusztáv, Teleki Károly gr., Zubcsek Oszkár, Timkó Imre.

V. osztályból: Takách István, Tarnóczy Rudolf.

VI. osztályból: Fenyőházi Ernő, Görög Géza, Miklós Ferenc, Totorán József.

VII. osztályból: Geréb Zoltán, Hizsa László, Kmoskó András, Knoll István, Mlinkó Géza, Ridly István, Rigler Richárd, Szabados Béla, Szádeczky-Kardoss György.

i) *Kémiai gyakorlatok.* Ideiglenes épületünkben a helyszűke miatt nem tarthattunk.

j) *Fizikai gyakorlatok* az idén ideiglenesen szüneteltek.

k) *Rendkívüli rajz.* Az egész iskolaév folyamán heti 2 órában megtartott külön rajzon 10-12 növendék vett részt s az elért eredményről az évvégi rajzkiállításon számoltak be. Vezető tanár: *Rozgonyi László.*

l) *Vívás és különtorna.* Vezető tanár: *Kaposi Gyula.* Mindkét tárgyat heti 2—2 órában, öt csoportban tanulták a növendékek s évközben tartott versenyeken, majd az évvégi tornaünnepélyen számoltak be az elért eredményről.

m) *Tánc. A* VII. o. tánctanfolyama az ősszel *Kreutz Gyula,* az I—III. o. tanulók tánctanfolyama pedig tavasszal, husvét után volt *Podmaniczky Edit* bárónő vezetése mellett.

9. **Egészségi állapot.** Az egész évnek egészségi állapota elég jónak mondható. Súlyosabb természetű megbetegedés csak néhány volt. Ragályos és fertőző betegség mindössze 17 volt. Többször fertőtlenítettük az osztályokat, s minden teremben kifüggesztettük az egészségi szabályokat, melyeket az osztályfőnökök külön is megmagyaráztak.

A kétszer végzett szemvizsgálatkor az iskola orvosa nem talált trachomás szembetegséget. Május hóban a kerületi tisztiorvos 21 tanulót újraoltott.

10. **A tanulók biztosítása.** Tanulónkint 50 fillért fizettünk be az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnak, amely ennek fejében vállalta minden tanulónak baleset ellen való biztosítását a Veni Sancte napjától kezdve a Te Deumig az iskolában és az iskolába jövet s onnan menet a ház kapujáig. Ebbe beleszámítódnak az iskolai, tanári felügyelet alatt végzett kirándulások is. A biztosító társaság két ízben fizetett tetemes összeget, többet, mint összes befizetésünk.

11. **Iskolai ünnepélyek.** Október 6-án az aradi vértanukról emlékeztünk meg. A szentmise után műsoros ünnepség volt szavalatokkal és énekkel. Az ünnepi beszédet *Semlitsch Alajos* VIII. o. t. mondta. Decemberi kongr. ünnepségeinkről másutt számolunk be. Májusban a cserkészcsapat két ízben adott elő ifjúsági színdarabot. Március 15-én a szentmisét a Hazáért ajánlottuk fel s ünnep keretében *Kubik Arisztid* VIII. o. t. beszélt. Március 21-ét, Szent Benedek napját ünnepi szentmisével ültük meg, melyet az intézet igazgatója tartott. Május hó első vasárnapján az anyák napját tartottuk meg, utolsó vasárnapján pedig a nemzeti hősök emlékének adóztunk és koszorúztuk meg a Névtelen Katona emlékét.

Egy-egy előadási órán megemlékeztünk a finn-ugor összetartozásról, a takarékosságról, mint nagyérdekű nemzeti erényről, a könyvnapról, Kőrösi Csoma Sándorról, Báthory Istvánról, a limanovai hősökről, az idegenforgalomról, az erdélyi írókról s egy ízben Amerikáról szóló filmelőadáson vettünk részt.

Májusi kirándulásaink alkalmával minden osztály megtartotta a madarak és fák napját; június 4—7-én a könyvnapokra hívtuk fel a tanulók figyelmét.

12. **Sírgondozás.** A hazafias nevelést, s a nemzeti nagyjaink iránti kegyelet ápolását szolgálta, hogy intézetünk a nemzet nagyjai közül Czuczor Gergelynek, a magyar bencés rend e kiváló költőjének és tudós tagjának elhanyagolt sírját gondozta. A sírt a halottak napjára a cserkészek hozták rendbe, nov. 1-én a cserkészcsapat 2—2 tagja negyedórai váltással állt mellette díszőrséget. Nov. 2-án az egész intézet kivonult a sírhoz. Itt az énekkar Sólymoss Vendel tanár vezetésével az ünnepély keretéül két gyászéneket énekelt, s közben Ocskay Rudolf VIII. o. t. ünnepi beszédben emlékezett meg Czuczor jelentőségéről, s a temetőben pihenő többi bencés elhúnytról.

Az ünnepély után az egyes osztályok felkeresték halott osztálytársaik sírját s imádság után sírjukra koszorút helyeztek.

13. **Szülői értekezlet.** Az iskolai év megnyitásakor az igazgató a tanulók és szülők előtt arról beszélt, hogy mit vár az iskola a tanulóktól. Vár szorgalmas munkát, őszinteséget, bizalmat, szófogadást, s várja az iskolai élettel járó kötelmeknek teljesítését. Ezenkívül két szülői értekezletet tartottunk (Brunner Emőd tanár A szülői ház és iskola, Jandik József az eszmények szerepe a nevelésben), ezek mindegyikét értesítőnk elején közöljük. A szülői és tanári értekezleten beszéltük meg a kultuszminiszter úr felhívására a német és francia, illetőleg más élő nyelv szerepét a reálgimnáziumban, továbbá a görög nyelv tanítását a felsőosztályokban.

A nagyszámmal látogatott szülői fogadó órákon a tanárok részletekbe menő irányításokat adtak a szülőknek gyermekük nevelésére s a tanulás mikéntjére nézve.

13. Kirándulások. Az egy-egy délutánra rendezett kirándulásoknak az volt az célja, hogy a tanulók a természet ölén töltsenek gondtalan játékban néhány órát. Ilyen kirándulásokat az egyes osztályok az őszi és tavaszi ünnep előtti délutánonkint rendeztek osztályfőnökük vezetése mellett.

A kirándulások másik fajának szorosan tanulmányi jellege volt. Hivatásuk az ismeretek tágítása, illetőleg a tanultak szemléltetése.

Az *I. osztály* februárban a Mezőgazdasági Múzeumot, márciusban a Néprajzi Múzeum magyar részét tekintette meg, április egyik szombat délutánján kirándult a hűvösvölgyi rétre, májusban pedig a Nemzetközi Vásáron és a Közlekedési Múzeumban volt.

II. osztály. Tanulmányi kirándulások voltak a Néprajzi és Mezőgazdasági Múzeumokba s a Nemzetközi Vásárra. Játékkirándulások helye a Beszkárt-pálya volt. Egynapos kirándulást tettünk Esztergomba. Pannonhalmi utunk az ottani szállás-hiány miatt az esősök tervbevett útjával együtt őszre maradt. A tél folyamán az osztály tanulóival többször mentünk sízni a budai hegyekbe.

A III. osztály dr. Szunyogh Xav. Ferenc vezetésével április 30-án *Aquicumban* járt, hogy amit a latin órákon elméletként tanult a római életről, azt itt valóságként is megismerje. Megnéztük a Múzeumot, a város feltárt részeit és az amphiteatrumot; ez utóbbinak kövei azután ismét az életet látták virulni és játszani a régi aréna helyén.

A *IV. osztály* az iskolai év folyamán 6 kiránduláson vett részt. Október 25-én *Etyeken* a szüretet néztük meg Havasi Lucius osztályfő vezetésével. A tanulmány befejeztével Schnaider Rudolf uradalmi számtartó úr felesége jóvoltából nagyszerű szüreti ebédben részesültünk, melyhez a mustot Pozlovszky János szőlősgazda ajándékozta.

Március 10-én ugyancsak Havasi Lucius osztályfő vezetésével a fóti templomot és kastélyt tekintettük meg. A templom, melyet a szabadságharc körüli időben Ybl Miklós épített, nagyon alkalmas volt egyrészt a barok és romantikus időkben élő főurak bőkezűségének illusztrálására, s a templom díszítésében és szerkezetében a bazilika, román, arab motívumok szemléletére.

Április 30-án Boldoghy Márius tanár vezetésével a Nemzeti Múzeum ásványtárát tekintették meg.

Május 8-án az Árumintavásáron voltak dr. Szunyogh X. Ferenc tanár úr vezetésével.

Az írásbeli érettségi vizsgálatok idején, május 18-án Havasi Lucius vezetésével a Szent István-bazilika megtekintésével nemcsak a renaissance stílust tanulmányozták, hanem egyszersmind megismerkedtek az újabb kor kiváló szobrászaival, Stróbl Alajossal, Fadrusszal, Sennyeivel, a festők közül Benczur Gyulával s az idei iskolaévben jubiláló Lotz Károly nevével.

Június 9-én ugyancsak az osztályfő vezetésével megtekintették a budavári Boldogasszonyról elnevezett koronázó templomot, s a templom történetének, építési érdekességeinek ismertetésén kívül Székely Bertalan, Zichy Mihály nevével ismerkedtek meg, megtekintették a templom előtt álló barok Szentháromság-szobrot, s a templom monumentális román stílusú keretét, a Halászbástyát.

1. *Az ötödik osztályból* is többen vettek részt a karácsonyi vakációban rendezett ausztriai sítúrán.

2. Fóton tanulmányozták a fóti templomot Havasi Lucius tanár vezetésével.

3. Egynapos kiránduláson voltak Visegrádra dr. Szívós Donát of. vezetésével.

4. Dr. Nagy Amadé tanár úr vezetésével megtekintették a Szfv. kertészetet.

5. Botanikus kiránduláson voltak a budai hegyekben dr. Nagy Amadé tanár vezetésével.

6. Solymoss Vendel tanár úr vezetésével megnézték a Nemzetközi Vásárt.

VI. osztály. Csónakkirándulások a Dunán július és aug. hónapban is. Megtett kilométerek száma: 3500. Vezető tanárok voltak: Horváth K. és Kaposi Gyula. November hóban a Vámmentes kikötő megtekintése; itt Kovásznay László főmérnök úr szolgált szakszerű magyarázattal. Vezető tanár volt Nagy Amadé dr.

Február hóban a Mezőgazdasági Múzeumot tekintette meg az osztály Nagy Amadé dr., április hóban a Szépművészeti Múzeumot Havasi Lucius és Rozgonyi László tanárok, június hóban pedig az Állatkertet Nagy Amadé dr. vezetésével.

VII. osztály kirándulásai: Országos Levéltár, Közegészségügyi múzeum, Szépművészeti Múzeum, Modern képtár, Királyi vár, Nemzetközi árumintavásár, Esztergom.

A VIII. osztály többször volt osztályfőnökük vezetésével a budai hegyekben és a városi múzeumokban.

Természetrajzi kirándulások. A VIII. osztály megtekintette a Népegészségügyi múzeumot és néhány tanulságos filmjét.

A VI. osztály tanulmányi kirándulást tett a Mezőgazdasági Múzeumba és az Állatkertbe.

Az V. osztály botanizálni ment a Svábhegyre és Farkasrétre és tanulmányozta a fővárosi növénykertet és egyetemi füvészkertet.

A IV. osztály résztvett az etyeki szüreten és megnézte a Nemzeti Múzeum ásványtárát.

A II. osztályosok a Mezőgazdasági Múzeumban, a Néprajzi Múzeumban és az Állatkertben voltak.

Az *elsősök* pedig ugyancsak a Mezőgazdaságiban és Közlekedésiben.

Farkaskölyök kirándulást rendeztünk a disznófői Szaniszló-rétre, a Svábhegyre és ismételten a Zugligetbe.

15. **Színházi és mozi előadások.** Budapest székesfőváros közoktatási ügyosztálya ebben az iskola évben is megrendezte ifjúsági színielőadásait. Ezeken tanulóink átlagosan 30—50 létszámban vettek részt Sólymoss Vendel tanár felügyelete és vezetése alatt.

A Magy. kir. *Operaházban* a következő dalműveket láttuk: Wagner: Nürnbergi Mesterdalnokok és Lohengrin, Hubay Jenő: A Cremonai hegedűs, Rossini: A sevillai borbély, Bizet: Carmen, Puccini: Bohémélet, Mozart: Varázsfuvola és Liszt F.: Magyar ábrándok, Szikla A.: A törpe gránátos című ballettek.

A *Nemzeti Színház* a Városi Színházban tartotta meg ifjúsági előadásait. Az akusztikai viszonyok kellemetlenségei ellenére is jól sikerült művészetben volt részünk. Színre kerültek: Herczeg F.: Bizánc, E. Rostand: Cyrano, Schubert: Három a kislány, Harsányi Zs.: A vén gazember, Katona B.: Bánk bán, Zilahy L.: Süt a nap és Csathó K.: Te csak pipálj, Ladányi.

Megtekintettük a Nemzeti Színházban Madách: Ember tragédiáját új rendezésben és Sík S.: István Király-át.

Böle Kornél szentdomonkosrendi atya filmet mutatott be tanulóinknak. Amerikai útjáról és ottani tartózkodásáról készült eredeti felvételek tanulságosak voltak. — A közeli Máriakongregációs mozi olcsón és valláserkölcsi szempontból kifogástalan, sőt nevelő és nemesítő darabokat mutatott be. Ide gyakran elmentek tanítványaink. — Ezeken kívül más színházba vagy moziba csak előzetes tanári engedéllyel mehettek tanulóink.

16. **Jelentés a korcsolya- és tenniszpályáról.** Az 1933 tavaszán épült két vörössalakos tenniszpályát a hideg beálltával azonnal felöntöttük. A korcsolyázásnak az időjárás nagyon kedvezett, mert december elejétől február 10-ig, kevés megszaki-

tással volt jegünk. A sok látogatónak a pálya elég nagynak bizonyult. Sokszor a tornaórák helyett is korcsolyáztak a fiúk.

Sikerült sok utánjárással szereznünk egy nagy és erős hangszóróval ellátott gramofon- és rádióerősítő-készüléket és így zene mellett vidámabban ment a korcsolyázás. A szerkezet beszerzésénél és felszerelésénél nagy érdemeket szerzett Varsányi Imre úr, aki fáradhatatlan szorgalommal és hozzáértéssel áldozta fel idejét és tudását, amiért ezúton is fogadja hálás köszönetünket!

A fiúk kívánságára álarcos jégünnepélyt is rendeztünk, amely feltűnően jól sikerült. 500 szülő és hozzátartozó nézte végig az ötletes és elegáns jelmezekbe öltözött gyermekek lampiónos felvonulását és vidám szórakozását.

Tavasszal azonnal megkezdtük a tenniszpálya rendbehozását. Ujra feltöltettük és elplanirozva lehengerettettük az egészet. A játék nagy kedvvel indult meg fiúk és tanárok között. A kisebbek közül sokan kezdtek el játszani, de a meleg beálltával a kitartás alábbhagyott és csak a törzstagok játszottak mindvégig. Módot nyujtottunk a tanulóknak a legminimálisabb összegért a trénerekkel való játékra is.

Dr. Nagy Amadé.

17. **Misszió.** A missziók ügyét lásd a kongregációs rovatban. A missziókra az idén 328·46 P-t gyüjtöttünk. Ebből az összegből 20 P-t a II. osztály tanulói adtak, a többi 308·46 P-t a III., IV. és V. osztály kongreganistái adták.

A fiúk imádságuk, munkáik, küzdéseik, szenvedésük, szentáldozásuk felajánlásával állandó munkásai voltak a missziós gondolatnak.

A bélyeg-, staniol- stb. gyüjtés az idén is folyt. Nagy mennyiségben küldtük be a Klaver Szt. Péter-társulatba. — A missziós gondolatot ápolta az is, hogy a diákmiséken az exhortációkban is megemlékeztek a misszióról és gyüjtést is rendeztek a missziók számára.

Missziós lapot is olvastak a fiúk, bár a nehéz anyagi viszonyok miatt megcsappant számban.

18. **Segélyezések, jutalmak.** 1. *Tandíjelengedés.* Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapátúr a rendes elengedés alkalmával 3870 pengő értékű tandíjkedvezményt adott, míg rendkívüli kérésre 1210 pengőt engedett el a magántanulóknak. Összesen 5080 P.

2. *Adományok. Pénzbeliek.* Bliesznер Ágoston józsefvárosi prépost-plébános úr jóvoltából a Szent József-egyházközség 230 pengő segélyt adott azon kikötéssel, hogy józsefvárosi, arra érdemes tanulókat segítsünk iskolai díjaik kifizetésében. A Bencés Diákszövetség Budapesti Osztálya 688 pengőt adományozott ugyanezen célra. Szegény tanulók felsegélyezésére adakoztak még: Elek Ferenc 50, Horváth Gyuláné 10, Laub János 10, báró Mattyasóvszky Zoltánné 100, N. N. 10, N. N. 50, Schneider Károlyné 70, Viczenik Jenő 20, kicsinyek táncvizsgája 100 P-t. Összesen: 1338 P.

3. *Adományok. Természetbeliek. Ruhanemüek:* Trunkhahn cég 4 öltözet bencés ruhát ajándékozott, a „Krizanténum" asztaltársaság 2 tanulót teljesen felruházott. Dr. Klinda Pál: egy felsőkabátot, Kovásznay L. egy bencés télikabátot, Gallay László egy öltözet ruhát, Bazsó János 18 méter flanellt ajándékozott.

Oltárfelszerelések: Vidák Ivánné két virágállványterítőt, Soós L.-né két oltárterítőt, Babosch L. egy albát ajándékozott.

Virágok: Bodó Antónia, Chvalkovszky Jánosné, Cseley Józsefné (két pálma), Horváth Gyuláné, özv. Óhegyi Lajosné, Spannraft Józsefné (fikusz) Sternischa Károlyné ajándékai.

Élelem. A bencés székház két fiúnak adott állandóan élelmezést.

Könyvsegélyben 186 ifjú részesült, kapott 1230 darab könyvet.

4. A *Dobrovich-alap* ezévi kamatját Szigeti Béla II. o. tanuló kapta jó magaviseletéért és szorgalmas tanulásáért. Hasonló okokból kaptak Bozsoki István és Csernyánszky Géza I. o. tanulók 25—25 pengőt.

5. *Művészadomány:* Vitéz Bajor-Bayer Ágost festőművész rézkarcokat ajándékozott az intézetnek.

6. *Szertáraink és könyvtáraink* ajándékairól a szertárak és könyvtárak című fejezetben emlékezünk meg és mondunk köszönetet értük; hasonlóképen azokról az adományokról, melyeket egyes *ifjúsági egyesületeink* (Kongregáció, Cserkészet stb.) kaptak.

7. *Évvégi jutalmazásokra* Krywald Ottó prelátus, érseki főbiztos 100 drb. Legendáriumot és Bozóky: Szentföld c. művét, Szent József Egyházközség 70 drb. könyvet (Józsefvárosi plébánia. Amiről a Józsefvárosi harangok beszélnek), Gyorsírókör 10 drb. könyvet, Spannraft Józsefék 30 drb. könyvet, Szabó Károly öregbencésdiák 1 drb. könyvet (Szentföld), az „Élet", „Franklin", „Szent István-Társulat" könyvkiadók több könyvet s az egyes tanár urak is több könyvet ajándékoztak. Igy tehát *minden jeles diákunk* kapott jutalomkönyvet, még pedig többet is.

8. *Egyéb ajándékok:* Brunhuber Béla a pannonhalmi főapátúr művészi fényképét adta az intézetnek, Luib J. gyárigazgató 16 méter villanydrótot ajándékozott. Öregbencésdiákok Tihany gyönyörű panorámáját szerezték meg intézetünknek.

A fentebbiek értékét nagyjából is igen nehéz lenne megállapítani, csak azt érezzük, hogy minden pénzbeli értéknél többet ér az a szeretet, amelynek révén intézetünk részese lett ennyi adománynak!

*

Növendékeink azonban érezték, hogy maguk is adhatnak másoknak, akik oly sokan rászorulnak s ezért gyüjtést rendeztek karácsony táján, hogy összehordják régi ruhaneműiket és segítsék a szeretet ünnepén az arra rászorulókat. Az összehordott ruhaneműek kiválasztását, javítását maguk a diákok szülei végezték s igy tevékenyen is résztvettek az intézet jótékonysági akciójában. Ennek eredményeképen kiosztottak: 40 pár cipőt, 120 drb. felsőruhát, 60 harisnyát, 50 drb. alsóruhát.

Hálás köszönet mindenért! A jó Isten áldása minden jókedvű adakozó léleken!

III.

A tanári testület működési köre.

1. Hatóságok.

A budapesti Szent Benedek-rendi katolikus Szent Benedek-reálgimnázium fenntartója a pannonhalmi Szent Benedek-rend. Az intézet kegyura a pannonhalmi főapát: **Kelemen Krizosztom.** A középiskolai ügyek rendi főigazgatója: **Kocsis Lénárd dr.**

Tanulmányi tekintetben az iskola a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium és a budapesti tankerületi kir. főigazgatóság vezetése alatt áll. Vallás- és közoktatásügyi miniszter **Hóman Bálint dr.** Államtitkár: **Szily Kálmán dr.** műegyetemi ny. r. tanár. A minisztérium középiskolai ügyosztályfőnöke: **Vajdinger Gyula dr.** min. tanácsos. A budapesti tankerület kir. főigazgatója: **Pintér Jenő dr.,** a Magyar Tudományos Akadémia, Szent István Akadémia, Kisfaludy Társaság és Petőfi Társaság tagja stb. Érseki főbiztos: **Krywald Ottó** prépost, prelátus.

2. Tanári testület.

a) *Igazgató:*

Mattyasóvszky Kasszián dr., bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: mennyiségtan és természettan. Tanította a bölcseletet a VIII. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 32, ebben az iskolában: 3.

b) *A tanári testület tagjai:*

1. A Szent Benedek-rend tagjai:

Bognár Cecil dr., bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: matematika, fizika és filozófia. Tanította a matematikát az V., VI., VIII. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 28. Ebben az iskolában: 5.

Boldoghy Máriusz, bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: földrajz, természetrajz. Tanította a földrajzot az I., IV. és VII. osztályban, a természetrajzot az I. és IV. osztályban, a mennyiségtant a III. osztályban s a fizikát a III. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 14. Ebben az iskolában 1.

Brunner Emőd dr., bencés áldozópap, okl. r. tanár. Szaktárgyai: magyar, francia. A II. osztály főnöke. hitszónok, cserkészparancsnok, a tanári könyvtár őre. Tanította a magyart a II. osztályban, a franciát a VI. és VII. osztályban, a vallástant a II. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 3. Ebben az iskolában: 1.

Havasi Lucius, bencés áldozópap, okl. r. t., cserkészparancsnok, a Máriakongr. két szakaszának prézese, a IV. o. főnöke. Szaktárgyai: latin és történelem. Tanította a IV. osztályban a latint, a III., V., VI. és VII. osztályban a történelmet. Szolgálati éveinek száma: 10. Ebben az iskolában: 3.

Horváth Kandid, bencés áldozópap, okl. r. t., igazgatóhelyettes. Szaktárgyai: magyar és latin. A VI. osztály főnöke. Tanította a vallástant, magyar és latin nyelvet a VI. osztályban, a magyar nyelvet az V. és VI. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 18. Ebben az iskolában: 11.

Nagy Amadé dr., bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: földrajz és természetrajz. A természetrajzi, földrajzi szertár és a könyvtárak őre. Tanította a földrajzot a II., III. és VI. osztályban, a természetrajzot a II., V. és VI. osztályban, az egészségtant a VII. és VIII. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 5. Ebben az iskolában: 5.

Nagy Julián, bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: matematika és fizika. A VII. osztály főnöke. Tanította a matematikát a IV. és VII. osztályban, a fizikát a VII. és VIII. osztályban, a gyorsírást a IV. és V. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 11. Ebben az iskolában: 6.

Sarang K. Péter, bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: magyar és német. A III. osztály főnöke. Tanította a magyar nyelvet a III. osztályban, a német nyelvet a III., V. és VIII. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 14. Ebben az iskolában: 5.

Simonyi Kunó, bencés áldozópap, okl. r. tanár. Szaktárgyai: matematika és fizika. Az I. osztály főnöke, hitszónok, igazgatói és értekezleti jegyző. Tanította a mennyiségtant az I. és II. osztályban, a vallástant az I. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 1. Ebben az iskolában: 1.

Sólymoss Vendel, bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: latin, német, francia. Tanította a német nyelvet az I. o.-ban, a francia nyelvet az V. és VIII. osztályban, az elméleti éneket az I. és II. osztályban és a karéneket mint az intézeti énekkar vezetője, a tanulók színházlátogatásának intézeti felügyelője. Szolgálati évei nek száma: 17. Ebben az iskolában: 3.

Szegedi Tasziló, bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: latin és történelem. A VIII. osztály főnöke. Tanította a latin nyelvet a VIII., a történelmet a VIII. osztályban, a vallástant a VIII. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 23. Ebben az iskolában: 5.

Szekeres Bónis, bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: latin és német. Tanította a német nyelvet a II., IV.. VI. és VII. osztályban, a vallástant a III. és VII. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 33. Ebben az iskolában: 4.

Szivós Donát dr., bencés áldozópap, okl. r. t. Szaktárgyai: latin és görög. Az V. osztály főnöke, prézes, hitszónok. Tanította a vallástant a IV. és V. osztályban, a latin nyelvet az V. és VII. osztályban, történelmet a IV. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 12. Ebben az iskolában: 5.

Szunyogh Xav. Ferenc dr., bencés áldozópap. okl. r. t., hitszónok. Szaktárgyai: magyar és latin. Tanította a magyar nyelvet az I., IV. és VIII. osztályban, a latin nyelvet a III. osztályban. Szolgálati éveinek száma: 16. Ebben az iskolában: 6.

2. Világi tanárok:

Kaposi Gyula, okl. r. testnevelési tanár. A Sportkör vezetője. Tanította a testgyakorlást az I—VIII. osztályokban. Szolgálati éveinek száma: 9. Ebben az iskolában: 7.

Rozgonyi László, okl. tanár, óraadó tanár, festőművész. A rajzszertár és művészettörténeti szertár őre. Tanította a rajzot az I—VIII. osztályokban. Szolgálati éveinek száma: 2. Ebben az iskolában: 2.

Zászlós István, okl. r. tanár. Szobrászművész. A rajzszertár és művészettörténeti szertár őre. Szolgálati éveinek száma: 9. Ebben az iskolában: 9. (Szabadságon.)

c) *Rendkívüli tárgyak tanárai:*

Kaposi Gyula, tanította a vívást és külön tornát.

Nagy Julián, tanította a gyorsírást.

Padmaniczky Edith bárónő és **Kreutz Gyula,** a táncot tanították.

Pötz Nagy Árpád, a hegedűt tanította.

Sárang K. Péter, Sólymoss Vendel és **Szekeres Bónis,** a német társalgási gyakorlatokat vezették.

Brunner Emőd dr., Sólymoss Vendel a francia társalgási gyakorlatokat, **Sólymoss Vendel** azonkívül a vegyes- és gregoriánkart vezette.

Szekeres Ferenc a zongorát tanította.

Rozgonyi László a rendkívüli rajzot tanította.

d) *Gyakorló tanárok:* **Vecsey Lajos,** latin-történelemből, **Barabás Ince** vallástanból és két testnevelési főiskolai hallgató a tornából.

e) *Az iskola orvosa:* **Martin Endre dr.**

f) *Altisztek:* **Szkiva János** és **Berzsenyi Lajos.**

Tantárgyfelosztás:

Név	Szaktárgy	I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	V. o.	VI. o.	VII. o.	VIII. o.	Heti órák	Osztályfőnök	Mellékfoglalkozások
Dr. Mattyasóvszky Kasszián	matem.-fizika								filozófia 2	2		Igazgató
Dr. Bognár Cecil	matem.-fizika filozófia					matem. 3	matem. 3		matem. 3	9		
Boldoghy Máriusz	földrajz-természetrajz	term.-r. 2 földrajz 3		matem. 4 fizika 2	term.-r. 4 földraiz 1			földrajz 2		18		A fúvós-zenekar vezetője
Dr. Brunner Emőd	magy.-francia		vallástan 2 magyar 6				francia 5	francia 4		17	2	A tan. könyvtár őre Hitszó·ok Cserkészpar..nok
Havasi Lucius	latin-történ.			történ. 3	latin 5	történ. 3	történ. 3	történ. 3		17	4	Hitszónok Prézes Cserkészparancs.
Horváth Kandid	magyar-latin					magyar 3	vall.-t.2,magy. 3, latin 4	magyar 3		15	6	Igazgató helyettes
Kaposi Gyula	testnevelés	testgyak. 3	testgyak. 3	testgyak. 3	testgyak. 3	testgyak. 3	testgyak. 3	testgyak. 3	testgyak. 3	24		A sportkör vezetője
Dr. Nagy Amadé	földrajz-természetrajz		földrajz 4 term.-r. 3	földrajz 2		term.-r. 3	földrajz 1 term.-r. 3	egészségt. 2	egészségt 2	18		Ifj. könyv., földr. és termr. sz. őre, farkaskölyökvez.
Nagy Julián	matem.-fizika				matem. 3 gyorsírás 2	gyorírás 2		matem. 3 fizika 4	fizika 4	18	7	A fiz. és acro sz őre, zene, aero, gyorsírókör vez.
Rozgonyi László	rajz	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2,	rajz 1	rajz 1	rajz 1	rajz 1	12		Rajzszertárőr
Sarang K. Péter	magyar-német			magyar 4 német 3		német 2			német 2	11	3	
Simonyi Kunó	matem.-fizika	vallástan 2 matem. 6	matem. 4							12	1	Hitszónok Jegyző
Sólymoss Vendel	latin-német francia	német 5 ének 1	ének 1			francia 4			francia 4	15		Az énekkar vez., ünnepélyrendező
Szegedi Tasziló	latin-történ.								vallástan 2 latin 4 történelem 2	9	8	
Szekeres Bónis	latin-német		német 5	vallástan 2	német 3		német 3	vallástan 2 német 2		17		A félinternátus igazgatója
Dr. Szivós Donát	latin-görög				vallástan 2 történelem 3	vallástan 2 latin 5		latin 4		16	5	Hitsz. Prézes, ünnepélyrendező
Dr. Szunyogh Xavér Ferenc	magyar-latin	magyar 6		latin 6	magyar 3				magyar 3	18		Hitszónok, az Önképzőkör és Szav.-kör vezetője

IV.

A tanárok társadalmi és irodalmi munkássága.

Dr. Mattyasóvszky Kasszián, igazgató, a budapesti bencés székház főnöke. a budapesti intézet építését előkészítő bizottság elnöke, az előbbi években jelzetteken kívül: c. tankerületi királyi főigazgató, a világjamboree fegyelmi bíróságának tagja, a Magyar Cserkészszövetség országos intézőbizottságának, repülőalbizottságának tagja, az I. és X. cserkészkerület társelnöke, a Fehér Szarvas diszérem tulajdonosa, az Országos Középiskolai Tanáregyesület igazgatóságának és választmányának tagja, a Tanárok Nemzeti Szövetségének v. tagja, a józsefvárosi Egyházközség tanácsának tagja, a Gyermekhétbizottság VIII. kerületi társelnöke, a Ward Mária-Szövetség tiszteletbeli tagja, a Szent László Társulat v. tagja, az Emericana Karpathia Corporatiójának nagyura, a józsefvárosi Keresztény Községi Párt tb. társelnöke, a Magyar Férfiak Szent Korona Szövetségének v. tagja, írt a „Zászlónk"-ba, a „Farkasüvöltés"-be, a „Magyar Cserkész"-be, a „Csodaszarvas Jamboreeja"-ba, a „Pannonhalmi Szemlé"-be, a „Gödöllői Hirlap"-ba, tanulmányúton volt Lengyelországban, Danzigban és Olaszországban, beszédeket mondott a Bencés Oblátáknál, Gödöllőn a világjamboree alkalmával és a Szent Norbert triduum alatt, továbbá az egyetemi templomban, a Jézus Szíve templomban, a Szent Gellért-hegyi sziklakápolnában, a pestszenterzsébeti plébániatemplomban, cserkészavatáskor Győrött és Budapesten, többször a bencés reálgimnáziumi és egyetemi ifjaknak, a Zeneakadémiában tartott Szent Benedek-ünnepén, lelkigyakorlatokat tartott a győri bencés székházban, előadást tartott a Bencés Diákszövetségben, a Verbőczy reálgimnáziumban, öregcserkész gyűléseken. Elnökölt a II. kerületi érseki katolikus reálgimnáziumban a szóbeli érettségi vizsgálatokon.

Bognár Cecil dr., a budapesti Pázmány Péter egyetem bölcsészeti karának c. nyilv. rendkívüli tanára, a Magyar Gyermektanulmányi Társaság pszichológiai szakosztályának elnöke, a Szent István Akadémia, a Magyar Pedagógiai Társaság, az Aquinói Szent Tamás Társaság és a győri Kisfaludy Kör rendes, a Magyar Filozófiai Társaság, a Magyar Pszichológiai Társaság és a Kat. Tanáregyesület budapesti körének választmányi tagja; az Orsz. Középiskolai és az Orsz. Polgáriiskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja. Előadásokat tartott az egyetemen, a Magyar Pszichológiai, a Magyar Pedagógiai és a Magyar Gyermektanulmányi Társaságban és a Pécsi Erzsébet Egyetem Tud. Egyesületében. Tanulmányokat írt a Kat. Szemlébe, a Magyar Minervába, A Gyermek-be, a Magyar Pedagógiába és a Magyar Psychológiai Szemlébe. Elnökölt a miskolci Hunfalvy János reálisk. érettségi vizsgálatain.

Boldoghy Máriusz. A Szent Benedek Leányai szerzet lelkiigazgatója, a cinkotai áll. tanítónőképző intézet kath. növendékeinek gyóntatója.

Brunner Emőd. Lelkigyakorlatokat vezetett Esztergomban és Budapesten.

Havasi Lucius, a pannonhalmi főapátság budapesti borpincészetének gondnoka, cserkészcsapattiszt, a Magyar Cserkészszövetség I. ker. intézőbizottsági tagja. Az 1934. évi IV. világjamboreen az I. altábor lelkésze s a 4. csop. parancsnoka volt. Előadást tartott a Kat. Lányok Országos Szövetsége egyik osztályának az evangéliumokról, s a szentmise állandó és változó részeiről. Vezette a budapesti Szent Orsolya-rendi leánygimnázium felső osztályai és tanítóképzős növendékei, a budapesti Barcsay-utcai Madách-gimnázium IV—VIII. o. tanulói, a miskolci kir. kat. gimnázium V—VI. o. tanulói lelkigyakorlatait; továbbá lelkigyakorlatos be-

szédeket mondott a nagybőjtben a budapesti józsefvárosi iparosnők Szent József Egyesületében. A Ranolder-intézet növendékei gyóntatója.

Horváth Kandid, h. igazgató, a Kat. Háziasszonyok Orsz. Szöv.-nek választmányi tagja, a Keresztes Nővérek rendes gyóntatója. Lelkigyakorlatokat tartott tanoncoknak, az Iparrajziskola növendékeinek, a Vöröskeresztes nővéreknek, triduumon beszélt az Örökimádás-templomban s hitvédelmi előadásokat tartott iparostanoncoknak és különböző egyesületekben nagyközönségnek.

Kaposi Gyula, okl r. testnev. tanár, a T. T. O. E. választmányi tagja, a M. O. T. E. Sz. tanácstagja és versenybírója, levente-főoktató, a M. U. Sz. középiskolai bizottságának tagja. Az O. T. T. felkérésére mintatanítást tartott a rádióban, a Nemzetközi Ifjúsági Testnevelési Kongresszus-sal kapcsolatban pedig órabemutatót tartott a Bolyai-reálban.

Nagy Amadé dr. A Rókusban kisegítő gyóntató. Lelkigyakorlatot tartott az inasoknak. Sok helyen szentbeszédeket mondott és gyóntatott. Az alsó osztályosoknál hitszónok. Farkaskölyök-vezető, különpróbáztató és vezetővizsgáztató megbízott. Az Emericana Boconia corp. lelkésze.

Nagy Julián. A Magyar Gyorsírók Orsz. Szöv. versenyrendező bizottságának és pedagógiai bizottságának tagja, a Gyors-, Gép- és Szépírástanítókat vizsgáztató áll. bizottság szépírási szakosztályának tagja, a Magyar Aeroszövetség ifjúsági bizottságának tagja, a Stephania gyermekkórház lelkésze. Tankönyvbírálatot s értekezést írt a Gyorsírástudomány című szaklapba, előadást tartott a Magyar Gyorsírók Orsz. Szövetségének felolvasó ülésén, résztvett a Közoktatásügyi tanács gyorsírási és szépírási szakbizottságának ülésein.

Rozgonyi László, festőművész, a Képzőművészek Országos Szövetsége, a „Kéve" művészegyesület, az Uj Művészek Egyesülete és a Szentendrei Festők Társaságának rendes tagja, tartalékos tüzértiszt, a II. oszt ezüst vitézségi érem, a Károly csapatkereszt és a sebesülési érem tulajdonosa. Résztvett a Műcsarnok téli tárlata keretében rendezett, Ferenc József fogadalmi templom freskó-terveinek kiállításán, az Uj Művészek Egyesületének kiállításán és az Ernst Múzeumban a Munkácsy Céh kiállításán.

Sólymoss Vendel, átdolgozta újabb kiadás céljából a Németh D.—Sólymoss V.-féle Daloskönyvet a középiskolák I. és II. osztálya számára, cikkeket írt a Pannonhalmi Szemlé-be, az Országos Középiskolai Tanáregyesület választmányának, a Katholikus Tanári Egyesületnek, a Szellemi Együttműködés Nemzetközi Egyesületének tagja, résztvett az utóbbinak budapesti kongresszusán, tanulmányutat tett autón Ausztria—Itália—Svájc—Franciaország—Belgium—Hollandia—Németország és Csehországban az egyházi ének tanulmányozására és Ottó örökös király előtt (mint ennek egykori tanára) való tisztelgése céljából. Résztvett a lelkipásztorkodásban Fűzfőfürdő fővárosi villanyaralóinak lelkészeként a nyári hónapokban, tagja a Magyar Énekoktatók Országos Egyesülete választmányának, képviselte az intézetet művészi tárlatok megnyitása, szoborleleplezések, zenei események, stb. alkalmával, segített a fővárosi pasztorációban szentbeszéddel, gyóntatással, vallásos és kulturális ünnepségeken az intézeti énekkar vezetésével, stb.

Szegedi Tasziló, az Isteni szeretet Leányai „Patrona Hungariae" leánygimnáziumának igazgatója. A Patrona Hungariae-ről nevezett, úri nők kongregációjának prézese. Kéthetenkint előadást tartott a „Mátra" betegápoló nővérek számára. A fővárosban és a vidéken többhelyütt szentbeszédet mondott, előadást tartott, több lelkigyakorlatot vezetett.

Szekeres Bónis, h. házfőnök, az internátus igazgatója, a Signum Laudis tulajdonosa, a pápai belvárosi Kat. Kör örökös tiszteletbeli tagja, a Kat. Háziasszonyok Orsz. Szövetségének és a budapesti Szent Skolasztika Obláta Szövetségnek lelki igazgatója, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara tagja, az Actio Catholica kultúrális és szociális osztályának tanácsosa, az Országos Faluszövetség, a budapest—józsefvárosi Keresztény Polgárok Köre és a Bencés Diákszövetség budapesti osztályának választmányi tagja, a budapesti Orsolyiták rendes gyontatója. Szentbeszédeket, előadásokat tartott Budapesten és vidéken. Pedagógiai, szociális és gazdasági cikkeket írt szaklapokba és napilapokba, könyvbírálatokat a kultuszminisztérium megbízásából a Népkönyvtárak számára.

Szívós Donát dr. Segített a fővárosi és vidéki pasztorációs munkában.

Szunyogh Xav. Ferenc dr., az Aquinói Szent Tamás Társulat rendes tagja, tartalékos százados-lelkész, a hadiérem tulajdonosa, cserkésztiszt, az óregcserkészcsapat parancsnoka, az olasz „Croce di benemerenza" cserkészkitüntetés tulajdonosa, a rendőrlegénység valláserkölcsi oktatója, a Ward Mária-kollégium tanára, a bencés oblátusok lelkiigazgatója, az Actio Catholica központi bizottságában a hitbuzgalmi és erkölcsvédelmi szakosztály tagja, az Angolkisasszonyok zugligeti házának rendes gyóntatója. — *Szónoki működése:* Hetenkint egyszer beszélt Zugligetben az Angolkisasszonyok templomában, kéthetenkint egyszer a rendőrlegénységnek, havonkint egyszer az Angolkisasszonyok budapesti kápolnájában és egyszer a kápolnánkban a bencés oblátusoknak, lelkigyakorlatot tartott Szentendrén, Szombathelyen és Budapesten egy héten át a Városmajorban a nőknek; a Regnum Marianumban és Jászberényben a férfiaknak; és tíznapos zárt-lelkigyakorlatot a Szociális Missziótársulat tagjainak. Beszélt még Budapesten a rádióban, a papi konferencián, a Szociális Testvérek kurzusán, a Testnevelési Főiskolán, a Józsefvárosi Szent Margit-körben és plébániatemplomban, a sziklakápolnában, Pestújhelyen, Esztergomban, stb. Összesen elmondott 160 beszédet. — *Irodalmi működése:* 1. Közös szentmise-ájtatosság. Pannonhalma, 1934. (A rádió is e szerint közvetítette az első magyar „missa recitata"-t!) 2. A szentmise a pasztorációban. (Liturgikus füzetek. 1.) Pannonhalma, 1934. 3. Confiteor. Lelkigyakorlatos beszédek. Szombathely, 1934. A Mária-kongregáció kőnyomatos kiadása. 4. Lélekújítás és életújítás a liturgia és őskereszténység szellemében. (Lelkiélet könyvei, 12. Sajtó alatt.) Ezen kívül több kisebb tanulmány; köztük a jelen értesítőben: Bencés emlékek Budapesten, Iskolai rituale. — Ezenkívül a liturgikus mozgalom tanulmányozására autó-kirándulást tett Ausztrián—Olaszországon—Svájcon—Franciaországon—Belgiumon—Hollandián—Németországon—Csehszlovákián át a nagyobb bencés apátságokban.

V.

Tananyag.

Az 1889. Gimnáziumi Tantervben s a miniszteri rendeletekben, illetőleg az 1926. évi Tantervben és miniszteri rendeletekben megkívánt tanítási anyagot a maga teljességében elvégeztük.

VI.

Tankönyvek.

I. osztály. Római nagyobb katekizmus. — Alszeghy—Sík: Magyar nyelvtan, I—II. — Alszeghy—Sík: Magyar olvasókönyv, I. — Bitter: Német nyelvkönyv a reálgimn. és reálisk. I. oszt. számára. — Kerékgyártó—Mohay: Természetrajz, I. r. — Kalmár—Vargha: Földrajz, I. r., 3. k. — Gidró—Mattyasovszky: Számtan és geometria I. — Szt. István-Társ. rendszeres földr. atlasz. — Akadémia helyesírás. — Német—Sólymoss: Daloskönyv, I—II. oszt.

II. osztály. Római nagyobb katekizmus. — Radó—Rajeczky: Ószövetségi bibliai tört. — Alszeghy—Sík: Magyar nyelvtan, I—II. — Alszeghy—Sík: Magyar olvasókönyv, II. — Bitter: Német nyelvkönyv a reálgimn. és reálisk. II. oszt. számára. — Kerékgyártó—Mohay: Természetrajz, II. — Kalmár—Vargha: Földrajz, II. — Gidró—Mattyasovszky: Számtan és geometria, II. oszt. — Szent István-Társ. rendszeres földrajzi atlasz. — Akadémiai helyesírás. — Német—Sólymoss: Daloskönyv, I—II. oszt.

III. osztály. Római nagyobb katekizmus. — Radó—Rajeczky: Újszövetségi bibliai tört. — Alszeghy—Sík: Rendszeres magyar nyelvtan. — Alszeghy—Sík: Magyar olvasókönyv, III. — Jámbor—Kemenes: Latin nyelvtan. — Jirka: Latin olvasó, rg. III. oszt. — Bitter: Német nyelvkönyv, III. — Kalmár—Vargha: Földrajz, III. — Mattyasovszky—Bodócs: A fizika elemei. Reálgimn. III. oszt., 3. k. — Balogh: Magyarország története, III. oszt. — Gidró—Mattyasovszky: Számtan és geometria, III. oszt. — Bartos—Kurucz: Tört. atlasz, magyar tört. tan. — Akadémiai helyesírás. — Szt. István-Társ rendszeres,. földrajzi atlasz.

IV. osztály. Pokorny: Szertartástan, 18. k. — Alszeghy—Sík: Stilisztika, 2. kiadás. — Lehr: Arany Toldija. — Jámbor—Kemenes: Latin nyelvtan. — Jirka: Latin olvasókönyv, IV. — Bitter: Német nyelvkönyv, IV. o.. — Marczell—Szolomajer: Egyetemes tört., I. — Kalmár—Vargha: Földrajz, IV. o. — Kerékgyártó—Somogyi: Ásványtan és vegytan, 2. kiadás. — Borosay—Mattyasovszky: Algebra, IV—V. — Borosay—Mattasovszky: Geometria, IV—VI. o. — Kogutowicz: Iskolai atlasz. — Barthos—Kurucz: Tört. atlasz, Ó-kor. — Akadémiai helyesírás. — Radnai: Egységes gyorsírás, I. r., 4. k.

V. osztály. Schütz: Hittan. — Alszeghy—Sík: Retorika. — Székely—Kemenes—Friml: Latin nyelvtan, II. — Huszti: Plautus Captivi. — Friml: Livius. — Bitter—Teveli: Német nyelvkönyv, V o. — Birkás: Francia nyelvkönyv, reálgmin. V—VI. o., 2. k. — Marczell—Szolomajer: Egyet. tört., II. — Kerékgyártó—Mohay: Növénytan. — Borosay—Mattyasovszky: Algebra, I. rész, IV—V. oszt. — Borosay—Mattyasovszky: Geometria, IV—VI. o. — Bartos—Kurucz: Tört. atlasz, II. — Akadémiai helyesírás. — Radnai: Egységes gyorsírás, II. r., 3. k.

VI. osztály. Schütz: Erkölcstan. — Alszeghy—Sík: Poetika. — Székely—Kemenes—Friml: Latin nyelvtan, II. — Láng: Sallustius. — Kerényi: Vergilius, I. r. — Kuzmics: Cicero. — Bitter—Teveli: Német nyelvkönyv, VI. o. — Birkás: Francia nyelvkönyv, reálgimn. V—VI. o., 2. k. — Marczell—Szolomajer: Egyet. tört., VI. o., 3. k. — Barthos—Kurucz: Történelmi atlasz, II. r. — Kalmár—Vargha: Földrajz, rg. VI. o. — Kerékgyártó—Mohay: Az ember és állatok természetrajza. — Borosay—Mattyasovszky: Algebra, II. rész, VI—VII. o., 10. kiadás. — Borosay—Mattyasovszky: Geometria, I. r. — Akadémiai helyesírás. — Horvát—Simon: Négyjegyű logaritmustábla.

VII. osztály. Schütz: Egyháztörténet. — Prónai—Alszeghy—Sík: Magyar irodalomtörténeti olvasókönyv, I. r., VII. oszt. — Huszti: Plinius levelei. — Fehér: Cicero De Signis. — Kerényi: Vergilius Aeneis, II. — Székely—Friml—Kemenes: Latin nyelvt., I—II. — Bitter: Schiller: Wilhelm Tell. — Bitter—Teveli: Német nyelvkönyv, VII. o. — Birkás: Francia irod. olvasókönyv, reálgimn. VII. oszt. — Birkás: Rendszeres francia nyelvtan. — Marczell—Szolomajer: Egyet. tört., IV. r. — Barthos—Kurucz: Tört. atlasz, III. r. — Kalmár—Vargha: Földrajz, rg. VII. o. — Mattyasovszky—Bodócs: Fizika. I. r. — Borosy—Mattyasovszky: Algebra, II. r. — Borosay: Geometria, II. r. — Horváth—Simon: Logaritmustábla. — Melly—Párdányi: Egészségtan. — Akadémiai helyesírás.

VIII. osztály. Schütz: Apologetika. — Prónai—Alszeghy—Sík: Magyar irodalomtörténet és olvasókönyv, II. r.. VIII. o. — Vézner: Horatius. — Balogh: Tacitus. — Bitter: Német irod. tört. olvasókönyv, VIII. o. — Maywald: Goethe: Iphigenie auf Tauris. — Birkás: Francia irod. olvasókönyv, II. r. — Miskolczy—Szolomajer: Magyar okny. tört. — Barthos—Kurucz: Tört. atlasz a magy. tört. tan. — Mattyasovszky—Bodócs: Fizika, II. — Borosay—Mattyasovszky: Algebra, II. — Borosay—Mattyasovszky: Geometria, II. — Horváth—Simon: Logaritmustáblák. — Kornis: Logika és pszichológia, 9. kiadás. — Melly—Párdányi: Egészségtan.

Segédkönyvek. IV—VII. Burián: Latin-magyar és magyar-latin szótár, I—II. — Jámbor—Kemenes: Római régiségtan. — IV—VII. Kelemen: Magyar-német és német-magyar szótár. — I—VIII. Fojtényi: Égi lant. Kapható az intézetben. — Ujváry: Magyar-francia és francia-magyar szótár. — Tudomány és honvédelem, I—IV. r. — Tudomány és honvédelem, V. r. — I—VIII. Kőmives: Magyar irodalmi olvasmányok.

VII.

Könyvtárak és szertárak.

1. **Tanári könyvtár.** A tanári könyvtár gyarapodott ajándékkönyvekkel, saját beszerzéseinkkel és folyóiratokkal.

Ajándékok: Légrády Testv., Lázár Béla, Mányoki Ádám, dr. Mattyasóvszky Kasszián főigazgató úr 15 kötet a Szent István-könyvek sorozatából. A feloszlott Pedagógiai Könyvtár állományából 9 kötet. Az Erdélyi Szépmíves Céh ajándéka, Szerb Antal: Magyar Irodalomtörténet I—II.

Beszerzéseink legértékesebbje Pintér Jenő hétkötetes Magyar Irodalomtörténete, Der Grosse Herder I—IV., Hóman—Szekfű Magyar Története, A Magyarság Néprajza, egyes szakokra vonatkozó methodikai munkák s reprezentatív modern szépirodalmi művek.

A könyvtár idei átalánya 300 P volt. Ebből új könyveket szereztünk, s 17 folyóiratot járattunk. A könyvtár költözése új állványokat tett szükségessé. A költözködéssel járó felforgatás után így megkezdődhetett a szakszerű elkülönítés és a katalógus készítése. *Brunner Emőd,* könyvtáros.

2. **Ifjúsági könyvtár.** Az 1933—34. évben 551 pengőt kaptunk, amelyből 349 P-t könyvek vásárlására és bekötésére, 112 P-t pedig kötelező olvasmányok beszerzésére fordítottunk.

Az idén különösen arra törekedtünk, hogy a felső osztályos kötelező és előírt ifjúsági olvasmányokat szerezzük be. Ez annál is inkább sikerült, mert dr. Mattyasóvszky Kasszián főigazgató úr engedélyével a tanári könyvtárból sok nélkülöz-

hető könyvet az ifjúsági könyvtárba utaltunk át. Továbbá a főigazgató úr magánkönyvtárából 32 kötetet kaptunk ajándékba. Bozoky: A „Szentföld lelke" c. könyvét Krywald Ottó prelátus, prépost úr adta ajándékba.

Könyvtári nap volt minden pénteken 4—5-ig. Összesen kiadtunk 1540 darab könyvet 218 fiúnak. A könyvváltás teljesen díjtalan volt.

Dr. Nagy Amadé, ifj. könyvtáros.

3. **A Segélyző könyvtár.** Segélyt az idén sem kapott. Minden könyv után 50 fillér használati díjat szedtünk (kivéve a szegénysorsú tanulóktól). E díjak összege 410.01 pengő volt. Ezen összeget ismét könyvek vásárlására és kötésére fordítottuk.

Könyvet kaptak 186-an. Kiadtunk 1230 darab könyvet. Ajándékkönyveket a könyvtár szívesen fogad. *Dr. Nagy Amadé* könyvtáros.

4. **Fizikai szertár.** Gyarapodása: 1 darab vetítő áilvány 62 P értékben.

Nagy Julián, szertárőr.

5. **Mennyiségtani szertár.** Állományában nincs változás.

Nagy Julián, szertárőr.

6. **Természetrajzi szertár.** Ajándékot adtak: Elek János II. oszt. tan. 2 kitömött cinkét. — Baján László IV. oszt. tan. 1 kis láda kőzetet és ásványt. — Hofstädter Lajos VIII. oszt. tan. uránszurokérc kőzeteket. — Barcza Péter II. oszt. tan. 1 kis aligátort Uruguayból — Barcza Károly II. oszt. tan. szarvasagancsokat. Jérôme Károly I. oszt. tan. 1 tábla rizsmintát és mammutfogat. — Gyenis Tivadar II. oszt. tan. 2 lopótököt. — Szuroviák Tamás II. oszt. tan. trópusi lepkéket.

1933—34. évben beszerzésre fordítottunk 231.69 P-t. Különösen Horváth Elemér entomológus úr lepke-, bogárgyüjteményeivel és művészi biológiai készítményeivel sikerült szertárunk rovargyüjteményét majdnem teljessé tenni.

Dr. Nagy Amadé, szertáros.

7. **Földrajzi és történelmi szertár.** A földrajzi szertár ez idén a következő új szerzeményekkel gyarapodott: Magyarország politikai térképe, Balkán, Olaszország, Franciaország, Alpesek, Csonka-Magyarország közlekedési térképe.

Azonkívül minden osztályban térképtartó állványokat szereltettünk föl, hogy a térképek ne rongálódjanak és könnyen kezelhetők legyenek.

Az iskola folyosóin kifüggesztett művészi reprodukciókhoz Rozgonyi László rajztanár úr volt szíves jellemző ismertetéseket írni.

A szertárra kapott 300 P átalányból a maradék 7.50 P.

Dr. Nagy Amadé, szertáros.

8. **Művészettörténeti szertár** állományában változás nem állott elő.

Rozgonyi László, szertárőr.

9. **Rajzszertár.** Ez évben vásárlás útján egy antik és egy renaissance szoborfej gipszmásolatával gyarapodott. A szertár anyagát képező tárgyak összértéke kb. 340 pengő. *Rozgonyi László*, szertárőr

10. **Színházi szertár.** A színházi szertár két díszlet vászonkulisszával gyarapodott, melyeknek elkészítéséért Romek Árpád festőművész úrnak és Wiesner Frigyes rajztanár úrnak mondunk most is hálás köszönetet.

A színpad számára az idén egy nagy tükrös reflektort szereztünk be lámpákkal. *Dr. Szivós Donát*, szertárőr.

11. **Aero-kör szertára.** *Gyarapodás:* Schvachulay Sándor úr ajándékából 1 drb. 1891—92-ben készült verőszárnyas légmotoros repülőgép-modell; a műhelygyakorlatokhoz szükséges anyagbeszerzésre és szerszámpótlásra 77.39 P-t fordítottunk.

Nagy Julián, szertárőr.

12. **Tornaszertár.** A tornaszertár a m. kir. vall. és közoktatásügyi minisztérium adománya folytán 2 darab ugrógáttal, 2 darab gerellyel, 1 darab bambusz ugrórúddal, 3 darab súlygolyóval, 1 darab diszkosszal, továbbá az iskola udvarán megépített távol- és magasugrópályával, összesen 250 pengő értékben gyarapodott.

Kaposi Gyula, szertárőr.

13. **Sport-szertár.** A sporkör szertárának gyarapodása: 1 darab 2 személyes, 2 darab 4 személyes sátor 250 P, 1 darab kétpár evezős csónak 350 P, és 5 darab hosszú sötétkék tornanadrág 60 P értékben.

Ajándékozás: A sportköri szertár részére 150 P-t kaptunk dr. Mattyasóvszky Kasszián főigazgató úrtól, ezt az összeget egy kétpár evezős csónak beszerzésére fordítottuk. Ulbitz István úrtól 5 darab hosszú sötétkék verseny-tornanadrágot kaptunk 60 P értékben, a II. osztály 20 P-t. Egy jótevőtől pedig egy 6 személyes sátort 125 P értékben. *Kaposi Gyula,* szertárőr.

14. **Énekszertár.** 19 darab Graduale Romanum. 28 darab Kyriale. 1. darab Kyriale kíséreti könyv. 1 Kaposi: Szertartáskönyv. 5 gregorián karok. 16 egyházi vegyeskar. 8 hazafias kar. 19 vegyesek (indulók, kánonok, színpadi karok, stb.). 1 Hennig: Egyházi énekek. 1 Harrach; Arany Lant. 22 Égi Lant (XVIII. kiad.).

Az 1933—34. iskolai évben új beszerzés: 11 vegyeskar és 1 zenemű volt. — A karénekek szólamait átlagosan 80 tagú énekkar számára szereztük be.

1933—34. évi beszerzés. Az évi gyarapodás a következő: Opalograph sokszorosító 130 P. 5 darab kardal, nyomtatott kotta (80 példány) 13 P. 7 darab sokszorosított énekhangjegyek 70 P. Magyar Kórus és Énekszó zenei folyóiratok 10.50 P. Szertartáskönyv 8 P. „Szent vagy Uram", egységes magy. kántorkönyv 25 P. Összesen 256.50 P értékben. *Solymoss Vendel,* szertárőr.

15. **Zeneszertár.** Gyarapodása 9 zenekari mű vétel útján. 1 hegedű tokkal, 60 darab kottatok. Zenekar ibeszerzésekre s hangszerek karbantartására ez évben 231.07 P-t fordítottunk. Ezenkívül gyarapodás egy pianino 450 P értékben.

Nagy Julián, szertárőr.

VIII.

Ifjúsági egyesületek.

1. Mária-Kongregáció.

A Mária-Kongregáció három tagozatban működött.

A felső osztályosokhoz tartoznak az intézet VIII., VII. és VI. osztályos kongreganistái. Prézesük Havasi Lucius, aki a vezetést a pápai igazgatóvá lett Dobrovich Ágoston dr. helyett vette át.

Tisztikara: Praefectus: Hoffstaedter Lajos; assistensek: Körmendi István VIII. o. t., Berán Lajos VII. o. t., Huzella Tamás VI. o. t. Pénztáros: Schwáb Károly VIII. o. t., Secretarius: Boldvay Ferenc VI. o. t. stb.

A gyűlések tárgya a prézes beszédén kívül a Korunk Szava és az Élet folyóiratok ismertetése volt. Igy a vallásos tárgyú témákon kívül a kat. élettel összefüggő problémák is előkerültek, pl.: a királykérdés és a katolicizmus; az elszakított részek katolikusainak sorsa, a szocializmus és kommunizmus. A szegénység problémája. Az Actio Catholica. Az előadásokban és a hozzászólásokban élénken megnyilvánult a fiúk szellemi öntevékenysége. A VI. o. tanulók költemények szavalásával tették ünnepélyesebbé a gyűléseket. A szavalatok kiválasztásánál figyeltünk az aktualitásra is, ezenkívül célunk volt a zsoltárok ismertetése.

A Mária-Kongregáció lapot 23 kongreganista járatta.

A középső tagozatban az V. és IV. osztályba járó kongreganisták voltak. Prézesük dr. Szívós Donát. Gyűléseiket ezek is általában kéthetenkint tartották — részben, amint a megbeszélendő problémák megkövetelték — külön. A gyűlések témáját a nagyfiúságra való ébredés szükségletei szabták meg — az aktualitásoktól eltekintve. Ebben a fiúk is aktíve résztvettek azzal, hogy a prézestől kapott, az általános témakörrel mindig szorosan összefüggő problémákat kidolgozták, a gyűlésen előadták és utána az egész kongregáció hozzászólások formájában megbeszéltt.

Két szakosztály működött aktíve az idén: 1. Eucharisztikus és 2. missziós szakosztály. — 1. Az eucharisztikus keretein belül az V. osztály kongreganistái megpróbálták az idén, hogy gyakorlatilag *szolgálják* is az eucharisztikus Jézust. T. i. egész éven át a kápolnánkban és a sekrestyénkben narpól-napra szolgálatot teljesítettek az eucharisztikus Jézusnak. A kongregációknak köszönhettük sokszor azt is, hogy nagyobb ünnepek alkalmával egész virágerdőben gyönyörködhetett az Ur — és hogy kedves szüleik segítségével több értékes dologgal gyarapodott kápolnánk felszerelése (oltárterítők, albák, vázák stb.). — 2. A missziós szakosztály az imahadjáraton kívül azzal is segítette a missziókat, hogy maga a középső tagozat az idén *308.46 P-t* juttatott készpénzben a missziónak.

A kongregációs lapot 66-an járatták a középső tagozatban.

Az alsó tagozatnak prézese Havasi Lucius. Tagjai a III. és II. osztályba járó kongreganisták. Gyűléseinket kéthetenkint tartottuk. A gyűlések tárgya a Szent Szűz tiszteletén kívül a katolikus intentisztelet szertartásai, az egyházi év, a Máriaünnepek, kisdiákproblémák. A kongreganisták maguk is tartottak felolvasásokat; pl. milyen otthon, az életben a kongreganista, mit olvassunk? Magyarország Szűz Mária országa. Ezen kívül vallásos költeményeket szavaltak el a vállalkozóbbak.

A jelöltek kiképzése szeptembertől decemberig történt. A jelöltképző gyűléseken a prézes részletesen ismertette a kongreganista élet alapelveit és a szabályzatot.

A Missziók érdekében is gyüjtöttünk. Ezen tevékenységünkbe belekapcsoltuk az Összetartás szövetség pártolását. Az Összetartás szövetkezet tagjainál vásároltunk, s a kapott %-ról szóló bélyegeket összegüjtöttük, s a kapott pénzt a Missziók céljaira fordítottuk.

A kongregáció tisztikara: prefektus: Randl Miklós, titkár: Mensáros Zoltán, pénztáros: Noficer Géza, könyvtáros: Nedeczky Árpád, háznagy: Pistelka Rudolf.

A jelöltek fogadalomtétele és fölvétele december 8-án volt. A fölvételt Krywald Ottó prépost, érseki főbiztos úr végezte. Az ünnep előestélyén és a nagy nap délutánján ünenpélyt rendeztünk. Rendező dr. Szívós Donát, a középső tagozat prézese volt. Az ünnepély műsora: 1. Fantázia a Jánosvitézből. Zenekar. 2. Szavalókórus: Krisztus a ma királya. Irta: Dr. Szunyogh Xavér O. S. B. Előadta az intézet 100 tagú szavalókórusa. 3. Intermezzo symphonica (a Parasztbecsületből); Stephanie-Gavott. Zenekar. 4. Prológus. Irta: Sándor Dénes, mondta: Scheuling István IV. oszt. tan. 5. A bencés diáksapka. Ifjúsági színdarab 4 felvonásban. Irta: Sándor Dénes. Szereplők: Hilarius atya, bencés osztályfőnök: Szádeczky György, VII. oszt. tan.; Gábor, egy. hallgató: Noficzer Károly, egyetemi hallgató; Laci, Gábor öccse: Pálfy József, IV. o. t.; Lonci, Gábor huga: Balsay Olga; Sziszi, Gábor huga: Szoboszlay Emő; Emmi, Lonci barátnője: Szabó Klári; Pedellus: Kmoskó András, VII. o. t.; Mariska, szobalány Laciéknál: Tombor Sarolta;Orvos: Neuhold Gábor, VII. o. t.; Fehér matrózruhás diák: Szkalla Imre, I. o. t.; Pap: Szádeczky György, VII. o. t.; Bencés diákruhás kisfiú: Mikulász Endre, I. o. t.;

Osztályfőnök: Szádeczky György, VII. o. t.; Farkaskölyök: Tarnay Miklós, I. o. t.; Cserkész: Szőcs József, V. o. t.; Tanuló diák: Alemann Frigyes, V. o. t.; Kis fiú: Gábor Béla, II. o. t.; Édesanya: Tombor Sarolta; A gyónó diák: Butkay Imre, V. o. t.; A lelkiatya: Szádeczky György, VII. o. t.; Az Emerikánás: Okolicsányi Károly, V. o. t. Bencés diákok: Pubi: Timkó Imre. IV. o. t.; Árpád: Schümichen Vilmos, IV. o. t.; Zoli: Bartha Miklós, IV. o. t.; Kerekes: Baján László, IV. o. t.; Imre: Madaras Jenő, III. o. t.; Karcsi: Sorbán István, III. o. t.; Ali: Nedeczky Árpád, III. o. t.; Rudi: Kertész Imre, III. o. t.; Tomi: Pék György, III. o. t.; Pali: Poós Miklós, II. o. t.; Feri: Poós István, II. o. t.; Vili: Khloyber Viktor, II. o. t.; Buci: Kozma Richárd, II. o. t. A zenekart vezényelte: Pótz Nagy Árpád, zenetanár.

A kongregációk karitatív szakosztálya az idén is rendezett gyüjtést, hogy sok szegény család örömtelen karácsonyát boldogabbá tegye. A szülők áldozatkészségének köszönhető, akik a mai nehéz viszonyok közt is megértették, hogy jobb adni, mint kapni, hogy az idei iskolaévben is sok Dugonits-utcai elemista és egyéb szegény család gyermeke kaphatott ruhát, cipőt és élelmiszercsomagot.

Dr. Szívós Donát,
Havasi Lucius,
prézesek.

2. A Kisfaludy Károly Önképzőkör.

Az Önképzőkör működése kettős volt: külső és belső. Mind a kettőről külön kell szólnunk.

I. A külső működés a tisztikar megalakulásával kezdődött.

Az alakuló gyűlés erre az évre a következő tisztikart választotta meg: elnök: Hoffstaedter Lajos VIII. o. t., alelnök: Ráskay László VII. o. t., jegyző: Mikes István VIII. o. t., aljegyző: Riegler Richárd VII. o. t., pénztáros: Nagy Valér VIII. o. t., alpénztáros: Szabados Béla VII., o. t., könyvtáros: Fraknói Károly VIII. o. t., alkönyvtáros: Schaden György VII. o. t.

Gyűléseink közül háromnak ünnepélyesebb jellege volt: az októberi gyűlést az aradi vértanuk emlékének szenteltük. Az ünnepi beszédet Sármay Alajos VIII. o. t. mondotta. Ugyancsak októberben Báthory István lengyel király emlékezetére tartottunk díszgyűlést. A lengyel-magyar barátságot Stolnicki Gyula VIII. o. t. méltatta. Március 15-én ismét hazafias ünnepélyt rendeztünk. Az ünnepi szónok Kubik Arisztid VIII. o. t. volt.

A rendes gyűlések közül ki kell emelnünk a VIII. osztálynak két igen élvezetes műsoros-gyűlését, melyet Sármay Alajos VIII. o. t. rendezett. Különösen tetszettek Voloncs István magyar dalai, Hoffstaedter Lajos és Mikes István tréfás, illetve komoly tárgyú munkái, Hoffstaedter Lajos és Della Donna Mihály versei, az osztály szalonzenekara és szavalókórusa. Ezenkívül a VII. o. is rendezett hasonló osztálygyűlést változatos és érdekes programmal. Ugy látszik, hogy ezek az osztálygyűlések kedvesek a fiúk előtt is és mozgást visznek az Önképzőkör életébe. Ezeket jobban kifejleszteni — ez lehet a jövő évi munka egyik programpontja.

Ezeken kívül még azt is meg kell említenünk, hogy november 2-án Czuczor Gergely sírjánál is az Önképzőkör rendezte a kegyeletes megemlékezést. Az emlékbeszédet Ocskay Rudolf VIII. o. t. mondotta.

Pályázatokban sem volt hiány. A művészeti szakosztály karácsonyi pályázatán az első díjat Sármay Alajos VIII. o. t. és Boldvai Ferenc VI. o. t. együttesen

kapták meg. A „Rerum novarum" és a „Quadragesimo anno" c. pápai enciklika iemertetéséért pedig Mikes István VIII. o. t. részesült pályadíjban.

A tagok szorgalmasan látogatták ugyan a gyűléseket, de a munkakedv egy részükben hiányzott s ha csak tehették, valami feltétlenül elítélendő külső hatás alatt, visszavonultak a nyilvános szerepléstől. Viszont szép számmal voltak olyanok is, különösen a VIII. osztály részéről, akik nagy kedvvel vettek részt a kör munkájában s fiatalos lelkesedésükkel élénkké tették a gyűléseket. Mellettük még dícsérettel kell megemiítenünk a VII. osztályt.

II. A nyilvános működésen kívül volt azonban egy három éve tartó, lassú, céltudatos működése is az Önképzőkörnek, amelyről a kívülállók nem igen vehetek tudomást, de most már tudunk összefoglaló képet adni róla. Az Önképzőkör vezetőjének a célja az volt, hogy diákjainknak megadja a különböző irányú önképzés lehetőségét. Ezért a következő intézményeket létesítette:

1. Először *a könyvtárt* alapította meg úgy, hogy saját könyveiből 200 kötetet az Önképzőkör tagjainak rendelkezésére bocsátott és ennek egy nagy részét véglegesen az ifjúságnak adta át. Ehhez járult azután két nagyobb adomány; Galambos Ferenc egyetemi titkár 47 kötet különböző irányú magyar és német könyvet, és Iloncai Nándor mérnök 36 példány klasszikus művet adott. Ezzel könyvtárunk a három év alatt a semmiből 200 kötetből álló kis könyvtárrá lett, 1100 P értékben. Állományunkat három nagy csoportra osztottuk és ebben a három irányban szeretnők tovább fejleszteni: *az irodalmi* műveltség fejlesztésére irodalmunk újabb műveit szereztük be, katolikus öntudatunk tudományos megalapozására szolgáló könyvekből külön *katolikus* könyvtárt rendeztünk be, és harmadik csoportba soroztuk a könnyebb *szórakoztató* műveket, úti rajzokat stb.

A könyvtárral kapcsolatban kell megemlékeznünk az Olvasókörről, amelynek működéséről Pintér Jenő tanker. kir. főigazgató is nagy elismeréssel emlékezett meg. Előfizetés és kölcsönzés útján majdnem 30 különböző magyar, német, francia, angol és olasz folyóirat állt az ifjúság rendelkezésére. A szünetek előtti délutánokon és a szünetek délelőttjén szép számmal látogatták az Olvasókört. Ezzel egyúttal jót is tett az Önképzőkör, mert a háznagyi tisztet betöltő szegény tanulónak a folyóiratok gondos kezeléséért pénzbeli jutalmat adott.

2. Nagy értéke az Önképzőkör vagyonának ez alatt a három év alatt létesített *hanglemez-tár,* melynek segítségével két irányban akartunk az önképzésre lehetőséget nyujtani: a zenei kultúra és a nyelvismeret fejlesztésében.

A zenei hanglemez-tárnak alapját a nagyméltóságú vallás- és kultuszminiszter úr adománya vetette meg: Szekeres Bónis tanár úr közbenjárására két részletben 32 darab lemezt kaptunk, 220 P értékben, úgy hogy zene-irodalmunk legszebb darabjait, Bartók Béla, Lajtha Lajos, Kodály Zoltán stb. gyüjtésében és a legjobb énekeseink: Molnár Imre, Palló Imre, Székelyhidy Ferenc, Nagy Izabella stb. előadásában megismerhetjük. Ehhez csatlakoznak a rövid-operák gyüjteményében a következő művek:

1. Bizet: Carmen.
2. Gounod: Faust.
3. Kálmán: Csárdás királynő.
4. Rossini: Sevillai borbély.
5. Verdi: Trubadur.
6. Wágner: Lohengrin.

Összesen 30 lemez, külön tartókban 300 pengő értékben. Ezeket a lemezeket részben a magyar órákon mutattuk be megfelelő alkalmakkor, részben pedig a

zeneértésre vágyó kisebb csoportok a zene-szakosztály összejövetelein hallgatták végig egy-egy diák társuk magyarázó előadásával együtt.

Még értékesebb kincsünk a nyelvi lemezek tára, mert részben az iskolában is tanult francia nyelv továbbfejlesztésére, részben az angol és olasz nyelvek elsajátítására a következő lemezeket szereztük be:

A *kezdők* az angol nyelvből az Audio-vox 8 lemezét használták (értéke: 90 P); az olasz nyelvből a The Linguaphone conversational course tanfolyamát (15 lemez gyüjtőtokban, értéke: 150 P); a francia nyelvből pedig a Findlay—Gregg Language Series 6 érdekes lemezét (értéke: 60 P).

A *haladók* mind a három nyelvből a Linguaphone Travel courses in French, Italian, English lemezeiből készültek, mely bevezette őket az ország földrajzának, néprajzának és történelmének ismeretére. (Három gyüjtőtokban egyenként 15 lemez, a szükséges könyvekkel együtt 550 P érték.)

A *beszélők* számára szolgált a Linguaphone Literay Courses in French, English, Italian tanfolyam 10—10 lemeze, mely az illető nép irodalmának legjellemzőbb íróitól ad részleteket a legkiválóbb előadók előadásában. (Értéke: 450 P.)

Igy tehát a nyelvi szakosztály a legteljesebben fel van szerelve a szükséges segédeszközökkel. Aki a tanulók közül az életben annyira nélkülözhetetlen nyelvismeretekre szert akar tenni, módjában áll. A tanfolyamok vezetését ebben az évben Vargha Sándor angol-olasz nyelvi tanárjelölt végezte. Sajátos tünet, hogy bár ma boldogulni nyelvtudás nélkül nagyon nehéz, aránylag mily kevesen látogatták ezeket a tanfolyamokat.

Mivel intézetünk a legelsők között van az országban a hanglemezek modern módszerének alkalmazásában, azért az Országos Közoktatásügyi Tanács az Önképzőkör vezető tanárját kérte fel, hogy a Tanács gyűlésén számoljon be a tapasztaltakról. Eljön ugyanis az idő, amikor a nyelvoktatásban általános lesz a hanglemezek felhasználása, de ehhez kell az úttörők tapasztalatainak értékesítése.

3. A *művészettörténelmi* ismeretek gyarapítására képeket gyüjtöttünk össze folyóiratokból, levelezőlapokból stb. A különböző tárgyú képek száma meghaladja az ötezret és rendezés után nemcsak a művészettörténelem, hanem a földrajz, természetrajz, irodalom és történelem tanítása is pedagógiailag megbecsülhetetlen értékű segédeszközt nyer bene. A képeket a vakáció folyamán néhány ügyes fiú fogja egyforma nagyságú kartonokra felragasztani és rendezni, hogy a jövő tanévben az episzkóp-vetítés számára könnyen kezelhető alakban használhatók legyenek.

III. A három év alatt az Önképzőkör vagyona tehát jelentősen gyarapodott. Mint említettük, a könyvtár, a zenei és nyelvi lemezek értéke 2920 pengőt tesz ki. Ezt a hatalmas összeget részben adományok fedezték, részben a tanár-elnök kölcsöne, kis részben pedig a fiúk tagsági díja. Hisszük, hogy ezzel megteremtettük a jövendő erősebb munkásság alapját, mert az Önképzőkör igazi feladata ma nem merülhet ki csupán gyűlésekben, szavalatokban, hanem nevének megfelelően minden irányú önképzés a mai időknek megfelelő igazi munkaköre.

Dr. Szunyogh X. Ferenc, tanáregnök.

Szavalókör. Részben az Önképzőkör előkészítéseként, részben az önálló fellépés gyakorlására, részben pedig az irodalom szebb alkotásainak megismerésére az idei tanévben megalakult az alsó négy osztály számára a Szavalókör. Vezető tanára: dr. Szunyogh X. Ferenc. Az egyes osztályokban külön megtartott szavalóórákon kívül volt három közös szavaló-óránk. Az elsőt Petőfi Sándor emlékének

szenteltük és minden szavaló csak az ő verseit adta elő. A második közös óra az irredenta gondolatáé volt és csupa irredenta vers volt a programmon. A harmadik összejövetel szavalóverseny volt. Minden osztály három legjobb szavalója vett benne részt egy-egy kötelező vers elszavalásával. Nagy érdeklődés mellett az első helyen egyforma pontszámmal az I. és a II. osztály végzett. Egyénileg a legjobbak voltak: Csernyánszky Géza és Gróf Lajos I. o. t., Ivánkovits Ernő II. o. t., Vrábel László III. o. t. és Horváth Andor IV. o. t. *Szunyogh X. Ferenc*, vezető-tanár.

3. Cserkészet.

1. **Az öregcserkészet** még mindig a fejlődés kezdetén van. Egyébként is az egész cserkészmozgalom egyik legnehezebb problémája az öregcserkészet. Csapatunk egyelőre a klubéletet választotta és mióta a Józsefvárosi Egyházközség házában szerdán is összejöhetünk, a heti összejövetelek elég látogatottak. Mondhatjuk ugyan, hogy ez még nem cserkészet, de azért haszonnélkülinek sem tarthatja senki, aki érzi, hogy milyen fontos, hogy egymástól el ne szakadjanak a régi társak. Volt néhány kirándulásunk is és tervezünk kisebb nyári táborozást.

Reméljük, hogy ezekből az összejövetelekből kialakulhat a teljes öregcserkészet. Ennek feltételeként, hogy a következő év továbbfejlődést mutathasson, a következőket állapítottuk meg:

I. Az öregcserkészet is cserkészet, azért:

1. Senki nem szégyenli a cserkészruhát. Az egész világ előtt becsületet vívott ki a Jamboreen. Ennek beszerzése és a megfelelő alkalommal a viselése kötelező.

II. Az öregcserkészet csapat-élet, azért:

1. Havonként legalább egy *csapatösszejövetelen* részt kell venni mindenkinek.

2. Az összetartozás külső jeléként havi *10* fillér tagsági díjat be kell fizetni.

Aki mentség nélkül 3 hónapig ezen kettős kötelességnek nem tett eleget, azt a csapat névsorából töröljük.

III. Az öregcserkészet **nem** *szobaélet* és **nem** csak *klub*, azért

1. Negyedévenként egy közös kirándulás kötelező.

2. Nyáron hosszabb táborozásban, vagy egyéni túrában kell résztvennie minden öregcserkésznek.

Az elmult évben a csapatnak 20 nyilvántartott tagja volt; vezetője: *dr. Szunyogh X. Ferenc* volt.

2. **A cserkészcsapat** a nyári szünetben két táborban vett részt. Június 27—július 14. között Bélapátfalván táborozott 72-es létszámmal. A tábor vezetői: Havasi Lucius táborparancsnok. Helyettese dr. Szívós Donát, szentbenedekrendi tanár. Rajvezetők voltak Szabó László és Soós István joghallgatók, továbbá Olofsson Placid, Minkó Zoltán és Biedl György. A táborra a vasúti költséggel együtt 25 pengő volt a részvételi díj. A vezetőkön kívül 23 cserkész részesült kedvezményben, összesen 342.50 P értékben. A vadregényes táborhely igen alkalmas volt arra, hogy részint előkészület legyen a IV. világtáborra, részint pedig, hogy a fiúk lelkéből eltörölhetetlen emléke maradjon az igazi cserkészéletnek. A tábort körülvevő hegyek védtek a széltől, körös-körül hatalmas erdők nyujtották az árnyat a nap melege ellen, a közelben lévő forrás üdített elsőrangú vizével, s az egy-két percnyire lévő gyári tó alkalmat adott nemcsak a déli és délutáni fürdésre, hanem a reggeli mosakodásra is. Július 14-én szomorú, felhős időben hagytuk el a táborhelyet. Utközben Egert tekintettük meg.

A második tábor a IV. világtáboron való részvétel volt. A cserkészeink részben központi szolgálattal vettek részt ezen (27 fiú, mint francia, német, angol idegenvezető, 2 fiú mint tolmács), részben az I. altáborban táboroztak. Ez utóbbin 70 cserkész volt. Összesen 99-en szerepeltünk Gödöllőn. A gödöllői táborozást a Cserkészszövetség is támogatta, az idegenvezetők legtöbbjének nyujtott 50 százalékos kedvezménnyel, de az altáborban táborozóknak is nyujtott 225 P értékű részvételi díjelengedést, s a csapat maga is adott részben segélyt, részben kölcsönt 260 pengő értékben.

A csapat parancsnoka Havasi Lucius volt, aki egyszersmind az I. altábor 4. csoportjának, a belgáknak és örményeknek csoportvezetője, s az altábor lelkésze is volt. A táborban segítségére volt Szegedi Tasziló bencés tanár úr. A fiúk közül az I. altábor újságárulóinak felügyelője, Knoll István, továbbá a postaszolgálatot teljesítők, Silhavy József és Gál József szereztek kiemelkedő érdemeket. Az altáborparancsnokság a jó munkáért oklevéllel tüntette ki őket.

A csapat a jó táborozásért nagy zászlószalagot s a kormányzó úr őfőméltóságának a táborparancsnok úrhoz, gróf Teleki Pálhoz küldött elismerő oklevelének facsimilejét kapta a vezetőségtől.

A jamboreen a csapatunkból a következők végeztek központi szolgálatot: angol nyelven beszélő idegenvezetők voltak: Olajos Andor VI. o., francia nyelven beszélők: Bartha László, Hanisch József, Hajdú József VIII. o. t., Kovásznay László VI., Mlinkó Géza VII., Németh György VIII., Silhavy Tibor, Sömjén György, Stolniczky Gyula, Szabó György, Szalády László VIII. o. tanulók, Rácz Gábor jogh. rajvezető. — Németnyelvű idegenvezetők: Alemann Ágoston, Bartha István, Haller Kálmán, Holvay Endre, Nedeczky György, Németh Andor, vitéz Ráskay László, Sternischa Olaf, vitéz Szakváry Károly, Tomaschek Pál, Weszely György, Vigh Béla. — Török nyelven beszélő idegenvezető volt Mlinkó Zoltán segédtiszt. A budapesti csoport parancsnoksága Stolnitzky Gyulát és vitéz Szakváry Károlyt, mint őrsvezetőket alkalmazta az idegenvezetői táborban. Osterer Gusztáv orvostanhallgató és Szoboszlay Zoltán VI. o. t. mint német, illetőleg angol tolmácsok szerepeltek.

A csapat zöme az I. altáborban táborozott. A táborunk nem volt kirakattábor, mely előtt a nagyközönség megállott, s melynek díszítése már az iskolai év alatti ipari munkát követelt volna. Egyszerű kapu, a kerítés a szélén vesszőből, a sátrak körül kertszerű díszítés, a táborban egy kisebb emelkedésen a tábori oltár fenyőgallyakkal körülvéve — mindez az egyszerűség jellemezte a robinzoni tábort. A táborparancsnokság jelszava a cserkészszerűség volt, s mi erre törekedtünk a jamboreen is: imádságos lélekre, napirendre és a cserkésztestvériség ápolására. Nagyon megszerettük a francia kat. cserkészeket; a mi táborunk előtt vitt el az útjuk, s be-behívtuk őket a táborba, s a jókedv, a magyar nóták, s a tőlünk dalolt francia nóták, a magyar csárdás nemzeti szolgálatot tett idegen barátaink előtt. A ránk bízott idegeneken kívül még mélyebb barátság fejlődött bennünk a szírek és egy-két amerikai cserkészfiú iránt is. A testvéri szeretet megható jele látszott az augusztus 9-i kivonuláson, az arénán. Az egész világtábor együtt volt s Baden-Powell, a világ főcserkésze búcsúzni készült. S Bi-Pi mindenhova, ahol csak megjelenik, esőt visz, úgy látszik, hogy a cserkészeket edzze. Most is rövid zápor esett. A szomszédban álló idegen ország fiain a magyar cserkészfiúk lovagiasan segítenek: megosztják a felöltőiket; s a világháború óta ellenséges ország cserkészfiai a magyar cserkésszel közös gallér alatt hallgatták Bi-Pi búcsúszavát.

A világtábor július 30-án kezdődött számunkra, július 31-én és augusztus 10-én díszőrséget állottunk az arénán felállított oltár előtt, augusztus 1-én és 2-án a belga, örmény, román cserkészek fogadása. Augusztus 2-án ünnepies tábornyitás az arénán. Augusztus 9-én vízibemutató, 10-én szereplés a tábortűznél. Augusztus 9-én a kormányzó úr őfőméltósága, 6-án a hercegprímás úr őeminenciája, augusztus 10-én József főherceg látogatta meg táborunkat. Augusztus 14-én kirándulás Máriabesnyőre, éjjel szentségimádás. Augusztus 6-án a missa de angelis gregorián ének eléneklésénél, augusztus 13-án a missa recitata imádkozásánál segítettünk.

A jamboree lezajlása után szeptemberben a tanulságok megbeszélése alapján célul tűztük, hogy több cserkészügyességet kell elsajátítanunk, de a cserkészlélek kimélyítéséről sem szabad megfeledkeznünk. A munka végzéséhez Méltóságos és Főtisztelendő Kelemen Krizosztom főapát úr intézkedése folytán Brunner Emőd dr., bencés tanár személyében második parancsnokot kaptunk s az ő irányításával megerősödve, kettőzött erővel folyt a munka. Szabó László sokoldalú elfoglaltsága, Biedl György a távollakás nehézségei miatt megváltak a rajvezetői munkától, s helyükbe léptek, mint új rajvezetők Mlinkó Zoltán, vizsgázott és tisztitábort végzett segédtiszt, továbbá Rácz Gábor segédtiszt, Hachspacher András és Németh György rajvezetők.

A csapat egyéb vezetői: Schumann György naplóvezető, Riegler Richard a titkári teendőket végezte. Szertáros: Szabados Béla, otthonfelügyelő: Szabó János. Őrsvezetők: Alemann A., v. Ráskay L., Pál J., Bagi D., v. Rainer-Micsinyei V., Szabó J., Esztergályos J., Szabados B., Szádeczky-Kardoss Gy., Della-Donna A., Varsányi K., Fejér Gy. VII. o. tanulók, Márton Z., Haller K. VI. o. tanulók. A próbáztató bizottság tagjai: Semlits Ö., Sömjén Gy., Stolnitzky Gy., v. Rainer-Micsinyei V., Riegler R., Ráskay L., Esztergályos J., Szabó J., Szabados B., a parancsnokság elnöklésével.

A csapat három rajban működött. A II. félévben, minthogy a VIII. osztályba járó cserkészek az érettségi miatt majdnem kivétel nélkül felmentve érezték magukat a cserkészmunka alól, a csapat 2 rajra oszlott s a jelöltek alkották a harmadik rajt. Az első raj Soós István vezetése alatt inkább őrsi munkát végzett, s az I. osztályú cserkészpróbák letételére készült. Nagyon szép eredményt ért el a II. raj, Rácz Gábor s.-tiszt vezetése alatt. Itt az őrsi életen kívül virágzó rajélet is volt. Majdnem havonkint voltak versenyek elsősegélynyujtásból, morzéból, főzésből, megfigyelésből. A raj őrsi és egyéni élete maga is verseny tárgya volt. Jótetteiket, pontos megjelenésüket, a fegyelmet, naplójukat, önként vállalt munkájukat pontozta a raj vezetősége, s a verseny meg is tette a hatását. Jelenleg a II. raj a legkifogástalanabb, leghasználhatóbb, legügyesebb raja a csapatnak. Igaz ugyan, hogy talán sok büntetés volt kiírva a csapat táblájára, de egy raj életének minőségét nem ez határozza meg. Hibázni emberi dolog. A raj életében ez is csak a jót eredményezte: a büntetési idő leteltével annál jobb lélekkel fogtak össze egyének és őrsök a jó munkáért.

A jelöltek a II. félévben már rajba és őrsbe osztva a harmadik rajt alkották. A raj vezetője Németh György VIII. o. t. A jelentkezés szeptember hónapban volt. Nagy számban jelentkeztek IV. és III. o. tanulók, de VII., VI. és V. osztályosok is. A 10 törvényt Brunner Emőd parancsnok fejtette ki, a gyakorlati részt a rajvezető és az őrsvezetők. A jelentkezettek között az idei iskolai évben voltak először a farkaskölyköktől átvett tanulók. S volt alkalmunk megfigyelést tenni arról, hogy nem válik-e a cserkészet kárára, ha a cserkészek előzőleg kisfiúmunkát végeztek.

Erre vonatkozólag a rajvezető a következő jelentést adta: 16 farkaskölyök jött át cserkésznek, ezek közül 7 teljesen jó minősítésű. Közülök az év folyamán kettőt kellett kitétetnem. Viszont azt is el kell ismernem, hogy a rajban éppen ezek a gyakorlatilag legügyesebbek, legvállalkozóbbak és legképzettebbek. Legtöbbje még benne él a régi, játszadozó kisfiúcserkész világban, de ezt nem rosszakaratból teszi. Csak idő kérdése, s mind ránevelődik az igazi cserkészmunkára.

A rajokon kívül a központ által szervezett repülőcserkészetnél működött két cserkész: Riegler Richárd és Knoll István VII. o. t. tanulók. A repülőmunkát a szülők írásban beadott engedélye alapján is csak nehezen engedélyeztük, s a csapat érte semmiféle felelősséget nem vállal. A repülők hetenkint, vasárnapokon végeztek cserkészmunkát.

Céllövészet — bár három fegyver áll rendelkezésünkre — még nincs a csapatban, a jövő iskolai évben ez is megindul.

A rajmunka mellett a csapat együttese is sok munkát végzett. A csapatgyűlések az alkalmi ügyek elintézésére, s a cserkészlélek kifejlesztésére szolgáltak. Ezen kívül az iskolaév folyamán több tábort és kirándulást rendezett a csapat.

December 25-től január 2-ig sítábor volt Máriazellben 22 résztvevővel. Részvételi díj 60 pengő volt. Vezetők: Brunner Emőd és dr. Szívós Dónát bencés tanárok. A Marienheim-ben, a második emeleten volt a szállásunk; s innen indultunk délelőtt, délután a sítalpakkal a lábakon a síelésre kijelölt helyekre. Az ottani domboldalon sok-sok kezdő mellett a mi kezdőink is gyorsan megtanulták a kellemes sportot. A tábort december 27-én meglátogatta a parancsnok is, s a többi napon a fiúkkal együtt maradt.

Március 28—30-án Havasi Lucius és Rátz Gábor vezetésével háromnapos kiránduláson volt 45, az I. és II. rajba tartozó cserkész. A táborhely a Kaunitz Lajos dr. tanár úr jóvoltából a zebegényi gyermeküdülőtelep volt. Innen indultunk a második napon örsönkint más és más helyre cserkészésre, megfigyelésre. Az első napot a játéknak, köztük két hadijátéknak szenteltük, míg a harmadik napon őrsi akadályversenyt bonyolítottunk le. Részvételi díj 4.50 P volt.

Március 26—31-én a víziraj nyolc tagja Brunner Emőd bencés tanár és parancsnok vezetésével Bakonybélre és Zircre, a Cuha völgyére tett hatnapos kirándulást. Részvételi díj 15 P volt. A kirándulókat Mattyasóvszky Kasszián főigazgató úr is meglátogatta.

Központilag szervezett táborokban is szerepeltek a cserkészeink. December 28—január 2. közt a Hárshegyi cserkészparkban a Házi Őrsvezetők Köre (HÖK) számára rendezett sítáborban résztvett v. Ráskay László, Riegler Richárd, Szabados Béla és Szabó János.

Ugyanezek a cserkészek a 13. országos őrsvezetői táborban, mint kiképzők szerepeltek. Ezen táborban — bár sokan jelentkeztek — mint kiképzendők résztvettek a következő cserkészek: Geréb Zoltán, Haller Kálmán, Hizsa László, Varsányi Keresztély és Vigh Béla.

A cserkészrepülők részére rendezett táborban Knoll István és Riegler Richárd repülőcserkészek vettek részt.

Nagy lelkesedéssel kapcsolódtunk be a Cserkészszövetség által április 29-én rendezett cserkészésbe is. Ezen a napon az egész országban mindenütt felkerekedtek a cserkészőrsök, s mentek ki a szabadba, hogy megmutassák, mennyi bennük az életrevalóság, s az önállóság: mit tudnak csinálni a parancsnok nélkül is. Három

őrs indult 24 órás cserkészésre. Egyik őrsöt Vigh Bertalan, techn. és mech. szakiskola igazgatója látta éjjeli szállásra Klotildligeten, a másikat Schmidt Miklós, gyári cégvezető úr Törökbálinton, a nyári villájában, a harmadik őrs menedékházba ment volna rossz idő esetén. De mivel akkor szokatlan meleg volt, sátorban voltak éjjeli szálláson. A többi nyolc őrs, mivel éppen az énekkarban volt több tagnak elfoglaltsága, csak 12 órás cserkészést végzett.

Szép számban rendeztünk kisebb kirándulásokat is a budai hegyekbe. A kisebb kirándulások statisztikája:

Csapatkirándulás: 1.
I. raj: őrsi kirándulás: 10, összesen 10.
II. raj: rajkirándulás 7, őrsi kirándulás 14, összesen 21.
III. raj: rajkirándulás 4, őrsi kirándulás10, összesen 14.
Öregjelölt őrs 2, összesen 2.

Részben a világtábor eredménye a külföldiekkel való levelezés, bár ez a cserkésztestvériség gondolatából is fakad. A cserkész barátsággal akarja meghozni Európa számára a nagy egyetértést, Magyarország számára pedig a külföld megértését. A következő cserkészfiúk leveleznek idegen ország cserkészeivel: VII. o.: Pál József (francia), Varsányi K. (francia), Szádeczky-Kardoss György (finn), VI. o.: Csordás Ödön (belga), Holvay Endre (német és amerikai), Nedeczky Gy. (ukrán), Olajos Endre (angol, amerikai, ausztráliai, délafrikai), Sass-Kortsák István (finn), Simkó Béla (bulgár), v. Szakváry Károly (svájci), Szoboszlay Zoltán (angol, belga, svájci, ausztráliai és ceyloni), Vigh Béla (svájci), V. o.: Szemere György (amerikai, belga), IV. o.: Sternischa Olaf (eszt fiúval). A levelezés a nem cserkészekre is hatott. Nem cserkész tanulók közül Mattyasóvszky Mátyás V. o. t. és Kehrling Béla, Neuhold Gábor VII. o. t. leveleznek idegen ország cserkészeivel.

Szolgálataink a Magyar Cserkészszövetségnek, s a magyar társadalomnak a következők voltak:

Szeptember 14-én a lengyelek fogadása, 16-án díszőrség a lengyelek miséjén a Bazilikában.

Szeptember 24-én kivonulás a Szent Gellért ünnepélyre.

Október 3-án segédkezés a Patronage-egyesületek javára rendezett gyüjtésnél.

Október 7-én díszőrség a Kat. Nagygyűlés alkalmával a Főiskolai Csoport díszülésén.

Október 8-án kivonulás a Kat. Nagygyűlés által rendezett Eucharisztikus körmenetre.

Október 22-én az I. altábor találkozója a Széchenyi hegyen a világtábor után.

Október 29-én a Terézvárosi Egyházközség Hegedüs S.-utcai kultúrházának megáldásán díszfelvonulás.

November 5-én a világtáborra emlékeztető úgynevezett emléktábortűzön való részvétel, és a svéd kvartett bemutatása.

Február 21-én Suvich olasz külügyi államtitkár fogadása a pályaudvaron.

Április 22-én kivonulás a Tisza-szobor leleplezésére, s a leleplezésre érkező vendégek fogadása a Keleti pályaudvaron.

Április 22-én kivonulás zászlóval az Országos Cserkészközgyűlés alkalmával rendezett díszebédre.

Május 11-én segítés a rendezésben a pálosrendi kolostor megáldása és átadása alkalmával.

Május 13-án kivonulás a józsefvárosi kereszténységszocialista munkásnők zászlószentelésére.

Május 28—június 8-ig szolgálat a Magyar Cserkészszövetség I. kerület hivatalainál.

Az iskola év folyamán 3 ünnepélyt rendeztünk. Az első február 10. és 11-én, farsang vasárnapján és az előtte levő szombaton volt. Bevétel: 550 P és a büffé jövedelme. Az utóbbit a II. raj rendezte s a bevételét a raj felszerelésére fordította. Műsora: 1. Prológus. Irta: Kovásznay László, VI. o. t. Elmondta: Scheuling István IV. o. t. 2. Karcsi, a fotó-amatőr. Monológ. Előadta: Kovácsik Sándor II. o. t. 3. Zeneszámok. a) Nagypál Béla: Marokkói emlék, b) Geyger—Huber: Húzd rá cigány. Játszotta a reálgimn. zenekara. 4. Pongrácz: A szekrény titka. Vígjáték 1 felvonásban. Szereplők: Gusztiː Szakváry Károly VI. o. t.; Bandi, Guszti barátja: Nedeczky György VI. o. t.; Apa: Pál József VII. o. t.; Őrzse: Kmoskó A. Szünet. — Buffet. 5. A tábor megmentője (monológ). Előadta: Ivánkovits Ernő. 6. Monti: Csárdás. Hegedűn előadta: Pótz N. László VI. o. t. Zongorán kísérte: Szemere György V. o. t. 7. Szent Péter esernyője. Opera. Irta: Mikszáth Kálmán. Megoperálta és kifordította: Koszter Atya. Szereplők: Müncz Jónás: Ráskay László VII o. t.; Gregorits Pál: Olajos Andor VI. o. t.;Kvapka Pál, harangozó: Fenyőházy Ernő VI. o. t.; Rendező: Haller Kálmán VI. o. t.; Súgó: Sass-Kortsák István VI. o. t.; Karmester: Szemere György V. o. t.; Kellékesek: Holvay Endre és Csordás Ödön VI. o. tanulók; Ördög: Simkó Béla VI. o. t.; Dr. Prumm, varázsló (ez ugyan nem számít): Szabados Béla VII. o. t. Konferált: Kovásznay László VI. o. t.

A második nyilvános ünnepély május 27-én a cserkészek fogadalomtétele volt. Fogadalmat tett 46 cserkész. A többi a fogadalmát megújította. Bevezetésül Schmidt Lajos IV. o. tanuló elszavalta Koszter atyának: Fiúk c. költeményét, felhíva vele a jelöltek figyelmét arra, hogy ne váróteremben levő utasok legyenek, hanem az élet dübörgő vonatjai, melyek megrengetik a nagy állomást s száguldanak előre a nagy éjszakába. Az ünnepi beszédet Havasi Lucius parancsnok mondotta. Összehasonlította a cserkész életideált a lovagkor életideáljával. S buzdította a fiúkat, hogy miként a lovagok a hármas szolgálataikkal történelmi hivatást töltöttek be, épúgy a cserkészek a kötelességteljesítéssel, melyekkel Istennek, hazának és embertársaiknak tartoznak, történelmet irjanak és játszanak le a modern kor vallási közömbössége, önzése, nagyigényűsége és rabszolgatartása közepette. A fogadalmat Mattyasóvszky Kasszián dr. főig. úr, a Magyar Cserkészszövetség O. I. B.-ának tagja, az I. ker. társelnöke, a csapat szervezőtestületének elnöke vette ki a jelöltekből s ő avatta őket cserkészekké s a végén a vidámságra hívta fel a cserkészek figyelmét. Ez a törvény adjon erőt az élet nehézségeinek elviselésére, ez adjon türelmet, kitartást a jóban. Befejezésül Márton Zoltán VI. o. t. Sík Sándor költeményének szavaival: „sarumegoldó templomi tisztelet halk himnuszával" köszöntötte a fogadalmat tett „eleven virágok"-at.

A harmadik ünnepély zártkörűbb, inkább családiasnak mondható. A cserkészcsónakok megáldásán és avatásán csak a csónakkeresztanyák és a vízicserkészek szülei, ill. rokonai, s a tanári kar néhány tagja volt jelen. (L. Vízi-cserkészetnél.)

Szent György napján csak zártkörű ünnepélyt tartott a csapat, vendégek egyáltalán nem voltak. Szent Miklós és Szent Karácsony napját rajonkint, belső ünnepéllyel tették emlékezetessé, de a víziraj dec. 23-án a cserkészszülőket is meghívta, s uzsonnát is adott.

Nyári program: jún. 26-tól júl. 16-ig tábor a tihanyi Ciprián-forrás közelében. Jelentkezett 75 cserkész. Részvételi díj 32 P. Vezetők: Szegedi Tasziló, Havasi

Lucius parancsnok és Simonyi Kunó bencés tanárok. A vízicserkészek Passautól Budapestig hajókon mozgótábort rendeznek. A táborra a II. o. 20 P-t, gr. Teleky Jánosné 20 P-t adományoztak a szegénysorsú cserkészek javára, mely összegeket ezúton hálásan köszönjük.

A Magyar Cserkész folyóirat 56 példányban járt.

Havasi Lucius, Brunner Emőd
parancsnokok.

3. **Víziraj.** Létszáma 1 rajvezető és 7 vízicserkész. Évi munkájuk a vízismeret tökéletes elsajátítására irányult, melyet csónakkirándulásokkal igyekeztünk gyakorlativá tenni. A tél folyamán a szárazföldi cserkészet lényegesebb tudnivalóit ismételte az őrs. Karácsonykor a tanári kar s az őrsi szülők részére kedves karácsonyi estet rendeztünk, melyben a Jamboreen tanult idegen énekeket, tréfákat, és egy színdarabot mutattak be a fiú. A nézőközönséget uzsonnával vendégelte meg az őrs.

Az őrs életében a legnagyobb esemény víziházunk elkészülése volt. Az Óbudán levő s dr. Mattyasóvszky Kasszián főigazgató úr fáradhatatlan jóindulatának köszönhető víziházunkban végre otthont találtunk. Noha a ház még nincs készen s így hivatalos átvétele maiglan sem történt meg, mégis volt hova elhelyezni csónakjainkat, dolgainkat s így a tavasszal induló víziéletnek volt már flottabázisa.

A víziélet elkezdése előtt még elbúcsúztunk a szárazföldi cserkészélettől. A husvéti szünetből egy hetet Veszprém—Zirc—Bakonybélben töltöttünk mozgó táborban. A táborozáson mindnyájan részt vettünk, s a sikerre jellemző, hogy a tábor emlékére két új csónakunkat Huszárok előre és Franciavágás névre keresztelték.

Husvéttól kezdve minden szünetnapot felhasználtunk a víziélet gyakorlására. Több nagyobb kirándulást tettünk Szentendrére, Horányba stb. Pünkösdkor pedig a nyári út előkészítéseként Visegrádra mentünk fel csónakjainkkal többnapos kirándulás keretében.

A víziéletnek erős impulzust adott, hogy csónakjainkat könnyen tudjuk tárolni, s cserkészeinknek is bőséges hely áll rendelkezésünkre. A Gondviselés a csónakok tekintetében sem hagyott el bennünket. Sok jóbarátunk akadt, kik igazi áldozatkészséggel támogatták sok reményre jogosító vállalkozásunkat. Értesítőnk zártáig 940 P-t kaptunk. Nagys. Fried Pálné úrnő, Simontornya 300 P-t ajándékozott. N. N. 250 P-t. Mélt. dr. Buday Goldberger Leó úr, felsőházi tag 100 P-t. Stühmer Jenő úr 100 P-t. Nagys. dr. Stühmer Frigyesné 50 P-t. Fellner György úr 50 P-t. Simkó Béla úr 50 P-t. Nagys. özv. Szoboszlay Kornélné úrnő 20 P-t. A II. osztály 20 P-t. Őszinte, hálás köszönetünk valamennyi jótevőnknek.

A szíves adományok lehetővé tették csónakhiányunk csökkentését is. A fiúk maguk készítettek egy gumikajakot dr. Mattyasóvszky Kasszián főigazgató úrtól kaptunk két érdekes és praktikus építésű gumikajakot, vettünk a befolyt adományokból két dublót, egy fakajakot és egy ladikot. Reméljük, hogy az őszre 24 tagra kiegészítendő raj számára már kellő számú csónak áll majd rendelkezésünkre.

Az új csónakok keresztelőjét jún. hó 7-én délután tartottuk meg. Ez alkalommal a vízicserkészek szüleinek is megmutattuk új otthonunkat. A „Harmatos" dublót Mélt. Elek Ferencné úrnő, „Huszárok előre" dublót Nagys. Fried Pálné úrnő, „Feri bácsi" dublót Nagys. Fellner Györgyné úrnő, „Pax" fakajakot Nagys.

Tószeghy Emilné úrnő, „Tamás" gumikajakot Nagys. Terbócz Imréné úrnő, „Franciavágás" gumikajakot Nagys. dr. Stühmer Jenőné úrnő, „Frutti" gumikajakot Nagys. Stühmer Jenő igazgató úr keresztelték meg az egyházi áldás után. Ez alkalommal a víziraj az egybegyült 60 főnél nagyobb közönséget uzsonnára látta vendégül.

A víziőrs nyáron Passauba megy, s onnan ereszkedik le a Dunán Budapestig. Ez lesz az első nagyobb utunk, melyet mindnyájan türelmetlenül várunk. Még július havában megyünk Esztergomba vízi állótáborba. Reméljük, még lesz ezenkívül is alkalom a nyáron nagyobb víziút megtételére.

Összel rajunkat, mely jelenleg mindössze egy őrsből áll, három őrsre fogjuk kiegészíteni s a mostani egyetlen őrs cserkészei őrsvezetők és segédőrsvezetők lesznek. A fiúk közül öten már le is tették az őrsvezetői vizsgát. Reméljük, hogy a megkezdett munka lendülete később sem fog alábbhagyni s jóakaróink további érdeklődése mellett meg fogjuk védeni csapatunk becsületét.

Brunner Emőd O. S. B.
a víziraj par.-noka.

4. A cserkészcsapat **fúvós zenekaráról** a rendkívüli tárgyak rovatban számolunk be.

5. **Farkaskölykek.** Az 1933. évi gödöllői világjamboreen mi is résztvettünk, még pedig két turnusban. Az első aug. 1—5-ig tartott, és 43 fiú vett részt, a második aug. 5—10-ig 36 fiúval. Mindkét alkalommal vezetőjükkel és két segédvezetővel: Szalády Lászlóval és Erdélyi Tiborral. A gödöllői gimnázium fácános kertjében az ú. n. „kisfiútelepen" laktunk és innen látogattuk naponkint az altáborokat. Vacsora után pedig a tábortüzeknél szórakoztunk az érdekes látványosságokon. Többször voltunk fürdeni, de játékra és pihenésre is bőven jutott idő.

Hatos labdában elsők lettünk az összes csapatok között. Naponkint szentmisét hailgattunk és első pénteken a szentáldozáshoz járultak a fiúk.

A fiúk nagyon jól érezték magukat, sokat láttak, tanultak és egész életükre olyan élményeket szereztek, amelyre mint legkedvesebb gyermekemlékeikre tekintenek majd vissza. Mindnyájan egészségesen és a családi otthon kényelmét megbecsülve tértek vissza szerető otthonukba.

Akik táborozásunkat kölcsönadományaikkal elősegítették, fogadják ez úton is hálás köszönetünket.

Év elején a III. osztályosok átléptek a nagycserkészek közé és ott folytatják megkezdett munkájukat.

A falka idei létszáma 56. Az első osztályosok avatása ápr. 10-én volt a gimnázium udvarán sok kedves vendég jelenlétében. Az avató Akela, Sándor Dénes szép beszédben buzdította a fiúkat munkára.

Hetenként kétszer tartottunk gyűlést, hétfőn és szombaton 4—½6-ig.

A gyűlés tárgya: ének, játék és ügyességi gakorlatok. Karácsony előtt teázással egybekötött ünnepi szert tartottunk. A télen hivatalosak voltunk Sándor Dénes falkájának tea- és süteményfogyasztó szerére, ahol fiaink derekasan megtették, ami tőlük tellett. Sok szépen sikerült kirándulást tettünk Svábhegyre, Szaniszlórétre, Disznófőhöz. Szalády László elfoglaltsága miatt Komarnitzky Pál teljesítette buzgalommal segédvezetői tisztét. Résztvett a farkaskölyök-vezetői tanfolyamon is. A parancsnok az idén lett farkaskölyök-vezető próbáztató megbízott. A táborozást, bár nagy nehézségekkel jár, az idén is tervbevettük.

Dr. Nagy Amadé, vezető.

4. Aero-kör.

Vezető-tanár: Nagy Julián, ifjúsági elnök: Hegedüs Mátyás VIII. o. t. Hetenkint szombaton két műhelyóra keretében főként siklógépeket építettek. Az alsóosztályos tagok számára egy házi versenyt rendeztünk.

Nagy Julián, vezető.

5. Gyorsírókör.

Vezetőtanár: Nagy Julián, ifjúsági elnök: Körmendi István VIII. o. t. — A kötelező gyorsírástanítás jótékony hatása érezhető abban, hogy ez év folyamán jóval többen vettek részt tanítványaink közül az Orsz. Magy. Gyorsírószövetség által rendezett versenyeken. Nevezetesen a *karácsonyi* versenyen sikeres dolgozatot adtak be 200 fokon: VIII. o.: Boldvai János, VII. o.: Bagi Dénes, Gucker Géza, Riemer Ödön, Schaden György, VI. o.: Vígh Béla, V. o.: Személyi László. 150 fokon: VIII. o.: Boldvai János, Tomschey Ottó, Lakits Elemér, VII. o.: Bagi Dénes, Gucker Géza, Muth Ádám, Riemer Ödön, VI. o.: Vígh Béla, V. o.: Gergely Endre. — 100 fokon: VIII. o.: Derecskey György, Lakits Elemér, VII. o.: Alemann Ágoston, Novák László, Személyi Kálmán, VI. o.: Fényes István, Heinrich Béla, Boldvai Ferenc, Haller Kálmán, Huzella Tamás, Márton Zoltán, Matusek Endre, Totorán József, Vígh Béla, V. o.: Schwáb Gyula, Tóth Ferenc, Istvánffy Dénes, Michaletzky Vilmos, Schuman György, Sorbán Pál, Gergely Endre, Személyi László.

E karácsonyi versenyen díjakat nyertek: 200 fokon: Vígh Béla VI., Riemer Ödön VII. o. t. — 150 fokon: Gergely Endre V., Gucker Géza VII., Muth Ádám VII., Boldvai János VIII. o. t. — 100 fokon: Tóth Ferenc V., Schuman György V. o. t.

Az intézet a fiúközépiskolák kategóriájában III. helyezést és oklevelet nyert.

Részvett az intézet a Gyorsírószövetségnek 1934. április—május havi országos versenyén is. Itt a következő pontozott sikeres munkákkal szerepelt:

250 fokon: 2 dolgozat, 200 fokon: 8 dolgozat, 200 fokon: páros 2 dolgozat, 150 fokon: 13 dolgozat, 150 fokon: páros 4 dolgozat, 120 fokon: 21 dolgozat, 100 fokon: 24 dolgozat. Olvasási verseny: 23 dolgozat.

Díjakat nyertek: 250 fokon: Körmendi István VIII. o., Bagi Dénes VII. o. 200 fokon: Boldini J. VIII. o. Vigh B. VI. o. Schaden Gy. VII. o. Tomschey O. VIII. o. Riemer Ö. VII. o. 150 fokon: Gergely E. V. o. Személyi L. V. Kliment A. V. o. 120 fokon: Schuman Gy. V. o. v. Ráskay L. VII. o. Simon T. VII, o, Silhavy T. VIII. o. Haller K. VI. o. Lippay Gy. VII. o. Mikes I. VIII. o. 100 fokon: Huzella T. VI. o. Fényes J. VI. o. Wéber G. V. o. Baczony L. IV. o. Német A. V. o. — Olvasási verseny: Szabados B. VIII. o.

Ezen versenyen intézetünk 10.488 ponttal és 68 sikeres versenyzővel az ország fiúközépiskoláinak kategóriájában a II. helyezést érte el.

A gyorsírókör kebelében e tanév folamán 46 különböző fokon bonyolitottunk le háziversenyeket. Az ezeken és az országos és kerületi versenyeken szerzett pontok alapján az intézet gyorsíróbajnoka: Bagi Dénes VII. o. t.

Az egyes osztályok bajnokai: VIII. o.: Boldvai János, VII. o.: Riemer Ödön, VI. o. Vígh Béla, V. o.: Gergely Endre, IV. o.: Baczony László.

Az egyéni versenyekkel párhuzamosan rendezett osztályverseny eredménye: 1. helyezett a VII. osztály, 2. helyezett az V. osztály, 3. helyezett a VI. osztály, 4. helyezett a VIII. osztály, 5. helyezett a IV. osztály.

A Gyorsírástudomány c .szaklap nagy pályázatán Személyi László V. o. t. II. díjat nyert.

Nagy Julián, vezető.

6. Sportkör.

A sportkör neve: Szt. Benedek Reálgimnáziumi Sportkör. Budapest, déli kerület. Igazolási száma: 444. Tiszteletbeli elnöke: Mattyasóvszky Kasszián dr., főigazgató, vezető tanár: Kaposi Gyula testn. tanár.

A sportkör működését, az evezés és úszás gyakorlásával, a Szúnyog-szigeten és Császár-uszodában, majd az atlétikai tréningeket a BSzKRT sporttelep pályáján kezdte meg. Október 6-án résztvettünk a kegyeleti staféta-futásban a tavalyinál jobb eredménnyel. Október havában volt a KISOK által rendezett középiskolai válogató úszóverseny, s ennek eredményeképen intézetünk 15 növendéke kapott ingyen szigeti belépő- és tréning-jegyet a Margitszigeti Nemzeti Sport Uszodába, amelyet egész éven át használhattak. Intézetünk többi növendékei pedig októbertől november végéig a Császár-fürdő fedett uszodájában gyakorolhattak heti két órában. Vizipóló-csapatunk is rendszeres munka után, résztvett a kerületi II. osztályú csapatbajnokságokban és szép győzelmekkel bejutott a döntőbe.

Tornaszakosztályunk az idén is komoly munkát folytatott, hogy az évközben megtartandó versenyeken kellő eredménnyel vehessen részt. November 26-án indultunk a budapesti „Ifjúsági jelvényszerző verseny"-en, melyen növendékeink közül Hajdú, Lakits, Ocskay és Lifka bronz, Kubik, Luib Ákos, Luib Iván, Márton, Bongor, Hegedüs és Hauszfater vas jelvényt szereztek. Február 21. és 22-én megtartott KISOK kerületi tornaversenyeken a II. korosztályban a III—IV. o. válogatott csapata első osztályú minősítést, a III. korosztályban az V—VI. o. válogatott csapata első helyezést és minősítést, a IV. korosztályban a VII—VIII. o. válogatott csapata pedig első osztályú minősítést ért el. A kerületi csapatbajnokságban csapatbajnokságot a gyűrűn, második helyezést a lovon, korláton és a függeszkedésben, ötödik helyezést a nyujtón ért el az intézet 8-as válogatott csapata. Egyéni bajnokságokban az összes szereken Fraknói VIII. o. tanuló második helyezést ért el. Intézetünk házi tornaversenyén az intézeti 8-as csapatbajnokságot a VI. o. csapata nyerte meg. Az alsósok összetett tornaversenyében első Ridly IV. o. tanuló, a felsősök összetett versenyében házi-bajnok Fraknói VIII. o. tan., második Hajdu VIII. o. tan., harmadik Luib V. o. tanuló.

A korcsolyázást a fagy beálltával a dohánygyár udvarán és a BKE pályáján megkezdtük. Igen szép eredményt értünk el az I. és II. osztályú növendékeinkkel, kiknek mintegy 90 százaléka a tornaórák keretén belül elsajátította a korcsolyázást. Jéghokki-csapatunk, mely tavaly még a másodosztályú mérkőzéseken indulhatott, idén már tudása révén az elsőosztályú mérkőzéseken vett részt, ahol győzelmei során a döntőbe is bejutott. Növendékeink közül ketten, Ocskay és Lifka VIII. o. tanulók kiváló sporteredményeik révén a KISOK válogatott keretbe kerültek. A február hó 4-én tartott „Országos Középiskolai Gyorskorcsolyázó" versenyeken Görög VI. o. tanuló első, Ocskay VIII. o. tan. második, Bisits IV. o. tan. harmadik, Lifka VIII. o. tan. ötödik helyezést ért el. Műkorcsolyázó versenyen Kállay IV. o. tan. ért el jó eredményt. Január és február hónapokban rendezett si-futó, ugró és lesikló versenyeken Ugron, Drozdik, Jiraszek VIII. o. tanulók, Keppler és Sztrakos V. o. tan. nyertek helyezést. Vívó-szakosztályunk is kivette részét a komoly munkából, derekasan végigküzdötték a KISOK által rendezett versenyeket, melyeken szép eredményeket értek el. Továbbá az evangélikus gimnázium, a kegyesrendi és Zrinyi reálgimnáziumokkal barátságos intézetek közötti vívómérkőzéseket rendeztünk, melyeken különösen Vaszilievits-Sömjén és Hoffstaedter VIII. o. tan., Hegyeli és Knoll VII. o. tanulók tüntek ki, szép akcióikkal,

küzdő-képességükkel. Házi vívóversenyünkön a IV. és V. oszt. részére kiírt tőrcsapatversenyt az V. o. csapata nyerte, az V., VI., VII. és VIII. oszt. részére kiírt tőr- és kardcsapat-versenyeken első a VIII. o. csapata volt. Alsósok egyéni tőrversenyében bajnok: Hegyeli IV. o. tan. 2. Radán IV. o. tan. 3. Ridly IV, o. tan. Felsősök egyéni tőrversenyében bajnok: Schág V. o. tan. 2. Hegyeli VII. o. tan. 3. Knoll VII. o. tan. Felsősök egyéni kardversenyében bajnok: Knoll VII. o. tan. 2. Vaszilievits-Sömjén VIII. o. tan. 3. Hoffstaedter VIII. o. tan.

Az atlétikai sportokkal az idei tanévben is úgy ősszel, mint tavasszal a Beszkrt sporttelepén foglalkoztunk. Május 12-én a KISOK által rendezett kerületi bajnokságokban is elindultunk, ahol Ocskay VIII. o. tan. a gerelyvetésben II-ik, diszkoszdobásban a III-ik és súlydobásban V-ik helyet ért el. Májusban rendezett házi versenyünkön az alsósok közül Radán IV. o. tan., Rác IV. o. tan., a felsősök közül Görög VI. o. tan., Siihavy, Ocskay és Kubik VIII. o. tan. értek el kimagaslóbb eredményeket. Május hó folyamán a Zrinyi reálgimnázium kihívására rendeztünk a két iskola között atlétikai viadalt a következő számokkal: 100 m, 200 m, 400 m és 800 m síkfutás, súlylökés, diszkoszdobás és gerelyvetés, magasugrás, távolugrás és svéd stafétafutás. Ezen mérkőzést 55:51 aránnyal intézetünk csapata nyerte.

Növendékeink az idén már megkezdhették a sportszerű lovaglást is a „Magyar Gazdák Orsz. Lovasegyesülete" tréning helyén, a Tattersalban, ahol Rudnyánszky Ferenc őrnagy úr vezetése mellett hódolhattak e nemes sportnak s tudásukat az évvégi tornaünnepélyen mutatták be.

A tornászvilágbajnoksággal kapcsolatosan, a KISOK. által rendezett tornaünnepélyen iskolánk szintén résztvett a III—VII. o. tanulókkal, kiknek fegyelmezett magatartása és szépen kidolgozott gyakorlatai előmozdították az ünnepély sikerét.

A tanév végén a BESzKRT gyönyörű sporttelepén tartottuk meg szokásos évvégi tornaünnepélyünket, melynek fényét a nagyszámú és előkelő közönség mellett őnagyméltósága dr. Hóman Bálint kultuszminiszter úr és családjának jelenléte is nagyban emelte. Ezen ünnepélyen növendékeink egész évi munkájukból változatosnál-változatosabb képeket mutattak be azzal a tökéletes fegyelemmel és törhetetlen akaraterővel, mely növendékeinket mindig jellemzi. Főtisztelendő Főigazgató urunk közvetlen lelkesítő beszéde után dr. Hóman Bálintné őnagyméltósága osztotta ki a díjakat a győzteseknek. Majd a Szózat hangjaival véget ért ez igazán nagyhatású és lélekemelő ünnepély.

Kaposi Gyula, vezetőtanár.

7. „Pax" bélyegklub.

A klub 1934. március hó 5-én alakult meg a III. osztályban. A klub 30 taggal működik. A gyűléseket kéthetenként tartottuk. A klub négy, még pedig magyar-, európai-. világ- és légiposta alosztályra tagozódik. A bélyegklub sikerrel vett részt a f. évi május hó 6—13-ig tartott „Jubilehe" II. országos bélyegkiállításon, ahol bronzérmet és a 12es számú tiszteletdíjat nyerte.

Sarang K. Péter, vezető.

IX.

Érdemsorozat.

A számok magyarázata: *Magaviselet:* 1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kevésbbé szabályszerű *Előmenetel:* 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen.

I. OSZTÁLY.

Osztályfő: **Simonyi Kunó.**

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
	Aicher Albert	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2
	Ámon Pál	1	1	2	2	2	2	2	2	fm	2
	Bajkor József	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1
	Balázs Zoltán	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2
5	Bános Vilmos	2	1	1	2	1	1	2	2	1	1
	Bock Tibor	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2
	Bokor Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Bozsoki István	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Chvalkowsky Gyula	1	1	2	1	1	1	2	2	1	1
10	Csernyánszky Géza	1	1	2	1	2	2	2	2	1	1
	Czakó Tibor	2	1	2	2	1	1	1	2	1	1
	Décsi Károly	1	1	3	2	2	2	3	3	2	2
	Dobos Dezső	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Doór László	1	1	2	2	1	2	2	3	fm	2
15	Drubina István	1	1	2	1	1	2	2	2	1	1
	Dzulik Gábor	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2
	Falvai Vilmos	1	2	2	3	3	2	3	2	1	1
	Fejérvári Sándor	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2
	Felkai Tamás	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
20	Gergely Tibor	1	1	2	3	2	2	2	2	2	1
	br. Gorup Attila	2	1	2	2	2	2	1	2	2	1
	Gróf Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Hartmann János	2	2	3	2	2	2	3	3	2	2
	Horváth Géza	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1
25	Horváth János	2	1	2	2	2	2	1	2	1	1
	Horváth Pál	2	2	3	3	3	3	3	2	1	1
	Hudetz Antal	2	2	3	3	3	3	3	3	1	1
	Huszár Gyula	1	2	3	3	3	3	4	3	fm	3
	Jérôme Károly	1	1	2	1	1	1	2	2	2	1
30	Jókay Imre	2	2	3	3	3	3	3	3	1	2
	Jókay Kurucz Antal	2	1	3	3	3	3	3	2	1	1
	Jónitz József	2	1	3	3	2	3	3	2	2	1
	Kiss János	1	1	3	4	2	2	3	3	3	1
	Kiss Zoltán	1	1	3	3	2	2	3	3	1	1
35	Kovács Gábor	2	1	3	2	2	3	3	3	2	1
	Kója Béla	2	1	2	1	1	1	2	2	1	1
	Kőműves Iván	1	1	1	2	1	1	2	1	2	2
	Langsfeld Kálmán	1	1	2	2	1	1	2	2	2	1
	Lasztovicska László	2	2	3	3	3	2	3	3	2	3
40	Lutz István	1	1	3	3	1	1	2	3	1	2
	Matusz László	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3

I. OSZTÁLY.

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
	Metlich János	1	1	2	1	2	1	2	2	1	1
	Mikulász Endre	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2
	Mucsnyák Károly	2	1	3	3	3	2	3	3	1	1
45	Nachtnébel Béla	2	1	2	2	1	1	1	2	1	1
	Nagy József	2	1	3	3	1	2	3	3	1	2
	Ordódy László	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2
	Para Miklós	2	1	3	3	1	1	2	3	3	1
	Petrovics Béla	1	1	2	3	1	1	2	2	2	1
50	Pirity Jenő	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
	Pogány István	2	1	2	2	1	1	2	3	3	2
	Popovits György	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Punk Károly	1	2	3	4	3	3	3	3	1	3
	Rédly Imre	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2
55	**Ringelhann Tivadar**	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Rónay Miklós	2	1	3	4	2	3	3	3	2	1
	Schembera József	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1
	Schmitterer Imre	2	1	2	3	1	2	2	3	fm	1
	Schoket Ferenc	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2
60	Sikos Árpád	1	2	3	3	2	3	2	3	1	1
	Simon Béla	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Simon Miklós	2	2	2	2	2	2	3	1	1	1
	Strobl Kornél	2	1	3	3	3	3	3	2	1	1
	Susich József	1	1	2	1	1	1	2	2	2	1
65	**Szatmári Lajos**	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Szkalla Imre	2	1	3	4	2	2	2	3	fm	3
	Szkiva János	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1
	Szoboszlay Aladár	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2
	Szobotha Dezső	2	1	2	2	1	1	2	2	2	1
70	Takáts György	2	2	3	2	3	2	3	3	3	2
	Takcsányi Alán	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Tarnay Miklós	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2
	Tavaszy József	2	1	2	2	2	2	2	1	1	2
	Töttössy Béla	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
75	Vereskuti Béla	2	1	2	1	1	1	2	1	1	2
	Vigyázó György	1	1	2	2	1	1	2	2	2	1
	Zelenski Kázmér	1	2	3	1	1	1	2	3	2	2
	Zsiga Imre	1	1	2	2	1	1	2	1	2	2
	Magántanulók:										
	Kresz Ferenc	—	1	2	2	1	2	3	1	—	—
80	Tamás László	—	1	2	3	1	1	3	2	—	—

Beiratkozott: 80.

Bizonyítványt kapott: 80.

II. OSZTÁLY.

Osztályfő: **Brunner Emőd.**

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
	Ács Tibor	1	1	2	2	2	1	2	1	2	2
	Álgyay-Hubert Pál	2	1	1	1	1	1	2	1	2	2
	Barcza Károly	1	1	2	1	2	2	3	3	1	1
	Barcza Lajos	1	2	3	3	3	2	3	3	2	2
5	Barcza Péter	1	1	3	2	2	2	2	3	3	3
	Bauer József	1	1	3	2	1	1	2	2	2	2
	Bálintházy János	2	2	4	3	4	3	4	3	3	2
	Bárány Tamás	1	1	2	3	1	2	3	1	1	3
	Bernárdt Géza	1	1	3	3	2	1	3	3	1	2
10	Binzberger György	1	1	2	2	1	2	2	2	1	1
	Budai György	2	2	3	4	3	1	4	3	2	1
	Cseley István	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1
	Csicsay István	2	2	3	4	2	2	3	2	2	2
	Csizsinszky Dénes	1	1	2	2	2	2	2	2	fm	1
15	Darvas István	1	1	2	3	1	1	2	2	1	1
	Dávid Tamás	1	1	1	2	1	2	1	2	2	2
	Drippey Dénes	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2
	Elek János	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1
	Fircsa Endre	2	2	3	4	3	3	3	3	fm	2
20	Foitl Vilmos	2	1	2	1	2	1	2	2	1	1
	Gábor Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Gesztessy Ákos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gomborits János	2	1	3	3	1	2	3	2	2	2
	Gönye László	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1
25	Gyenis László	1	2	2	3	1	2	3	2	1	1
	Gyenis Tivadar	1	2	2	3	2	2	2	1	1	1
	Hoffmann Sándor	2	2	3	1	2	1	2	2	2	1
	Horváth Ferenc	1	2	3	3	3	2	3	3	1	2
	Hümpfner Imre	2	2	3	3	1	2	3	3	2	2
30	Iovián Viktor	1	1	2	3	2	1	3	2	3	2
	Ivánkovits Ernő	2	2	1	2	1	2	2	2	1	1
	Károly György	1	2	2	2	1	2	3	2	1	1
	Károly István	1	1	3	3	3	2	3	3	2	1
	Károlyi Imre	1	2	3	3	2	2	2	2	2	2
35	Khloyber Viktor	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Killinger Hugó	1	1	2	2	1	1	2	2	fm	1
	Kiss István	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Kolossa Tibor	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
	Komvisák Károly	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1
40	Korbuly Tamás	1	2	2	1	2	1	2	2	2	1
	Kovácsik Sándor	2	1	3	3	3	2	3	3	2	1
	Kozma Richárd	1	1	2	1	1	1	2	2	2	1
	Körmendy István	1	1	2	2	1	1	2	2	2	1
	Krajcsovics Ádám	1	2	3	2	2	2	3	3	1	2
45	Kulcsár József	1	2	3	4	3	2	2	3	2	3
	Lambecht Miklós	1	2	2	3	2	1	3	3	2	2
	Leyrer Richárd	1	2	3	2	1	1	2	3	2	1
	Madaras János	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2
	Medveczky Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
50	Méhes Miklós	1	2	2	2	2	2	3	3	2	1

II. OSZTÁLY.

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
	Michaletzky Jenő	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1
	Mikolcsó László	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Milos György	1	2	2	1	2	2	3	3	fm	1
	Móder György	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1
55	Mojtó Pál	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Molnár Imre	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2
	Nagy Ferenc	2	1	3	3	2	2	3	3	2	2
	Nágel Iván	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Poós István	2	2	3	3	3	2	3	3	2	2
60	Poós Miklós	2	2	3	3	3	2	3	3	2	2
	Reményi K. András	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Réfi Imre	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1
	Sárszegi Miklós	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Schmelcz János	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
65	Simon József	1	2	3	3	3	2	3	2	2	1
	Spannraft Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Székely Endre	2	2	3	3	2	2	3	3	2	2
	Szigeti Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szíjártó Nándor	1	1	2	2	2	1	3	3	fm	1
70	Szuroviák Tamás	1	1	3	3	3	2	2	2	2	1
	Takács Balázs	2	2	3	3	1	1	3	3	1	1
	Terbócz Tamás	1	2	2	2	2	3	3	3	1	1
	Thoma Frigyes	3	2	2	2	2	3	2	2	2	1
	Thoma József	2	2	2	2	1	2	2	3	2	2
75	**Tomaschek Péter**	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2
	Viczenik Dénes	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1
	Waszilevits Mihály	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Weinszeisz Tamás	1	1	3	2	2	2	2	3	2	1
	Werner György	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1
80	Zalay István	3	2	3	3	2	2	3	3	1	1
	Zoufaly György	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2
	Magántanulók:										
	Cziráky László gr.	—	1	3	3	2	2	3	1	—	—
	Springer Ferenc	—	1	1	1	1	1	2	1	—	—
	Kalapos Árpád	—	1	1	2	1	1	1	1	—	—

Beiratkozott: 84.

Bizonyitványt kapott: 84.

III. OSZTÁLY.

Osztályfő: **Sarang K. Péter.**

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
	Ámon Antal	1	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1
	Anders Ottó	2	1	3	4	4	4	4	3	4	2	2
	Barabás Károly	1	1	1	2	2	2	2	2	1	2	fm
	Bán József	1	1	3	3	3	1	2	2	3	3	2
5	Bisits József	1	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1
	Bodor Endre	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	fm
	Bódy László	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	fm
	Bogdán Sándor	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	2
	Borbély Elek	2	1	2	2	1	1	2	2	2	2	1
10	Borbíró Elek	2	1	2	2	1	2	3	3	3	1	1
	Csatády Ignác	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	1
	Csernyánszky Imre	1	1	2	2	2	2	2	2	3	1	2
	Drozdik Jenő	1	1	1	3	3	1	2	2	3	3	2
	Fodor Gyula	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
15	Gáti Béla	1	2	2	3	2	3	3	3	3	3	2
	Gáti Endre	1	1	2	3	2	3	3	3	3	2	2
	Girscht Ferenc	1	1	2	3	2	2	2	2	3	3	1
	Horváth Tibor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kainberg Ottó	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2
20	Kertész Imre	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1
	Kisfaludy István	1	1	2	2	2	2	3	2	2	fm	3
	Kiss Elemér	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	fm
	Komarnicki Ádám	1	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3
	Kovacsics Pál	1	1	2	3	2	1	1	1	1	1	2
25	Kozma Arisztid	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2
	Krausz Jenő	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
	Kresz Géza	2	2	3	3	4	3	2	3	3	3	3
	Liptsey Imre	1	1	2	3	2	1	1	1	2	3	2
	Lovász György	1	1	2	2	2	1	3	2	3	3	2
30	Madaras Jenő	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Marschalek Béla	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1
	Márton Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Méhes Endre	1	2	2	4	3	3	3	3	3	3	1
	Mensáros Zoltán	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1
35	Mészáros Ferenc	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
	Metzger Miklós	1	1	2	2	2	2	2	2	2	3	1
	Miklósy Dezső	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Monostory Ödön	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Nagy György	1	1	2	2	2	1	2	1	2	2	2
40	Nagy István	1	1	2	3	3	2	3	3	3	2	2
	Nedeczky Árpád	3	1	3	3	3	2	3	3	3	3	1
	Nemes Béla	2	1	2	2	2	3	3	3	3	2	2
	Noficzer Géza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nógrády István	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2
45	Panek Ödön	1	1	3	3	2	3	3	3	3	3	2
	Paravicini István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Páris Ervin	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
	Pasteiner Iván	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
	Pék György	1	2	3	4	3	3	3	3	3	2	1

III. OSZTÁLY.

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
50	**Pistelka Rezső**	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Prückler József	1	1	3	3	3	2	2	2	2	3	2
	Punk Tibor	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	1
	Ránky Miklós	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
	Reiner Endre	1	1	2	2	3	1	2	2	2	2	1
55	Rónai Elemér	1	1	2	3	3	2	2	2	3	2	2
	Sasvári László	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
	Schabata István	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2
	Schmied Lajos	1	2	3	3	2	2	2	3	3	3	2
	Schneider László	1	2	2	3	2	3	2	3	3	3	2
60	Schuschny Aurél	1	1	2	4	3	2	3	1	2	3	2
	Seidenleder Zoltán ism.	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1
	Senyei Ákos	1	1	2	3	2	2	2	3	3	2	3
	Sever József	2	1	3	3	3	4	3	3	3	3	2
	Sikos Károly	1	1	2	3	3	2	1	2	2	1	2
65	**Soós József**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Soós László	1	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2
	Sorbán István	1	1	2	3	3	1	3	2	2	3	1
	Spannrafit József	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Springer Ferenc	1	1	1	1	2	1	1	1	1	fm	fm
70	Strobl Jenő	1	1	1	2	2	2	2	1	2	3	2
	Szabó Gergely	2	1	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Szatmári József	2	2	2	4	3	4	4	3	3	3	3
	Szentkuthy István	1	1	2	3	2	2	3	2	2	2	2
	Tanczel Antal	2	1	2	1	1	1	2	1	2	2	2
75	Tóth József	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	2
	Turzó Árpád	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1
	Uray Géza	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
	Vadkerty Gyula	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Varga János	1	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1
80	Vrábel László ism.	2	1	2	2	3	1	3	3	3	2	1
	Weszely Ernő	1	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1
	Windt László	1	1	2	3	2	3	2	2	1	2	1
	Winter Pál	1	1	2	3	2	3	2	3	2	2	1
	Magántanulók:											
	Cziráky Béla gróf	—	1	1	1	2	2	2	2	2	2	—
85	**Degenfeld-Sch. Ottó gróf**	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
	Emszt Mihály	—	2	2	3	3	2	2	1	2	1	—
	Fiáth Lázár	—	2	3	3	3	4	3	2	2	2	—
	Köhler György ism.	—	1	3	3	3	3	3	2	2	1	—

Beiratkozott: 88.

Bizonyítványt kapott: 88.

IV. OSZTÁLY.

Osztályfő: **Havasi Lucius.**

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás
	Ádám Sándor	1	1	1	3	2	2	1	1	3	1	2	2
	Baczony László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	fm
	Baján László	1	1	2	2	1	2	1	1	3	2	2	2
	Banos György	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1
5	Bartha Miklós	2	1	3	4	3	3	3	3	3	3	4	2
	Bauer Antal	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
	Bisits Tibor	2	2	2	2	3	1	2	3	3	1	1	1
	Brunner Károly	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	1
	Brúzer Miklós	2	1	3	3	3	2	2	3	4	3	4	3
10	Cserna Jenő	2	1	3	4	2	2	2	2	3	2	3	1
	Dobos Imre	1	1	2	2	2	1	1	2	3	2	1	2
	Eperjessy László	2	2	2	2	2	2	2	2	3	1	2	1
	Feitl Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
	Forbáth László	1	2	3	4	3	2	3	3	3	3	4	3
15	Galambos Ferenc	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	3	2
	Görög Jenő	1	1	2	2	3	1	1	2	3	2	2	2
	Hegyeli Endre	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1
	Horváth Andor	2	2	3	4	3	3	3	3	4	3	3	2
	Iváskó János	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	fm
20	Jókai-Kurucz József	1	2	3	2	4	1	3	3	3	2	2	fm
	Kállay Kristóf	2	1	2	3	2	1	2	2	3	2	2	2
	Keresztényi József	1	2	1	2	2	3	3	3	3	2	2	1
	Kertész György	1	1	2	3	1	1	1	1	2	2	3	2
	Kocziány László	1	1	2	2	2	1	2	2	3	2	1	1
25	Korányi György	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1	fm
	Kotaszek Sándor	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1
	Ladó László	1	2	2	2	1	2	2	2	3	2	3	2
	Lenkey Antal	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2
	Móri Ferenc	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2	2	3
30	Nagy Hugó	1	1	2	3	3	1	2	2	3	2	1	1
	Nagy László	1	1	2	4	3	1	1	2	3	3	3	2
	Nagymarosy Tibor	2	1	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2
	Paiter Gyula	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
	Pataki Kornél	1	1	1	2	1	1	1	1	3	1	1	2
35	Pálfy Gyula	1	1	1	3	2	2	1	2	2	2	2	2
	Pálfy József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Pélyi László	2	2	2	3	3	3	3	2	3	2	4	3
	Pöhm József	2	2	2	4	3	3	3	3	4	3	4	1
	Pulay Gyula	1	1	3	3	3	3	2	2	3	3	4	3
40	Radán Iván	1	3	2	3	2	3	2	2	3	3	3	1
	Ráskay Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Rátz Tibor	1	1	3	2	2	1	1	1	3	2	3	1
	Reiner Imre	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1
	Ridly Péter	1	1	2	3	1	2	2	2	2	2	3	1
45	Romek Árpád	1	1	1	3	2	1	2	2	2	1	1	1
	Rónay Tihamér	2	2	2	3	2	3	2	3	4	2	3	2
	Ruprecht Ferenc	1	2	2	3	3	2	3	3	3	2	3	1
	Salomváry György	2	2	3	3	3	3	3	3	4	3	4	2

IV. OSZTÁLY.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás
Scheuling István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
50 Schmidt Imre	1	1	2	3	2	2	3	3	3	3	4	fm
Schmidt Lajos	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Schnaider Rudolf	1	2	2	3	3	3	2	3	3	2	2	fm
Schüller Gusztáv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Schümichen Vilmos	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1
55 Sternischa Olaf	1	1	1	3	1	2	2	2	3	2	3	1
Szitkei László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Tamás János	1	1	2	2	2	1	3	3	2	3	2	2
Tatár János	1	1	2	3	3	2	2	3	3	3	3	1
Teleki Károly gróf	1	1	2	3	1	3	3	3	3	2	3	1
60 Thuránszky László	2	1	3	3	2	2	2	1	3	3	2	3
Timkó Imre	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Törőcsik Gyula	1	1	1	3	2	1	1	1	3	2	2	fm
Udvarhelyi László	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2
Várdai István	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	2
65 Vermes Antal	2	2	3	4	3	2	3	3	3	2	3	1
Viola Tamás	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Voloncs Pál	2	2	3	4	3	4	2	3	4	3	4	2
Zubcsek Oszkár	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Magántanulók:												
Bacher János	—	1	2	3	2	2	1	1	2	2	—	—
70 Benkő József	—	2	3	2	3	2	2	2	3	2	—	—
Rotsing Ferenc	—	3	3	3	3	4	4	4	3	2	—	—
Schuszter László	—	1	2	3	1	2	1	2	3	1	—	—
Széchenyi Ferenc gróf	—	2	2	2	1	3	2	3	2	3	—	—

Kimaradt: Fényes László, Frisch Gábor, Niszler Ferenc, Papp Ferenc, Trombitás Andor.

Betegség miatt nem osztályozható: Merza Tibor.

Beiratkozott: 79. — *Bizonyítványt kapott:* 73.

V. OSZTÁLY.

Osztályfő: **Dr. Szívós Donát.**

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás
	Alemann Frigyes	1	2	2	2	2	1	2	1	2	2	2	2
	Babos S. László	1	1	3	3	3	2	2	1	1	3	3	2
	Bähr Gusztáv	1	2	2	2	3	2	2	2	1	2	2	2
	Berkó Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1
5	Bittó Imre	2	1	2	2	2	2	1	1	2	2	3	1
	Bogár Ervin	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Butkay Imre	2	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1
	Eberstein Ferenc	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	Enökl Dezső	2	2	3	4	3	3	3	3	3	2	3	2
10	Eperjessy István	1	2	2	3	3	3	2	1	3	2	2	3
	Fekete Géza	1	1	2	2	2	2	2	1	3	1	1	2
	Fodor Lászó	1	1	2	3	3	2	3	2	3	2	4	1
	Gergely Endre	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	Hőnich András	1	1	2	1	1	1	2	2	3	2	1	1
15	Istvánffy Dénes	1	1	2	3	3	3	1	3	3	1	2	1
	Keppler László	1	2	2	3	3	3	2	2	2	1	1	1
	Kerényi Alajos	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Kőmives István	1	1	2	1	2	1	1	2	2	2	2	1
	Körmendy Nándor	2	2	3	3	3	3	3	2	3	1	3	1
20	Lengyel Ferenc	2	2	3	3	4	3	4	2	3	3	3	2
	Lenkei Tibor	1	2	2	2	2	3	2	2	1	2	1	2
	Luib Iván	2	1	1	3	2	2	2	2	3	1	2	1
	Mattyasovszky Mátyás br.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Michaletzky Vilmos	1	1	2	2	3	3	1	1	2	2	1	1
25	Molnár Endre	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2
	Németh Andor	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2
	Óhegyi Miklós	1	2	2	2	2	2	1	2	3	3	2	1
	Okolicsányi Károly	1	1	2	2	1	2	2	2	3	2	1	1
	Olajos Kálmán	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
30	Phillipp Károly	1	1	1	3	2	2	2	2	3	2	3	1
	Reiss-Guttay Ágoston	1	1	3	3	3	3	3	2	3	1	4	2
	Richter Vladimir	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ruttai Ferenc	1	2	3	3	3	3	2	3	3	2	3	1
	Schág Károly	1	1	1	3	3	2	3	2	3	2	3	1
35	**Schmalz József**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Schumann György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Schwáb Gyula	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1
	Simon Rezső	1	3	3	4	4	3	4	3	3	2	2	2
	Simonyi Mihály	1	1	1	3	3	2	2	1	2	3	3	2
40	Sorbán Pál	1	1	2	2	2	2	2	2	2	3	1	1
	Szabó Zsigmond	1	1	2	3	3	2	3	2	3	1	1	2
	Szakváry Jenő	1	1	2	3	2	2	1	1	3	1	2	1
	Szemere György	1	1	1	2	1	2	1	1	3	3	1	fm
	Személyi László	1	1	2	2	3	2	2	1	2	3	1	2
45	Szokola Ferenc	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	1	1
	Szőcs József	1	1	3	3	3	2	3	2	2	2	2	2
	Sztrakos György	1	1	2	1	2	2	2	1	3	3	1	2
	Takách István	2	2	2	3	3	2	3	3	2	2	3	2

V. OSZTÁLY.

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás
	Tarnóczy Rudolf	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2	3
50	Tas József	1	1	3	3	3	2	3	2	3	3	4	2
	Tóth Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Tower Edvin	1	2	3	3	3	3	2	1	3	2	4	2
	Udvarhelyi Gyula	1	1	2	2	2	3	1	2	3	2	1	1
	Üst Géza	1	1	1	2	2	2	1	2	3	1	1	1
55	Varsányi György	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1
	Veress György	1	1	2	2	2	3	1	1	2	2	2	1
	Weszely Ferenc	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	Wéber Gábor	1	2	2	3	3	2	1	2	3	3	3	1
	Wiesner Frigyes	1	1	2	2	1	2	1	1	2	1	1	1
	Magántanulók:												
60	Albert Ferenc	—	2	3	3	2	2	3	3	2	1	—	—
	Cziráky Pál gróf	—	2	1	2	2	1	2	3	2	1	—	—
	Wessely György	—	3	3	2	1	2	3	3	2	1	—	—

Kimaradt: Dessewffy Zsolt és Madi Kovács Ferenc.

Beiratkozott: 64.

Bizonyítványt kapott: 62.

VI. OSZTÁLY.

Osztályfő: **Horváth Kandid.**

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
	Bajnok János	1	2	3	3	3	3	3	2	2	3	2	2
	Bauer Sándor	1	1	2	3	3	3	3	2	1	3	3	2
	Berán Ferenc	1	2	2	3	3	3	2	2	1	2	1	1
	Bérczy György	1	2	3	3	2	2	3	2	2	3	2	2
5	Boldvai Ferenc	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	1	fm
	Bongor István	1	1	2	3	3	3	3	1	2	3	3	1
	Borsi György	1	1	2	2	2	3	2	1	1	2	2	2
	Böszörményi László	1	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1
	Cziglán István	1	2	2	3	2	2	2	2	3	3	1	2
10	Csordás Ödön	1	2	3	3	2	3	3	3	2	3	3	1
	Fehér György	1	1	2	3	3	3	1	3	2	3	2	1
	Fenyőházi Ernő	1	1	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1
	Fényes István	1	1	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2
	Fóris Tibor	1	1	2	3	2	3	2	2	3	3	3	2
15	Görög Géza	2	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	1
	Haller Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Hausvater József	1	1	2	2	3	2	3	2	2	3	2	1
	Hegedüs László	1	2	2	2	3	2	2	1	2	2	1	1
	Heinrich Béla	1	1	2	2	3	2	2	2	2	3	2	2
20	**Holvay Endre**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Hóman Bálint	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Huzella Tamás	1	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1
	Kotaszek Károly	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	1	1
	Kovásznay László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Laub János	1	2	3	3	2	1	2	2	2	3	2	2
	Marek Ervin	2	1	2	3	1	1	2	2	1	2	2	1
	Matusek Endre	1	1	2	3	2	3	1	2	1	2	3	1
	Márton Zoltán	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
	Miklós Ferenc	1	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2	1
30	Nedeczky György	1	2	2	3	2	3	2	3	1	3	3	1
	Olajos Andor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Óhegyi Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Petri Sándor	1	2	3	3	3	3	2	3	2	3	3	2
	Pótz-Nagy László	1	1	1	1	3	2	1	2	2	3	1	1
35	Privler Béla	1	1	2	3	2	2	1	1	1	3	2	2
	Regele Károly	1	2	3	3	3	3	1	3	2	3	2	2
	Sass-Kortsák István	2	1	2	3	2	2	2	2	2	3	2	1
	Schmidt János	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	2	2
	Simkó Béla	1	1	2	3	2	3	1	2	2	1	2	1
40	Sümeghy Gyula	1	1	3	2	3	3	1	2	2	3	2	1
	vitéz Szakváry Károly	2	2	2	3	1	2	1	1	1	3	1	1
	Szádeczky-Kardoss Gábor	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2	fm
	Szentágotay Andor	2	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2	fm
	Székely Tibor	1	2	3	3	3	3	2	2	2	3	2	1
45	Szoboszlay Zoltán	1	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1	fm
	Szóka László	1	1	2	3	3	3	1	2	2	2	1	2
	Sztaics István	1	1	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1
	Szviezsényi Zoltán	1	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	fm
	Tomaschek Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1

VI. OSZTÁLY.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
50 Tótfalusi József	1	1	1	2	2	3	2	1	1	2	1	1
Vidák Iván	1	1	3	3	3	3	2	3	2	2	3	1
Vigh Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zalay Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zólyomi László	1	1	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1
55 Zupka Lajos	1	2	2	3	2	3	2	2	2	3	2	2
Magántanulók:												
Halász Ferenc	—	2	3	3	3	3	2	3	2	3	2	—
Tallián György	—	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	—

Beiratkozott: 58.

Bizonyítványt kapott: 57.

Kimaradt: Nemenz Rudolf.

VII. OSZTÁLY.

Osztályfő: **Nagy Julián.**

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Egészségtan
	Alemann Ágoston	2	1	2	3	3	3	2	2	2	3	2	2	1
	Bagi Dénes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Berán Lajos	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
	Bogdán Tasziló	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	fm	1
5	Della Donna Albán	1	2	3	2	2	2	2	2	3	3	1	2	2
	Esztergályos József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Fejér György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Galiotti Henrik	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2
	Geréb Zoltán	1	1	2	2	2	3	2	1	2	3	2	2	2
10	**Gucker Géza**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	fm	1
	Hegyeli Zoltán	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Hizsa László	3	1	2	3	2	2	1	1	2	3	2	2	2
	Hodinka Dénes gör. kat.	1	1	2	2	2	3	1	1	1	2	2	2	1
	Kehrling Béla	1	1	3	3	3	3	2	1	2	3	3	2	1
15	Keller Róbert	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2	2	2	1
	Király Sándor	1	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1
	Kmoskó András	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
	Knoll István	1	1	2	2	3	2	2	1	1	3	1	1	2
	Kurecz Lóránt	1	1	1	3	2	2	1	1	2	2	1	1	2
20	Lippai György	1	1	2	2	2	2	1	2	3	2	3	1	2
	vitéz Madaras Aurél	1	1	3	3	2	3	1	1	2	2	2	fm	1
	Mlinkó Géza	1	2	2	2	2	3	1	1	1	1	1	1	1
	Muth Ádám	1	1	3	3	2	3	2	1	2	3	2	1	1
	Novák László	1	2	2	2	3	2	2	1	2	2	2	fm	1
25	Pap József	1	1	2	2	3	3	3	1	2	2	3	2	1
	Pál József	1	1	2	2	3	2	2	1	1	2	1	fm	1
	Poós János	1	2	2	3	2	3	2	1	3	3	3	2	1
	Pöcze Zsigmond	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	1
	vitéz Rainer-Micsinyei Vilmos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	vitéz **Ráskay László**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ridly István	1	2	3	3	2	3	2	2	3	3	2	1	2
	Riemer Ödön	1	1	2	2	2	2	2	1	1	2	3	2	1
	Rigler Richárd	1	1	2	2	2	3	2	1	1	2	2	1	1
	Schaden György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	fm	1
35	**Simon Tibor**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Sövényházy Gábor	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	2	2	1
	Szabados Béla	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szabó János	1	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1	1
	Szadeczky-Kardos György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
40	Személyi Kálmán	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	3	2	1
	Sztaics László	1	2	3	3	3	3	2	1	3	3	2	1	2
	Tordy László	1	2	2	3	2	3	2	2	2	3	3	1	2
	Varsányi Keresztély	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Wittinger István	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	1
	Magántanulók:													
45	Huzella Elek	—	3	3	4	3	3	4	3	3	4	1	—	—

VII. OSZTÁLY.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Egészségtan
Kerekes István	—	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	—	—
Halász Ferenc	—	2	2	2	3	3	2	2	2	3	1	—	—

Beiratkozott: 48.

Bizonyítványt kapott: 47.

Kimaradt: Piliczár Pál.

VIII. OSZTÁLY.

Osztályfő: **Szegedi Tasziló.**

	A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzolás	Rajz	Egészségtan	Testgyakorlás
	Balázs József	1	1	1	2	2	1	1	1	3	1	1	1	2
	Barna Libor	1	2	2	2	3	2	1	3	3	2	3	2	2
	Bartha László	1	1	3	2	1	1	1	2	2	2	2	1	2
	Bánhegyi Ferenc	1	1	2	3	3	2	3	2	3	2	2	1	1
5	Bogdán Béa	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
	Boldvai János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Darabánt Zoltán	1	1	2	3	3	2	2	3	2	2	2	1	1
	Della Donna Mihály	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	v. Derecskey György	1	2	1	2	2	1	1	2	3	2	2	1	1
10	Drozdik János	1	1	2	3	3	3	1	2	3	2	1	1	1
	Fekete Zsigmond	1	1	2	3	2	3	2	2	3	2	1	1	1
	Fraknói Károly	1	1	1	2	2	3	1	1	3	2	1	2	1
	Hajdu József	1	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2	1	1
	Hanisch József	1	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2	1	1
15	**Hegedüs Mátyás**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hoffstaedter Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ilonczai Nándor	1	1	2	3	3	2	2	2	2	2	2	3	1
	Körmendi István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
	Kubik Arisztid	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1
20	**Laczkó Béla**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
	Lakits Eemér	1	1	2	2	2	2	3	2	2	2	1	2	1
	Lifka Róbert	1	1	3	3	2	3	3	2	2	1	3	2	1
	Luib Ákos	1	1	3	3	3	2	3	2	3	3	1	1	1
	Megyaszai Gyula	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1	fm
25	Mikes István	1	1	1	3	2	2	1	2	3	2	3	1	2
	Molnár Ernő	1	1	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	1
	Nagy Valér	1	1	2	3	2	3	2	2	3	2	3	1	1
	Németh György	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	2
	Németh Miklós	1	2	1	3	2	2	3	2	3	2	2	1	2
30	Nirnsee Ferenc	1	1	1	2	1	2	1	2	3	2	2	2	2
	Ocskay Rudolf	1	2	2	3	2	1	3	2	3	2	2	2	1
	Pathy-Nagy György	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	Paulikovics Elemér	1	1	2	2	3	2	1	1	3	2	1	2	1
	Rácz Gábor	1	1	2	2	3	2	2	3	3	2	3	2	fm
35	Rónay Aladár	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Sármay Alajos	1	1	1	2	2	2	1	2	3	2	1	2	1
	Schwáb Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Silhavy József	1	1	2	3	3	2	3	3	3	2	2	1	2
	Silhavy Tibor	1	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2	1	1
40	**Stolnicki Gyula**	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Szabó György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szabó Lóránt	1	1	1	3	2	1	2	1	3	1	2	2	2
	Szalády László	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2
	Tanos László	1	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2	1	1
45	**Tomschey Ottó**	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
	Ugron István	1	1	2	2	3	2	3	2	3	2	1	2	1
	Vargha László	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Vaszilievits-Sömjén György	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1

VIII. OSZTÁLY.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Bölcselet	Rajz	Egészségtan	Testgyakorlás
Voloncs István	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2	1
50 Zólyomi István	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1
Magántanulók:													
Galitzin Muravlin Dimitrij hg. gk.	—	1	3	3	3	2	3	3	4	3	2	—	—

Kimaradt: Kanta Béla

Beiratkozott: 52.

Bizonyítványt kapott: 51.

X.

Érettségi vizsgálat.

Az 1933—34. évi érettségi vizsgálatok írásbeli részét május 16., 17. és 18-án tartottuk meg.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 50 tanuló. A tételek a következők voltak:

1. Magyar nyelv és irodalom: „Bánk bán szépségei és értékei" és „Nemzeti kultúránk fejlődése". Eredmény: 22 jeles, 26 jó, 3 elégséges.

2. Latin nyelv és irodalom: Vergilius Aeneis, VII. ének, 148—172. Eredmény: 23 jeles, 20 jó, 7 elégséges.

3. Német nyelv és irodalom: Egy vízcsepp vándorlása. Eredmény: 16 jeles, 22 jó, 10 elégséges, 2 elégtelen.

Az érettségi vizsgálatok szóbeli része június 1—június 7-ig volt dr. Madzsar Imre főigazgató, egyetemi tanár elnöklete alatt.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett: 50, szóbelit tett: 50, 100%, kitüntetéssel érett 9, 18%, jelesen érett 7, 14%, (együtt: 32%), jól érett 22, 44%, érett 12, 24%, megfelelt: 50, 100%.

Kitüntetéssel érettek: Boldvai János, Della-Donna Mihály, Hegedüs Mátyás, Hoffstaedter Lajos, Körmendi István, Laczkó Béla, Schwáb Gyula, Stolnicki Gyula és Varga László. = 9.

Jelesen érettek: Megyaszai Gyula, Németh György, Ajkai Nirnsee Ferenc, Szabó György, Tanos László, Tomschey Ottó és Vaszilievits-Sömjén György. = 7.

Jól érettek: Balázs József, Bartha László, Bogdán Béla, Darabánt Zoltán, vitéz Derecskey György, Iványi Fekete Zsigmond, Fraknói Károly, Hanisch József, Ilonczai Nándor, Kubik Arisztid, Mikes István, ocskói Ocskay Rudolf, Nemes Pathy-Nagy György, Paulikovics Elemér, Rácz Gábor, Zombori Rónay Aladár, Sármai Alajos, Silhavy Tibor, Szabó Lóránt, Szalády László, Ugron István és Zólyomi István. = 22.

Érettek: Barna Libor, Bánhegyi Ferenc, Drozdik János, Hajdú József, Lakits Elemér, Lifka Róbert, Luib Ákos, Molnar Ernő, Nagy Valér, Németh Miklós, Silhavy József és kézdiszentléleki Voloncs István. = 12.

*

A búcsút az iskolától egyik diákunk: *Hoffstaedter Lajos,* a következőképen írja le:

Utolsó... Az összes szavak közül ennek a szónak van a legsajátságosabb érzelmi velejárója. Szinte egész elégiát jelent. Fájó, édes-bús érzések, kedves emlékképek felmerülése ez a szó: utolsó.

Utolsó tanítási óra! Mennyi kedélyes és szorongó óra befejezése ez. — A katedrán gyertya égett, virágcsokor állott: temettük az órát, a tantárgyat. Sorban elbúcsúztunk tanárainktól, megköszöntük az irántunk tanusított szeretetet, bocsánatot kértünk annyi sok megbántásért, hanyagságért.

Ó, azok az utolsó, meghatott percek, az az ünnepélyes hangulat, ott a gyertya sárga, halotti fényénél!

Aztán elérkezett az utolsó nap, május 9-e.

Az utolsó óra hittan volt. Középiskolai életünk utolsó leckeórája. Mennyire más volt ez, mint a többi. A leckét ezen az órán az életre kaptuk fel, az élet fog megfeleltetni majd belőle. — Háromnegyed tizenkettőkor az egész osztály fel-

A BUDAPESTI SZENTBENEDEKRENDI „SZT. BENEDEK" REÁLGIMNÁZIUM
1933-34. ÉVBEN ÉRETTSÉGIZETT NÖVENDÉKEI.

vonult a kápolnába. Az Ur szent teste előtt fogadtuk meg az egymás iránti egész életen át tartó szeretetet és ragaszkodást. Ekkor ébredtünk először tudatára annak, hogy mit is jelentünk mi egymásnak. Ötven fiú nyolc éven át együtt örült és együtt búsult, együtt lelkesedett és együtt drukkolt. Nyolc éven át minden nap ugyanazok az arcok és ugyanazok a lelkek. Barátok vagyunk? Ó nem; sokkal több a köztünk fennálló viszony, mint barátság! Lelki rokonság köt össze és fog minket összekötni, bármennyire szétszóródnánk is, egész életünkben.

A folyosón és a lépcsőn végig sorfalat álltak a többi osztálybeli diáktársak, az alsó folyosón és az udvarban a szülők vártak. Mi pedig párban végigballagtunk a jólismert falak között az udvarra. Itt vettünk búcsút mégegyszer az igazgató úrtól és a tanár uraktól, itt mondtunk Istenhozzádot az Alma Mater öreg, de számunkra mégis oly kedves falainak. Az osztály nevében Stolnicki Gyula beszélt s a főtisztelendő igazgató úr válaszolt szavaira. Mi pedig ezután, az intézetnek előbb még tanítványai, most már — az igazgató úr szavai szerint — barátai, meghatottan kiballagtunk az iskolából.

Aztán jöttek a vizsgák, az írásbeli és a szóbeli érettségik. Minek részletezzem mindezt? Ha ma visszagondolok rá, csak ez jut eszembe: munka és munka. Tanulás reggeltől estig és újra reggeltől estig. Tanulás tíz, tizenkét, tizenöt órán át. És izgalom és szorongás. Egyik hétről a másikra megérlelt, férfivá nevelt bennünket nem a gyüjtött tudás, hanem a szokatlanul erős, komoly munka. Eltűntek a könnyelmű, vidám diákarcok, s megjelentek a megsoványodott és fáradt tekintetű, de férfias arcok. Szinte nem is ismertünk rá egymásra. Ez a szinte önfeledten tanulásba merülő fiatalember lenne az a Miska, vagy Jóska, vagy Béla, aki még két héttel ezelőtt...? Hihethetlen. A fiúk itt adták először tanújelét a komoly, férfias összetartásnak, szeretetnek. A jobb tanulók szobája szinte tudakozódási irodajelleget öltött. Segíteni egymást, együttes munkával előre a cél felé, nem engedni elcsüggedni vagy elkeseredni a gyengéket: ez volt a jelszó. S a munka és a szeretet meghozta az áldást. Június hetedikén, csütörtökön délre meglett az utolsó érettségi, az elnök úr kihirdette az eredményeket. Az öröm és megelégedés minden arcon. Lám, mégsem volt hiába a munka és a fáradozás: amire vágytam, elértem! Mindjárt az eredmény kihirdetése után Della Donna Mihály szép beszédben köszönetet mondott az elnök úrnak, az igazgató úrnak és a tanár uraknak az iránt tanusított jóindulatért. Elmondta az egész osztály közös mondanivalóját: a jóindulat, a szeretet több volt, mint amennyire számítani mertünk volna. Ridegség és merevség helyett csak melegség és szeretet várt bennünket a zöldposztós asztal mellett. Az érettségit épen a Szent Szív ünnepének előnapján fejeztük be, ez a Szent Szív — mondta az osztály szónoka — ez kapcsoljon egybe örökre mindannyiunkat.

Most pedig még bevallunk valamit a mi szerető jó édesanyánknak. Ők azzal bocsátottak maturára bennünket, hogy mihelyt készen vagyunk, azonnal rohanjunk, repüljünk haza megnyugtatni aggódó lelküket. Nem egészen engedelmeskedtünk: a matura után mindnyájunknak első útja a kápolna volt. Ha csak egy percre is, de mindegyikünk felszaladt oda, még mielőtt haza ment volna. A mi édesmamáink — tudom — szívesen megbocsátják ezt nekünk.

Felmentünk a kápolnába, mihelyt végeztünk, és miután a hála őszinte, igaz lángja szállt szívünkből az ég felé, elbúcsúztunk a mi kis kápolnánktól is. „A jó Isten áldjon meg kis kápolnánk; nem fogunk többé falaid között térdepelni gyónások után, nem imádkozunk többé itt előtted Szent Szűz! Szent Antal, jóságos közbenjárónk, nem igérjük többé neked uzsonnapénzünket, hogy csak „ma ne feleljek".

Nem teszünk itt többé ötven Miatyánkos fogadalmakat. Nem minisztrálunk többé ezek előtt az oltárok előtt. Az Isten áldjon meg, kedves kis kápolnánk, csalogass néha ide vissza az életből bennünket."

Nyolcadikán az egész osztály elzarándokolt Máriaremetére. A Szűzanya kedves oltára előtt magunkhoz vettük a Szentséget, megtartottuk Te Deumunkat. Ó, sok, nagyon sok hálát kellett lerónunk az Égnek ezért a nyolc évért.

Azután lementünk a Balázs-vendéglőbe, s a törvényes megjelenési jogukat elnyert cigaretták és pohár sörök vígan ismerkedtek meg tekintetesúri mivoltunkkal. A kedélyes együttlétben eltöltött délelőtt legkedvesebb emlékeink közé fog mindig tartozni.

A nyolcadik osztály nem nyolcadik osztály többé. „Független férfiassági nyilatkozatunk" a vadonatúj kalap. Aeneas nem viselte ilyen büszkén anyjától, Venustól nyert sisakját, mint mi férfiasságunk eme jegyét. Elcseréltük bencés sapkánkat puha kalapokért. Ó, hányszor lesz még az életben, hogy ezt a cserét megcsinálnánk — visszafelé.

És még valami.

Szomorú kötelességünket teljesítettük június 10-én, vasárnap délelőtt. Kimentünk meglátogatni a mi volt osztálytársunknak, a kis Fleischer Vilinek sírját a Kerepesi temetőbe. Véletlenül ugyanakkor kint volt még valaki, akinek még nálunk is drágább kincsét, sok szép reményét fedi ez a hant: az édesanya. — Az élet az első leckét a fájdalomból adta nékünk. — Imádkoztunk, majd lélekben kiki elbeszélgetett kissé a mi elhunyt, szeretett barátunkkal. „Drága jó Vilikénk, mennyi minden történt velünk azóta! Leérettségiztünk. Izgultunk nagyon, pedig nem kellett volna annyira. A tanár urak... hiszen ismered őket. Szegény Vilikénk, nem lehettél ott velünk, hacsak lélekben nem voltál ott mindenütt... Kedves kis sírhant, légy te is összekötő kapocs ötven volt osztálytárs között! Nyugodj békében, Vilikénk!"

Aztán szomorúan, de megbékélten elhagytuk a temetőt.

Az utcán tudatára ébredtünk annak, hogy mi, annyi éven át jó barátok és vidám cimborák, voltaképen teljesítettük, befejeztük minden közös kötelességünket.

Oszolhatunk.

Mehetünk előre az életbe, abba az életbe, melynek kontúrjai napról-napra élesebben rajzolódnak ki előttünk, és amelytől sok küzdelmet ugyan, de — fiatal optimizmusunkban — sok győzelmet és sikert, boldogságot és örömet várunk.

A jó Isten legyen mindnyájunkkal!

*

Az osztályfőnök imája pedig a búcsúzáskor a kápolnában a következő volt:

Szívünk mélyéig megilletődve borulunk le oltárod előtt. Istenünk, hogy középiskolai tanulmányaink végén kiöntsük a szívünket Előtted.

Mindenekelőtt *hálát mondunk* Neked. — Hálát a Mennyei Atyának, hogy áldott gondviselésében nemcsak kenyeret adott nekünk, hanem meleg fészkeket is a szülői házban és az iskolában; hogy részesített bennünket a földi áldások egyik legnagyobbikában, az emberré nevelésben szülők és nevelők szíve, esze, szava, példája, imája által. — Hálát mondunk az itt lakozó Üdvözítőnek, a mi iskolánk Szentségi Jézusának, hogy oly sokat térdelhettünk itt előtte: olykor lesujtottan, mint bűnök rabjai; de úgyis, mint megtisztultak, mint új kezdésekre lelkesültek. Köszönjük itt Neked a mindennapi szentségimádások áldott perceit, szentmiséinket, szentáldozásainkat, s mindezek koronájaképpen azt a benső, meleg szeretetet, mely-

lyel elválaszthatatlanul Szent Szívedre öleltél mindnyájunkat. — Hálát mondunk a Szentléleknek, aki megtanított bennünket a hit, az erkölcs, a tudás igazságaira. Hiszen Ő az, aki nevelt bennünket, Általa lettünk, amikké lettünk, mint az Istenségnek kiáramló s megszentelő Lelke által.

Hálaadásunk után *kérjük* a Szentháromság egy Istent, tartson meg bennünket a reánk váró élet forgatagában. Mennyei Atya, kérünk, add meg mindannyiunknak a mindennapi kenyeret a nyomorúságos jelen és a borúsnak látszó jövő napjaiban. Édes Jézus, táplálj bennünket ezután is az Élet Kenyerével, hogy az élet ki ne haljon belőlünk. Szentlélek Uristen, érleld meg a mi katolikus lelkünket s jegyezd el azt az örökkévaló isteni eszményekkel.

Egyben *felajánljuk* magunkat most már egész életünkre szólóan az osztály kedves napi imájával: Teljes Szentháromság egy Isten, a te szolgálatodra ajánljuk egész életünket, minden gondolatunkat, érzelmünket és cselekedetünket. Éretted minden áldozatot meg akarunk hozni s viszont mindent Irántad való szeretetből, a Te nagyobb dicsőségedre akarunk cselekedni, hogy mindenkor és mindenben Te dícsértessél, Te áldassál, Te magasztaltassál Atya, Fiú és Szentlélek.

Megemlékezünk itt a mi drága *szüleinkről,* a szeretet, önfeláldozás, önzetlenség és hűség hőseiről. Szentségi Jézus, gondolj a te boldogságos Szüzanyádra, szerető nevelőatyádra és ne engedd, hogy szüleinknek valaha is komoly szomorúságot, aggodalmat okozzunk. Adj jó lelket nekünk, hogy átérezzük értünk ontott könnyeik melegét, lemondásaik, nélkülözésük, áldozataik vértanuságát, s visszafizessünk nekik talán csak gyöngédségben, talán a mindennapi kenyér gondjaiban is.

Megemlékezünk a válás órájában *egymásról* is, s itt a hűség és szeretet Istene előtt meg nem szűnő hűséget és szeretetet fogadunk egymásnak. Nem a kölcsönös érdek és haszonlesés, hanem a kölcsönös önzetlenség szövetségét óhajtjuk megkötni egymás támogatására, vigasztalására. Szentségi Jézus, ne engedd, hogy egyet is hagyjunk elveszni közülünk. — Akit pedig elszólítottál közülünk, érleld meg lelkét a túlvilági élet érettségével s fogadd be őt a te örökségedbe.

Megemlékezünk *tanárainkról,* a jelenvalókról és a voltakról is. Bánj velük Uram, azzal a szeretettel, amellyel ők bántak velünk. Mérj nekik az ő igazságaikkal, légy irgalmas hozzájuk az ő irgalmukkal. Nekünk pedig add meg azt a kegyelmet, hogy tanáraink ne csalódjanak mibennünk, se a szívünkben, se az eszünkben, se az akaratunkban, se előrehaladásunkban.

Megemlékezünk porbasújtott *hazánkról* s áldozatul ajánljuk érte életünket. Isteni szolgálatot látunk a polgári becsületben is, a nemzeti hűségben is, a polgári kötelességek teljesítésében is: és így akarjuk szolgálni hazánkat mellőztetésben is, nélkülözésekben is, a halál mezején is. Főképp pedig mindenekelőtt szociális lelkek akarunk lenni, s a mai napon talán ez a legforróbb imánk: adj nekünk, Szentségi Jézus jó szívet, hogy a mi önzésünk, igazságtalanságunk, szívtelenségünk miatt soha senki egy könnyet se ejtsen, egy káromló szót se mondjon, egy keserű gondolatot se gondoljon.

Búcsúzásunk végén a mi édes *Szüzanyánk* kezébe kapaszkodunk és szívünk mélyéből mondjuk el utoljára az osztály kedves közös imáját: O Domina mea, o Mater mea, Tibi me totum offero. Atque ut me Tibi probem esse devotum, consecro Tibi hodie oculos meos, aures meas, os meum, cor meum, plane me totum. Quoniam itaque tuus sum, bona Mater, serva me, defende me, ut rem ac possessionem tuam. O Domina mea, o mater mea, momento me esse tuum. Serva me, defende me, ut rem ac possessionem tuam. Amen.

XI.

STATISZTIKA.

Megnevezés	I.	II	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen	
	osztály								absz.	%
a) *A tanulók számának alakulása.*										
Beírt nyilvános tanulók	80	81	83	74	61	56	45	51	531	—
Beírt magántanulók	2	3	5	5	3	2	3	1	24	—
Osztályoztatott összesen ..	80	84	88	73	62	57	47	51	542	100
b) *A tanulók kormegoszlása.*										
1923-ban „	67	2	—	—	—	—	—	—	69	12·7
1922-ben „	13	68	1	—	—	—	—	—	82	15·1
1921-ben „	—	13	77	2	—	—	—	—	92	17·0
1920-ban „	—	1	9	58	2	—	—	—	70	12·9
1919-ben „	—	—	1	11	51	4	—	—	67	12·4
1918-ban „	—	—	—	1	8	43	2	—	54	10·0
1917-ben „	—	—	—	—	—	8	38	4	50	9·2
1916-ban „	—	—	—	—	1	1	6	41	49	9·0
1915-ben „	—	—	—	—	—	—	—	4	4	0·7
1914-ben „	—	—	—	1	—	—	—	1	2	0·4
1912-ben „	—	—	—	—	—	—	—	1	1	0·2
1911-ben „	—	—	—	—	1	1	1	—	2	0·4
c) *A tanulók anyanyelve és nyelvismerete.*										
Magyar anyanyelvű	80	84	88	73	62	57	47	50	541	99·8
Orosz „	—	—	—	—	—	—	—	1	1	0·2
A magyar anyanyelvűek közül:										
csak magyarul tudott	66	74	66	57	44	39	43	42	431	79·5
németül is „	12	6	21	16	17	14	4	5	95	17·5
franciául is „	2	3	1	—	2	2	1	6	17	3·1
angolul is „	—	—	2	—	2	2	—	2	8	1·5
tótul is „	2	1	—	—	1	—	—	—	4	0·7
d) *A tanulók vallási megoszlása:*										
római katolikus	80	84	87	71	61	57	46	50	536	89·9
görög katolikus	—	—	1	2	1	—	1	—	5	0·9
görög keleti	—	—	—	—	—	—	—	1	1	0·2
e) *A szülők foglalkozása.*										
1. Nagybirtokos, nagybérlő (1000 kat. holdon felül) ...	1	1	3	2	3	—	—	—	10	1·8
2. Középbirtokos és bérlő (100—1000 holddal)	1	1	—	—	—	—	—	2	4	0·7
3. Kisbirtokos, kisbérlő (100 holdon alul)	—	—	—	—	—	—	1	—	1	0·2
4. Kisbirtokos-napszámos (kisbérlő-napszámos) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Gazdasági tisztviselő	—	—	—	2	—	—	1	—	3	0·5
7. Egyéb gazdasági segédszemély (gazd. cseléd) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	—	—	—	—	—	2	—	—	2	0·4
10. Kisiparos, bányakisvállalkozó	2	7	3	5	1	6	3	1	28	5·2
11. Ipari vagy bányászati tisztviselő	5	—	4	—	—	2	—	—	11	2·0

Megnevezés	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen	
	osztály								absz.	%
12. Egyéb ipari vagy bányászati segédszemély	—	2	—	4	—	—	1	1	8	1·5
13. Ipari vagy bányászati napszámos	—	1	—	—	—	—	—	—	1	0·2
14. Nagykereskedő	1	—	—	1	—	—	1	—	3	0·5
15. Kiskereskedő	3	3	6	1	2	—	—	1	16	3·0
16. Kereskedelmi tisztviselő	2	11	3	—	2	1	—	1	20	3·7
17. Egyéb keresk. segédszemély	1	—	—	—	—	1	—	—	2	0·4
20. Közlekedési kisvállalkozó	1	1	—	—	—	—	—	—	2	0·4
21. Közlekedési tisztviselő	12	12	5	4	8	4	8	—	53	9·8
22. Egyéb közlekedési segédszemély	1	4	1	3	1	—	—	—	10	1·8
24. Köztisztviselő (pap, tanár kivételével)	12	15	14	10	9	13	11	16	100	18·4
25. Tanár, tanító	3	2	2	5	8	7	4	2	33	6·1
26. Másféle értelmiség (orvos, gyógyszerész stb.)	15	9	34	16	13	11	2	15	115	21·2
27. Közhivatalban alkalmazott altiszt	—	2	1	2	1	1	—	—	7	1·3
28. Katonatiszt (csendőrtiszt)	1	6	9	9	3	1	2	3	34	6·3
29. Katona-altiszt (csendőr-altiszt)	1	1	2	2	1	1	—	—	8	1·5
30. Nyugdíjas köztisztviselő (pap, tanár is)	5	1	1	2	6	7	6	5	33	6·1
31. Egyéb nyugdíjas tisztviselő	—	1	—	1	2	—	3	—	7	1·3
32. Nyugdíjas altiszt v. szolga	—	—	—	1	—	—	—	—	1	0·2
33. Tőkés, járadékos, háztulajdonos	—	1	—	—	1	—	1	1	4	0·7
34. Közelebbről meg nem nevezett napszámos	—	—	—	2	—	—	—	—	2	0·4
35. Házi cseléd	—	2	—	1	—	—	—	—	3	0·5
36. Egyéb és ismeretlen foglalkozású	13	1	—	—	1	—	2	3	20	3·7
37. Árvaházi, szeretetházi tanulók	—	—	—	—	—	—	1	—	1	0·2
Összesen:	80	84	88	73	62	57	47	51	542	100·0
f) *A szülők lakóhelye.*										
Budapest	69	73	81	67	52	51	42	46	481	88·7
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vmegye	8	9	6	4	6	5	1	4	43	7·9
Fejér „	—	—	1	1	1	—	—	—	3	0·5
Győr „	—	—	—	—	1	—	—	—	1	0·2
Hajdu „	—	—	—	—	—	—	1	—	1	0·2
Jász-Nagykun-Szolnok „	—	—	—	—	—	—	1	—	1	0·2
Nyitra „	—	—	—	—	1	—	—	—	1	0·2
Sopron „	—	—	—	—	1	—	1	—	2	0·4
Vas „	—	—	—	—	—	—	1	—	1	0·2
Veszprém „	—	—	—	—	—	—	—	1	1	0·2
Zala „	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0·2
Jugoszlávia	—	—	—	—	—	1	—	—	1	0·2
Cseh-Szlovákia	1	—	—	1	—	—	—	—	2	0·4
Románia	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0·2
Ausztria	—	1	—	—	—	—	—	—	1	0·2
Olaszország	—	1	—	—	—	—	—	—	1	0·2

Megnevezés	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen	
	osztály								absz.	%
Vidékről bejáró tanulók.										
Albertfalváról	—	1	—	—	1	—	—	—	2	0·4
Csepelről	1	—	—	—	—	1	—	—	2	0·4
Csillaghegyről	—	—	1	—	—	—	—	—	1	0·2
Érdről	—	—	1	—	—	—	—	—	1	0·2
Kiskúnlacházáról	—	—	—	—	1	—	—	—	1	0·2
Kispestről	2	—	—	1	1	3	1	4	12	2·2
Nagytétényből	—	1	—	—	—	—	—	—	1	0·2
Pestszenterzsébetről	—	2	—	1	1	—	—	—	4	0·7
Pestszentlőrincről	2	2	2	—	1	—	—	—	7	1·3
Rákoscsabáról	—	—	—	—	1	—	—	—	1	0·2
Rákoshegyről	—	—	1	—	—	—	—	—	1	0·2
Rákospalotáról	2	—	—	1	—	—	—	—	3	0·5
Rákosszentmihályról	—	2	—	1	—	1	—	—	4	0·7
Sashalomról	—	1	1	—	—	—	—	—	2	0·4
Szentendréről	1	—	1	—	—	—	—	—	2	0·4
Összesen:	8	9	7	4	6	5	1	4	44	8·2
g) *Óramutatások (órák száma).*										
Igazolt	5310	5697	6142	5131	2007	1426	2172	1601	29486	—
Igazolatlan	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
h) *Rendkivüli tárgyak tanitása.*										
Vivás	2	5	9	8	9	9	3	3	48	9·3
Külön torna	—	1	—	1	1	2	—	—	5	1·0
Hegedű	6	3	1	1	—	2	1	—	14	2·7
Zongora	1	1	1	1	1	1	1	—	7	1·4
Német	23	21	21	5	5	—	—	—	75	14·5
Francia	5	1	2	2	20	17	13	6	66	12·8
Rajz	2	3	2	3	—	—	—	—	10	1·4
Gyorsírás	—	—	—	—	—	12	8	2	22	4·3
Fúvós hangszer	—	7	4	10	2	4	9	—	36	7·0
Összesen:	39	42	40	31	38	47	35	11	283	—
Teljes tandijat fizetett	78	75	77	62	49	48	39	40	468	86·3
Fél tandijat fizetett	1	6	9	8	6	3	4	4	41	7·6
Teljesen mentes volt	1	3	2	3	7	6	4	7	33	6·1
Összesen:	80	84	88	73	62	57	47	51	542	100·0

Az iskola benépesülése.

Tanév	Nyilvános és magántanulók száma a tanév végén								Összesen
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
	osztályban								
1920/21	Az iskola 1923—24. tanévben nyílt meg.								
1921/22									
1922/23									
1923/24	49	—	—	—	—	—	—	—	49
1924/25	52	47	—	—	—	—	—	—	99
1925/26	70	54	49	—	—	—	—	—	173
1926/27	69	66	52	54	—	—	—	—	241
1927/28	67	69	64	55	49	—	—	—	304
1928/29	72	65	64	62	52	47	—	—	362
1929/30	81	64	62	59	57	49	45	—	417
1930/31	94	78	61	59	58	49	48	43	490
1931/32	89	85	75	61	52	57	43	48	510
1932/33	91	83	83	67	61	48	52	39	524
1933/34	80	84	88	73	62	57	47	51	542

20,66 : 4 = 5

A tanulás eredménye.

Megnevezés	I. osztályban nyert érdemjegyek					II. osztályban nyert érdemjegyek					III. osztályban nyert érdemjegyek					IV. osztályban nyert érdemjegyek					V. osztályban nyert érdemjegyek					VI. osztályban nyert érdemjegyek					VII. osztályban nyert érdemjegyek					VIII. osztályban nyert érdemjegyek					I–VIII.				
	1	2	3	4	Középjegy	1	2	3	4	Középjegy	1	2	3	4	Középjegy	1	2	3	4	Középjegy	1	2	3	4	Középjegy	1	2	3	4	Középjegy	1	2	3	4	Középjegy	1	2	3	4	Középjegy	1	2	3	4	Középjegy
Magaviselet	48	30	—	—	1·4	60	19	2	—	1·3	71	11	1	—	1·2	51	17	—	—	1·3	49	10	—	—	1·2	50	5	—	—	1·1	41	2	1	—	1·1	50	—	—	—	1·0	420	94	4	–	1·17
Vallástan	64	16	—	—	1·2	53	31	—	—	1·4	74	14	—	—	1·2	52	17	4	—	1·4	42	18	2	—	1·4	37	20	—	—	1·3	34	11	2	—	1·3	45	6	—	—	1·1	401	133	8	–	1·27
Magyar nyelv	16	37	27	—	2 1	25	30	28	1	2·1	28	45	15	—	1·9	29	29	15	—	1·8	18	29	15	—	2·0	15	28	14	—	2·0	17	20	10	—	1·9	28	18	5	-	1·5	176	236	129	1	1·92
Latin nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	24	34	5	2·2	15	24	26	8	2·4	10	25	25	2	2·3	12	14	31	—	2·3	14	19	13	1	2·0	14	18	19	—	2·1	90	124	148	16	2·24
Német nyelv	21	31	24	4	2·1	27	27	27	3	2·1	22	40	24	2	2·1	28	24	20	1	1·9	12	24	24	2	2·3	14	23	20	—	2·1	13	22	12	–	2·0	18	20	13	—	1·9	155	211	164	12	2·06
Francia nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	32	17	—	2·1	14	17	26	—	2·2	15	15	16	1	2·1	21	24	6	—	1·8	63	88	65	1	2·02
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	27	16	4	1·8	37	19	15	2	1·8	20	26	14	2	2·0	25	22	10	—	1·7	23	20	4	–	1·6	28	12	11	—	1 7	174	126	70	8	1·77
Földrajz	42	24	14	—	1·6	39	30	14	1	1·7	25	35	26	2	2·1	34	23	15	1	1·8	—	—	—	—	—	22	26	9	—	1·8	36	8	3	—	1·3	—	—	—	—	—	198	146	81	4	1·75
Természetr.	40	26	14	—	1·7	42	37	5	—	1·6	—	—	—	—	—	29	23	20	1	1·9	23	29	10	—	1·8	25	27	5	—	1·6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	159	142	54	1	1·71
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	30	25	—	1·9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	15	9	1	1·8	17	27	7	—	1·8	72	72	41	1	1·84
Mennyiségtan	17	38	24	1	2·1	17	42	29	2	2·3	26	32	29	1	2·1	11	21	34	7	2·5	11	23	28	—	2·3	8	23	26	—	2·3	12	19	15	1	2·1	7	20	23	1	2·4	103	218	208	13	2·24
Bölcselet	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	26	3	—	1·6	22	26	3	–	1·63
Rajz	17	39	24	—	2·1	19	37	28	—	2 1	28	34	24	—	2·0	17	40	16	—	2·0	20	30	12	—	1·9	22	24	11	–	1.8	15	25	7	—	1·8	22	24	5	—	1·7	160	253	127	–	1·94
Gyorsírás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	23	16	9	2·2	28	14	13	4	1·9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	37	29	13	2·05
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	10	—	–	1 2	34	15	1	—	1·3	68	25	1	–	1·29
Testgyakorlás	32	34	6	—	1·6	26	46	4	—	1·7	37	35	5	—	1·6	29	26	6	—	1 6	32	24	2	—	1·5	36	15	—	—	1 3	24	14	—	—	1·4	35	11	—	—	1·2	251	205	23	—	1·52
Ének	46	27	5	—	1·5	51	27	3	—	1·4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97	54	8	—	1·44
Rendes tantárgyak középjegye	1·86					1·88					1·90					1·93					1·98					1·93					1·78					1·75					1·88				
A tanulók előmenetele:	absz.		0/0			absz.		0/0			absz.		0/0			absz.		0/0			absz.		0/0			absz.		0/0			absz.		0/0			absz.		0/0			absz.		0/0		
Jeles	13		16·3			16		19·0			20		22·7			15		20·6			7		11·2			11		19·3			12		25·6			11		21·6			105		19·4		
Jó	38		47 5			32		38·1			27		30·7			20		27·4			26		42·0			13		22·8			17		36·2			19		37·2			192		35 4		
Elégséges	24		30·0			31		36·9			33		37·5			24		32·9			26		42·0			33		57·9			17		36·2			20		39·2			208		38·4		
Egy tárgyból bukott	5		6·2			3		3 6			6		6·8			10		13·7			1		1·6			—		—			—		—			1		2·0			26		4 8		
Két tárgyból bukott	—		—			1		1·2			—		—			2		2·7			1		1 6			—		—			—		—			—		—			4		0·7		
Kettőnél több tárgyból bukott	—		—			1		1·2			2		2·3			2		2·7			1		1 6			—		—			1		2·0			—		—			7		1·3		
Összesen	80		100 0			84		100·0			88		100·0			73		100·0			62		100·0			57		100·0			47		100·0			51		100·0			542		100·0		

XII.

Beszámoló a félinternátus 1933—34., második évéről és tájékoztató a következő iskolai évre.

Félinternátusunk az idén második évében működött. Célkitűzésünk volt, hogy fiainkat állandó felügyelet és ellenőrzés mellett rávezessük a rendszeres tanulás helyes módjára, a pontosan betartott napirend fontosságának megértésére, a helyes időbeosztásban az idő értékelni tudására, hogy mindezek útján biztosítsuk a kötelességszerű iskolai munka eredményét, neveljük az ifjú akaratát s kialakítsuk férfias jellemét. Ebben több-kevesebb haladást láthatunk talán minden növendékünkben, de különösen észrevehető azoknál, akik már második éven át dolgoztak az állandó felügyelet és vezetés hatása alatt.

Most már a gyakorlat is azt bizonyítja, hogy itt a fővárosban, ahol a nagy távolságok az ide-oda utazgatással sok időt vesznek igénybe, — ahol a szülők hivatalos vagy társadalmi elfoglaltsága és lekötöttsége nagy, — ahol sok és veszedelmes az elnevelő behatás, mit jelent a félinternátus, melyben a szülők nevelő gondjait reggeltől estig az intézet veszi át. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a tanuló az állandó tanári felügyelet alatt állva a tanulás módszerében is útbaigazítást kap és hozzászokik a kötelező napirend pontos megtartásához, akkor természetesnek kell tartanunk, hogy az ifjú becsületes kötelességtudásra nevelődik.

A tanév folyamán felvettünk összesen 22 növendéket (I. osztályból 4, II. o.-ból 8, III. o.-ból 1, IV. o.-ból 1, V. o.-ból 1, VI. o.-ból 3, VII. o.-ból 3, VIII. o.-ból 1.). Ezek közül az intézetben étkezett 20, csak tanulásra ebéd után jött be 2. Időközben lakásváltoztatás és egészségi okokból kimaradt 4. Igy jelentésünk azt mutatja, hogy a 20-ra berendezett félinternáusunk teljes létszámmal kacsolódott be intézetünk nevelő munkájába.

A fiúk hamarosan hozzászoktak ahhoz, hogy dolgaikat a pontos napirend keretébe beillesztve el is tudják végezni. Vezérelvük e kis diákotthon vezetésében az okos szeretet volt, de éppen ezért nem hiányozhatott a szükséges szigor és fegyelem sem. Ha egész éven át nem is volt szükség nagyobb fenyítésre, semmisem történhetett, ami akár az intézet fegyelmi szabályaiba ütközhetett, akár a lelkiismeretes nevelési és tanulmányi elveket s követeményeket legkevésbbé is sérthette volna. A legnagyobb büntetés a játéktól való eltiltás volt (fél—3 napra), amit szintén csak nagyritkán kellett alkalmazni, leginkább elégtelen feleletekért. Szabad időben élénk volt az élet az udvaron, tennisz- és korcsolyapályánkon, így aztán pihent erővel a szorgalmi időben a komoly munka sem esett nehezükre és rendes körülmények között mindenki leckéiből elkészülve, könyv nélkül mehetett haza este 7 órakor s otthon gond nélkül lehetett a kedves családi együttes vidám tagja.

Különös gondot fordítunk a fiúk egészséges testi fejlődésére is. A szabad időt ezért mindenkinek *fel kell használnia* az üdülésre; másrészt az étkezésnél is, — ami ebédkor három fogás (péntek kivételével egy húsétel), uzsonnára tej, kávé, kakaó és két zsemlye vajjal — arra törekszünk, hogy elegendő, változatos és egészséges legyen.

Félinternátusunkat a jövő évben is fenntartjuk és a tisztelt szülőket a legszükségesebb tudnivalókról a következőkben tájékoztatjuk:

A félbennlakók minden előadási napon este 7 óráig az intézetben vannak állandó tanári felügyelet mellett. Az intézetet csak indokolt esetben és akkor is csak külön engedéllyel hagyhatják el. 7 óránál korábban csak a szülők írásbeli kérésére távozhatnak.

A növendékek a félinternátus vezetőinek, kik itt a szülők helyettesei, feltétlen engedelmességgel tartoznak.

Az intézetben töltött időből két és fél óra étkezésre és üdülésre, három és fél óra pedig tanulásra esik.

A szorgalmi időben megtanulják leckéiket, elkészítik írásbeli feladataikat és mindenről beszámolnak az instruktoroknak, kik 5—7-ig esetleges nehézségeikben is segítségükre vannak.

Tanulási időben mindenki feltétlen csendben, rendben s fegyelmezetten végzi dolgát kijelölt helyén.

A rendkívüli tárgyakra és egyéb hivatalos intézeti elfoglaltságra előzetes bejelentés után kap mindenki engedélyt, ha ez a külön elfoglaltság nem megy a szorosan vett iskolai kötelességteljesítés rovására.

Mivel rendes körülmények között a délutáni idő bőségesen elegendő lelkiismeretes munka mellett az iskolai kötelességek elvégzésére, haza csak azon könyveket szabad vinni, melyekből valami okból nem tud valaki elkészülni. Egyébként a szülők kívánságára, kik pl. külön is meg akarnak győződni a fiú készültségéről, a könyvek hazavihetők.

Étkezés alatt és szabad időben egymás iránt testvéri szeretettel s művelt ifjúhoz illően viselkednek, társalognak, szórakoznak. Étkezés alatt hetenkint kétszer német, egyszer francia társalgás lesz; minden ebédnél 4—5 perces oktató, jellemnevelő olvasmány van a társalgás nyelvén, ami esetleg a társalgás anyagát is képezheti.

Minden növendéknek félinternátusi ellenőrző naplója van, melyet eddigi tapasztalataink alapján külön e célra állítunk össze: ebbe írják be a szülők óhajaikat, a fiúk feleleteiket, a felügyelő tanárok esetleges észrevételeiket, szóval mindazt, ami a szülőt érdekelheti s aminek orvoslása meg is történhetik.

Mivel a félinternátusban becsületes munkára és kötelességtudásra akarunk nevelni, elsősorban csak jóviseletű és kötelességteljesítő fiúkat veszünk fel, kik egymásra is minden tekintetben nevelő hatással tudnak és akarnak lenni. Senki se tekintse ezen diákotthont bukás ellen biztosító intézetnek.

A félinternátus díja egy hónapra étkezéssel együtt 60 pengő, étkezés nélkül 35 pengő; a beiratási díj 15 pengő.

A díj fizetése a megkezdett félév minden hónapjára kötelező.

Szekeres Bónis
a félinternátus igazgatója.

XIII.

ISKOLAI RITUALE.

Elfogadott megállapítás, hogy a bencés iskolák vallásos nevelésének lényeges és jellemző része a liturgikus nevelés. Még pedig egyrészt a liturgia szép végzésére, a benne való tudatos részvételre kell a bencés pedagógiának a növendékeket ránevelni, másrészt a liturgia által kell bennük az apostoli egyház őskeresztény szellemét kialakulásra segítenie.

Nem volt meg azonban ennek az elvnek a gyakorlati megvalósítása. A középiskolai vallásos nevelésben éppen a liturgikus nevelés a legelhanyagoltabb rész. Azért szeretnénk most néhány gyakorlati útmutatást adni.

A bencés és liturgikus szellemű vallásos nevelésnek három irányban kellene megnyilatkoznia:

a) ahol csak lehet, cselekvő módon kell az ifjúságnak magában a liturgiában részt vennie;

b) nem liturgikus imádságainak (tanítás előtt és után, stb.) szövegét lehetőség szerint a liturgikus könyvek imádságaiból kellene venni;

c) a különleges alkalmakra, mint a VIII. osztály utolsó és az I. osztály első óráján, stb., a liturgia szellemének megfelelő ájtatosságokat kellene összeállítani.

Kezdjük meg a tárgyalást a harmadikkal és próbáljunk összeállítani egy iskolai ritualet.

A VIII. osztályosok évvégi hálaadása.

Az utolsó tanítási napon a feldíszített osztályban vannak a diákok. Az utolsó óra megkezdésekor párosával a kápolnába vonulnak. Ezalatt a többi osztály sorfalat alkot a kápolnától az utcáig. Fent a VII. osztály (illetve, ha a régebben végzett növendékek is megjelennek, akkor ezek), utána sorban a többi osztály.

A kápolnában az osztályfőnök két ministráns kíséretében az oltárhoz megy. A fiúk ezalatt énekelhetik: Téged, Isten dicsérünk. Az ének után az osztályfőnök vagy a hittantanár letérdel és így mondja:

Mindenható, örök Isten! Ime megjelentünk színed előtt, hogy gimnázista életünket (ezt az évet) ünnepélyesen előtted fejezzük be és hogy neked hálát adjunk minden nekünk adott kegyelmedért és jótéteményedért, — hogy előtted szívből megbánjuk, amit ezen idő alatt hibáztunk és hogy a jövőre áldásodat kikönyörögjük. Fogadd kegyesen ezt az áhítatunkat, tárd ki jóságos atyai

szívedet, hogy áldásod ránk áradjon és mindazt, amit tőled kérünk, el is nyerhessük.

P(ap): Emeljük fel szívünket.

M(indnyájan): Felemeltük az Urhoz.

P.: Adjunk hálát a mi Urunknak és Istenünknek!

M.: Méltó és igazságos.

P.: Valóban méltó és igazságos, illő és üdvöt szerző, hogy a mai napon örvendező szívvel hálát adjunk neked, szentséges Urunk, mindenható Atyánk, örök Isten! Mert te vezettél és irányítottál minket egész diákéletünkön át. Te védtél meg minket testben és lélekben minden gonosztól, te voltál menedékünk a vidám és szomorú napokban.

Örvendező szívvel mondunk hálát neked is, mi Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus! Mily gyakran jöttél szívünkbe a szentáldozásban és betöltöttél minket kegyelmeddel. A te áldozatodból és a te szentségeidből áramlott belénk szakadatlanul a természetfeletti élet ereje, mely jellemünket megnemesítette, a gonoszt bennünk legyőzte és nekünk minden jóban növekedést adott.

Örvendező szívvel adunk hálát végül neked, Szentlélek Ur Isten, a békesség és értelem, a tudomány és jámborság Lelkének. Te világosítottad meg értelmünket megismerésed világosságával, te adtál nekünk haladást a tudományokban és te áldottad meg a mi tanulmányainkat.

Ezért méltó és igazságos, hogy mi neked teljes és fölséges Szentháromság a mai napon hálát mondjunk diákéletünkben adott minden jótéteményedért és jóságodat magasztalva hangos szóval mondjuk:

M.: Dicsérjétek az Urat, minden népek! / Dicsérjétek őt minden nemzetek! / Mert az ő irgalma irántunk soha meg nem szűnik / és az ő hűsége örökké megmarad.

P.: Magasztalja az én lelkem az Urat.

M.: És lelkem minden ereje dicsőíti az ő szent nevét.

P.: Mert vágyainkat javaival elégíti ki.

M.: És lelkünket erejével erősíti meg.

P.: Imádkozzunk.

M.: Isten, a te irgalmad vég nélkül való / és atyai szereteted gazdagsága kimeríthetetlen. / Fölséges színed előtt hálát mondunk neked / minden kegyelmedért és adományodért, / amit tőled kaptunk. / Mindenkor jóságodhoz kell csak folyamodnunk, / mert amint eddig is kegyelmesen meghallgattál, / ne hagyj el a jövőben se minket, / hanem vezess igéreted szerint az örök életre. / Amen.

Két karra osztva, felváltva mondják, de ki is lehet hagyni.

(I.: Nagy Isten, dícsérünk téged,/ Uram, magasztaljuk jóságodat.

II.: Az egész természet újjong neked / és hirdeti hatalmadat.

I.: Kérünk téged oltalmazz meg minket, / mert a te szent véreddel megváltottál minket.

II.: Őrízd meg a te népedet és örökségedet / és add ránk áldásos kegyelmedet.

I.: Hallgasd meg mai könyörgésünket, / hogy senki meg ne szégyenüljön, aki benned bízik.

II.: Amen.)

P.: Az Ur jóságos és irgalmas, hosszan tűrő és nagy irgalmú. Amily magasan van az ég a földtől, oly nagy az ő irgalma azok iránt, akik őt félik. Mint az Atya könyörül gyermekein, oly türelmes volt az Ur velünk és bűneinkkel.

M.: Azért áldjuk az Urat, / mert jóságos és irgalma örökkétartó.

P.: Hálát adunk, Istenünk, elsősorban azért, hogy az elmúlt években elviselted hűtlenségünket, meg-

bocsátottad bűneinket és nem vontad meg tőlünk irgalmadat.

(I.: Könyörülj meg rajtam, Uram, nagy irgalmad szerint.

II. És könyörületedben törüld el bűneim terhét.

I.: Mosd tisztára lelkem minden bűnömtől.

II.: És minden vétkemet mosd ki szívemből.

I.: Megvallom, hogy parancsaid sokszor általhágtam.

II.: Vádol is a lelkiismeretem szüntelenül érte.

I.: Ne taszíts el engem azért színed elől.

II.: És kegyelmedet ne vond meg tőlem.

I.: Adj nekem új és ártatlan szívet.

II.: És áldd meg elhatározásom, hogy újra be ne szennyezzem.

I.: Add vissza a lelkiismeret nyugodalmát nekem.

II.: És szeretetedben erősíts meg minket.

I.: Mert te a tiszta szívet szereted.

II.: És a bűnbánó lelket nem veted el.

I.: Fordítsd felénk kegyelmesen jóságos szent orcád.

II.: És a mi hő könyörgésünk jusson el hozzád.

I.: Mutasd meg, Uram, a te jóságodat nekünk.

II.: Amit mindenkor reméltünk.)

P.: Uram, hallgasd meg könyörgésünket.

M.: És kiáltásunk jusson eléd.

P.: Könyörögjünk. Urunk, Istenünk! Hallgasd meg alázatos kérésünket. Bocsásd meg diákéletünknek minden bűnét. Add vissza nekünk szeretetedet és szent békességedet.

M.: Amen.

(Esetleg bűnbánó ének.)

P.: Ezen megszentelt órában eléd terjesszük, mindenható, örök Isten, kéréseinket mindazokért, akik nekünk drágák és kedvesek.

P.: Imádkozzunk szüleinkért.

M.: Isten, / ki megparancsoltad, hogy atyánkat és anyánkat tiszteljük, / áldd meg szüleinket / és fizess meg nekik minden szeretetükért, / mit irántunk mutattak.

P.: Imádkozzunk tanítóinkért és tanárainkért.

M.: Isten, ki az előljárók ajka által akarsz minket tanítani és vezetni, / áldd meg mindazokat, akik ifjúságunkat vezették. / Nekünk pedig adj tanulékony szívet, / hogy hálás szeretettel mindenkor követhessük őket.

P.: Imádkozzunk azokért, akik velünk jót tettek.

M.: Adj, Urunk, mindazoknak, kik velünk jót tettek, a te szent nevedért örök életet.

P.: Imádkozzunk osztálytársainkért.

M.: Add, hogy egyetértés uralkodjék köztünk / és kegyelmed bőségét áraszd mindnyájunkra.

P.: Imádkozzunk azokért, akiknek lelke veszélyben van.

M.: Szabadítsd meg őket, Urunk, minden gonosztól. / Küldj nekik segítséget szent helyedről. / És erőddel, kérünk, oltalmazd meg őket.

P.: Imádkozzunk távollévő testvéreinkért.

M.: Oltalmazd meg őket, Urunk, / mert benned bíztak.

P.: Imádkozzunk elhunyt tanárainkért és diáktársainkért.

M.: Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik / és az örök világosság fényeskedjék nekik. Békességben nyugodjanak.

P.: Imádkozzunk szentséges atyánkért, ... pápáért.

M.: Az Ur őrízze meg őt és erősítse meg őt / és tegye boldoggá a földön / és ne engedje őt ellenségei kezébe.

P.: Imádkozzunk... püspökünkért.

M.: Szilárdan álljon, Uram, a te erődből / és őrízze meg nyáját neved dicsőségében.

P.: Áldd meg, Uram, egész népünket.

M.: És vezess el mindnyájunkat a te szent helyedre.

P.: Imádkozzunk egymásért is.

M.: Járd át, Urunk, a Szentlélek tüzével / testünket és lelkünket, / hogy tiszta testtel szolgálhassunk neked / és tiszta szívvel mindig tetszésedben járjunk. Amen.

(Kivonulásra is énekelhetnek egy Mária-éneket. Mielőtt az intézet kapuját elhagynák, a sorfal legvégén álló első osztályosok minden nyolcasnak egy kis nefelejcs csokrot adnak.)

Az I. osztály első órája.

Az otthon és az iskola közti lelki kapcsolat megteremtésére nagyon hatásos alkalom a legelső tanítási nap legelső órája. Szinte eltörülhetetlen emléket hagy a tanuló, de főként a szülő szívében. Jó alap a liturgikus és benediktinus lelki nevelés számára.

Az első tanítási napon minden tanulót édesanyja, nénje, vagy közeli nőrokona hozza el az iskolába. A gyülekezés után megindulnak a templomba úgy, hogy a gyermekeket kézen fogva vezetik fel. A szentély előtt úgy állnak fel, hogy elől a gyermek, háta mögött a kísérője.

Az osztályfőnök két ministráns kíséretében az oltárhoz megy. Először rövid beszédet intéz az édesanyákhoz, akik úgy tesznek most, mint régen a zsidó édesanyák, hogy elvitték gyermekeiket Jézushoz és Jézus megáldotta őket. Ugy tesznek, mint a két római édesapa, akik gyermeküket, Maurust és Placidust elvitték Szt. Benedekhez és a jó pátriárka a maga gyermekeivé fogadta őket. Az Ur Jézus és Szent Benedek várja ma is itt ezeket a gyermekeket.

Ezután az oltár lépcsőjénél állva mondja:

P.: Segítségünk az Ur nevében.

M.: Ki az eget és a földet alkotá.

P.: (Ant.) Dicsérjétek, gyermekek, az Urat: dicsérjétek az Ur nevét.

112. zsoltár.

M.: Legyen áldott az Ur neve: mostantól fogva mindörökké.

P.: Napkelettől napnyugatig: dícsértessék az Ur neve.

M.: Minden nép fölött fölséges az Ur: nagyobb az égnél az ő dicsősége.

P.: Ki olyan, mint a mi Urunk Istenünk, ki a magasban trónol: és kegyesen letekint az égre és a földre.

M.: Felemeli a földről a gyengét: és kiemeli a szegényt a szennyből.

P.: Hogy hatalmasai közé ültesse őt: népének fejedelmei közé.

M.: Helyet ad házában a gyermektelennek: valamint a gyermekein örvendő anyának.

P.: Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek.

M.: Miképen kezdetben vala, van most és lesz mindig s mindörökön örökké. Amen.

P.: (Ant.) Dícsérjétek, gyermekek, az Urat: dícsérjétek az Ur nevét.

M.: Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket.

P.: Mert ilyeneké a mennyek országa.

M.: Az ő angyalaik.

P.: Látják mindig az Atya színét.

M.: Ne ártson nekik az ellenség.

P.: És a gonosz szellem meg ne ronthassa őket.

M.: Uram, hallgasd meg könyörgésemet.

P.: És kiáltásom jusson eléd.

Könyörögjünk.

Ur Jézus Krisztus, aki az eléd vitt és hozzád menő gyermekeket megölelted és kezedet föléjük helyezve őket megáldottad és azt mondtad: Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, mert ilyeneké a mennyek országa és az ő angyalaik mindenkor látják az Atya színét; tekints, kérünk, az itt jelenlevő gyermekek ártatlanságára és szüleiknek jámborságára és az én közvetítésem által áldd meg őket kegyesen a mai napon, hogy kegyelmedben és irgalmadban gyarapodjanak, téged megismerjenek, szeressenek, téged féljenek és parancsaidat megtartsák és céljukhoz szerencsésen eljuthassanak: általad, világ Megváltója, aki az Atyával és a Szentlélekkel együtt élsz és uralkodol, Isten, mindörökön örökké. Amen.

Könyörögjünk.

Kérünk, Urunk, a mindenkoron Szűz Máriának közbenjárására oltalmazd meg minden veszélytől ezt a családot, mely egész szívvel leborul előtted és az ellenség cselvetésétől kegyes jósággal védelmezd meg. A mi Urunk Krisztus által. Amen.

Könyörögjünk.

Isten, ki szent angyalaidat kifejezhetetlen gondviselésedből a mi őrizetünkre küldeni kegyeskedtél: engedd meg a hozzád könyörgőknek, hogy angyalaid oltalma védje meg őket mindenkor, és az ő társaságukban örökké örvendezhessenek. A mi Urunk Krisztus által. Amen.

Azután felmegy az oltárhoz és jobbjával keresztet vetve a gyermekek felé, megáldja őket. A hivők is ezalatt a térdelő gyermekük feje fölött tartják jobb kezüket.

Áldjon meg titeket az Isten, és őrizze meg szíveteket és lelketeket az Atya, Fiú és † Szentlélek. Amen.

Szenteltvízzel meghinti őket keresztalakban.

A pap is letérdel az oltár lépcsőjére és vele együtt mondják mindnyájan:

M.: Mindenható örök Isten! / Áldásodtól támogatva / és kegyelmedtől kísérve / boldog örömmel kezdjük meg diákéletünket, (ezt az iskolai évet). / Amit kereszteléskor megigértünk / és első szentáldozáskor megújítottunk, / azt a fogadást igérjük és újítjuk meg ma is. / Tieid akarunk maradni / életben és halálban. / Ne engedd azért, / hogy készakarva elkövetett halálos bűn / valaha is elválaszthasson tőled. / Ehhez add kegyelmedet. Amen.

A pap most felmegy az oltárhoz és onnan a gyermekek felé fordul. A két minisztráns elmegy az egyik tanulóhoz, akinek kezében feldíszített és most meggyujtott gyertya van, és elkísérik az oltárhoz. Átadja a gyertyát a papnak, aki azt az oltár jobbján elkészített gyertyatartóba helyezi. A fiú letérdel az oltár előtt és a többiekkel együtt mondja:

Fogadd el, Istenünk / fogadásunk jeléül / ezt a megszentelt gyertyát. / Mint ez a gyertya magát felemésztve / a te tiszteletedre ég el az oltáron, / úgy égjen a mi életünk is / a te szent szolgálatodban. / Érted akarunk élni, / a te királyságodért akarunk dolgozni. / Segíts meg, / hogy lelkünk világossága az élet küzdelmeiben soha ki ne aludjék. / És ha egyszer elénk jősz a menyekzőre, / mi is hozzád siethessünk /

szenteiddel együtt / és elnyerhessük az örök életet. Amen.

Elénekelik „Szent vagy Uram, szent vagy..." Ezalatt a pap kinyitja a tabernaculumot és a ciboriummal áldást ad.

Visszavonulnak az udvarra vagy tornaterembe, ott két vagy három sorban felállnak. A fiúk mindegyike kezében tartja az intézeti sapkát. Az osztályfőnök néhány rövid szót intézhet hozzájuk, hogy mit jelent ez az intézet és ez a sapka, hogy a fiúk ezt el nem felejtve, öntudatos bencés diákok lehessenek. Utána mindegyikhez odamegy, fejére teszi a sapkát e szavakkal:

Mától kezdve intézetünk diákja vagy. Igérd meg, hogy mindenkor úgy viselkedel, hogy soha szégyent ne hozz a bencés diák-névre.

Fiú: Igérem.

Osztályfőnök: Az Ur Isten kegyelme segítsen ebben.

Ezután bevonulnak az osztályba és megkezdődik az óra.

A nap megszentelése.

A diákéletben is többször adódik alkalom, hogy egy-egy osztály több napig együtt van kirándulás, táborozás stb. alkalmával. Igy szükség van, hogy reggel és este közösen imádkozzanak. Hasonlóképen étkezés előtt és után is katholikus diákok közösen és hangosan imádkozhatnak. Egyébként pedig otthoni ájtatoskodásuknál lehet használni ezeket az imádságokat, melyeket a római breviáriumból, tehát az Egyház hivatalos liturgikus imakönyvéből vettük.

(A verseket — V.: — egy előimádkozó mondhatja, a feleleteket — F.: — mindnyájan mondják. A himnust énekelhetik.)

Reggeli imádság.

V.: Isten, ügyelj segítségemre.

F.: Uram, siess megsegítésemre.

V.: Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek.

F.: Miképen vala kezdetben és van most és lesz mindig, mindörökön örökké. Amen.

Himnus.

Ragyogva fénylik már a nap;
Az Úrhoz szálljon énekünk,
Hogy minden ártót üzzön el,
Járjon ma mindenütt velünk.

Nyelvünket fogja fékre ma:
Ne szóljon rút perek szava.
Szemünket védőn óvja meg:
A hívságot ne lássa meg.

Lakjék szívünkben tisztaság,
Távozzék minden dőreség.
A testnek dölyfét törje meg
Étel- s italban hősi fék.

Hogy majd a nap ha távozott
S az óra újra éjt hozott,
Lemondásunk szent éneke
Legyen az Úr dícsérete.

Dícsérjük az örök Atyát,
Dícsérjük egyszülött Fiát
S a Szentlelket, Vígasztalónk,
Most és örök időkön át. Amen.

Könyörögjünk. Mindenható Úristen, ki e napnak kezdetéhez elvezettél minket, kegyelmed erejével őrizz meg ma minket, hogy e napon semmi bűnbe ne essünk, hanem parancsaid teljesítésére szolgáljanak szavaink, erre irányuljanak gondolataink és cselekedeteink. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel együtt mindörökön örökké.

F.: Amen.

Könyörögjünk: Méltóztassál Urunk, Istenünk, ég és föld királya, a mai

napon törvényeidnek megfelelően parancsaid megtevésére irányítani és megszentelni, vezetni és kormányozni, lelkünket és testünket, gondolatainkat, szavainkat és cselekedeteinket, hogy segítségeddel most és mindörökre szabadok és megmentettek lehessünk, világ Megváltója, ki élsz és uralkodol mindörökön örökké.

F.: Amen.

V.: Napunkat és cselekedeteinket tegye békéssé a mindenható Isten.

F.: Amen.

(Ha a vezető, vagy a parancsnok pap, akkor áldást kérünk):

Egyik fiú: Áldj meg minket, Urunk.

Áldjon meg minket az Úr † és védelmezzen meg minden gonosztól és vezessen bennünket az örök életre; a megholt hívek pedig Isten irgalmából békességben nyugodjanak.

F.: Amen.

Étkezésre való imádságok.

Étkezés előtt.

Mindnyájan benned bízunk, Uram; és te eledelt adsz a kellő időben. Kitárod kezedet és betöltesz minden élő lényt áldásoddal.

Parancsnok: Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek.

F.: Miképen vala kezdetben és van most és lesz mindig, mindörökön örökké. Amen.

(Ha a vezető, vagy a parancsnok pap, hozzáfűzi az áldást):

Áldd meg, Uram, azokat az adományokat, melyeket jóvoltodból magunkhoz venni készülünk. A mi Urunk Krisztus által.

F.: Amen.

Étkezés után.

Megújította csodáit az irgalmas és könyörületes Úr: ételt adott azoknak, kik őt féltik.

V.: Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek.

F.: Miképen vala kezdetben és van most és lesz mindig, mindörökön örökké. Amen.

(Azután a parancsnok mondja:)

Hálát adunk neked, Mindenható Isten, minden jótéteményedért, ki élsz és uralkodol mindörökké.

F.: Amen.

V.: Mondjunk hálát az Úrnak.

F.: Istennek legyen hála.

Esti imádság.

(Ha a vezető, vagy a parancsnok pap, akkor az áldással kezdjük:)

Egyik fiú: Uram, adj áldást reánk.

V.: Nyugodalmas éjszakát és tökéletes befejezést engedjen nekünk a mindenható Úr.

F.: Amen.

(Ha nem pap a parancsnok, akkor itt kezdjük:)

Egyik fiú: Testvéreim! Józanok legyetek és vigyázzatok, mert ellenségtek, az ördög, ordító oroszlánként körül jár és keresi, hogy kit nyeljen el, álljatok neki ellen erős hittel. Te pedig, Uram, könyörülj rajtunk.

F.: Istennek legyen hála.

V.: Segítségünk az Úr nevében.

F.: Ki az eget és földet alkotá.

V.: Gyónom a mindenható Istennek, a mindenkoron boldogságos Szűz Máriának, Szent Mihály főangyalnak, Keresztelő Szent Jánosnak, Szent Péter és Pál apostoloknak és minden szentnek, hogy sokat vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel.

(Itt kissé megállva lelkiismeretvizsgálatot lehet tartani, azután folytatják:)

F.: Én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem. Kérem ezért a boldogságos mindenkoron Szüz Máriát, Szt. Mihály főangyalt, Keresztelő Szent Jánost, Szent Péter és Pál apostolokat és minden szentet, hogy imád-

kozzanak érettünk a mi Urunknál, Istenünknél.

V.: Irgalmazzon nekünk a mindenható Isten és megbocsátva bűneinket, vezessen minket az örök életre.

F.: Amen.

V.: Vétkeink elengedését, feloldozását és bocsánatát adja meg nekünk a mindenható és irgalmas Ur.

F.: Amen.

Himnus.

A napvilág leáldozott;
Kérünk Teremtőnk tegedet,
Maradj velünk kegyelmesen,
Őrizzed, óvjad népedet.

A rossz álmok távozzanak
És minden éji képzelet.
Ellenségünket űzzed el,
Hogy testünket ne rontsa meg.

Add meg, kegyelmes jó Atyánk,
És Egyszülöttje, add nekünk,
És Szentlélek, Vígasztalónk,
Örök felséges Istenünk. Amen.

Könyörögjünk. Kérünk, Uram, látogasd meg ezt a hajlékot és az ellenség minden cselszövését űzd el messze tőle, hogy szent angyalaid lakjanak benne, akik minket békében megőriznek: és áldásod legyen rajtunk mindig. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

F.: Amen.

(Ha a vezető, vagy a parancsnok pap, áldást ad:)

Áldjon és őrizzen meg minket a mindenható és irgalmas Úr. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek.

F.: Amen.

(Ha akarják, eléneklik:)

Üdvözlégy, királynőnk, irgalmasság anyja, élet, édesség és reménység, üdvözlégy, Hozzád kiáltunk, Évának számkivetett fiai. Hozzád sóhajtunk sírva és zokogva e siralom völgyében. Azért szószólónk, fordítsd hozzánk irgalmas szemedet. És Jézust, méhednek áldott gyümölcsét nekünk ez élet után mutasd meg, ó irgalmas, ó kegyes, ó édes Szűz Mária.

V.: Imádkozzál érettünk Istennek szent Anyja.

F.: Hogy méltók lehessünk Krisztus igéretére.

Könyörögjünk. Mindenható örök Isten, ki a dicsőséges Szűzanyának, Máriának testét és lelkét, hogy Fiadnak méltó hajléka lehessen, a Szentlélekisten közreműködésével előkészítetted: add, hogy akinek megemlékezésén örvendünk, annak jóságos közbenjárására a fenyegető bajoktól és az örök haláltól megszabadulhassunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

F.: Amen.

Kirándulásokra.

Nagyobb tanulmányi kirándulásra, külföldi útra, táborozásra sem szabadna katholikus intézetnek úgy elindulnia, hogy előtte az intézet kápolnájában szentmisét ne hallgatnának és utána az „itinerarium'-ot, az Egyház hivatalos úti áldását el ne imádkoznák. A szerencsés megérkezés után pedig hálaadást kell tartani. Erre az alkalomra valók a következő imádságok:

Utra indulás előtt.

A béke és boldogság útján vezessen minket a mindenható és irgalmas Isten és Ráfael angyal kísérjen útunkon, hogy békében, épségben és örömmel térhessünk otthonunkba.

Uram, irgalmazz. Krisztus, irgalmazz, Uram, irgalmazz, Miatyánk... (csendben.)

V.: És ne vígy minket a kísértésbe.

F.: De szabadíts meg a gonosztól.
V.: Mentsd meg szolgáidat.
F.: Istenem, kik tebenned bíznak.
V.: Küldj nekik, Uram, segítséget szent helyedről.
F.: És Sionból oltalmaz meg minket.
V.: Uram, hallgasd meg könyörgésemet.
F.: És kiáltásom jusson eléd.

Könyörögjünk. Isten, ki Izrael fiait a tenger közepén száraz lábbal átvezetted és a bölcseknek a csillag vezérlésével utat nyitottál magadhoz: adj nekünk, kérünk, szerencsés utat és csendes időt, hogy szent angyalod kíséretében most célunkhoz, egykor pedig az örök üdvösség kikötőjébe szerencsésen eljuthassunk.

Isten, ki gyermekedet, Ábrahámot a kaldeai Úr városából kivezetve, vándorlásának minden útján sértetlenül megőrizted, kérünk, hogy minket is, szolgáidat, megőrizni kegyeskedjél: légy nekünk, Uram, a készületben tanácsadónk, útunkon oltalmazónk, a forróságban árnyékunk, az esőben és hidegben fedelünk, a fáradságban gyámolunk, a veszedelemben védelmünk, a sikamlós helyen támaszunk, a hajótörésben kikötőnk, hogy vezérlésed alatt szerencsésen célhoz érhessünk és azután otthonunkba sértetlenül visszatérhessünk.

Hallgasd meg, kérünk, Uram, könyörgésünket; és szolgáid útját a te boldog üdvözítésed szerint intézd, hogy az útnak és ennek az életnek minden változandósága között mindig a te segítséged oltalmazzon minket.

Add meg, kérünk, mindenható Isten, hogy családod az üdvösség útján járjon; és hírnöködnek, Keresztelő Szent Jánosnak buzdítását követve, eljuthassunk ahhoz, akit ő előre hirdetett, a mi Urunk, Jézus Krisztushoz, a te Fiadhoz.

F.: Amen.
V.: Induljunk békében.
F.: Az Úr nevében. Amen.

Megérkezés után.

A megérkezés után is az intézet kápolnájába vagy templomba vonulnak. Az oltár előtt megállnak és a pap az oltárhoz megy két minisztránssal. Térdhajtás után kinyitja a tabernakulum ajtaját. Mindnyájan letérdelve csendesen mondanak köszönetet. Majd

Pap (állva): Segítségünk az Ur nevében.

M.: Ki az eget és földet alkotá.

P. (Antifona): Így nyer áldást, ki az Urat féli.

121. zsoltár.

I.: Örvendeztem, mikor azt mondották nekem: az Úr házába megyünk.

II.: És lábunk már itt áll udvaraidban, Jeruzsálem.

I.: Jeruzsálem városnak épült, pompásan egybeillenek részei.

II.: Oda járnak föl a törzsek, az Úr törzsei. Izraelnek törvénye szerint az Úr nevének hálát adni.

I.: Ott állanak az ítélet székei, Dávid házának székei.

II.: Kívánjatok békességet Jeruzsálemnek, bőségben éljenek, kik téged szeretnek.

I.: Békesség legyen váradban, bőség tornyaidban.

II.: Testvéreimért és barátaimért békességet óhajtok neked.

I.: Az Úrnak, a mi Istenünknek házáért jót kívánok neked.

II.: Dicsőség...

I—II.: Miképen...

Pap (Antifonát ismétli): Ime, így nyer áldást, ki az Urat féli. Uram, irgalmazz.

M.: Krisztus, irgalmazz. Uram, irgalmazz.

P.: Miatyánk *(csendben folytatják).*

P.: És ne vigy minket a kísértésbe.

M.: De szabadíts meg a gonosztól.

P.: Áldott, ki az Úr nevében jön.

M.: Megáldott titeket az Úr, ki az eget és földet alkotá.

P.: Tekints, Uram, szolgáidra és a te munkádra.

M.: És igazgasd őket parancsaid útján.

P.: Uram, hallgasd meg könyörgésemet:

M.: És kiáltásom jusson eléd.

P.: Könyörögjünk. Megengesztelődve kérünk Urunk, áraszd szolgáidra irgalmadat és a békét: hogy minden hibától megtisztulva, nyugodt lélekkel szolgáljanak neked.

Mindenható, örök Isten, korunknak és életünknek elrendezője, add meg szolgáidnak az állandó nyugalmat és segítséget: hogy akiket rendes foglalatosságukba visszavezettél, azokat oltalmaddal biztosítod.

Isten, te meglátogatod az alacsony sorsban lévőket is és minket a testvéri szeretettel vígasztalsz, add meg közösségünknek kegyelmedet, hogy azoknak hazaérkezésében, akikben te lakozol, érezzük hozzánk való eljöveteledet. A mi Urunk Krisztus által.

M.: Amen.

P.: (Szentelt vízzel meghinti a hozzáérkezetteket.) A mindenható Atya, Fiú és Szentlélek Isten áldása és békéje szálljon rátok és maradjon veletek mindenkor.

M.: Amen.

(Egy éneket elénekelhetnek befejezésül és ezután van az oszlás.)

A ministráns-avatás.

A liturgikus nevelés egyik fontos programmpontja a ministráns-nevelés. Az oltár szolgálata közben kerül a világi ember a legközelebbi érintkezésbe a szentáldozattal. A dogmatika tanítja, hogy a papnak járó gyümölcs után következik az oltárnál szolgálók gyümölcse. Azért mielőtt valaki a diákjaink közül az oltárhoz léphetne, annak először jól meg kell tanulnia a szükséges tudnivalókat és be kell gyakorolnia a cselekedeteket. Ezekből jó lenne, ha ünnepélyesebb vizsgát tenne mindegyik és egy szentképen kapna erről bizonyítványt, hogy most már ministrálhat. De az első ministráció előtt fel kellene őket avatni erre a szent szolgálatra. Az alsórendek feladásának szertartása alapján összeállítottuk ennek a rituáléját, hogy a hittan-tanárok felhasználhassák.

A ministránsjelöltek a szokásos ruhában és karinggel a jobb karjukon mindnyájan az oltárhoz vonulnak. A pap mögött a főssekrestyés lépdel. (Ez egy nyolcadikos kongreganista lehet.) Az oltár előtt félkörben felállanak. A főssekrestyés a középre megy és mondja:

Főtisztelendő Atyám! A jelenlevő fiúk próbaideje véget ért. Ismerik az isteni szolgálatok imádságait és szertartásait. Kérjük számukra a felvételt az oltár szolgálatára.

Pap: Tudod-e, hogy valóban jámborságból kérik ezt a szent szolgálatot?

Főssekrestyés: Minthogy mostanig nagy buzgalmat tanusítottak, én hiszem, hogy ők valóban Krisztus iránti szeretetből és az ő szent királyi szolgálatáért jöttek.

Pap: Dícséret legyen ezért a mi Urunknak! Jőjj és vezesd őket a mi körünkbe.

A főssekrestyés az új ministránsokat a szentély elejétől most az ol-

tár elé vezeti; ott letérdelnek és a pap a következőket mondja:

Kedves Fiam! Az oltár szolgái közé készültök belépni. Gondoljátok meg: mit jelent ez! Az oltár szolgáit maga Isten választja ki, mert az oltár közvetlen közelében a papban magát Istent szolgáljátok!

A ministránsnak a kötelessége a szent szolgálatoknál az égő gyertyát hordani, a bort és a vizet nyújtani, továbbá a hívek áldozati adományait összegyűjteni.

Az imádságban kövessétek az apostoloknak a példáját: Hamis és csalfa világ közepében, kell, hogy ti világítsatok, mint az égnek a csillagai. Kell, hogy hűen és valóságosan Krisztushoz csatlakozzatok! Ezután csak akkor nyújtsátok a papnak az isteni áldozatnál a bort és a vizet, ha magatok viszitek áldozatul a mindenható Atyának. Ezt pedig csak tiszta, szűzi élet és jól elvégzett munka által éritek el.

Másik kötelessége az oltár szolgáinak, hogy a liturgikus ünnepeken a szentséges Istennek az angyalokkal dicsőítő énekeket zengjenek és az Egyházzal együtt imádkozzanak. A ti szolgálatotok valóban angyali szolgálat! Ezért a szent szolgálatoknál gondoljatok Istennek és az ő angyalainak jelenlétére és úgy mondjátok az imádságokat, hogy szívetek és ajkatok mindig megegyezzenek.

Ha most az oltár szolgái közé akartok lépni, jól gondoljátok meg a következőket: Itt az embernek minden világit le kell magáról vetnie s csak a felséges dolgokat szabad szolgálnia. Semmiféle világi dolog tehát nem kísérhet benneteket az Isten házába. Mindig erényesen, tiszta lélekkel szolgáljátok az Urat! Ezért öltözzetek most fel a tisztaságnak a fehér ruhájába. Ez lesz a jövőben a lelketek képmása.

Amikor tehát a hófehér ruhát olyan gyakran fölveszitek, gondoljatok arra, hogy ezt a fehér ruhát tisztán kell megőriznetek, mert csak így fogjátok a mi Királyunkat az egész örökkévalóságon át szolgálni.

A rövid beszéd után az új ministránsok egyenkint lépnek a pap elé és jobbjukat nyujtják. A pap egyenként megkérdezi:

N. N. igéred-e, hogy Krisztust a mi Királyunkat az oltárnál pontosan és hűségesen szolgálod?

A fiú: Isten kegyelmével megigérem.

Pap: Az Úr áldását adja hozzá.

Mind.: Amen. *Utána:*

Pap: Imádkozzunk, hogy az Úr adja meg e szent szolgálathoz a Szentlélek kegyelmét.

Fősekr.: Térdeljünk le. *(Mindnyájan letérdelnek és egy ideig csendesen imádkoznak. Utána a fősekrestyés mondja:)* Keljetek fel!

Pap (imádkozik; ez alatt az új ministránsok meghajolva állanak): Könyörögjünk! Uram, hallgasd meg kéréseinket és add szent áldásodat ezeknek a fiúknak szándékára, akiket most a te szolgáidnak fehér ruhájába beöltöztetünk. Engedd kegyelmesen, hogy a te szolgálatodban tisztán és jámboran megmaradjanak és majd a jövőben érdemeket szerezve az örök élet koronáját elérhessék. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyetemben, Isten, mindörökön örökké Amen.

Itt ismét mindnyájan a pap elé lépnek. Az egyenkint rájuk adja a karinget és mondja

Pap: Fogadd ezt a fehér ruhát és viseld tisztán és foltnélkül Isten oltára előtt. Amen.

Most következik Isten részéről a felvétel megerősítése a fiúk ünnepélyes megáldása által.

Pap: Dícsérjétek, gyermekek az Urat: dícsérjétek az Úr nevét.

112. zsoltár.

M.: Legyen áldott az Úr neve: mostantól fogva mindörökké.

P.: Napkelettől napnyugatig: dícsértessék az Úr neve.

M.: Minden nép fölött fölséges az Úr: nagyobb az égnél az ő dicsősége.

P.: Ki olyan, mint a mi Urunk Istenünk, ki a magasban trónol: és kegyesen letekint az égre és a földre.

M.: Felemeli a földről a gyengét: és kiemeli a szegényt a szennyből.

P.: Hogy hatalmasai közé ültesse őt: népének fejedelmei közé.

M.: Helyet ad házában a gyermektelennek: valamint a gyermekien örvendő anyának.

P.: Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek.

M.: Miképen vala kezdetben, van most és lesz mindörökön örökké. Amen.

P.: *(Ant.)* Dícsérjétek, gyermekek, az Urat: dícsérjétek az Úr nevét.

P.: Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket.

M.: Mert övéké a mennyeknek az országa.

P.: Az ő angyalaik.

M.: Mindig látják az Atya arcát!

P.: Az ellenség semmit sem tehet ellenük.

M.: És a gonoszság fia nem árthat nekik.

P.: Uram! hallgasd meg könyörgésemet.

M.: És az én kiáltásom jusson elődbe.

P.: Könyörögjünk: Úr Jézus Krisztus! Te átölelted a gyermekeket, akiket küldöttek és kik hozzád mentek; kezedet föléjük helyezve megáldottad őket és mondtad: Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket és ne tartsátok vissza őket, mert övéké a mennyeknek országa és az ő angyali mindig látják az én Atyámnak az arcát. Nézd ezeknek a fiúknak az ártalanságát és szüleik jámborságát. Add rájuk kegyesen áldásodat, hogy a te kegyelmedben és irgalmasságodban mindig előbbre jussanak te általad, a világ Megváltója, ki az Atyával és a Szentlélekkel együtt élsz és uralkodol, Isten, mindörökön örökké.

M.: Amen.

P.: Könyörögjünk: Kérünk Urunk! Oltalmazd a boldogságos és mindenkoron szeplőtelen Szűz Mária közbenjárására minden bajtól ezt a sereget, mely teljes szívvel meghajtja magát előtted. Védelmezd meg őket kegyesen az ellenségnek a leselkedésétől. A mi Urunk, Jézus Krisztus által.

M.: Amen.

P.: Könyörögjünk: Úr Isten! ki irántunk való kimondhatatlan gondoskodásokból szent angyalaidat méltóztatol őrizetünkre küldeni, add a hozzád folyamodóknak, hogy pártfogásuk által a földön szüntelen oltalmukat, az égben örökkétartó társaságukban örömünket találhassuk. Amen.

Itt a pap ünnepélyesen áldást ad e szavakkal:

Áldjon meg benneteket az Isten és őrizze meg a ti szíveteket és értelmeteket. Az Atyának, † Fiúnak † és Szentléleknek † nevében!

M.: Amen.

Az ünnepélyes felvételt szentmise követi. Az isteni szolgálatot valamelyik új ministráns végzi. Az áldozásnál mindannyian magukhoz veszik az Úr testét. Csendes szentmisén valamennyien felelnek a papnak.

A bevezetésben felállított három követelmény közül csak az egyikre próbáltunk részletesebben rámutatni. Jól tudjuk azt is, hogy még ebben az irányban sem merítettük ki a liturgikus nevelés teljes programját. Lehetne

még hozzá tenni és a meglévőt is másként megírni. De igaz, amit Festuegière ír, hogy a liturgikus élet megértéséhez „lente reducation", lassú újranevelés szükséges és igaz az is, amit a magyar közmondás mond: Ki sokat markol, keveset fog. Azért úgy gondoljuk, hogy a *lassú* újraneveléshez egyelőre elég az a *kevés*, amit e sorok nyujtanak.

Dr. Szunyogh Xav. Ferenc.

XIV.

A PANNONHALMI SZENT BENEDEKREND BUDAPESTI KATOLIKUS SZENT BENEDEK-REÁLGIMNÁZIUMÁNAK FEGYELMI SZABÁLYAI

Az ember élete a kötelességek teljesítésének hosszú sorozata. A kötelességeknek forrása egyrészt a teremtő Isten, másrészt az emberekből álló társadalom. A társas élet ugyanis csak úgy lehetséges, ha nem kényekedve szerint él az ember, hanem mindenki aláveti magát törvényeknek, szabályoknak, rendelkezéseknek. Ezeknek pedig azzal szerez érvényt, hogy a törvény, a rendelet, a szabály megnemtartóját büntetéssel sújtja.

Az embernek Istennel, embertársával és önmagával szemben vannak kötelességei. „Adjátok meg Istennek, ami az Istené, a császárnak, ami a császáré." Ezeknek a kötelességeknek hűséges teljesítése teszi az embert egész emberré, akin kiverődik a teremtő Isten gondolata.

Az intézetbe felvett minden tanuló köteles magát az iskola törvényeinek alávetni. A szülők, vagy ezeknek helyettesei (pl. nevelőintézeti előljárók stb.) sem menthetik fel a tanulót az általános rendszabályok alól.

Intézetünk minden tanulójának hármas irányban vannak kötelességei: 1. Istennel szemben, 2. önmagával szemben és 3. embertársaival szemben, vagyis szüleivel, tanáraival és tanulótársaival és magával az iskolával szemben.

I.

Istennel szemben. Istennel szemben való kötelességeit akkor teljesíti a tanuló, ha szent vallásunk parancsai szerint él, vagyis azt, amit a vallástanban tanul, életté váltja. Vallási kötelmek az iskola szempontjából a következők:

1. Az előadások kezdetén, végén és harangszókor az *imádságokat* buzgón elvégzi. Reggel és este mindennap áhítattal imádkozik.

2. Minden vasár- és ünnepnap *a szentmisén, a szentbeszéden* pontosan megjelenik. A szentmise alatt illedelmesen, áhítatos buzgósággal énekel, vagy imádkozik mindenki.

3. A vasár- és ünnepnapi szentmise igazolatlan elmulasztása igazolatlan órának számít. Ezért fegyelmi büntetés jár.

4. Intézetünk köszöntési módja a következő: *Laudetur Jesus Christus* és közben katonásan tiszteleg a tanuló. Ezzel a köszöntéssel üdvözli az utcán és bárhol *tanárait, egyházi előljáróit* és általában *egyházi személyeket.* A köszöntés csak akkor marad el, ha az ifjúság testületileg vonul valahová.

II.

Önmagával szemben. Minden tanuló köteles tisztán öltözködve és mosakodva, legalább öt perccel az óra kezdetét jelző csengőszó előtt az iskolában megjelenni s ott csendben elfoglalva kijelölt helyét, a leckék ismétlésével várni az óra kezdetét. Ha valaki hamarább érkezik, akkor is rendet tart és az első csengetés után teljes csendben várja az óra kezdetét. A tanár belépteкor mindenki feláll és a szokott köszöntéssel fogadja a tanárt.

E kötelességek szempontjából:

1. A tanuló köteles elhozni az iskolába tisztán tartott *könyveit,* még pedig csak azokat a könyveket, amelyek azonnapi órarendben szerepelnek. A könyvekkel együtt el kell hoznia az ellenőrző-naplóját, füzeteit, írószereit is, kivéve tintát.

2. Az *iskolába nem való tárgynak* iskolába való hozása elkobzás terhe alatt tilos.

3. A tanuló az *órák alatt* csendben figyel s azon van, hogy iskolai munkájának jó részét már ott elvégezze. Nem szabad sem társait, sem pedig az óráknak menetét megzavarni.

4. Tilos az osztályban *szemetet* elszórni, vagy a padban hagyni. A szemetet a folyosókon lévő papírkosárba kell dobni. Ha a tanuló szemetet lát az osztályban, vagy a folyosón, azonnal felveszi és a papírkosárba teszi. Szokjék hozzá az ifjú egészen kiskorától fogva, hogy sem lelkiismeretén, sem testén, sem ruháján, sem iskolaszerein, sem környezetében nem tűr semmi szennyet.

5. Tilos az iskola padjait, falait, vagy bármely felszerelését, ifjúsági és segélyző könyveit *megrongálni,* befirkálni. A tettes köteles a kárt megtéríteni, vagy pedig, ha nem nyomozható ki a tettes, az egész osztály közösen köteles az okozott kárt megtéríteni.

6. Az *óraközi* szünetek alatt vagy a folyosón, vagy az udvaron tartózkodnak a tanulók, ahol csendes beszélgetésben és lassú sétával töltik el az időt. Ezekben a szünetekben nem szabad könyvet kivinni sem a folyosóra, sem az udvarra. Az utcára kimenni csak engedéllyel szabad. Az ablakon kinézni, vagy kihajolni tilos.

7. A csengő szavára a beszéd megszűnik, s mindenki megkeresvén rendes helyét a sorban, teljesen csendben vonul az osztályba. Az iskolából való távozás is teljes csendben, s párosával az utolsó óra tanárának felügyelete alatt történik az iskola kapujáig.

8. Az *utcán* háromnál többen nem mehetnek egy sorban, hogy ne zavarják a járó-kelőket. Komolyan járjon minden tanuló az utcán s ne szaladjon, ami egyrészt illetlen, másrészt sok bajt is okozhat. A futkározást, fütyölést, lépcsőkön való ugrándozást, taszigálást feltétlenül kerülni kell.

9. *Mozgó villamosra* vagy autóbuszra felszállani, vagy onnan leszállani szigorúan tilos.

10. Aki az iskolából akár rendes, akár rendkívüli elfoglaltságáról vagy istentiszteletről háromszor *elkésik,* a negyedik alkalommal hazaküldjük és csak szülőjének kíséretében jelenhetik meg az iskolában.

11. Szigorúan tilos a házi, vagy iskolai feladatokat máséról leírni, illetve *átcsempészni.* Tilos a súgás és meg nem engedett iskolai segédeszközök

használata, minthogy az ismeretekben való előhaladás és az erkölcsi egyéniség kialakítása csak szorgalmas egyéni munkával érhető el.

III.

Szülőkkel szemben. Minden katolikus diák szeme előtt tartja Isten IV. parancsát s tettekben nyilvánuló szeretettel szereti szüleit, mint Isten után legnagyobb jótevőit. A katekizmusban minden tanuló megtanulja azt, hogy hogyan kell szüleit szeretni. E parancs teljesítése egyik legszebb jellemvonása a katolikus diáknak.

IV.

Tanáraival szemben. A szülői háznak nevelő és oktató munkáját az iskola tanárai folytatják. Ennek következtében a tanárokat is ugyanolyan szeretettel kell öveznie a komoly tanulónak, amellyel szüleit szereti. Elsősorban feltétlen engedelmességgel tartozik tanárainak. De legyen velük szemben bizalommal s lássa szüleinek helyettesét bennük. Örüljön a tanuló tanára elismerő szavának, de vegye szívesen a korholó és büntető szót is, mert csak az ő javát szolgálja mindez.

1. Bárhol találkozik tanáraival a tanuló, az intézet szokott köszöntési módjával *üdvözli.*

2. A tanuló az iskolán kívül is *engedelmességgel* tartozik nemcsak saját tanárának, hanem az intézet minden tanárának.

3. Hálátlanság és illetlenség tanáráról annak becsületébe vágó vagy *nem igaz dolgokat mondani,* csúfnevekkel illetni, stb.

V.

Tanulótársaival szemben. Isteni törvény szerint a felebarátunkkal való viszonyunkat illetőleg az a kötelességünk, hogy ugyanúgy kell szeretnünk őket, mint magunkat. A tanuló lássa tanulótársában testvérét s aszerint bánjék vele. A testvériség kifejezője a „Pax"-jelvényes diáksapka, mely mindenkire nézve kötelező és a magyaros bencés diákruha, mely egyelőre nem kötelező, de feltétlenül kívánatos.

1. Műveletlenség és lelki durvaság jele a tanulótársának akár testi, akár szellemi fogyatkozását *gúny* tárgyává tenni s emiatt kinevetni.

2. A gyengébb tanulótársat igyekezzék minden tanuló munkájában *segíteni.*

3. Valakit szegénysége miatt megvetni s tőle visszavonulni, vagy éppen kigúnyolni, nem katolikus ifjú jellemvonása.

4. Ha tanulótársa *megsérti,* sérelmével jelentkezzék osztályfőnökénél, de ne bíráskodjék a maga ügyében, mert senki sem bíró a maga dolgában.

5. Ha tanulótársainak a bűn útjára való térését látja, a felebaráti szeretet kötelességévé teszi, hogy ezt bizalmasan közölje osztályfőnökével, vagy igazgatójával, de áruldokni semmiképpen sem szabad.

6. Aki tanulótársának könyvét, vagy más tulajdonát *megrongálja,* köteles a kárt jóvátenni.

7. Pénznek *kölcsönkérése* és kölcsönadása a legszigorúbban tiltott dolog, az ilyen pénzt elkobozzuk.

8. Aki *lop,* azonkívül, hogy a kárt jóvátenni tartozik, az intézetből is **távozni köteles.**

VI.

Embertársaival szemben. Katolikus tanuló tiszteletben tartja a világi előljárókat is. Ezért

1. Az utcán *köszöntéssel* üdvözli a világi előljárókat (így a főigazgató urat, a szakfelügyelő urakat, a miniszter, főpolgármester, polgármester, kerületi előljáró urakat, stb.).

2. Az utcán, villamoson s minden helyen figyelmes és *udvarias* az öregebbekkel szemben. Helyét átadja, ha látja, hogy idősebb valaki áll; segít neki kisebb szívességekkel, pl. ha valamit leejt, sietve felveszi.

3. Ha az utcán *ismeretlen* ember szólítja meg s akárminő szívességre kéri, udvariasan térjen ki annak kijelentésével, hogy szülői és az iskola tiltják az enemű szívességeket és meghívások elfogadását.

4. A tanulók legyenek óvatosak *társaságuk* megválasztásában. Más fegyelmi szabályok alatt álló tanulókkal, vagy hozzájuk koruk, vagy állásuk stb. miatt kevésbbé illő egyénekkel érintkezni nem szabad.

VII.

Vegyes rendelkezések.

1. Ha a tanuló megbetegszik, már *betegségének* első napján jelentse a szülő szóban, vagy írásban a tanuló megbetegedését.

2. Meggyógyulása után a szülői ház igazolni tartozik a mulasztást, vagy orvosi bizonyítvánnyal, vagy a szülő bizonyítványával. De az intézetnek joga van arra, hogy a mulasztás okáról közvetlenül is meggyőződést szerezzen.

3. *Fertőző* betegség esetén a tanuló addig nem jelenhetik meg az iskolában, míg ezt a tisztiorvos meg nem engedi.

4. Az iskolából való *távollétre* egy napra az osztályfő, több napra az igazgató ad engedélyt a szülő személyes, vagy írásbeli kérelmére.

5. Színházba, moziba, hangversenyre csak az osztályfő engedélyével mehetnek a tanulók. Ha az osztályfőt nem találja a tanuló, akármelyik tanártól kérhet engedélyt.

6. Ha a tanuló nem tud engedélyt kérni és szüleivel megy a fent említett helyekre, másnap köteles jelenteni osztályfőnökének. De az utólagos igazolást csak megokolt esetben fogadjuk el.

7. Kocsmák, mulatóhelyek látogatása még szülők társaságában is szigorúan tilos. Egyes esetekben *vendéglőben,* vagy étteremben étkezni szülők társaságában lehet, de az alkoholos italok élvezete, mivel egészségi, erkölcsi és gazdasági okokból egyaránt igen sok veszélyt rejt magában, állami törvény értelmében is tilos.

8. Kéteshírű helyek látogatása, vagy bárminő *erkölcstelenség,* azonnali kizárást von maga után.

9. *Fürdeni, korcsolyázni, vagy bárminő sportot gyakorolni* csak az erre az igazgatótól engedélyezett helyeken szabad, de az illem szabályait mindig szigorúan szem előtt kell tartani. Játék közben mindenfajta durvaság — akár szóban, akár tettel —, szigorúan tilos.

10. A tanuló az intézeten kívül álló semminemű *egyesületnek* tagja nem lehet. Bármily természetű *nyilvános szereplésre,* még sportmérkőzésre, vagy

hangversenyre is az igazgatótól kell kérni engedélyt. Az ifjúság csak az igazgatótól engedélyezett *jelvényeket* viselheti.

11. A tanuló minden, az *iskolán kívül való elfoglaltságát* (magántanítás, magántanulás, pl. zene, nyelvek, stb.) köteles az igazgatónak és osztályfőnökének jelenteni, akik esetleg el is tilthatják az enemű elfoglaltságtól. — Magántanítót *(instruktort)* fogadni csak az igazgatónak előzetes engedélyével szabad. Az esetleg mégis engedély nélkül fogadottat az igazgató eltilthatja a tanítástól.

12. Bot, sétapálca, *fegyver* viselése szigorúan tilos.

13. A *dohányzás,* mivel az a szervezetre, de különösen a fejlődő szervezetre igen ártalmas, csak a VII. és VIII. o. tanulóknak van megengedve, ha szüleik megengedik, de csak otthon. Az utcán, vagy nyilvános helyen soha.

14. *Kerékpározásra* a város területén belül az igazgatótól kell kérni engedélyt. *Csónakázni* az alsóosztályosoknak csak 16 éven felüli felsőbbosztályosok kíséretében és felügyelete mellett szabad.

15. Este 9 órakor minden tanuló köteles lakásán lenni. Ez vonatkozik társas összejövetelekre, családi mulatságokra, stb. is. Az említett időn túl való *kimaradásra* az osztályfőtől kell kérni engedélyt.

16. A városból elutazni csak igazgatói engedéllyel szabad.

17. Táncmulatságok látogatása (Rt. 34. §.) egyáltalában tilos. *Táctanulás* csak az intézeti tanfolyamon van megengedve, másutt még a vakációban is tilos.

18. Rendes és kötelezőleg elvállalt rendkívüli tárgyak óráiról elmaradni nem szabad. Egyetlen órának igazolatlan elmulasztása is 3-as magaviseleti érdemjeggyel jár. Ha az *igazolatlan órák* száma annyira szaporodik — ha nem egyfolytában történik is a mulasztás —, mint amennyi a heti rendes tárgyak óráinak összege, a mulasztót az intézet tanulóinak létszámából töröljük.

19. *Szállást* fogadni, vagy a fogadott szállást elhagyni a szülők, vagy megbízottjaik engedélye nélkül nem szabad, e részben minden változást az osztályfőnöknek és az igazgatónak előzetesen be kell jelenteni. Akik nem szüleiknél laknak, kötelesek a szülők teljesjogú helyettesét bejelenteni. A *lakásváltozást* mind az igazgatónak, mind az osztályfőnöknek be kell jelenteni.

20. Pénzre mindennemű *játék* tilos; e tilalomnak áthágása a tanintézetből való kizárást vonja maga után.

21. Az iskola fegyelmi szabályai erkölcsi vonatkozásban a *vakációban* is kötelezneknek. Attól is, aki nem tartja meg, a felvétel megtagadható.

VIII.

Az iskola fegyelmi szabályainak megszegése a következő **büntetésekkel** jár:

1. Tanári, vagy osztályfőnöki megintés négyszemközt. 2. Osztályfőnöki megrovás az osztály előtt. (I. fok.) 3. Az igazgató elé való idézés és igazgatói megintés. (II. fok.) 4. Az igazgatótól az osztály előtt való megdorgálás. (III. fok.) 5. Az igazgató elé való idézése a szülőnek, vagy helyettesének jelenlétében, esetleg azzal a figyelmeztetéssel, hogy újabb fegyelmi

kihágás esetén a tanulónak az intézetet el kell hagynia. (IV. fok.) 6. A tanári testület elé való idézés és feddés, dorgálás, megrovás, vagy szigorú megrovás, esetleg az intézetből való csendes eltávolítás. (V. fok.) 7. Kizárás az intézetből oly vétség esetén, amidőn a tanulónak az intézetben való maradása társaira káros és veszedelmes lehet. (VI. fok.) 8. Kétségtelen erkölcsi romlottság, vagy javíthatatlanság esetén a helybeli, vagy az ország összes középiskoláiból való kizárás. (VII. fok.)

Az I. és II. fokú fegyelmi büntetéssel 2-es, a III. és IV. fokúval 3-as, a többivel 4-es viseleti jegy jár. A fegyelmi büntetéseknek nem kell a legalsó fokon kezdődniök, vagy sorrendben következniök, hanem mindig a vétség súlya és minősége határozza meg a büntetés fokát. A 2-es viseleti érdemjegyet megkaphatja az a tanuló is, aki a tanulásban hanyag, vagy az órákon való nyugtalankodásával zavarja az előadásokat.

Az intézet fegyelmi szabályait minden tanuló kézhez kapja, a szülő pedig a szelvénynek aláírásával önmagára kötelezőnek ismeri el őket.

*

A fegyelmi szabályok közül külön ki kell emelnünk:

1. **Lakásváltoztatást** *az igazgatónak, az osztályfőnöknek egyaránt azonnal be kell jelenteni.*

2. **Magántanítót** *fogadni csak az igazgató tudta és beleegyezése mellett szabad.*

3. **Magánórákra** *járni az iskolán kívül csak igazgatói engedéllyel szabad.*

4. *A város területén* **kerékpározni** *csak a szülők írásbeli kérésére adott igazgatói engedéllyel szabad.*

5. **Ismeretlen emberrel** *szóbaállni, szivességet tőle elfogadni semmiképpen sem szabad.*

XV.

FELVÉTEL

a budapesti szentbenedekrendi katolikus Szent Benedek-reálgimnáziumba és félinternátusba.

(VIII., Baross-u. 62.)

1. *Régi diákjaink* a hirdetőtáblán jelzett időben még június hó folyamán iratkoznak be, mégpedig úgy, hogy az osztályfő uraktól kapott csekken beküldik a 40 pengő 20 fillér jelentkezési és beiratási díjat. Személyesen csak szeptember hóban kell az így már beiratkozott régi diákjainknak az osztályfőnök urak előtt megjelenniök, de akkor mindenkinek kell jelentkeznie, mégpedig szülője vagy gyámja kíséretében. Akik a jelzett összeget idejére nem küldik be, nincsenek beiratkozva s így helyükbe más tanulót veszünk fel.

2. *Az I. osztályba* a jelentkezések mindig a megelőző május 1—15. történnek, május harmadik hetében a jelentkezetteket megvizsgáljuk a helyesírás és számolás ismeretéből, május végére a felvettek névsorát hivatalos helyen kifüggesztjük. Ha a felvettek intézetünk növendékei akarnak lenni, június 10-éig befizeik csekken a 40.20 P-t és személyesen akkor már szintén csak szeptember hóban

kell az osztályfőnök úr előtt jelentkezniök. — Akik a jelzett időig a jelzett összeget nem fizetik be, nincsenek beiratkozva s helyükbe más tanulót veszünk fel.

3. *Ujonnan jelentkező tanulók* (I. osztályra vagy más intézetből más osztályra) hozzák magukkal: 1. legutolsó iskolai bizonyítványukat, 2. szüietési anyakönyvi kivonatukat, 3. keresztlevelüket, 4. újraoltási bizonyítványukat, 5. a szülők egyházi házasságlevelét, 6. orvosi bizonyítványt egészségi állapotukról, 7. kötelezvényt, hogy első évben nem kérnek tandíjelengedést. — Tekintve az iskola katolikus jellegét, elsősorban katolikus tanulókat veszünk fel. — Helyszűke miatt azonban más intézetből csak igen kivételes esetben vehetünk fel még kiváló tanulókat is.

Az újonnan jelentkezők számára a beírások szeptember hóban a hirdetőtáblán jelzett napokon lesznek, reggel 9 órától déli 12 óráig az igazgatói irodában.

4. *Az osztályfő előtt* minden tanulónak, réginek, újnak egyaránt meg kell jelennie, magával hozva bizonyítványát és a csekket, mellyel bizonyítja, hogy a beírási összeget befizette. Ezt a csekket az osztályfő láttamozza s az illető nevét ráírja.

5. A pótló, felvételi, különbözeti, magán- és *javítóvizsgák* szeptember hóban a hirdetőtáblán jelzett napon reggel 9 órakor kezdődnek. Jelentkezés az igazgatói irodában.

6. Az egész iskolai évre szóló *összes díjak* együttesen 121 pengőt tesznek ki. Ebből a beíráskor, mint említettük, 40.20 pengőt kell kifizetni, a többi fizethető havi részletekben is.

7. Az *iskolai könyvek* jegyzéke szeptemberben a könyvkereskedésekben, így a Szent István-Társulat könyvosztályában kaphatók.

8. Az iskola *fegyelmi szabályai* erkölcsi vonatkozásban a vakációban is kötelesznek. Attól, aki nem tartja meg, a felvétel megtagadható.

9. **A félinternátus** *díja egy hónapra,* étkezéssel együtt 60 pengő, étkezés nélkül 35 pengő, beiratási díj: 15 pengő. — Ha valaki nem mindennap van a félinternátusban, a díj arányosan olcsóbb.

A félinternátusba csak jóviseletű és jótanuló növendékeket veszünk fel.

10. Akik éjjeli szállásra is jelentkeznek, ideiglenesen a pesti Szent Imre-kollégiumban nyernek elhelyezést.

Kérjük a mt. szülőket, hogy gyermeküket csak abban az esetben hozzák intézetünkbe, ha annak szellemével mindenben egyetértenek. Ha az iskola és a szülői ház közt világnézet dolgában szöges ellentét van, eredményes nevelés nem várható.

Tájékoztató az 1934—35. iskolai évre.

Beírások: Jún. 25., 26. és szeptember 6. és 7-én d. e. 9—12-ig.

Magán- és javító stb. vizsgákra jelentkezés szeptember 5-én reggel 9 órakor az igazgatói irodában.

Ünnepélyes Veni Sancte szeptember 8-án reggel 9 órakor.

Igazgatóság.

Tartalom.

Tizéves jubileumunk befejezése 3
Pintér Jenő Irodalomtörténete 7
Pedagógiai kérdések: I. A szülői ház és az iskola (Dr. Brunner Emőd) ... 10
II. Eszmények szerepe a nevelésben és az eszmények nevelése az ifjúságban (Jandik József) 15
III. Az egészséges nevelés (Dr. Nagy Amadé) 20
Kat. Bencés Diákok Egyesülete (Budapesti Osztály) 24
Bencés emlékek Budapesten (Dr. Szunyogh X. Ferenc) 63
Iskolai év: 1934—35.
I. Iskolánk multja 70
II. Iskolánk belső élete 71
III. A tanári testület működési köre 82
IV. A tanárok társadalmi és irodalmi munkássága 86
V. Tananyag 88
VI. Tankönyvek 89
VII. Könyvtárak és szertárak 90
VIII. Ifjúsági egyesületek 92
IX. Érdemsorozat 108
X. Érettségi vizsgálat (negyedik) 124
XI. Statisztikai adatok 128
XII. Félinternátusunk második éve 132
XIII. Iskolai rituálé (Dr. Szunyogh X. Ferenc) 134
XIV. Fegyelmi szabályok 146
XV. Felvétel és tájékoztató a következő évre 151